

NIGGER BELLEW

NIGGER BELLEW

AV

JACK LONDON

ÖVERSÄTTNING AV
ERNST LUNDQUIST

STOCKHOLM
A.-B. BOHLIN & Co.

STOCKHOLM 1919
SVENSKA TRYCKERIAKTIEBOLAGET

I.

FÖRSMAK.

Först hette han Christopher Bellew. Då han gick på högskolan hade han blivit Chris Bellew. Längre fram, i San Franciscos bohämkretsar, kallades han Kit Bellew. Och till sist var han inte känd under annat namn än Nigger Bellew. Och denna historia om hur hans namn utvecklade sig är historien om hans egen utveckling. Och det skulle aldrig ha händt om han inte haft en öm mor och en järnhård onkel och om han inte fått ett brev från Gillet Bellamy.

»Jag har nyss sett ett nummer av 'Vågen'», skrev Gillet från Paris. »O'Hara kommer naturligtvis att göra lycka med den. Men han behöver lära sig åtskilliga knep.» Sedan följde några vinkar om hur man skulle förbättra den uppblomstrande modärna veckotidningen. »Gå och tala vid honom. Låt honom tro att det är dina egna idéer. Låt honom inte veta att de komma från mig. Då gör han mig till pariserkorrespondent, och det har jag inte råd med, ty jag får bra betalt för vad jag skriver i de stora tidskrifterna. Glöm framför allt inte att låta honom

avskeda den där idioten som sköter musik- och konstkritiken. En sak till. San Francisco har alltid haft sin egen litteratur. Men det har det inte nu. Säg till honom att se sig om efter en ung spoling som kan kläcka ur sig en serie skildringar ur livet där nere och lägga in San Franciscos verkliga romantik och glans och färg däri.»

Kit Bellew åtlydde uppmaningen och gick ner till »Vågens» redaktionslokal. O'Hara hörde på. O'Hara diskuterade. O'Hara gav sitt samtycke. O'Hara avskedade idioten som skötte kritiken. Vidare hade O'Hara ett sätt, just det sätt som Gillet varit rädd för i det fjärran Paris. Då O'Hara ville något, kunde ingen vän stå emot honom. Han var älskvärdt och övertalande omotståndlig. Innan Kit Bellew lämnade redaktionen, hade han blivit medredaktör, gått in på att i varje vecka skriva flera spalter kritik tills man kunnat spåra upp en lämplig penna och hade förbundit sig att i varje vecka skriva en smakbit på tio tusen ord av San Francisco-serien — och allt detta gratis. »Vågen» betalade ännu inga honorar, förklarade O'Hara, och lika övertygande hade han förklarat att det bara fanns en man i San Francisco som kunde skriva den serien, och det var Kit Bellew.

»Herre Gud, det är jag som är spolingen!» suckade Kit redan för sig själv i den smala trappan.

Och sedan hade han börjat sin livegenskap under O'Hara och »Vågens» omättliga spalter. Vecka efter vecka satt han på en redaktionsstol, körde ut kreditorer, grälade med boktryckare och klämde ur sig tjugufem tusen ord av alla slag. Och hans mödor

lättades icke. »Vågen» var ärelysten. Den lade an på illustrationer. Det kostade pengar. Den hade aldrig pengar att betala Kit Bellew med, och lika litet kunde den betala någon tillökning i kontorspersonalen. Lyckligtvis för Kit hade han sina egna inkomster. De voro små i jämförelse med åtskilliga andras, men de voro tillräckligt stora för att han skulle kunna vara medlem i flera klubbar och hyra sig en ateljé i Latinkvarteret. Sedan han blev medredaktör hade faktiskt hans utgifter minskats kolossalt. Han hade inte tid att göra av med pengar. Han satte aldrig mera en fot i ateljén och bjöd aldrig mera stadens bohämer på sina berömda kallmatsupéer. Men ändå var han alltid pank, ty »Vågen», som var i kronisk penningknipa, sög ut hans portmonnä liksom den sög ut hans hjärna. Än var det illustratörerna som periodiskt vägrade att illustrera, boktryckarna som periodiskt vägrade att trycka och kontorspojken som mycket ofta vägrade att tjänstgöra. Vid sådana tillfällen gav O'Hara Kit en blick, och Kit redde upp saken.

Då ångaren »Excelsior» anlände från Alaska och medförde nyheten om Klondyke-fynden, som gjorde hela landet spritt galet, kom Kit med ett rent av lättsinnigt förslag.

»Hör på, O'Hara», sade han, »den här guldepidemien kommer att bli något storartat — anno 49 omigen. Tänk om jag skulle skriva korrespondensartiklar om det där till »Vågen?» Roskostnaderna betalar jag själv.»

O'Hara skakade på huvudet. »Jag kan inte undvara dig på redaktionen, Kit. Och så ha vi ju

den där serien. För resten talade jag med Jackson för en timme sedan. Han ger sig av till Klondyke i morgon, och han har förbundit sig att skicka ett brev i veckan och fotografier. Jag släppte honom inte förrän han hade lovat mig det. Och det bästa är att det inte kostar oss något.»

Det nästa Kit hörde om Klondyke var då han tittade in på klubben samma eftermiddag och träffade sin onkel i ett litet kabinett utanför biblioteket.

»Hej, vördade frände», hälsade Kit, i det han gled ner i en skinnstol och sträckte ut benen. »Nu ska vi vara tillsammans.»

Han rekvirerade en wiskygrogg, men onkeln nöjde sig med det lätta inhemska rödvin han alltid drack. Han tittade retligt ogillande på wiskygroggen och brorsonens ansikte. Kit såg att det drog ihop sig till en sparlakansläxa.

»Jag har bara en minut på mig», tillkännagav han hastigt. »Jag måste kila till Ellerys och se på Keiths utställning och skriva en halv spalt om den.»

»Vad står på?» frågade den andre. »Du är blek. Du är ett vrak.»

Kits enda svar var en grymtning.

»Jag kommer att få det nöjet att vara med på din begravning. Det ser jag nog.»

Kit skakade melankoliskt på huvudet. »Inga likmaskar, om jag få be. Jag anhåller att få bli bränd.»

John Bellew härstammade från det härdade och barska släkte som hade färdats över slätterna med oxspann på femtiotalet, och han hade dess hårdhet

tillika med den hårdhet som var en följd av en barndom tillbragt i ett nytt land, som måste erövras.

»Du lever inte rätt, Christopher. Jag skäms för dig.»

»Lastens bana?» fnittrade Kit.

Den gamle herrn ryckte på axlarna.

»Skaka inte dina blodiga lockar mot mig, frände. Jag önskar att det vore lastens bana. Men den är absolut oåtkomlig. Jag har inte tid.»

»Vad tusan är det då?»

»Överansträngning.»

John Bellew skrattade fränt och misstroget.

»Jag försäkrar.»

Ett nytt skratt.

»Människan är produkt av sin omgivning», förklarade Kit och pekade på den andres glas. »Din munterhet är lika tunn och besk som vad du dricker.»

»Överansträngning!» hånade onkeln. »Du har aldrig i hela ditt liv förtjänat en cent.»

»Jo, det kan du ge dig tusan på, men jag har aldrig fått ut den. Jag förtjänar fem hundra i veckan nu och arbetar för fyra.»

»Tavlor som ingen köper? Eller — hm — något slags sport? Kan du simma?»

»Det har jag kunnat.»

»Rida?»

»Jag har försökt mig på det äventyret.»

John Bellew fnös av ovilja. »Jag är glad åt att inte din far lever och får se dig i hela din förnedring», sade han. »Din far var en man i varenda tum. Förstår du? En man. Jag trodde att han hade

pryglat ur dig alla de där musikaliska och artistiska dumheterna.»

»Ack ja, det var en degenererad tid», suckade Kit.

»Jag skulle kunna förstå dig och tolerera det», fortfor den andre bistert,» om du har någon framgång. Men du har aldrig förtjänat en cent i ditt liv eller uträttat det allra minsta karlaktiga arbete. Vad duger du till egentligen? Du har fått en god uppfostran, men vid universitetet spelade du inte ens fotboll. Inte idkade du kapprodd heller. Du gjorde inte...»

»Jag boxades och fäktade — lite grand.»

»När boxades du sist?»

»Inte sedan studenttiden, men jag ansågs vara en utmärkt tids- och avståndsbedömare, fastän jag — hm...»

»Fortsätt.»

»Ansågs lida brist på uthållighet.»

»Vara lat, menar du.»

»Jag begagnar gärna eufemistiska talesätt.»

»Min far, din farfar, gamle Jack Bellew, dödade en man med ett knytnävslag, då han var sextionio år.»

»Mannen?»

»Nej, din gemena skojare! Men du kommer inte att slå ihjäl en mygga då du är sextionio.»

»Det är andra tider nu, vördade frände. Nu för tiden får man straffarbete för mord.»

»Din far red hundraåttiofem mil utan att sova och red tre hästar fördärvade.»

»Om han levat nu, skulle han ha snarkat sig fram lika många mil i en Pullmanvagn.»

Den gamle herrn var nära att storkna av förargelse, men svaljde och lyckades få fram: »Hur gammal är du?»

»Jag har all anledning att tro...»

»Jag vet. Tjugusju. Du slutade vid universitetet då du var tjugutvå. Du har slagit dank och lekt och hoverat dig i fem år. Vad är du till för nytta, det vill jag fråga Gud och mnäniskor? Då jag var lika gammal som du hade jag bara en omgång underkläder. Jag vallade boskap i Coluso. Jag var hård som en klippa och kunde sova på en klippa. Jag levde på torkat oxkött och björnkött. Jag är i denna stund styvare än du i kroppsligt avseende. Du väger ungefär sjuttiofem kilo. Jag kan slå omkull dig när som helst eller klå upp dig med mina knytnävar.»

»Det fordras då inga underbara kroppskrafter för att sörpla i sig en grogg eller så'nt där blekrödt tevattenskvalp», mumlade Kit i överseende ton. »Förstår du inte, vördade frände, att tiderna ha förändrats. För resten har jag inte fått någon förståndig uppfostran. Min fjolla till mamma...»

John Bellew ryckte till förargad.

— »som du brukade kalla henne, var alldeles för snäll mot mig och lindade in mig i bomull. Om jag, då jag var pojke, hade gjort någon av de där intensivt manhaftiga ferieresorna som du förordar — — ja, jag undrar varför du inte bjöd mig någon gång? Du bjöd Hal och Robbie på en långtur till bergstrakterna och en resa till Mexiko.»

»Du var väl för klemig.»

»Tack vare dig, vördade frände, och min fj...

min mamma. Vad förstod jag mig på härdning? Jag var ju bara en barnunge. Vad hade jag då annat att välja på än etsning, tavlor och solfjädrar? Var det mitt fel att ingen drev ut mitt anletes svett?»

Den gamle herrn betraktade sin brorson med oförställd motvilja. Han tålde inte höra veklingars lättsinniga sladder. »Nåja, jag ämnar företa mig ännu en sådan där 'manhaftig ferieresa', som du kallar det. Tänk om jag skulle be dig följa med?»

»Det är lite sent, det må jag säga. Vart ämnar du dig?»

»Hal och Robert ska fara till Klondyke, och jag ämnar följa dem över bergspassen ner till sjöarna och sedan vända om...»

Han hann ej längre, ty den unge mannen hade rusat upp och ryckt till sig hans hand. »Min räddare!»

John Bellew blev genast misstänksam. Han hade aldrig haft en tanke på att inbjudningen skulle bli mottagen. »Det menar du väl inte?» sade han.

»När ska vi starta?»

»Det blir en ansträngande resa, och du kommer bara att vara i vägen.»

»Visst inte. Jag skall arbeta. Jag har lärt mig arbeta sedan jag fick med »Vågen» att göra.»

»Var och en måste föra med sig förråd för ett år. Det blir så mycket grejor att indianerna, som bära packningen, inte kunna reda sig med den. Hal och Robert få åta sig sitt bagage själva. Det är därför jag följer med — för att hjälpa dem bära. Om du kommer med, måste du göra det samma.»

»Å, du skall få se . . .»

»Du kan inte bära», invände onkeln.

»När starta vi?»

»I morgon.»

»Du skall inte inbilla dig att det är din föreläsning om härdning som har verkat», sade Kit i det han gick. »Jag skulle i alla fall ha rest — någonstans, vart som helst — för O'Haras räkning.»

»Vem är O'Hara? En japan?»

»Nej, han är irländare, slavpådrivare och min bästa vän. Han är »Vågens» ägare, huvudredaktör och överste utkramare. Vad han säger det blir gjort. Han kan få lik att röra på spelet.»

Samma kväll skrev Kit en biljett till O'Hara. »Det är bara några veckors permission», förklarade han. »Du måste skaffa någon idiot som smörjer ihop manus till den där serien. Jag beklagar, gosse lilla, men min hälsa kräver det. Jag skall knoga dubbelt så styvt då jag kommer tillbaka.» —

Kit Bellew banade sig väg genom den vansinniga trängseln i Dyeas hamn som var belamrad med tusentals människors utrustningar på tusentals kilo. Denna ofantliga massa bagage och proviant, som ångbåtarna lastat av i form av berg, började nu långsamt krypa uppför Dyea-dalen och över Chilkoot. Det var en sträcka på ungefär tjuguåtta mil som varorna måste forslas, och de kunde endast bäras på karlryggar. Fastän bagage-indianerna hade höjt frakten från åtta cents skålpundet till fyrtio, voro de överhopade med arbete, och det var tydligt att vintern skulle ertappa större delen av bagaget på orätt sida om vattendelaren.

Kit var den grönaste av alla gröngölingar. Liksom flera hundra andra bar han en stor revolver hängande ned från livremmen. Därtill hade hans onkel, som mindes gamla laglösa tider, också gjort sig skyldig. Men Kit Bellew var romanesk. Han tjusades av guldströmmens gnistrande skum och såg allt detta myllrande liv med konstnärens öga. Han tog det ej allvarligt. Det här är inte min begravning, sade han på ångbåten. Han var bara ute på ferieresa och ämnade »ta en titt» över passets topp och sedan vända om.

Han lämnade kvar sitt sällskap på sandstranden att vänta på att bagaget skulle bli fört i land och styrde själv kurs uppåt stranden, med den gamla handelsstationen som mål. Han såg inte morsk ut, som så många av de andra revolverherrarna gjorde. En grovlemmad indian, sex fot lång, gick förbi honom bärande en ovanligt stor packning. Kit följde efter honom, beundrande mannens präktiga vador och det lätta behag varmed han rörde sig med sin börda. Indianen slängde av sig packningen på vågen utanför stationen, och Kit slöt sig till den grupp av beundrande guldsökare som omgav honom. Packningen vägde över hundratjugufem skålpund, och detta faktum gick från mun till mun under uttryck av den djupaste respekt. Det var styft, tyckte Kit, och han undrade om han kunde lyfta en sådan tyngd, mycket mindre marschera med den på ryggen.

»Skall ni till Linderman-sjön med det här?» frågade han.

Indianen brummade ett ja, pösande av stolthet.

»Hur mycket får ni för den där enda bördan?»

»Femtio dollars.»

Här gled Kit ut ur samtalet. En ung kvinna, som stod i dörren, hade tilldragit sig hans uppmärksamhet. I motsats till andra kvinnor som stigit i land från ångbåtarna, hade hon varken korta kjolar eller var klädd till karl. Hon var klädd som vilken resande dam som helst skulle vara klädd. Vad som frapperade honom var att han passade till omgivningen, hörde dit så att säga. För övrigt var hon ung och vacker. Hennes ovala ansiktes ljusa, friska skönhet fängslade honom, och han fixerade henne mycket länge — så länge att hon blev obehagligt berörd och hennes egna långfransade mörka ögon mötte hans med en kall blick. Från hans ansikte gledo de med tydligt gäckeri ner till den stora revolvern vid hans höft. Sedan lyftes hennes ögon åter upp till hans, och spefullt förakt lästes däri. Det träffade honom som en stöt. Hon vände sig till mannen, som stod bredvid henne, och visade honom på Kit. Mannen betraktade honom med samma spefulla ringaktning.

»Chekako», sade flickan.

Mannen, som såg ut som en luffare i sina tarvliga overalls och sin slitna doffelkavaj, gjorde en sarkastisk grimas, och Kit kände sig förkrossad, fastän han ej visste varför. Men hon var i alla fall en ovanligt vacker flicka, tyckte han; och så satte de sig i rörelse. Han lade märke till hennes sätt att gå och kom till det resultatet att han skulle känna igen hennes gång om det så vore efter tusen år.

»Såg ni mannen bredvid flickan?» frågade Kits granne honom ivrigt. »Vet ni vem han är?»

Kit skakade på huvudet.

»Ren-Charley. Man har nyss visat mig på honom. Han har gjort präktiga fynd i Klondyke. En gammal erfaren guldvaskare. Har varit vid Yukon i tio tolv år. Han har nyss kommit därifrån.»

»Vad betyder 'chekako'?» frågade Kit.

»Ni är en sådan; jag också», lydde svaret.

»Kanske jag är det, men lika klok blev jag på det. Vad betyder det?»

»Gröngöling.»

Under vägen tillbaka ner till stranden vred och vände Kit på detta ord. Det var retsamt att bli kallad gröngöling av en sådan där liten flickparvel. Han drog sig in i ett hörn med massor av fraktsaker — han såg alltjämt för sig indianen med den väldiga packningen — och försökte pröva sin egen styrka. Han valde ut en mjölsäck som vägde jämt hundra skålpund, det visste han. Han ställde sig över den, lutade sig ner och försökte få upp den på axlarna. Hans första reflexion var att hundra skålpund verkligen var tungt. Hans nästa gick ut på att hans rygg var klen. Den tredje var en svordom, och den kom efter ynkliga fem minuter, då han sjönk ihop ovanpå bördan som han knogade med. Han torkade sig i pannan, och tvärsöver en hop proviantsäckar såg han att John Bellew tittade på honom med kyligt spefull blick.

»Herre Gud!» utbrast denna härdningens apostel. »Det är ett vekligt släkte vi ha lämnat efter oss. Då jag var sexton år, knogade jag med sådant där.»

»Du glömmer, vördade frände», svarade Kit, »att jag inte är uppfödd med björnkött.»

»Och jag kommer att knoga med det då jag blir sextio.»

»Visa mig då hur jag skall bära mig åt.»

Det gjorde John Bellew. Han var fyrtioåtta år, men han lutade sig över säcken, tog ett tag på försök, ett dito för att få jämvikt och reste sig med en rask rörelse med mjölsäcken på ryggen.

»Handlag, min gosse, handlag — och ryggrad.»

Kit tog aktningsfullt av sig hatten. »Du är ett underverk, vördade frände, ett lysande underverk. Tror du att jag kan lära mig handlaget?»

John Bellew ryckte på axlarna. »Du kommer att vända om innan vi starta.»

»Var inte rädd för det», brummade Kit. »O'Hara, det rytande lejonet, väntar på mig där nere. Jag vänder inte om förr än jag måste.»

Kits första försök som bärare var lyckat. Upp till Finnegan's Crossing lyckades de få indianer som buro utrustningen på hundratjugufem skålpund. Men sedan måste de släppa till sina egna ryggar. De hade räknat ut att de skulle gå en mil om dagen. Det föreföll lätt — på papperet. Eftersom John Bellew skulle hållas vid lägerplatsen och sköta matlagningen, kunde han inte tjänstgöra som bärare annat än då och då, så att det tillkom var och en av de tre unga männen att bära åtta hundra skålpund en mil varje dag. Om de togo femtio-skålpunds-bördor, blev det en dagsmarsch på sexton mil lastade och femton mil i tomning — »eftersom vi inte gå tillbaka den sista gången», förklarade Kit, förtjust över denna

upptäckt. Åttio-skålpunds-bördor motsvarade nitton mils marsch varje dag, och med hundra-skålpunds-bördor blev det endast femton mil.

»Jag tycker inte om att gå», sade Kit. »Därför skall jag bära hundra skålpund.» Han såg den misstrogna minen i onkelns ansikte och tillade hastigt: »Naturligtvis skall jag lära mig det så småningom. Man måste börja med A B C D. Jag skall ta femtio till en början.»

Det gjorde han och travade muntert framåt. Han lade ner säcken vid nästa lägerplats och travade tillbaka. Det var lättare än han hade tänkt. Men två mil hade tagit bort sammetsludden ur hans styrka så att svagheten tittade fram därunder. Hans andra börda var sextiofem skålpund. Det var svårare, och han travade ej längre. Flera gånger gjorde han som alla bärare bruka: slog sig ned på marken med bördan bakom sig på en sten eller en stubbe. Den tredje bördan gjorde honom morsk. Han spände på sig en bönsäck på nittiofem skålpund och gav sig av. Efter att ha gått hundra meter kände han att han skulle ramla omkull. Han satte sig ned och torkade sig i ansiktet.

»Korta sträckor och korta raster», mumlade han. »Det är knuten».

Ibland gick han inte hundra meter, och varje gång han kravlade sig upp igen till en ny kort vandring blev bördan onekligen tyngre. Han pustade, och svetten strömmade. Innan han hunnit en kvart mil tog han av sig ylleskjortan och hängde upp den i ett träd. En stund därefter gav han hatten respass. Efter en halv mil tyckte han att

han var förbi. Aldrig i sitt liv hade han mödat sig så, och han visste att han var förbi. Medan han satt där och flämtade, föll hans blick på den stora revolvern och det tunga patronbältet.

»Tio skålpunds ballast!» brummade han, medan han spände av det.

Han gjorde sig inte besvär att hänga upp det i trädet, utan slängde in det bland buskarna. Och medan den ständiga strömmen av bärare rann förbi honom, framifrån och bakifrån, lade han märke till att de andra gröngölingarna började göra sig av med sin skjutattiralj.

Hans korta sträckor minskades. Ibland orkade han endast stappla fram hundra fot, och sedan tvingade den olycksbådande hjärtklappningen och den obehagliga darrningen i knäna honom att rasta. Och hans raster blevo längre. Men hans huvud var fullt av tankar. Det var tjuguåtta mils vandring, vilket betydde lika många dagar, och detta var den ojämförligt lättaste delen av vägen. »Vänta tills ni kommer till Chilkoot», sade andra till honom, medan de rastade och pratade, »där får man krypa på händer och fötter.»

»Det blir intet Chilkoot», svarade han. »Inte för mig. Långt innan dess ligger jag i min lilla låda under mossan.»

Han blev skrämd, då han halkade och gjorde en våldsam ansträngning att återfå balansen. Han tyckte att allting inom honom hade gått sönder.

»Om jag ramlar omkull med det här på ryggen, är det ute med mig», sade han till en annan bärare.

»Det är ingenting», svarade denne. »Vänta tills

ni kommer till hålvägen. Då måste ni gå över en brusande ström på en sextio fots tallstam. Inga rep att hålla sig i, ingenting, och vattnet kokar om knäna på er då stammen sviktar under er. Om ni ramlar med bördan på ryggen, är det omöjligt att reda sig ur knipan. Då måste ni stanna i stöpet och drunkna.»

»Det vore det bästa som kunde hända mig», svarade han, och han var så utmattad att han nästan menade vad han sade.

»En dag drunknade där tre fyra stycken», berättade mannen. »Jag hjälpte till att fiska upp en tysk där. Han hade fyra tusen i sedlar på sig.»

»Trevligt, det må jag säga», sade Kit, i det han kravlade sig upp och raglade vidare.

Han och bönsäcken blevo en vandrande tragedi. Det påminde honom om den gamle sjömannen som satt på Sindbads rygg. Och det här var en av de där intinsivt manhaftiga ferieresorna, tänkte han. Oupphörligt frestades han av tanken att lämna bönsäcken i sticket i buskarna, smyga sig förbi lägerplatsen ner till stranden och återvända med en ångbåt till den civiliserade världen.

Men det gjorde han icke. Någonstädes i hans inre pockade härdningen på sin rätt, och han sade till sig själv om och omigen att vad andra män kunde göra, det kunde han också. Det blev som en trollformel, och han sluddrade ut den till dem som gingo förbi honom på vägen. Ibland då han rastade iakttog han och avundades de ihärdiga indianerna, säkra på foten som mulåsnor, då de knogade förbi honom med ännu tyngre bördor. De

tycktes aldrig rasta, utan strävade bara vidare med en uthållighet och säkerhet som var rent av fruktansvärd.

Han satt där och svor — det hade han inte andedräkt till då han var i gång — och kämpade med frestelsen att smyga sig tillbaka till San Francisco. Innan han expedierat sin milsbörda slutade han svära och började gråta. Det var tårar av trötthet och självförakt. Om någon var ett vrak, så var det väl han. Då målet kom i sikte, ryckte han upp sig i förtvivlan, släpade sig fram till lägerplatsen och föll framstupa med bönorna på ryggen. Det blev inte hans död, men han låg där i en kvart innan han kunde samla tillräcklig styrka att befria sig från remmarna. Sedan blev han dödssjuk, och så påträffades han av Robbie som hade samma pers att utstå. Det var Robbies vånda som stålsatte Kit.

»Vad andra kunna göra, det kan vi också», sade han till Robbie, men i djupet av sitt hjärta undrade han om han inte bluffade.

»Jag är ju tjugusju år och en man», påminde han sig själv många gånger i tysthet under de följande dagarna. Och det behövdes verkligen. Efter en vecka hade han visserligen lyckats forsla fram sina åtta hundra skålpund en mil om dagen, men han hade förlorat femton skålpund av sin egen vikt. Hans ansikte var magert och gråblekt. Han hade förlorat all spänstighet både till kropp och själ. Han gick ej längre, han hasade sig fram. Och på återvägen, då han gick i tomning, släpade han föt-

terna efter sig nästan lika tungt som då han var lastad.

Han hade blivit ett arbetsdjur. Han somnade över sin mat, och hans sömn var tung och djurisk, men ibland väcktes han, kvidande av plågor, av kramp i sina ben. Hela hans kropp värkte. Han trampade på blåsor under fötterna, men till och med detta var lättare än de smärtor han fick i fötterna av Dyea-slättens vattenspolade stenar, över vilka vägen gick en lång sträcka, minst två mil. Dessa två mil tycktes honom aldrig ta slut. Remmarna som skuro in i hans axlar och bröst kommo honom att tänka, för första gången med förståelse, på stadsgatornas hästar.

Då de hade transporterat utrustningen över tröskeln till dalmynningen, ändrade de sina planer. Det hade kommit ett rykte över passet att de sista träd som kunde användas till båtbygge vid Lindermansjön höllo på att huggas ned. Med verktyg, såg, filtar och proviant på ryggen gåvo de båda kusinerna sig i väg och lämnade kvar Kit och hans onkel att forsla fram utrustningen. John Bellew och Kit hjälptes nu åt att laga maten, och bägge knogade framåt sida vid sida med packning på ryggen. Tiden gick, och den första snön föll på bergstopparna. Om man blev hejdad på orätt sida om passet, var det liktydigt med nära ett års försinkning. Onkeln lastade hundra skålpund på sin järnrygg. Kit blev förskräckt, men han bet ihop tänderna och spände igen sina egna remmar om hundra skålpund. Det kostade på, men han hade lärt sig handlaget, och hans kropp började, befriad

från all veklighet och fetma, härda sig och få magra, styva muskler. Han gjorde också iakttagelser och reflexioner. Han tittade noga på pannremmarna som indianerna använde och förfärdigade en åt sig själv att begagnas tillika med axelremmarna. Det underlättade, så att han började anbringa allt lätt och skrymmande gods på huvudet. Så kunde han snart knoga framåt med hundra skålpund i axelremmarna plus femton à tjugu som lågo lätt ovanpå bördan och mot hans nacke, en yxa eller ett par åror i den ena handen och i den andra några sammanbundna kokkärl.

Men hur hårdt de trälade, växte arbetet. Vägen blev oländigare, deras bördor blevo tyngre, och varje dag bredde snögränsen ut sig nedåt berget, medan transportlönen sprang upp till sextio cents. Icke ett ord hörde de från kusinerna där framför, så att de förstodo att de höllo på med att hugga ned de ännu orörda träden och såga dem till båtplankor. John Bellew blev orolig. Han hejdade en flock indianer på återväg från Lindermansjön och övertalade dem att ta hand om packningen. De fordrade trettio cents skålpundet för att bära upp den till toppen av Chilkoot, och det gjorde honom nästan utom sig. I alla händelser återstod mer än hundra skålpund klädbylten och lägerutensilier som de ej kunde få med. Han stannade efter för att forsla dessa saker vidare och lät Kit följa med indianerna. Kit skulle stanna på toppen av berget och sedan långsamt flytta sin ton tills han upphanns av de fyra hundra skålpund varmed onkeln lovade att stöta till honom.

Kit knogade framåt vägen tillsammans med indianerna. Med anledning av att det skulle bli en lång dagsmarsch, direkt upp till Chilkoots topp, var hans egen börda endast åttio skålpund. Indianerna trälade med sina bördor, men de gingo fortare än han brukat. Han kände ändå ingen oro, och nu hade han nästan börjat anse sig jämngod med en indian.

Efter en kvarts mil ville han rasta. Men indianerna fortsatte. Han följde med dem och bibehöll sin plats i linjen. Då de gått en halv mil var han övertygad om att han inte kunde ta ett enda steg till, men han bet ihop tänderna och behöll sin plats, och då milen var tillryggalagd häpnade han över att han ännu var vid liv. Sedan kom besynnerligt nog det som kallas för second wind, nya krafter, och den nästa milen var nästan lättare än den första. Den tredje milen tog nästan livet av honom, men fastän han nästan yrade av smärta och trötthet, klagade han aldrig. Och sedan då han kände att han alldeles säkert skulle svimma, kom rasten. I stället för att sitta med remmarna på, som de vita bärarna brukade, gledo indianerna ut ur axel- och pannremmarna och lågo lediga, pratade och rökte. Det gick en dryg halvtimme innan de bröto upp. Till sin förvåning kände Kit sig som en ny människa, och »långa sträckor och långa raster» blev hans nyaste valspråk.

Chilkoottoppen var precis sådan han hört den beskrivas, och vid många tillfällen måste han krypa på händer och fötter. Men då han uppnådde kammen av vattendelaren midt under en tät snöyra,

var det i sällskap med indianerna, och det var hans hemliga stolthet att han kunnat slå sig fram tillsammans med dem och aldrig klagat eller blivit efter. Att vara nästan jämngod med en indian var nu ett nytt mål för hans ärelystnad.

Då han hade betalt indianerna och sett dem avlägsna sig, föll mörkret på midt under stormen, och han blev lämnad ensam tusen fot ovanför växtgränsen, på kammen av ett berg. Våt upp till midjan, hungrig och uttröttad skulle han ha givit ut ett års inkomst för en brasa och en kopp kaffe. I stället åt han ett halvt dussin kalla äppelmunkar och kröp in mellan vecken av det delvis upprullade tältet. Där han låg och dåsade, hade hans hjärna blott rum för en enda flyktig tanke, och han smålog skadegladt då han föreställde sig John Bellew under de följande dagarna manhaftigt släpa sina fyra hundra skålpund uppför Chilkoot. Själv hade han två tusen skålpund att transportera, men nu bar det utför hela tiden.

Styv i lederna efter sina mödor och stel av kyla rullade han på morgonen ut sig ur tältduken, åt ett par skålpund rått fläsk, spände på sig en hundraskålpunds-börda och började gå utför den steniga vägen. Några hundra meter längre ner gick vägen över en liten glaciär och ner till Kratersjön. Andra bärare vandrade också över glaciären. Hela den dagen lassade han av sig sina bördor vid glaciärens övre brädd, och som sträckan var så kort, lastade han på sig hundrafemtio skålpund varje gång. Han kunde ej nog förvåna sig över att han orkade med det. För två dollars köpte han av en indian tre

hårda skeppsskorpor, och på dessa och en massa spickefläsk höll han flera måltider. Otvättad och frusen, med kläderna genomvåta av svett, sov han ännu en natt under tältduken.

Tidigt på morgonen bredde han ut en presenning på isen, lastade den med tre kvarts ton och började släpa den efter sig. Då glaciären blev brantare, ökade lasset farten, hann upp honom, ryckte honom med sig och rusade i väg med honom.

Hundra bärare, dignande under sina bördor, stannade för att titta på honom. Han ropade se upp! så högt han förmådde, och de som voro i vägen drogo sig vacklande och snavande åt sidan. Där nere vid glaciärens undre rand reste sig ett litet tält, som tycktes ila emot honom, så hastigt tilltog det i storlek. Han lämnade den upptrampade vägen där den svängde åt vänster och gav sig in på en sträcka med nyfallen snö. Den rök om honom som ett iskallt yrväder och minskade hans fart. Han såg tältet i samma ögonblick han törnade emot det så att hörnstolparna rycktes upp och dörrskynkena på framsidan flögo i sär, och alltjämt liggande på pressenningen midt ibland sina proviantsäckar hamnade han inne i tältet. Detta raglade som en drucken, och i dess kalla, fuktiga luft befann han sig ansikte mot ansikte med en överraskad ung kvinna som nu satte sig upp i sin bädd av filtar — densamma som kallat honom gröngöling i Dyea.

»Såg ni röken av mig?» frågade han muntert.

Hon betraktade honom ogillande.

»Det var allt värdt att tala om de förhäxade mattor man rutschar omkring på i sagorna!» fortfor han.

Hennes köld var utmanande. »Det var då ett underverk att ni inte välte omkull kaminen», sade hon.

Han följde hennes blick och såg en plåtkamin och en kaffepanna som sköttes av en ung indiankvinna. Han söp in kaffelukten och vände sig åter till flickan.

»Jag är en chekako», sade han.

Hennes utträkade min sade honom att det var något som hon visste förut, utan att han behövde tala om det. Men han lät sig inte avskräckas.

»Jag har gjort mig av med min skjutattiralj», tillade han.

Då kände hon igen honom och hennes ansikte ljusnade. »Jag trodde aldrig ni skulle komma så långt», förklarade hon.

Åter söp han begärligt in luften. »Kaffe, så sant jag lever!» Han vände sig direkt till henne: »Jag skall ge er mitt lillfinger, hugga av det på fläcken . . . jag skall göra vad som helst, bli er slav i ett år och en dag eller hur länge ni behagar, om ni bjuder mig på en kopp ur den där pannan.»

Och vid kaffet uppgav han sitt namn och fick veta hennes — Joy Gastell. Han fick också veta att hon var gammal och van där i landet. Hon var född vid en handelsstation utmed Stora Slavsjön, och som barn hade hon färdats över Klippiga bergen med sin far och kommit ner till Yukon. Hon var på väg inåt landet, sade hon, tillsammans med sin far, som hade blivit uppehållen av affärer i Seattle och sedan lidit skeppsbrott på den olycksaliga »Chanter», och förts tillbaka till Puget-sundet av ångaren som kommit till undsättning.

På grund av den omständigheten att hon ännu låg gjorde han ej samtalet långt, och hjältemodigt avböjande en kopp kaffe till avlägsnade han sig och sin bagageröra från hennes tält. Och han förde med sig åtskilliga reflexioner därifrån: hon hade ett fängslande namn och fängslande ögon, kunde inte vara mer än tjugu år eller högst tjugutvå; hennes far måste vara fransman, hon hade sin egen vilja och mera temperament än som behövs, och hon hade inte fått sin uppfostran i gränsområdena.

Över de av isen filade klipporna och ovanför trädgränsen gick vägen rundt Kratersjön till bergspasset som ledde till Happy Camp och de första dvärgtallarna. Att bära den tunga packningen rundt skulle kräva dagar av ansträngande arbete. Vid sjön låg en med presenning överdragen båt som fraktade varor. Två turer med den skulle på två timmar skaffa över honom och hans ton. Men han var pank, och roddkarlen tog fyrtio dollars pr ton.

»Ni har en guldgruva i den där lilla nätta båten», sade Kit till färjkarlen. »Vill ni ha en guldgruva till?»

»Visa mig den», lydde svaret.

»Jag skall sälja den till er mot att ni färjar över min packning. Det är en idé som ännu ingen har tagit patent på, och ni kan hoppa på den affären vad stund som helst. Är ni med om det?»

Färjkarlen svarade ja, och Kit tyckte att han såg trovärdig ut.

»Nåja. Ni ser den där glaciären. Tag en yxhammare och gå dit. På en dag kan ni hugga upp en prydlig ränna uppifrån och ända ner. Förstår ni

meningen? Chilkoot & Kratersjöns Förenade Transportbolag med begränsad ansvarighet. Ni kan ta femtio cents per hundra skålpund, frakta hundra tons om dagen utan annat arbete än att håva in pengarna.»

Två timmar därefter befann sig Kits ton på andra sidan sjön, och han hade vunnit tre dagar. Och då John Bellew hann upp honom, var han ett godt stycke på väg till Djupsjön, en med iskallt vatten fylld krater.

Den sista sträckan från Långsjön till Linderman var tre mil, och vägen, om den kunde kallas väg, klättrade uppför en tusen fot hög bergsknall, sänkte sig sedan utför branta och hala klippor och gick över en vidsträckt sumpmark. John Bellew gjorde invändningar, när han såg Kit resa sig med hundra skålpund mellan remmarna, ta en mjölsäck på femtio skålpund och anbringa den ovanpå bördan med stöd mot nacken.

»Seså, hugg i, du härdningspredikant», svarade Kit. »Visa nu att du är uppfödd med björnkött och bara har haft en omgång underkläder.»

Men John Bellew skakade på huvudet. »Jag är rädd att jag håller på att bli gammal, Christopher.»

»Du är bara fyrtioåtta. Kommer du inte ihåg att min farfar, din far, gamle Isak Bellew, slog ihjäl en karl med knytnävarna då han var sextionio år?»

John Bellew gjorde en grimas och sväljde medikamenterna.

»Vördade frände, jag vill tala om något intressant för dig. Jag var en morsgris i min barndom, men nu kan jag bära tyngre bördor och gå längre

sträckor än du, jag kan slå omkull dig eller klå upp dig med knytnävarna vilken stund som helst.»

John Bellew gjorde en åtbörd och sade högtidligt: »Christopher, min gosse, jag tror att du kan det. Jag tror att du kan göra det till och med om du samtidigt har den där bördan på ryggen. Du har redt dig bra, gosse, hur obegripligt det än förefaller.»

Kit gick den sista sträckan fyra gånger på den dagen, det vill säga han utförde på en dag tjugufyra mils bergsklättring, därav tolv mil med en börda av hundrafemtio skålpund. Han var stolt, härdad och trött, men i präktig fysisk kondition. Han åt och sov så som han aldrig hade ätit och sovit i sitt liv, och då slutmålet kom i sikte, blev han nästan ledsen.

Ett problem grubblade han på. Han hade fått erfara att han kunde ramla omkull med hundra skålpund på ryggen utan att det blev hans död; men han var alldeles säker på att om han stöp med ytterligare femtio skålpund tvärsöver nacken, skulle han bryta den av sig. Alla vägarna över kärrmarken trampades snart bottenlösa av de tusentals bärarna, vilka oupphörligt måste trampa nya vägar. Det var medan han prövade en av dessa nya vägar som han löste problemet om de extra femtio.

Den mjuka, sura marken sviktade under honom, han halkade och ramlade framstupa. De femtio skålpunden tryckte ner hans ansikte i gyttjan och hasade av honom utan att ha brutit nacken av honom. Med de återstående hundra skålpunden på

ryggen reste han sig på knä med tillhjälp av händerna. Men längre kom han inte. Den ena armen sjönk ner ända till axeln så att han doppade kinden i smörjan. Då han drog upp armen, sjönk den andra ner till axeln. I denna ställning var det omöjligt att skudda remmarna av sig, och de hundra skålpunden på hans rygg gjorde det omöjligt för honom att resa sig. Med händer och knän, varvid först den ena armen och sedan den andra borrade sig ner, gjorde han ett försök att krypa dit bort där den lilla mjölsäcken hade hamnat. Men han tröttade bara ut sig utan att komma framåt, och han bökade så upp gräsvallen att en liten vattenpöl bildade sig farligt nära hans mun och näsa.

Han försökte lägga omkull sig på ryggen med packningen under sig, men följden blev att han sjönk ner med armarna upp till skuldrorna och fick en känsla av att drunkna. Med oändligt tålamod drog han långsamt upp först den ena dyvåta armen och sedan den andra och lade dem rätt ut framför sig för att luta hakan mot dem. Sedan började han ropa på hjälp. Efter en stund hörde han steg pulsa genom gyttjan; det kom någon bakifrån.

»Ge mig en handräckning», sade han. »Kasta ut en räddningslina eller något i den vägen.»

Det var en kvinnoröst som svarade, och han kände igen den.

»Om ni vill spänna upp remmarna, kan jag resa mig.»

De hundra skålpunden rullade ner i sörjan med ett skvappande ljud, och han kom långsamt på fötter.

»Trevlig belägenhet», skrattade miss Gastell, då hon fick se hans dybetäckta ansikte.

»Visst inte», svarade han nonchalant. »Det är min favoritsport. Försök den någon gång. Den är utmärkt för bröstmusklerna och ryggraden.» Han torkade sig i sitt av gyttjan kolsvarta ansikte och slängde bort smutsen från fingrarna.

»Å —!» utbrast hon, då hon kände igen honom. »Det är mr... hm... mr Nigger Bellew.»

»Tack så mycket för räddningen i rättan tid och för det där namnet», svarade han. »Det är andra gången jag blir döpt. Hädanefter skall jag hålla på att man alltid kallar mig Nigger Bellew. Det är ett präktigt namn och inte utan betydelse.»

Han tystnade, och sedan fingo hans röst och min plötsligt ett barskt uttryck.

»Vet ni vad jag ämnar göra?» frågade han. »Jag far tillbaka till Förenta staterna. Där skall jag gifta mig. Jag skall skaffa mig en hel massa barn. Och sedan, då det skymmer på om kvällarna, skall jag samla barnen omkring mig och berätta för dem om de lidanden och vedermödor jag utstått under min Chilkootfärd. Och om de då inte gråta — ja, om de då inte gråta, skall jag prygla dem gula och blå.» —

Den arktiska vintern kom hastigt på. Den snö som fastnat bildade ett sex tums täcke över marken, och de lugna gölarna fröso till, fastän det stormade vildt. Det var långt fram på eftermiddagen under ett uppehåll i orkanen som Kit och John Bellew hjälpte kusinerna att lasta båten och sågo den försvinna nedåt sjön i en snöby.

»Och nu en natts sömn och uppbrott tidigt i morgon bittida», sade John Bellew. »Om inte stormen hindrar oss att komma över bergstoppen, komma vi till Dyea i morgon kväll, och om vi ha tur att träffa på en ångbåt, äro vi i San Francisco om en vecka.»

»Är du nöjd med din ferieresa?» frågade Kit tankspridt.

Deras lägerplats den sista kvällen vid Linderman var ett melankoliskt fragment. Allt som var användbart, däribland tältet, hade kusinerna tagit med sig. En trasig presenning, utspänd som lä mot blåsten, skyddade dem också för den drivande snön. Kvällsvard lagade de vid en öppen brasa i ett par buckliga och utrangerade kökskärl. Allt vad de för övrigt fått behålla var deras filtar och mat till några mål.

Endast en gång under måltiden sade Kit något. »Vördade frände», sade han, »hädanefter vill jag att du skall kalla mig Nigger. Jag tycker verkligen att jag har trälat som en nigger under den här resan, inte sant?»

Några minuter senare styrde han kurs mot den tältby som hyste guldsökarna, vilka ännu voro sysselsatta med att lasta eller bygga sina båtar. Han var borta i flera timmar, och då han kom tillbaka och kröp under sina filtar, sov John Bellew.

I den stormiga morgonens mörker, gjorde Kit i strumpfötterna upp en eld, vid vilken han tinade upp sina isiga skor, kokade sedan kaffe och stekte fläsk. Det var en kylslagen, eländig frukost. Så snart den var över, spände de ihop sina filtar. Då

John Bellew beredde sig att gå före åt Chilkootvägen till, räckte Kit ut sin hand.

»Adjö, vördade frände», sade han.

John Bellew såg på honom och blev så överraskad att han svor till.

»Glöm inte att jag heter Nigger», sade Kit i tillrättavisande ton.

»Men vad ämnar du ta dig till?»

Kit sträckte ut handen och visade norrut över den stormpiskade sjön. »Vad tjänar det till att vända om då man har kommit så långt?» frågade han. »Dessutom har jag fått en försmak av björnköttet, och jag tycker om det. Jag ämnar gå vidare.»

»Du är pank», invände John Bellew. »Du har ingen utrustning».

»Jag har fått plats. Titta på din brorson Christopher Nigger Bellew! Han har fått plats. Han är en herres tjänare. Han har fått plats med hundra femtio i månaden och maten. Han skall ge sig av ner till Dawson med ett par fina herrar och en annan herretjänare — lägerkock, roddare och passopp i allmänhet. Och O'Hara och »Vågen» ger han tusan.»

Men John Bellew var slagen med häpnad och kunde endast mumla: »Jag förstår inte.»

»Det påstås att det vimlar gråbjörnar med hårlöst ansikte i Yukondalen», förklarade Kit. »Ja, nu har jag bara en omgång underkläder, och jag ämnar skaffa mig björnkött, det är alltsammans.»

II.

BJÖRNKÖTT.

Nästan hela tiden var det storm, och Nigger Bellew arbetade sig fram mot den längs stranden. I dagningen höll man på att lasta ett dussin båtar med den dyrbara utrustning som burits över Chilkoot. Det var klumpiga, hemmagjorda båtar, hopfogade av män som ej voro båtbyggare, av plankor som de sågat för hand ur nyfällda granstammar. En redan lastad båt höll på att lägga ut, och Kit stannade för att se på.

Vinden, som låg rätt nedåt sjön, blåste här direkt in över stranden och drev upp en otäck sjö på de grunda ställena. Den utgående båtens besättning vadade i höga gummistövlar medan de sköto ut den på djupare vatten. Det fingo de göra två gånger. Då de stego ombord men inte kunde ro båten flott, drev den tillbaka och stod fast. Kit lade märke till att vattnet som slog över båtens sidor hastigt förvandlades till is. Det tredje försöket lyckades nästan. De sista båda männen som stego i voro våta upp till midjan, men båten var flott. De arbetade tafatt med de tunga årorna och kno-

gade sig långsamt ut från land. Sedan hissade de ett segel gjort av filtar, men det slets bort av en by, och för tredje gången drevo de tillbaka till den isiga stranden.

Kit gjorde en grimas i tysthet och gick vidare. Detta var just vad som förestod honom själv, ty även han skulle i sin nya tjänareroll lägga ut från stranden samma dag i en likadan båt.

Överallt voro karlarna i arbete och det med förtvivlad fart, ty vintern nalkades så hastigt att det var en hasard om de skulle kunna komma över den långa kedjan av sjöar innan det frös på. Men då Kit kom till herrar Spragues och Stines tält, träffade han dem ej där.

Vid en eld utanför tältet, skyddad av en presenning, satt en kort och tjock karl nedhukad och rökte en cigarrett. »God dag», sade han, »är ni mister Spragues nya tjänare?»

Kit nickade och tyckte sig märka ett visst eftertryck på orden m i s t e r och t j ä n a r e, och han var säker på att han sett ett glitter i den andres ögonvrå.

»Och jag är doktor Stines tjänare», fortfor denne. »Jag är fem fot och två tum lång, och jag kallas Stabben, Jack Stabb, och ibland Johnny-till-hands.»

Kit skakade hand med honom. »Är ni uppfödd med björnkött?» frågade han.

»Ni är så säker», lydde svaret, »fastän min första föda var buffelmjölk, så vidt jag kan minnas. Sitt ner och ät en bit. Herrarna ä' inte uppstigna än.»

Och trots den första frukosten slog Kit sig ned under presenningen och åt en frukost numro två

dubbelt så bastant. Tack vare flera veckors tungt och rensande arbete hade han fått mage och aptit som en varg. Han kunde äta vad som helst, hur mycket som helst, och han visste inte vad det ville säga att inte smälta maten. Stabben var pratsam och pessimistisk och gav honom förvånande upplysningar om husbönderna och olycksbådande förutsägelser om expeditionen. Thomas Stanley Sprague var blivande gruvingenjör och son till en miljonär. Doktor Adolph Stine var också son till en rik far. Och genom sina fäder hade bägge kommit in i ett inmutningsbolag som skulle exploatera Klondykehistorien.

»Å, de ä' gjorda av pengar», utbrast Stabben. »Då de stego i land i Dyea, var frakten sjuttio cents, men där fanns inga indianer. Där var ett sällskap från östra Oregon, riktiga guldvaskare, som lyckades samla ihop ett lag indianer till sjuttio cents. Indianerna hade redan spänt på sig bördorna, tre tusen skålpund, då Sprague och Stine kommo. De bjödo åttio, nittio cents, och för en dollar skålpundet bröto indianerna kontraktet och lassade av sig. Sprague och Stine kommo i väg, fastän det kostade dem tre tusen, och Oregonsällskapet är ännu kvar på stranden. De kunna inte ge sig av förr än nästa år.

»Å, de ä' ena riktiga grovhuggare, er och min husbonde, då det gäller att ösa ut pengar och inte fråga ett dugg efter andras känslor. Vad gjorde de då de kommo till Linderman? Timmermännen lade just den sista handen vid en båt som de hade förbundit sig att bygga åt ett Friscosällskap för sex

hundra. Sprague och Stine bjödo dem jämnt tusen, och de bröto kontraktet. Båten ser bra ut, men den har satt det andra sällskapet i knipa. De ha fått hit sin utrustning, men de ha ingen båt. Och nu sitta de fast till nästa år.

»Drick en kopp kaffe till, och var säker på att jag inte skulle resa på det här sättet, om jag inte vore så förbannat angelägen att komma till Klondyke. De ha inget hjärta. De skulle ta bort sorgfloret från dörren på ett sorgehus, om de behövde det för sin affär. Har ni skrivit under kontrakt?»

Kit skakade på huvudet.

»Då beklagar jag er, kamrat. De ha ingen proviant här i landet, och de lämna er i sticket så snart de komma till Dawson. Där få människorna svälta i vinter».

»De lovade...» började Kit.

»Muntligen», avbröt Stabben. »Då står er utsago mot deras, det är alltihop. Nå, säg mig nu, vad heter ni, kamrat?»

»Kalla mig Nigger», sade Kit.

»Nåja, Nigger, ni får allt knoga ändå för ert muntliga kontrakt. Här ser ni ett tydligt prov på vad ni har att vänta. De kan nog ösa ut pengar, men de kan inte arbeta eller skiljas från sängen om mornarna. Vi skulle ha lastat och startat för en timme sedan. Det är ni och jag som stå för grovarbetet. Snart får ni höra dem ropa på sitt kaffe — märk väl, på sängen, fast de ä' stora gamla karlarna. Förstår ni er på att sköta en båt? Jag är boskapsskötare och guldvaskare, men jag är all-

deles rudis till sjöss, och de veta inte stort mera. Vad kan ni?»

»Det är allt det lilla det», svarade Kit och flyttade sig längre in under presenningen då snön drevs upp av en starkare vindstöt. »Jag har inte suttit i en båt sedan jag var pojke. Men vi kan väl lära oss.»

Ett hörn av presenningen rycktes lös, och Stabben fick en hop drivsnö bak på halsen.

»Ja, visst kan vi lära oss», mumlade han förargad, »naturligtvis kan vi det. Det kan ett barn. Men jag vågar min sista cent på, att vi inte ens komma i väg i dag.»

Klockan var åtta, då det ropades på kaffe inifrån tältet, och den blev nära nio innan de båda herrarna visade sig.

»Gomår'n», sade Sprague, en rosenkindad, välfödd ung man på tjugufem. »Det är dags att starta, Stabb. Ni och —» Han såg frågande på Kit. »Jag uppfattade inte riktigt ert namn i går kväll.»

»Nigger.»

»Tja, Stabb, då är det bäst att du och mr Nigger börja lasta båten.»

»Bara Nigger — hoppa över mr», föreslog Kit.

Sprague gick och flanerade i väg in mellan tälten, åtföljd av doktor Stine, en spenslig och blek ung man.

Stabben tittade menande på sin kamrat. »Över halvannan tons bagage, och de röra inte ett finger, skall ni få se.»

»Det är väl för att vi få betalt för att utföra

arbetet», svarade Kit muntert, »och det är väl bäst att vi gripa oss an.»

Att på ryggen transportera tre tusen skålpund hundra meter var ingen lätt uppgift, och man blev alldeles förbi av att göra det i halv storm och pulsa genom snön i tunga sjöstövlar. Därtill måste de ta ner tältet och packa lägerattiraljen. Sedan kom inlastningen. Allt efter som båten fylldes måste den skjutas längre och längre ut, så att det ökade avståndet de hade att gå. Klockan två var alltsammans färdigt, och trots sina båda frukostar var Kit matt av hunger. Hans knän darrade under honom. Stabben var i samma predikament och han letade bland kastruller och burkar och tog fram en stor kruka med kalla kokta bönor vari stora fläskbitar lågo nedbäddade. Det fanns bara en sked, en långskaftad tingest, och de turade om att dyka ner med den i krukan. Kit var absolut säker på att han aldrig i sitt liv smakat något så härligt.

»Herre Gud», mumlade han tuggande, »aldrig har jag vetat vad aptit vill säga förr än jag kom ut på den här långresan.»

Sprague och Stine kommo midt under denna angenäma sysselsättning.

»Vad är det här för söl?» knotade Sprague. »Ska vi då aldrig komma i väg?»

Det var Stabbens tur att doppa, och sedan lämnade han skeden till Kit. Ingendera sade något förr än krukan var tom och bottenskrapad.

»Vi ha naturligtvis inte gjort någonting alls», sade Stabben och torkade sig om munnen med flata handen. »Vi ha inte gjort ett dugg. Och naturligt-

vis ha ni inte fått något att äta. Det var tanklöst av mig.»

»Ja, ja», sade Stine hastigt, »vi åto i ett tält... hos bekanta.»

»Kunde tro det», brummade Stabben.

»Men då ni nu ha slutat, så låt oss ge oss av», yrkade Sprague.

»Där ligger båten», sade Stabben. »Den är lastad. Men hur skall ni bära er åt för att komma i väg?»

»Kliva ombord och skjuta ut. Kom nu.»

De vadade ut, och herrarna gingo ombord, medan Kit och Stabben sköto båten flott. Då vågorna gingo upp till stövelskaften, stego de i båten. De båda andra passade ej på med årorna, och båten drev tillbaka och stötte på. Detta upprepades fem sex gånger under väldiga kraftansträngningar.

Stabben slog sig hopplös ned på relingen, lade in en tobaksbuss och vädjade till himlavalvet, medan Kit öste båten och de båda andra utbytte obehagliga reflexioner.

»Om jag tar kommandot, skall jag nog få båten flott», sade Sprague slutligen.

Försöket var välment, men innan han kunde klättra ombord var han våt upp till midjan.

»Vi måste slå läger och göra upp eld», sade han, då båten stötte på grund igen. »Jag fryser.»

»Ta då inte så vid dig för lite blöta», fräste Stine. »Andra än du ha givit sig ut i sådant väder som i dag. Nu skall jag ta oss lösa».

Denna gång var det han som fick blötan och med skallrande tänder yrkade på en brasa.

»En så'n där liten skvätt!» hånade Sprague. »Gå på bara...»

»Stabb, sök rätt på kappsäcken med mina kläder och gör upp eld», befallde den andre.

»Det låter ni bli», skrek Sprague.

Stabben tittade än på den ene än på den andre, spottade, men rörde sig icke ur fläcken.

»Han är i min tjänst, och det är väl mig han skall lyda», svarade Stine. »Stabb, bär i land den där kappsäcken.»

Stabben lydde, och Sprague satt i båten och hackade tänderna. Kit, som ej fått några order, gjorde ingenting och var glad åt att få vila sig.

»En båt som är söndrad inom sig själv kommer aldrig ur fläcken», sade han för sig själv.

»Va' falls?» fräste Sprague till honom.

»Jag håller monologer — det brukar jag göra ibland», svarade han.

Hans herre gav honom en skarp blick och fortfor att tjura i några minuter. Sedan gav han sig. »Tag fram min kappsäck, Nigger», befallde han, »och hjälp till med elden. Nu komma vi inte härifrån förrän i morgon.»

Följande dag fortfor stormen. Lindermansjön var ingenting annat än en smal hålväg mellan bergen fylld med vatten. Vinden blåste i oregelbundna stötar genom denna ränna, ibland dånade den som en kanonad och ibland avtog den till hård bris.

»Om jag får ta hand om saken, tror jag nog att jag kan få oss flott», sade Kit, då allt var redo till uppbrott.

»Vad begriper ni av det här?» snäste Stine.

»Nej, det är allt det lilla det», svarade Kit och gav sig.

Det var första gången i sitt liv han hade arbetat för betalning, men det gick fort för honom att lära sig den disciplin som fordrades. Lydigt och med gladt mod deltog han i åtskilliga fruktlösa ansträngningar att få ut båten från stranden.

»Hur skall ni då bära er åt?» sade Sprague slutligen anfådd och nästan med gråten i halsen.

»Slå mig ner och vila mig en stund, tills vinden mojnar, och sedan hugga i allt vad vi orka.»

Hur enkel den idén var, hade han i alla fall varit den förste som kommit på den. Så snart den tillämpades, ledde den till ett lyckligt resultat, och de hissade en filt till segel och kilade av nedåt sjön. Stine och Sprague blevo genast glada igen. Stabben var, trots sin kroniska pessimism, alltid vid godt lynne, och Kit var för intresserad för att kunna vara annat. Sprague knogade med rorkulten i en kvart, men såg sedan bedjande på Kit, som avlöste honom.

»Mina armar riktigt värka av ansträngningen», mumlade Sprague till ursäkt.

»Ni har väl aldrig ätit björnkött?» frågade Kit deltagande.

»Vad tusan menar ni?»

»Å, ingenting, jag undrade bara». Men bakom herrarnas rygg mötte Kit en gillande grimas från Stabben, som redan hade uppfattat meningen med denna poetiska bild.

Kit styrde så lång Lindermansjön var och utvecklade en skicklighet som föranledde de båda unga arbetsolustiga penningmännen att kalla ho-

nom »vår styrman». Stabben var inte mindre förtjust och erbjöd sig frivilligt att laga maten och överlämna båtgöromålen åt den andre.

Mellan Linderman- och Bennettsjön var ett näs. Båten halades, lätt lastad, utför den lilla men våldsamt forsande ån som förenade de båda sjöarna, och här fick Kit lära sig åtskilligt mera angående båtar och vattentrafik. Men då det gällde att transportera packningen, försvunno Stine och Sprague, och deras tjänare tillbragte två dagar med det ansträngande arbetet att bära packningen över näset. Och sådana voro många plågsamma dagar under resan — Kit och Stabben arbetade sig dödströtta, medan deras herrar ej gjorde det ringaste utan bara läto passa upp sig.

Men den järnhårda arktiska vintern blev allt mera närgången, och de tvingades ofta att göra oundvikliga raster. På Windy Arm tog Stine av en nyck ifrån Kit rorkulten, så att båten inom en timme slogs sönder mot en strand i lä, där det gick hög sjö. Här spilldes två dagar på reparationer, och då de på uppbrottsmorgonen kommo ner för att stiga ombord stod »Chekako» ritat med stora bokstäver i aktern och fören.

Kit småskrattade åt att det förhatliga ordet var så träffande.

»Hm», sade Stabben, då Stine anklagade honom. »Nog kan jag läsa och skriva, och jag vet att chekako betyder gröngöling, men jag har inte fått så lärd uppfostran att jag kunnat lära mig stava ett så svårt ord.»

Bägge herrarna genomborrade Kit med sina blic

kar, ty förolämpningen retade upp dem allt mer och mer, och han nämnde icke att Stabben i går kväll hade tiggt och bedt honom säga hur det där ordet stavades.

»Det är en nästan lika grov pik som ert tal om björnköttet», sade Stabben sedan.

Kit fnittrade. På samma gång som han ständigt upptäckte sin egen duglighet steg hans förakt för de båda principalerna. Det var icke så mycket förargelse som en ständig avsmak. Han hade fått en försmak av björnköttet, och han tyckte om det, men de höllo nu på att lära honom hur man inte skall äta det. I tysthet tackade han Gud att han inte var som de. Han tyckte så illa om dem, att det gränsade till hat. Deras snäsor retade honom mindre än deras hjälplösa odugliget. Gamle Isak Bellew och alla de andra manhaftiga Bellew'arna höjde sin röst någonstädes i djupet av hans inre.

»Stabb», sade han en dag medan de som vanligt väntade på att få ge sig av, »jag skulle nästan kunna slå dem i skallen med en åra och begrava dem i ån.»

»Instämmer», sade Stabben. »De ä' inte köttätare. De ä' fiskätare, och jag är säker på att de lukta illa.»

De kommo till fallen; först Lådklyftan och sedan, flera mil längre ner, Vita Hästen. Lådklyftan gjorde skäl för namnet. Det var en låda, en fälla. Då man en gång kommit in i den, var det bara att gå på. På ömse sidor reste sig lodräta klippväggar. Ån drog ihop sig till en bråkdel av sin bredd och forsade genom denna mörka hålväg med en våldsam fart

så att vattnet i midten bildade en ås drygt åtta fot högre än vid sidorna. Denna ås kröntes av stela, sig stegrande vågor som vältade över men ändå stodo kvar på sin plats. Klyftan var mycket fruktad, ty den hade låtit många förbipasserande guldsökare plikta med livet.

De lade till vid strandbanken ovanför, där ett tjog andra ängsliga båtar förtöjts, och Kit och hans sällskap gåvo sig ut till fots för att rekognoscera. De kröpo fram till stalpet och tittade ner i det virvlande vattnet. Sprague drog sig tillbaka med en rysning.

»Å, herre Gud», utbrast han, »här kan en simmare aldrig reda sig».

Stabben knuffade menande till Kit med armbågen och sade dämpat:

»De ä' rädda. Slår vad om att de inte våga.»

Kit hörde knappast vad han sade. Från båtfärdens början hade han märkt hur oresonliga och obegripligt illfundiga elementen voro, och denna glimt av vad som var nedanför honom verkade som en utmaning. »Vi måste hålla oss på den där vattenryggen», sade han. »Glida vi ner av den, så törna vi mot väggarna.»

»Och få aldrig veta hur det gick med oss», utlät sig Stabben. »Kan ni simma?»

»Jag önskar jag inte kunde det, om det går galet där nere.»

»Det är just vad jag säger», sade en obekant, som stod bredvid och tittade ner i klyftan. »Och jag önskar jag väl vore på andra sidan.»

»Jag skulle då inte vilja sälja mina utsikter att slå mig igenom», svarade Kit.

Det var hans uppriktiga mening, men han sade det för att sätta mod i den andre. Han vände sig bort för att gå ner till båten.

»Ämnar ni försöka?» frågade mannen.

Kit nickade.

»Jag önskar att jag också kunde få mod», erkände den andre. »Jag har varit här i flera timmar. Ju mer jag tittar, desto räddare blir jag. Jag är ingen sjöman, och jag har bara med mig min brorson, som är en ung pojke, och min hustru. Om det lyckas bra för er, vill ni då hjälpa min båt fram?»

Kit såg på Stabben, som dröjde med att svara.

»Han har sin hustru med sig», sade Kit i menande ton. Och han hade inte misstagit sig på mannen.

»Ja visst», svarade Stabben, »det är just vad jag står här och tänker på. Jag visste nog att det var någon anledning varför jag måste tänka på det.»

De vände sig om för att gå, men Sprague och Stine rörde sig icke ur fläcken.

»Lycka till, Niggern», ropade Sprague till honom. »Jag skall — hm —» Han tvekade. »Jag stannar här och ser på.»

»Vi måste vara tre man i båten, två vid årorna och en vid roret», sade Kit lugnt.

Sprague såg på Stine.

»Å, tusan heller», sade denne. »Om du inte är rädd för att stå här och se på, så är inte jag det heller.»

»Vem är rädd?» frågade Sprague retligt. Stine svarade i samma ton, och då deras medhjälpare gingo ifrån dem, voro de midt i en träta.

»Vi kan reda oss utan dem», sade Kit till Stabben. »Ni står i fören med en åra och jag sköter roret. Allt vad ni har att göra är att hjälpa till att hålla båten i rätta kursen. Då vi väl komma ut, kan ni inte höra mig, så att laga bara att ni håller båten i kurs.»

De sköto ut båten och arbetade sig ut midt på strömmen där den började skjuta allt raskare fart. Från bergväggarna hördes ett växande dån. Floden sög sig in genom klyftans port, smidig som smält glas, och här, där de förmörkande bergväggarna togo emot dem, lade Stabben in en ny tobaksbuss och doppade ner åran. Båten gled fram på vattenryggens första kammar, och de bedövades av det vilda bruset som ekade från klippväggarna och tilltog mångdubbelt i styrka. Det yrande skummet hotade att kväva dem. Ibland kunde Kit ej se sin kamrat i fören. Alltsammans gick på två minuter, de redo tre kvarts mil på böljåsen, kommo ut på säkert farvatten och lade till vid stranden nedanför fallet.

Stabben befriade sin mun från tobakssås som han glömt att spotta ut och sade triumferande: »Det var björnkött, riktigt björnkött! Det där gick med fart, eller hur? Nigger, jag skäms inte för att tala om för er i förtroende, att innan vi gav oss av var jag den räddaste, harigaste människa på den här sidan Klippiga bergen. Nu är jag björnätare. Kom nu, så hjälpa vi den andra båten ur knipan.»

Halvvägs under återvägen dit upp mötte de sina principaler som uppifrån hade åsett deras bragd.

»Där komma fiskätarna», sade Stabben. »Ror i lä.»

Efter att ha lotsat den obekantes båt utför strömmen träffade Kit och Stabben hans hustru, en spenslig, flickaktig varelse, vars blå ögon voro fuktade av tacksamhet. Breck själv försökte sticka till Kit femtio dollars och gjorde sedan ett nytt försök med Stabben.

»Nej tack», utbrast denne, »jag har kommit hit för att plocka pengar ur marken men inte ur mina medmänniskors fickor.»

Breck, den obekante, rumsterade i sin båt och drog fram en stor flaska whisky. Stabben sträckte halvvägs ut handen efter den, men hejdade sig genast. Han skakade på huvudet.

»Vi ha den förbannade Vita hästen rätt nedanför, och den lär vara värre än Lådfallet. Jag vågar nog inte ta mig nå'n snaps.»

Flera mil nedanför lade de till vid strandbanken, och alla fyra gingo ned för att se på den svåra passagen. Floden, som var en hel rad av fall, prässades här av ett klipprev mot den höga stranden. Hela vattenmassan, som i en krök rusade in i det trånga passet, ökade fruktansvärdt sin fart och bröt sig i höga vågor, vita och ilskna. Det var den fruktade Vita hästens Man, och här hade offret av människoliv uppgått till en ännu högre siffra. På den ena sidan av Manen var en korkskruvaktig sugvirvel och på den andra var den stora malströmmen. För att komma någonvart måste man färdas på själva Manen.

»Det här tar minsann loven av Lådfallet», förklarade Stabben.

Medan de stodo där och sågo på, visade sig en båt strax ovanför fallet. Det var en stor båt, drygt trettio fot lång, lastad med flera ton bagage och med sex mans besättning. Innan den kom fram till Manen, guppade den upp och ner och försvann ibland nästan helt och hållet i skum och stänk.

Stabben sneglade betänksamt på Kit och sade: »Den är illa däran, och ändå har den inte kommit till det värsta. De ha lagt upp årorna. Nu börjas det! Herre Gud, den är borta! Nej, där är den igen!»

Hur stor båten var, hade den ändå försvunnit i det yrande skummet mellan vågtopparna. I nästa ögonblick, midt på Manen, äntrade båten en våg och kom i sikte. Till sin förvåning såg Kit hela den långa bottnen alldeles tydligt. Båten svävade i luften ett blixtsnabbt ögonblick, medan karlarna sutto orörliga på sina platser, utom en i aktern som stod vid rorkulten. Sedan dök den ner i vattenstalpet och försvann för andra gången. Tre gånger tog båten sats och begravde sig, sedan sågo åskådarna på stranden dess förstäv peka åt malströmmen till, då den slapp ut ur Manen. Förgäves kastade rorgängaren sig med hela sin tyngd över rorkulten, han måste ge sig i malströmmens våld, men lyckades få bukt med båten under dess kretsrörelser.

Tre gånger gick den rundt, varje gång så nära klippan där Kit och Stabben stodo att de bägge två kunde ha hoppat ombord. Styrmannen, en man med rödaktig skäggbotten, viftade med handen till dem. Den enda möjligheten att komma ur malströmmen var att sticka sig in i Manen, och under den tredje cirkelgången sköt den sig in i Manens övre

rand. Kanske av fruktan för malströmmens sugning passade styrmannen på i tid med att hålla kurs rätt fram. Då han gjorde det, var det för sent. Ömsom i luften och begravd sköt båten ut i vinkel mot Manen och sögs omotståndligt in i korkskruvsvirveln vid den motsatta stranden. Hundra fot längre ner började lådor och balar flyta upp. Sedan såg man båtens botten och de sex besättningskarlarnas huvuden här och där. Två lyckades komma i land i lugnvattnet där nedanför. De andra drogos ner, och allt vrakgodset försvann ur sikte, det drev med den starka strömmen rundtom flodkröken.

Det blev tyst en lång minut. Stabben var den förste som sade något.

»Kom an», sade han. »Vi kunna så gärna gripa oss an. Jag blir kall om fötterna, om jag står här längre».

»Det blir ett väldigt trälgöra», smålog Kit.

»Ja, nog kommer ni att få göra skäl för namnet», svarade den andre. Stabben vände sig till deras herrar. »Kommer ni?» frågade han.

Vattnets dån hindrade dem kanske från att höra anmaningen.

Stabben och Kit pulsade tillbaka genom en fots snö till krönet av fallen och sköto ut båten. På Kit verkade samtidigt två intryck: det ena, kamratens duktighet, som sporrade honom, och det andra, likaledes en sporre, tanken på att gamle Isak Bellew och alla de andra Bellew'arna hade utfört liknande bragder under sitt erövringståg västerut. Vad de hade gjort kunde han också göra. Det var kraftig

köttmat, och han förstod bättre än någonsin att man måste vara en duktig karl för att äta sådan mat.

»Ni måste hålla er på kammen av vattenryggen», ropade Stabben till honom och stoppade in en ny tobaksbuss medan båten ökade farten i den starkare strömmen och stack ut i fallet.

Kit nickade, prövade sin kraft och sin tyngd på rorkulten och styrde kurs rakt på stalpet.

Några minuter därefter låg Stabben nästan genomvåt stödd mot strandbanken nedanför Vita hästen. Han spottade ut en munfull tobakssås och tryckte Kits hand.

»Björnkött!» stoltserade Stabben. »Vi äta det rått! Vi äta det levande!»

Uppe vid strandbanken mötte de Breck. Hans hustru stod litet avsides. Kit skakade hand med honom.

»Jag är rädd att er båt inte kan reda sig här», sade han. »Den är mindre än vår och litet rankig.»

Mannen tog upp en bunt sedlar.» Jag ger er hundra per man, om ni lotsa den igenom.»

Kit tittade upp på Vita hästens fladdrande man. En grå skymning sänkte sig långsamt, det blev kallare och landskapet tycktes få en vild och dyster prägel.

»Det passar oss inte», sade Stabben. »Vi vilja inte ha edra pengar. Skulle inte vilja nypa i dem på några villkor. Men min kamrat är en riktig kännare av båtar, och när han säger att er inte är tillräckligt solid, så vet han nog vad han säger.»

Kit nickade instämmande och råkade se på mrs Breck. Hennes ögon voro riktade på honom, och

han visste att om han någonsin sett en kvinnas ögon tigga och be, så såg han det nu. Stabben följde hans blick och såg det samma som han. De växlade en förlägen blick och sade ingenting. Drivna av samma impuls nickade de till varandra och veko in på vägen som ledde till fallens övre brädd. De hade inte gått hundra steg förr än de mötte Stine och Sprague som voro på nedväg.

»Vart ska ni ta vägen?» frågade den senare.

»Hjälpa igenom den andra båten», svarade Stabben.

»Kommer aldrig i fråga. Det börjar skymma på. Ni båda ska slå läger.»

Kits vämjelse var så stor att han föraktade att svara.

»Han har sin hustru med sig», genmälde Stabben.

»Det är hans ensak», inföll Stine.

»Och Niggers och min», genmälde Stabben.

»Jag förbjuder er», sade Sprague barskt. »Nigger, om ni tar ett steg till, avskedar jag er.»

»Och jag er också, Stabb», tillade Stine.

»Ni råka i en djävla knipa se'n ni ha gett oss respass», svarade Stabben. »Hur vill ni få er förbannade båt till Dawson? Vem skall servera er kaffe på sängen och manikurera edra fingernaglar? Seså, kom nu, Nigger. De våga inte avskeda oss. För resten ha vi det inte så illa ställt. Om de avskeda oss, måste de enligt kontraktet lämna ut proviant åt oss för hela vintern.»

Knappast hade de skjutit ut Brecks båt från stranden och kommit till det första svallet, förrän vågorna började slå in i båten. Det var små vågor, men det var allvarliga förebud om vad som skulle komma.

Stabben såg sig tillbaka med ironisk min, i det han vältade på sin oskiljaktliga tobaksbuss, och Kit kände i sitt hjärta en varm våg av tillgivenhet för denne man som inte kunde simma och ändå inte drog sig ur spelet.

Fallet blev stridare och skummet började flyga. I det tilltagande mörkret tittade Kit på Manen och flodens krök innan de nådde den. Han styrde in i denna krök och kände sig innerligt belåten då båten sköt in i Manen alldeles i dess midtlinje. Sedan, under den våldsamma kampen mot skum och vågor, hade han intet klart medvetande av någonting utom att han vräkte sig med hela sin tyngd över rorkulten och önskade att hans onkel varit där och fått se på. De döko ut, andfådda och genomvåta och med båten full av vatten nästan till relingen. Lättare packgods låg och flöt inne i båten. Några kraftfulla årtag av Stabben drevo in båten i bakvattnet vid stranden, och sedan gjorde bakvattnet sitt så att båten slutligen lade sakta till vid banken. Mrs Breck stod där uppe och såg på. Hennes bön hade blivit beviljad, och tårarna strömmade ur hennes ögon.

»Nu måste ni nödvändigt ta emot pengarna, gossar», ropade Breck ner till dem.

»Må fan ta pengarna», sade Stabben. »Men hit med whiskyn. Nu då det är över, känner jag att jag är kall om fötterna, och jag har nog förkylt mig.»

På morgonen voro de som vanligt bland de sista som startade. Trots sin klena båt och fastän han inte hade annan besättning än hustrun och bror-

sonen, hade Breck brutit upp, lastat sin båt och givit sig av i den första gryningen. Men det fanns ingen möjlighet att sätta fart i Stine och Sprague, som inte tycktes förstå att vattendragen kunde frysa till när som helst. De grälade, gingo i vägen, sölade och fördubblade Kits och Stabbens arbete.

»Jag håller på att förlora aktningen för Vår herre, då jag ser vilken blunder han begick då han skapade till de där två», lydde den senares hädiska sätt att uttrycka sin ovilja.

»Men ni är då godt gods», sade Kit och smålog. »Ju mera jag ser på er, desto större aktning får jag för Vår herre.»

»Han gjorde väl så godt han kunde», svarade Stabben förlägen över komplimangen.

Vattenvägen gick över Labargesjön. Här var det ingen stark ström, endast en stillastående sträcka på fyrtio mil där man måste ro, om inte vinden var gynnsam. Men de gynnsamma vindarnas tid var förbi, och det blåste en iskall nordan rätt emot dem. Det vållade stark sjögång, mot vilken det var nästan omöjligt att knoga sig fram med båten. Därtill kom snöyra, och då vattnet frös på årbladen, var en man sysselsatt med att hugga bort den med en yxa. Då Sprague och Stine nödgades tura om vid årorna, fuskade de betänkligt. Kit hade lärt sig att stärka årtagets kraft med hela sin kroppstyngd, men han lade märke till att herrarna låtsade följa hans exempel, och att de doppade årbladen på ett högst bedrägligt manér.

Efter tre timmar tog Sprague in åran och sade att de skulle återvända till flodmynningen för att

slå läger. Stine stämde in, och flera hårdt vunna mil voro förlorade. Den andra och den tredje dagen upprepades samma fåfänga försök. Vid flodmynningen utgjorde de från Vita hästen ständigt ankommande båtarna en flottilj på över två hundra. Varje dag anlände fyrtio eller femtio, och endast två eller tre togo sig fram till sjöns nordvästra strand och kommo ej tillbaka. Is bildades nu i vikarna och utgjorde ett sammanhängande bräm från vik till vik i smala remsor rundt omkring uddarna. Tillfrysningen var nära förestående.

»Vi kunde reda oss, om de också vore slappa som maneter», sade Kit till Stabben, då de torkade sina mockasiner vid elden på den tredje dagens afton. »Vi kunde ha gjort det i dag, om de inte hade vändt om. Med en timmes arbete skulle vi ha varit framme vid den västra stranden. De ä' — de ä' som barnungar som ha gått vilse i skogen.»

»Det stämmer», inföll Stabben. Han vände sin mockasin framför elden och funderade ett ögonblick. »Hör på, Nigger. Det är hundratals mil till Dawson. Om vi inte vilja frysa fast här, måste vi ta oss till något. Vad säger ni?»

Kit såg på honom och väntade.

»Vi ha ett fast grepp om de där båda barnungarna», förklarade Stabben. »De kunna ge order och betala ut pengar, men som sagt, de ä' bara barnungar. Om vi ska komma fram till Dawson, måste vi ta hand om hela klabbet.»

De växlade en blick.

»Kör till», sade Kit och räckte honom handen till bekräftelse.

På morgonen, långt före dagningen, purrade Stabben dem. »Kom an!» ropade han. »Upp med er, sömntutor! Här är ert kaffe. Stjälp i er det. Nu ska vi ge oss av.»

Brummande och knotande måste Stine och Sprague ge sig i väg två timmar tidigare än någonsin förr. Det blåste om möjligt hårdare, och snart voro allas ansikten nedisade, och årorna voro tunga av isklumpar. De knogade i tre fyra timmar, en styrde, en hackade av is, två sutto vid årorna, och alla turade om. Den nordvästra stranden kom närmare och närmare. Blåsten tog till, och slutligen drog Sprague in åran till tecken att han gav tappt. Stabben övertog den, fastän han nyss blivit avlöst.

»Hugg is», sade han och räckte Sprague yxan.

»Vad tjänar det till?» jämrade sig den andre. »Det går inte. Vi måste vända om.»

»Vi fortsätta», sade Stabben. »Hacka is nu. Och när ni känner er bättre, kan ni avlösa mig.»

Det var ett tungt arbete, men de kommo till stranden och funno att den bestod av vågspolade klippor och hällar utan någon landningsplats.

»Det sa' jag er ju», gnällde Sprague.

»Ni tittade aldrig ditåt en enda gång», svarade Stabben.

»Vi vända om.»

Ingen sade något och Kit styrde båten mot sjöarna medan de rodde fram utmed den ogästvänliga stranden. Ibland vunno de bara en fot med varje årtag, och ibland kunde de med två tre årtag endast hålla sig kvar på samma fläck. Han gjorde sitt bästa för att sätta mod i de båda veklingarna.

Han påpekade att de båtar som tagit sig fram till stranden aldrig kommit tillbaka. De måste ha träffat på en landningsplats längre fram. Ännu en timme knogade de, och en till.

»Om ni ville offra på årorna litet av de krafter ni samla då ni dricka kaffe på sängen, skulle det gå», sade Stabben i eggande ton. »Ni göra visserligen edra årtag, men ni flytta oss en inte fram en tum».

Några minuter därefter drog Sprague in sin åra igen. »Jag är förbi», sade han, och han fick tårar i ögonen.

»Det ä' vi allesammans», svarade Kit, och själv var han nära att gråta eller begå mord, så utmattad var han. »Men vi knoga ändå».

»Vi vända om. Låt båten vända.»

»Stabb, om han inte vill ro, så tag åran ni,» kommenderade Kit.

»Ja visst», svarade han. »Han kan hugga is.»

Men Sprague vägrade att lämna ifrån sig åran; Stine hade upphört att ro, och båten drev tillbaka.

»Vänd, Nigger», befallde Sprague.

Och Kit, som aldrig i sitt liv svurit över någon människa, blev förvånad över sig själv. »Dra åt helvete», svarade han. »Tag åran och ro.»

Det är i utmattningens ögonblick som människorna låta all sin hopsparade civilisation fara, och ett sådant ögonblick var nu inne. Var och en hade nått bristningspunkten. Sprague drog av sig en vante, tog sin revolver och riktade den mot rorsmannen. Något sådant hade Kit aldrig förr varit med om. Aldrig i sitt liv hade han haft ett skjutvapen riktat

mot sig. Och nu tycktes det honom, till hans förvåning, som den likgiltigaste sak i världen. Det var någonting helt naturligt.

»Om ni inte lägger ifrån er den där revolvern», sade han, »tar jag den och slår er på fingrarna med den.»

»Om ni inte vänder med båten, skjuter jag ned er», hotade Sprague.

Då grep Stabben in. Han upphörde att hacka is och reste sig bakom Sprague. »Gå på och skjut», sade han och svängde yxan. »Det riktigt kliar i fingrarna på mig att få klyva er skalle. Gå på ni och börja lustbarheterna.»

»Det här är myteri», inföll Stine. »Ni ha tagit tjänst hos oss för att lyda order.»

Stabben vände sig emot honom. »Å, ni skall få er varma mat, så snart jag blir färdig med er kamrat, ni lilla snobbtryne där.»

»Sprague», sade Kit, »om trettio sekunder skall ni ha lagt ifrån er revolvern och tagit till åran.»

Sprague tvekade, uppgav ett kort hysteriskt skratt, stoppade in revolvern och grep sig an med arbetet.

I ytterligare två timmar kämpade de sig, tum för tum, fram utmed de rykande klipporna, tills Kit blev rädd att han hade misstagit sig. Sedan, just då han själv stod i begrepp att vända om, kommo de midtför en smal öppning, inte tjugu fot bred, som ledde in i en klippskyddad vik, där till och med de skarpaste vindstötar knappast krusade vattenytan. Det var den hamn som båtarna strävat sig fram till i går. De landade vid en sluttande sandstrand, och de båda herrarna lågo avdomnade i

båten; medan Kit och Stabben satte upp tältet, gjorde eld och började laga mat.

»Vad menas med ett snörvlande snobbtryne, Stabb?» frågade Kit.

»Det vete tusan», lydde svaret, »men han är ett.»

Blåsten, som hastigt mojnat, upphörde vid mörkrets inbrott, och det blev klart och kallt. En kopp kaffe, som ställts undan för att kallna och blivit bortglömd, påträffades sedan betäckt med en halv tums tjock is. Klockan åtta, då Sprague och Stine, redan inrullade i sina filtar, sovo dödströtthetens sömn, kom Kit tillbaka efter att ha sett om båten.

»Nu fryser det på, Stabb», upplyste han. »Det är redan en ishinna över hela viken.»

»Vad ämnar ni ta er till?»

»Det finns bara en sak att göra. Sjön fryser naturligtvis först. Flodens starka ström håller den kanske öppen i flera dagar. I morgon så här dags måste varenda båt som fastnat i Labargesjön stanna kvar till nästa år.»

»Ni menar att vi ska ge oss av i natt? Nu?»

Kit nickade.

»Upp med er, sömntutor!» lydde Stabbens rytande svar, och han började kasta av tältlinorna.

De andra två vaknade, stönade av smärta i de stelnade musklerna och pinan att vakna ur den tunga sömnen.

»Vad är klockan?» frågade Stine.

»Halv nio.»

»Det är ännu mörkt», invände de.

Stabben kastade av ett part tältlinor och tältet började svikta. »Det är inte morgon», sade han.

»Det är kväll. Kom an. Sjön håller på att lägga sig. Vi måste ge oss över.»

Stine satte sig upp med sur och vredgad min. »Låt den lägga sig. Vi röra oss inte ur fläcken.»

»Som ni vill», sade Stabben. »Men vi ge oss av med båten.»

»Ni ha åtagit er...»

»Att frakta er packning till Dawson», avbröt Stabben. »Nå, gör vi inte det då?» Han gav frågan eftertryck genom att låta halva tältet ramla ner över dem.

De bröto sig igenom den tunna isen i hamnen och kommo ut på sjön, där det tunga, glasartade vattnet frös på deras åror för varje årtag. Vattnet blev snart som gröt, hindrade rodden och frös i luften medan det droppade från årbladen. Snart började vattenytan täckas av ett skinn och båten trängde framåt allt långsammare.

Ofta efteråt, då Kit försökte påminna sig den natten och ej kunde få fram något annat än feberdrömmar, undrade han hur Stine och Sprague hade känt det. Hans enda intryck för egen del var att han kämpat sig fram genom bitande köld och outhärdliga vedermödor i tusen år.

Då morgonen inbröt, lågo de stilla. Stine klagade över förfrusna fingrar och Sprague över sin näsa, och smärtan i Kits kinder och näsa sade honom att även han råkat illa ut. Allt efter som det ljusnade kunde de se längre, och så långt de sågo var sjön isbelagd. Dess vatten var försvunnet. Till den norra ändans strand hade man hundra meter. Stabben envisades att det var flodmynningen och

att han såg vatten. Endast han och Kit voro arbetsdugliga, och med sina åror bröto de upp isen och pressade fram båten. Och med uppbjudande av sina sista krafter övervunno de den snabba flodens sugning. Med en blick tillbaka sågo de flera båtar som hade kämpat hela natten och voro hopplöst infrusna, sedan virvlade de rundt en krök av floden med en fart av sex mil i timmen.

Dag efter dag gledo de utför den raskt framilande strömmen, och dag efter dag blev strandisen bredare. Då de slogo läger vid mörkrets inbrott, höggo de en vak i isen för båten och buro lägerattiraljen hundratals fots väg till stranden. På morgonen höggo de ut båten ur den nya isen och gåvo sig ut i flodfåran. Stabben ställde upp plåtkaminen i båten, och över den sutto Stine och Sprague och kurade under långsamt glidande timmar. De hade givit tappt, utdelade ej längre några befallningar, och deras enda längtan var att komma till Dawson. Pessimistisk, outtröttlig och munter skränade Stabben då och då de första raderna av en visa som han hade glömt. Ju kallare det blev, desto oftare sjöng han:

Som Argo på antikens tid
Vi lägga ut från Greklands kust.
Det Gyllne skinnet gäller nu vår strid.
Om det ska nu vi slåss med liv och lust.»

Då de passerade mynningarna av Hootalinqua och Stora och Lilla Laxfloderna, funno de att dessa sände ut issörja i Yukons huvudåder. Den samlade sig omkring båten och frös fast, och vid mörk-

rets inbrott sågo de sig nödsakade att hugga sig ut ur strömmen. Om morgonen höggo de sig tillbaka ut igen.

Den sista natten i land tillbragte de mellan Vita flodens och Stewarts mynningar. I daggryningen funno de att Yukon till en bredd av en halv mil gick vit av is från strand till strand. Stabben svor över universum mindre jovialiskt än vanligt och såg på Kit.

»Vi bli den sista båten som kommer till Dawson i år», sade Kit.

»Men det finns ju intet vatten, Nigger.»

»Då forcera vi isen. Kom an.»

Fruktlöst protesterande packades Sprague och Stine ner i båten. I en halvtimme strävade Kit och Stabben att med sina yxor bana sig väg utför den snabba men kompakta strömmen. Då de lyckades klara sig för strandisen, tvingade drivisen fram båten hundra meter tätt utmed brädden av stranden, skar bort halva den ena relingen och gjorde båten halft till vrak. Vid krökens nedre ända sköto de ut i strömmen som drev dem från land. De ansträngde sig att komma ut mera midt på. Strömmen bestod ej längre av issörja, utan av hårda flak. Endast mellan flaken var det issörja som frös sig kompakt inför deras ögon. Skjutande på med årorna mot isflaken och ibland klivande ut på dem för att tvinga fram båten uppnådde de efter en timme flodens midt. Fem minuter därefter var det slut med deras ansträngningar; båten var infrusen. Hela floden frös till allt under det den fortfor att rinna. Isflak frös ihop med isflak,

tills båten slutligen utgjorde medelpunkten i ett flak som var sjuttiofem fot i diameter. Ibland drevo de åt sidan, ibland med aktern före, medan deras tyngd malde sönder de bojor, som höllo på att bilda sig, men endast för att bli fjättrade av andra som bildades hastigare. Medan timmarna gingo, skötte Stabben kaminen, kokade mat och sjöng sin krigssång.

Natten kom, och efter några ansträngningar uppgåvo de försöket att forcera båten i land, och i mörkret drevo de hjälplöst framåt.

»Tänk om vi gå förbi Dawson?» frågade Stabben.

»Då vända vi om igen», svarade Kit, »om vi inte bli krossade sönder och samman.»

Himlen var klar, och vid skenet av de kalla, vandrande stjärnorna sågo de då och då en skymt av avlägsna berg på bägge sidorna. Klockan elva hördes ett dovt brak underifrån. Deras fart började minskas och isflak reste sig på ända och törnade dånande samman omkring dem. Floden höll på att bryta upp. Ett isblock pressades upp över deras flak och slog in den ena sidan av båten. Den sjönk icke, ty den uppbars av sitt eget flak, men i en virvel sågo de ett ögonblick svart vatten på en fots avstånd. Sedan var det slut med all rörelse. Efter en halvtimme tog floden nytt tag och började röra sig. Det fortfor i en timme, men så hejdades den åter av en ny stockning. Ånyo gav den sig i väg, rann fort och ilsket med ett väldigt gnisslande. Sedan varsnade de ljus på stranden, och midt för dem gåvo tyngdlagen och Yukon tappt och floden låg stilla i sex månader.

På Dawsons strand samlade sig nyfikna för att se floden frysa till och höra Stabbens krigssång ur mörkret:

»Som Argo på antikens tid
Vi lägga ut från Greklands kust.
Det Gyllne skinnet gäller nu vår strid,
Om det ska vi nu slåss med liv och lust.»

I tre dagar knogade Kit och Stabben med att bära halvannan ton utrustning från midten av floden till det blockhus Stine och Sprague hade köpt på en kulle med utsikt över Dawson. Sedan detta arbete var slut och de sutto i skymningen i den varma stugan, vinkade Sprague Kit till sig. Ute visade termometern sextiofem grader under noll.

»Er månad är inte gången än, Nigger», sade Sprague. »Men här slutar den. Tack och adjö.»

»Hur går det då med vår överenskommelse?» frågade Kit. »Här är hungersnöd, som ni vet. Ingen kan få arbete ens som guldgrävare om han har sin egen proviant. Vi gjorde upp om...»

»Jag vet inte av någon uppgörelse», avbröt Sprague. »Vet du, Stine? Vi engagerade er på en månad. Här är er betalning. Vill ni skriva under kvittot?»

Kit knöt nävarna, och ett ögonblick såg han rödt. De båda herrarna ryggade tillbaka. Han hade aldrig i sitt liv slagit till en människa i ilska, och han kände sig så säker på att kunna klå Sprague att han ej kunde förmå sig att göra det.

Stabben såg hur upprörd han var och trädde emellan.

»Hör på, Nigger, jag ämnar inte längre knoga för så simpelt patrask. Nu strejkar jag snart. Du och jag håller ihop. Inte sant? Nu tar du ditt pick och pack och ger dig av ner till »Elghornet». Vänta där på mig. Jag skall nog göra upp, ta vad jag kan få och göra rätt för mig. Jag duger inte mycket till på sjön, men nu står jag på fasta landet, och jag ämnar bruckla.»

En halvtimme därefter anlände Stabben till »Elghornet.» Hans blödande knogar och skråman på ena kinden visade att han hade låtit Stine och Sprague få deras beskärda del.

»Du skulle ha sett blockhuset», fnittrade han då de stodo vid disken. »Jerusalems förstöring är ett intet mot det. Jag slår vad om att ingen av dem kan visa sig på gatan på en hel vecka. Och nu ä' våra räkenskaper klara. Här får man intet arbete om man inte har sin egen proviant. Elgköttet kostar två dollars skälpundet, och det finns intet att få. Vi ha tillräckligt med pengar till en månads proviant och ammunition, och vi ge oss i väg uppåt Klondyke till det inre landet. Om där inte finns några elgar, slå vi oss ihop med indianerna. Men om vi inte ha fem tusen skålpund kött om sex veckor, ger jag mig av hit igen och ber våra principaler om förlåtelse. Är det överenskommet?»

Kit räckte honom sin hand, och de skakade varandras händer. Sedan stammade han: »Jag förstår mig inte alls på jakt.»

Stabben höjde sitt glas. »Men du är naturligtvis köttätare, och jag skall lära dig.»

III.

RUSNINGEN TILL SQUAW CREEK.

Två månader sedan Nigger Bellew och Stabben dragit ut för att skaffa sig elgkött avsett till utrustning, befunno de sig åter i Elghornets sal i Dawson. Jakten var till ända, köttet var sålt för två och en halv dollar skålpundet, och de ägde tillsammans tre tusen dollars i guldstoft och ett präktigt hundspann. De hade haft tur. Fastän rusningen efter guld hade drivit villebrådet mer än hundra mil uppåt bergen, hade de på halva detta avstånd lyckats stänga in fyra elgar i en trång däld.

Hemligheten med de vilsekomna djuren var egendomlig, men ännu märkvärdigare var deras banemäns tur, ty samma dag slogo fyra utsvultna indianfamiljer läger bredvid dem och förklarade att de ej sett något villebråd under tre dagars vandring. De bytte till sig proviant för sina svältande hundar, och sedan Nigger och Stabben utfodrat dem i en vecka, selade de på dem och började frakta sitt elgkött till Dawsons begärliga uppköpare.

De båda männens problem gällde nu att förvandla sitt guldstoft till proviant. Det gängse priset för mjöl och bönor var halvannan dollar skålpundet, men det svåraste var att träffa på en säljare. Daw-

son befann sig i hungerns klor. Hundratals män, som hade pengar men ingen mat, hade nödgats lämna orten. Många hade farit utför floden strax innan den frös till, och många flera, som knappt hade så mycket proviant att de kunde dra sig fram därmed, hade vandrat de sex hundra milen över isen till Dyea.

Nigger träffade Stabben i det varma krogrummet och fann honom i en jublande sinnesstämning.

»Livet är inte värdt ett dyft utan whisky och socker», ljöd Stabbens hälsning, i det han ryckte isklumpar ur sina upptinande mustascher och slängde dem på golvet så att de skramlade. »Och jag har alldeles säkert kommit över aderton skålpund av det söta. Käringen tog bara tre dollars skålpundet. Hur har du lyckats?»

»Jag har inte heller varit overksam», svarade Nigger stolt. »Jag har köpt femtio skålpund mjöl. Och det är en karl uppe vid Adam Creek som säger att han skall lämna mig ytterligare femtio skålpund i morgon.»

»Storartat! Då reda vi oss säkert tills floden går upp. Vet du, Nigger, våra hundar ä' urstyva. En hundköpare bjöd mig två hundra per styck för fem av dem. Jag svarade honom att det blev ingenting av. De kommo i ypperlig kondition sedan vi hade utfodrat dem med kött, men det är ju bakvändt att föda upp djur med mat som kostar två och en halv dollar skålpundet. Kom nu och drick ett glas med mig. Jag måste fira mina aderton skålpund socker.»

Några minuter därefter, då han på guldvågen

erlade betalningen för förtäringen, påminde han sig plötsligt något.

»Jag glömde alldeles karlen som jag skulle träffa i Tivoli. Han har litet unket fläsk som han vill sälja för halvannan dollar skålpundet. Vi kunna ge det åt hundarna och spara en dollar om dagen på vars och ens matsedel. Adjö så länge.»

»Adjö,» sade Nigger. »Jag går till blockhuset och kryper till kojs.»

Knappast hade Stabben avlägsnat sig förr än en pälsklädd man inträdde genom de dubbla farstudörrarna. Hans ansikte ljusnade då han fick se Nigger, och denne kände igen Breck, den man vars båt de hjälpt igenom Lådfallet och Vita hästen.

»Jag hörde att ni var i staden», sade Breck ivrigt, då de tryckte varandras händer. »Jag har sökt er i en halvtimme. Kom med ut, jag vill tala med er.»

Nigger tittade med avsaknad på den susande, eldröda kaminen. »Duger inte den här?»

»Nej, det är viktigt. Kom med ut.»

Då de kommo ut, drog Nigger av sig ena vanten, strök eld på en tändsticka och såg på termometern som hängde bredvid dörren. Han tog hastigt på sig vanten igen, som om kölden hade bränt honom. Över dem flammade norrskenet, och från hela Dawson uppsteg det ynkliga tjutet av tusentals varghundar.

»Vad säger den?» frågade Breck.

»Sextio grader kallt.» Kit spottade på försök, och spotten knastrade i luften. »Och termometern är i farten. Den faller oavbrutet. För en timme sedan

var det bara femtiotvå. Kom nu inte och säg att vi ska ge oss ut.»

»Jo, det säger jag», viskade Breck försiktigt och såg sig oroligt omkring för att övertyga sig om att ingen lyssnade. »Squaw Creek faller ut trettio mil på andra sidan Yukon, som ni vet.»

»Det är ingenting att göra», ansåg Nigger. »Den undersöktes för flera år sedan.»

»Liksom alla andra givande fyndorter. Hör på! Det här är något i stor stil. Bara åtta à tjugu fot till stenbottnen. Ingen inmutning ger mindre än en halv million. Det är ingen människa som vet det. Ett par av mina intimaste vänner ha givit mig en vink. Jag talade om för min hustru då jag gick, att jag skulle söka upp er. Adjö nu så länge. Mina hundar stå gömda nedanför strandbanken. Då vännerna stötte på mig, avtvingade de mig det löftet att inte bryta upp förrän Dawson lagt sig att sova. Ni vet hur det går, om någon får se en uppbrottsfärdig. Sök upp er kamrat och kom med. Ni skall muta in den fjärde eller femte lotten från fyndorten. Glöm inte — Squaw Creek. Det är den tredje sedan vi passerat Swede Creek.»

Då Nigger kom in i det lilla blockhuset i bergssluttningen ovanför Dawson, hörde han en välbekant snarkning.

»Seså, gå och lägg dig», mumlade Stabben, då Nigger riste honom i axeln. »Jag hör icke till nattskiftet», fortfor han, då handen skakade kraftigare. »Säg till krögaren vad det är du vill.»

»Kasta genast på dig kläderna», sade Nigger. »Vi ska göra ett par inmutningar.»

Stabben satte sig upp och ville ge ett högröstat svar, men Nigger lade handen över hans mun.

»Sch!» varnade han. »Det är en stor kupp. Väck inte grannarna. Dawson sover.»

»Gör dig inte så viktig. Inte säger man en halvdragen ande om en kupp! Men det är rent häpnadsväckande att alla människor ändå snoka sig fram till rätta spåret.»

»Squaw Creek», viskade Nigger. »Det är riktigt. Breck har givit mig en vink. Inte långt till stenbottnen. Guld från gräsrötterna och ända ner. Kom. Vi ta lätt packning och ge oss av.»

Stabbens ögon föllo igen och han somnade. I nästa ögonblick hade filtarna ryckts av honom.

»Om du inte vill ha dem, så vill jag», förklarade Nigger.

Stabben tog samma väg som filtarna och började klä sig. »Vi ska väl sela på hundarna?» frågade han.

»Nej. Vägen utmed ån är säkert obanad och vi komma fortare fram utan dem.»

»Då skall jag ge dem en utfodring så att de reda sig tills vi komma tillbaka. Glöm inte att ta med dig näver och ett ljus.»

Stabben öppnade dörren, kände den bitande kölden och drog sig tillbaka för att fälla ner öronlapparna och ta på sig vantarna. Fem minuter därefter kom han ut och gned hårdt sin näsa. »Nigger, jag har inte alls någon lust för det här jobbet. Det är kallare än i helvetet tusen år innan den första elden tändes. För övrigt är det fredag och den

trettonde, och vi komma att få obehag så att det gnistrar om det.»

Med lätt packning på ryggen stängde de dörren efter sig och gingo utför backen. Norrskenet hade upphört, och endast stjärnorna skredo fram i den stora kölden och lade genom sitt osäkra sken ut snaror för fötterna. Vid en vägkrök tumlade Stabben ut i djup snö och for ut i högljudda förbannelser över datum och veckodag.

»Kan du inte tiga?» snäste Nigger. »Bry dig inte om almanackan. Du väcker upp hela Dawson, och se'n få vi dem efter oss.»

»Hm. Ser du hur det lyser i den där stugan? Och i den där? Och hör du hur de slå i dörrarna? Ja, nog sover Dawson alltid. Vad betyder det att de ha ljus tändt? Att de hålla begravning kanhända? För inte är det fråga om någon guldexpedition, inte, det kan du slå dig i backen på.»

Då de hunnit utför backen och riktigt kommit in i Dawson, flammade ljus upp i husen, dörrarna slogo, och man hörde trampet av många mockasiner på den hårdt packade snön. Stabben upplät åter sin mun.

»Men det var tusan så många det är som gå med i begravningsprocessionen.»

De gingo förbi en karl som stod utmed vägen och ropade ivrigt med dämpad röst: »Raska på, Charley!»

»Ser du packningen på hans rygg, Nigger? Kyrkogården ligger väl långt borta, eftersom de sörjande ta med sig nattfiltar.»

Då de veko in på huvudgatan, hade de hundra

man efter sig, och medan de i det förvillande stjärnljuset spanade efter gångstigen som ledde ner till floden, hörde de att det kom ännu mera folk. Stabben halkade och rullade utför den trettio fot långa strandbanken ner i lös snö. Nigger rutschade samma väg och slog omkull honom just då han höll på att resa sig.

»Jag fick försprång», brummade Stabben, i det han drog av sig vantarna för att skaka av dem snön.

Nu måste de raska på för att inte bli knuffade av dem som följde efter. Medan floden frös till hade här försiggått en isbatalj och ett snöbetäckt kaos av isblock hade rest sig på ände. Efter att ha ramlat omkull flera gånger tog Nigger fram sitt ljus och tände det. Det hälsades med bifallsrop av dem som kommo efter. Det brann jämnt i den vindlösa luften, och nu gick han i teten med raskare fart.

»Visst är det rusning», sade Stabben i avgörande ton. »Eller kunna alla de där vara sömngångare?»

»Vi gå i alla händelser i spetsen för processionen», svarade Nigger.

»Det är inte så säkert. Är det kanske en lysmask där framme? Kanske det är lysmaskar alltsammans — den där och den där. Se på dem! Tro mig, det är en hel rad av processionen framför oss.»

Det var en mil tvärsöver den knaggliga isen till Yukons västra strand, och ljus tindrade överallt på den slingrande stigen. Bakom den syntes flera ljus, ända till toppen av strandbanken.

»Nej, Nigger, det här är inte bara en rusning, det är en hel folkvandring. Det måste vara tusen

man framför oss och tio tusen bakom oss. Hör nu på vad din farbror säger. Jag är slängd i att ordinera. Då jag får en idé i skallen, har jag rätt. Den här rusningen är ingenting för oss. Bäst att vi vända om och krypa till kojs.»

»Spara du på andedräkten, den kan du behöva snart, vägen är ansträngande», svarade Nigger buttert.

»Hm. Jag har korta ben, men jag knogar mig fram mjuk i knäna och anstränger inte mina muskler, och här finns nog inte en kotte som kan gå i kapp med mig på isen.»

Nigger visste att han hade rätt, ty han hade för längesedan sett prov på kamratens fenomenala uthållighet i fråga om att gå.

»Jag har gått långsamt med flit för att du skulle hinna med», skämtade Nigger.

»Jag trampar dig på hälarna. Om du inte kan komma fortare fram, så låt mig gå i teten och bestämma farten.»

Nigger raskade på och hade snart hunnit upp den närmaste flocken av människor.

»Gå på du, Nigger,» ivrade den andre. »Kliv över de, där obegravda liken. Det är ingen begravning. Och bry dig inte om att känna på kölden, tänk bara på att du kommer dit du ämnar dig.»

Nigger räknade åtta karlar och två kvinnor i denna grupp, och innan de hunnit över brottisen, hade han och Stabben gått förbi ännu ett sällskap på tjugu personer. Några fot från den västra stranden svängde vägen åt söder, och nu kom man ut på slät is. Men den var betäckt med snö till flera

fots djup. Över den gick slädvägen, en smal hårdt tilltrampad ränna, knappt två fot bred. På vardera sidan sjönk man ner till knäna i snön, ja ännu djupare. De vandrare de hunno upp veko motvilligt undan, och ofta måste Nigger och Stabben pulsa djupt ner i snön och tränga sig förbi dem med den största svårighet.

Stabben var omedgörlig och vresig. Då folket inte ville släppa honom förbi, svarade han alltså morskt.

»Vad har ni för brådska?» frågade en.

»Än ni då?» svarade han. »I går eftermiddags kom en folkvandring ner från Indian River, den har kommit er i förväg. Det finns ingenting kvar att muta in.»

»Nåja, om så är, vad har ni då för brådska?»

»Vem? Jag? Jag är ingen guldsökare. Jag är i regeringens tjänst. Jag är ute å ämbetets vägnar. Jag skall förrätta mantalsskrivning vid Squaw Creek.»

En annan, som ropade till honom: »Varthän, min gubbe lilla? Inbillar ni er verkligen att ni skall kunna göra någon inmutning?» fick till svar:

»Jag? Jag är den som har upptäckt Squaw Creek. Jag har nyss varit hos myndigheterna och fått min inmutning inregistrerad, så att ingen förbannad c h e-k a k o lägger vantarna på den.»

På den jämna vägen var fotgängarnas fart i genomsnitt tre mil i timmen. Nigger och Stabben gjorde fyra och en halv, men ibland föllo de in i kort galopp och ökade alltså farten.

»Jag nöter alldeles ut fötterna på dig, Stabb», sade Nigger på kiv.

»Å, jag kan stulta på strumporna och ändå inte

ha dina mockasiner för tätt i hälarna. Men det tjänar ingenting till. Jag har räknat efter att Creekinmutningarna ä' fem hundra fot. Det vill säga, det går ungefär tio på en mil. Vi ha tusen inmutare före oss, och ån är inte hundra mil lång. Någon måste bli efter, och det tycks bli du och jag.»

Innan han svarade ökade Nigger oväntat farten så att Stabben kom fem sex fot efter. »Om du sparade andedräkten och raskade på, skulle vi hinna om några av de där tusen», brummade han.

»Vem, jag? Om du går ur vägen, skall jag visa dig vad det vill säga att raska på.»

Nigger skrattade och ökade åter farten. »Jag har alldeles slitit ut dig, Stabb. Sedan jag lade i land vid Dyea har jag blivit en ny människa, kroppsligt taget. Mina muskler äro starka som rep och smidiga som ormar. För några månader sedan skulle jag ha velat bita mig i ryggen för att kunna säga sådana ord, men jag skulle aldrig ha kunnat det. Först måste jag uppleva de där orden, och nu då jag upplever dem behöver jag inte säga dem. Det är prima gods i mig, och inte ens en gammal och van friluftsman kan ge mig en på skallen utan att få betalt med ränta. Kliv fram nu och gå i teten i en halvtimme. Gör ditt allra bästa, och när du är som bäst i farten, skall jag ta ledningen och på en halvtimme lära dig vad man verkligen kan kalla det allra bästa.»

»Hm», småskrattade Stabben. »Och han är ännu inte torr bakom öronen. Maka åt dig och låt farbror visa dig hur man skall gå.»

De turade om var sin halvtimme att gå före.

Och de sade inte mycket. Deras ansträngningar höllo dem varma, fastän andedräkten förvandlade hela den nedre delen av deras ansikten till is. Kölden var så skarp att de nästan oavbrutet gnedo näsa och kinder med vantarna. Om de uraktläto det i några minuter domnade all känsel bort, och då måste de gnida duktigt för att framkalla den stickande, brännande känsla som antydde att blodet börjat cirkulera igen.

Många gånger trodde de att de nu voro de första, men de hunno alltid upp andra sällskap som givit sig ut före dem. Ibland försökte några att hålla takten med dem, men efter ett par mil gåvo de alltid tappt och försvunno i mörkret bakom dem.

»Vi ha varit ute på färdvägar hela vintern», lydde Stabbens kommentarier. »Och de där kräken, som ha suttit och kurat i sina stugor, ä' nog fräcka att inbilla sig att de kunna gå i kapp med oss! Om de vore riktiga Klondykeveteraner, vore det en annan sak. Om det är något som en sådan där gammal erfaren guldsökare kan, så är det att gå.»

En gång strök Nigger eld på en tändsticka och såg på sin klocka. Men det gjorde han aldrig om, ty kölden bet honom ögonblickligen i fingrarna, och det dröjde en halvtimme innan de voro all right igen.

»Fyra», sade han, i det han drog på sig vantarna, »och vi ha redan hunnit om tre hundra.»

»Tre hundra trettioåtta,» rättade Stabben. »Jag har räknat dem. Ur vägen, karl. Låt oss gå före, vi som kan gå.»

Det sista sade han till en tydligen uttröttad man

som endast kunde vackla framåt och som spärrade vägen. Denne och en till voro de enda utpankade människor de träffat på, och nu voro de mycket nära början av det långa tåget. Och icke förr än efteråt fingo de höra talas om den nattens fasor. Utmattade människor slogo sig ned bredvid vägen för att vila och kunde aldrig mera resa sig. Sju fröso ihjäl, och på Dawsons sjukhus företogos tjogtals amputationer av de överlevandes tår, fötter och fingrar. Ty rusningen till Squaw Creek försiggick den kallaste natten på hela året. Före dagningen visade sprittermometrarna i Dawson sjuttio grader under noll.

Den andre utmattade träffade de på några minuter därefter; han satt på ett isblock bredvid vägen.

»Upp och dansa, min tös!» ropade Stabben muntert till honom. »Håll er i rörelse. Om ni sitter där, fryser ni till sten.»

Mannen svarade icke, och de stannade för att undersöka saken.

»Stel som en eldgaffel», lydde Stabbens utlåtande. »Om man knuffade ner honom, skulle han gå av.»

»Se efter om han andas», sade Nigger i det han med bara händerna sökte efter mannens hjärta under päls och ylletröjor.

Stabben lyfte upp den ena örlappen och böjde sig ner över de isade läpparna. »Han andas inte», rapporterade han.

»Och hjärtat slår inte», sade Nigger.

Han drog på sig vanten och bultade eftertryckligt sin hand i en minut innan han åter utsatte den

för kölden och strök eld på en sticka. Det var en gammal man, utan tvivel död. Vid skenet från tändstickan sågo de ett ögonblick ett långt grått skägg, isbetäckt ända upp till näsan, kinder vita av rimfrost och tillslutna, hopfrusna ögon med vita hårfransar. Sedan slocknade stickan.

»Låt oss gå vidare», sade Stabben och gned sitt öra. »Vi kunna inte göra den stackarn någon nytta. Och jag har bestämt förfrusit mitt öra. Nu kommer allt skinnet att falla av och jag får dras med värk i en vecka.»

Några minuter därefter, då en norrskensglimt spred ett skälvande ljus över himlen, sågo de två skepnader på isen en kvarts mil framför dem. Där bortom fanns inte ett levande väsen på en mils avstånd.

»De där anföra processionen», sade Nigger, då det blev mörkt igen. »Kom an och låt oss hinna upp dem.»

Då de efter en halvtimme ännu ej hade hunnit upp de båda skepnaderna där framme, började Stabben springa. »Om vi också hinna i fatt dem, komma vi aldrig förbi dem», flämtade han. »Herre Gud, så'n fart de ha. Slår vad om att de inte ä' gröngölingar. Tvärtom, de höra till »surdegs»-släktet, det kan du slå dig i backen på.»

Nigger gick i spetsen, då de slutligen hunno upp dem, och han var glad åt att få sakta farten och följa dem hack i häl. Han fick nästan genast en känsla av att den närmaste var en kvinna. Hur han fick det intrycket kunde han inte säga. Den mörka gestalten var klädd i päls och huva som alla andra, men det låg något välbekant över det hela.

Han väntade till nästa norrskensglimt, och vid dess sken såg han hur små de mockasinklädda fötterna voro. Men han såg ännu mera — sättet att gå, och han visste att det alldeles säkert var den gång han föresatt sig att aldrig glömma.

»Hon är en duktig gångare», viskade Stabben hest. »Slår vad om att det är en indianska.»

»Gog morgon, miss Gastell», sade Nigger.

»God morgon», svarade hon, i det hon vände på huvudet och kastade en hastig blick på honom. »Det är för mörkt, man ser inte. Vem är ni?»

»Nigger.»

Hon skrattade ut i den kalla luften, och han var övertygad om att det var det vackraste skratt han någonsin hört. »Nå, har ni gift er nu och skaffat er den där massan barn ni talade om?» Innan han hunnit svara, fortfor hon: »Hur många chekakos är det efter oss?»

»Flera tusen, tror jag. Vi ha gått förbi mer än tre hundra. Och ändå voro de inte långsamma i vändningarna.»

»Det är den gamla historien», sade hon bittert. »Nykomlingarna slå under sig de rika fyndorterna, och de gamla, som kämpade och ledo och skapade det här landet, de fingo ingenting. Veteraner ha upptäckt Squaw Creek — hur det kom ut är en hemlighet — och skickat bud upp till alla veteranerna vid Sea Lion. Men därifrån är det tio mil till Dawson, och då de komma, finna de hela flodstranden inmutad så långt man kan se av gröngölingar från Dawson. Det är inte rätt, det är inte ridderligt av ödet att ställa till så befängt.»

»Ja, det är för illa», instämde Nigger. »Men vad kan ni göra åt den saken? Den som kommer först till kvarnen får först mala.»

»Jag önskar jag kunde göra något», utbrast hon häftigt. »Jag önskar att de fröso fast på vägen eller råkade ut för alla möjliga rysligheter, så att folket från Sea Lion kom först.»

»Ni måtte vara bra ond på oss», skrattade han.

»Det är inte det», sade hon hastigt. »Jag känner de där från Sea Lion, varenda en, och de ä' män. De svälte här uppe i gamla dagar, och de arbetade som jättar för hela det här landets bästa. De äro hjältar och värda en belöning, och ändå ha de nu miltals framför sig tusentals vekliga gröngölingar, som aldrig ha förvärvat sig rätt att inmuta någonting alls. Och om ni nu ursäktar mitt långa tal, så skall jag hålla munnen och spara mina lungor, ty jag vet ju inte när ni och alla de andra ska försöka gå om far och mig.»

Joy och Nigger sade ingenting vidare under en timme eller så, men han märkte att hon och hennes far samtalade halvhögt då och då.

»Nu känner jag igen dem», sade Stabben till Nigger. »Han är Louis Gastell, en äkta hedersman. Det måste väl vara hans flickunge. Han kom hit till trakten för så längesedan att ingen kan komma ihåg det, och han hade flickan med sig, då bara en unge. Han och Beetles va' kompanjoner, och de förde den första lilla prydliga ångbåten uppför Koyukuk.»

»Jag tror inte vi ska försöka komma förbi dem»,

sade Nigger. »Vi gå i spetsen för tåget, och vi ä' bara fyra.»

Stabben samtyckte, och åter blev det tyst en timme, varunder de ryckte jämnt framåt. Klockan sju bröts mörkret av en sista norrskensglöd, som i väster visade en bred öppning mellan de snöklädda bergen.

»Squaw Creek!» utropade Joy.

»Det slår in!» jublade Stabben. »Enligt min uträkning skulle vi inte ha varit där ännu på minst en halvtimme. Jag måste ha tagit ut stegen.»

Det var här som Dyeavägen, spärrad av isflak som pressats upp mot varandra, helt tvärt svängde av tvärsöver Yukon till östra stranden. Och de måste överge den hårdtrampade, allmänt trafikerade vägen, klättra över isbarrikaderna och följa en otydlig men någorlunda jämn väg som pekade mot den västra stranden.

Louis Gastell, som gick i spetsen, halkade i mörkret på den skrovliga isen och satte sig ned med bägge händerna om den ena vristen. Han reste sig med svårighet och gick vidare, men långsammare och märkbart haltande. Efter några minuter tvärstannade han.

»Det går inte», sade han till sin dotter. »En sena har brustit. Gå före du och gör en inmutning åt mig och en åt dig själv.»

»Kunna inte vi vara till någon hjälp?» frågade Nigger beredvilligt.

Louis Gastell skakade på huvudet. »Hon kan lika väl göra två inmutningar som en. Jag skall kravla mig i land, tända upp eld och förbinda min vrist.

Jag reder mig nog. Gå du, Joy. Gör våra inmutningar på andra sidan om det första fyndstället, ådern är mera givande högre upp.»

»Här är litet näver», sade Nigger och delade sitt förråd mitt i tu. »Vi ska ta hand om er dotter.»

Louis Gastell skrattade sarkastiskt. »Tack så mycket,» sade han, »hon tar nog hand om sig själv. Följ efter henne, så få ni se.»

»Har ni något emot att jag går före?» frågade hon Nigger, i det hon tog ledningen. »Jag känner till den här trakten bättre än ni.»

»Visa vägen», svarade Nigger artigt, »fastän jag ger er rätt i att det är en stor skam att vi nykomlingar ska ta loven av folket från Sea Lion. Finns det intet sätt att lura dem som komma efter?»

Hon skakade på huvudet. »Vi kunna inte plåna ut våra spår, och de ska följa oss som en fårskock.»

Efter en kvarts mil gjorde hon en tvär vändning åt väster. Nigger lade märke till att de gingo i lös snö, men varken han eller Stabben sågo att den otydliga vägen de hittills gått fortfor att peka söderut. Om de lagt märke till vad Louis Gastell sedan gjorde, skulle Klondykes historia ha fått en annan lydelse, ty de skulle då ha sett att veteranen, ej längre haltande, sprang med näsan över spåret som en hund och följde efter dem. De skulle också ha sett honom trampa till och vidga ut det nya spåret som de åstadkommit och som gick västerut. Till sist skulle de ha sett honom fortsätta på den gamla otydliga vägen, som alltjämt gick söderut.

Det gick en stig utmed ån, men den var så otydlig att de oupphörligt tappade bort den i mörkret.

Efter en kvart beslöt Joy Gastell att dra sig efter och låta de bägge männen tura om att trampa väg genom snön. Tack vare denna långsamhet hos dem som gingo i spetsen kunde hela folkvandringen hinna upp dem, och då det blev ljust, klockan nio, sågo de en tätt sammanpackad folkmassa röra sig framåt, så långt ögat kunde nå. Joys mörka ögon blixtrade vid denna syn.

»Hur länge sedan var det vi började gå uppåt flodstranden?» frågade hon.

»Drygt två timmar», svarade Nigger.

»Och två timmar tillbaka, det gör fyra», skrattade hon. »Expeditionen från Sea Lion är räddad.»

En svag misstanke flög genom Niggers huvud och han stannade och vände sig emot henne. »Jag förstår inte», sade han.

»Inte det? Då skall jag förklara det för er. Det här är Norway Creek. Squaw Creek är den nästa i sydlig riktning.»

Nigger stod stum ett ögonblick.

»Gjorde ni det med flit?» frågade Stabben.

»Jag gjorde det för att ge veteranerna en chance.» Hon skrattade gäckande. Männen utbytte en grimas och instämde slutligen i hennes skratt. »Jag skulle lägga upp er över mitt knä och ge er ett kok stryk, om inte kvinnorna vore så sällsynta här på trakten», sade Stabben.

»Er far skadade inte sin fotled, utan väntade tills vi voro ur sikte och gick sedan vidare?» frågade Nigger.

Hon nickade.

»Och ni var lockfågeln?»

Hon nickade åter, och nu skrattade Nigger av hjärtans lust. Det hördes att han tog sitt nederlag käckt.

»Varför blir ni inte ond på mig?» frågade hon skamset. »Eller — slår mig?»

»Det är bäst att vi vända om nu», ivrade Stabben. »Jag blir kall om fötterna, om jag står här längre.»

Nigger skakade på huvudet. »Det vore att kasta bort fyra timmar. Vi måste vara åtta mil uppåt den här ån nu och där borta tycks Norway göra en lång krök åt söder. Den följa vi, sedan gå vi över någonstans till Squaw-ån, som vi säkert träffa på litet ovanför fyndorten.» Han såg på Joy. »Vill ni inte följa med oss? Jag sa' till er far att vi skulle ta hand om er.»

»Jag ...» hon tvekade. »Nåja, då gör jag väl det, om ni inte ha något emot det.» Hon såg direkt på honom, och hennes min var ej längre trotsig och spefull. »Herr Nigger, ni gör mig nästan ångerköpt över vad jag har gjort. Men någon måste ju rädda veteranerna.»

»Det förefaller som om guldsökarnas yrke har sina spännande ögonblick ibland.»

»Och ni två tyckas ha stora anlag för det», sade hon och tillade med en liten suck: »Så skada att ni inte ha varit med på den gamla tiden.»

I två timmar vandrade de på den frusna Norwayån och veko sedan av på en smal och knagglig biflod som kom från söder. Vid middagstiden gåvo de sig ut på de fält som skilde de båda åarna. Då de vände sig om och blickade tillbaka, sågo de den

långa raden av guldsökare i färd med att slå läger, varom smala rökpelare buro vittne.

Själva hade de många svårigheter att kämpa sig fram. De vadade i snö upp till midjan och måste oupphörligt stanna för att hämta andan. Stabben var den första som yrkade på rast.

»Vi ha knogat i över tolv timmar», sade han. »Jag skäms inte alls för att erkänna, Nigger, att jag är väldigt trött. Det är du också, och nog för att jag tänker med samma förtjusning på att fortsätta med det här knoget liksom en utsvulten indian tänker på en bit björnstek, men den här stackars flickan kan inte stå på benen längre om hon inte får något i magen. Låt oss göra upp eld. Vad säger du om det?»

De slogo ett provisoriskt läger så raskt, så skickligt och ordentligt, att Joy, som såg uppmärksamt på, måste erkänna att gamla erfarna guldsökare inte kunde ha gjort det bättre. Granrisruskor, varöver en filt breddes ut, utgjorde underlaget för både vila och matlagning. Men de höllo sig på avstånd från elden, tills de grundligt gnidit kinder och näsor.

Nigger spottade ut i luften, och det fräsande ljudet kom så starkt och ögonblickligt att han skakade på huvudet. »Det var som jag trodde», sade han. »Aldrig har jag varit med om en sådan köld.»

»En vinter på Koyukuk gick det ner till åttiosex», svarade Joy. »Nu är det minst sjuttio eller sjuttiofem, och jag är säker på att jag har ömkylt mina kinder. De bränna som eld.»

I den branta sluttning där de nu befunno sig fanns det ingen is, så att de lade snö, fin, hård och

kornig som pudersocker, i vaskpannan och smälte den till kaffevatten. Nigger stekte fläsk och tinade upp skorpor. Stabben skaffade bränsle och lagade om elden, och Joy satte fram två tallrikar, två bägare, två skedar, en bleckdosa med en blandning av salt och peppar och en dito med socker. Då de åto, delade hon och Nigger ett bestick. De åto på samma tallrik och drucko ur samma bägare.

Klockan var nära två på eftermiddagen då de passerade vattendelarens höjdpunkt och började följa en biflod till Squaw Creek. Tidigare på vintern hade en elgjägare trampat en väg uppför denna floddal, det vill säga, han hade satt fötterna i samma spår både då han gick upp och ner. Tack vare senare snöfall hade resultatet blivit en rad av oregelmässiga små upphöjningar. Om man inte satte foten på en sådan kulle, sjönk den ner genom lös snö, och följden blev vanligen en kullerbytta. Elgjägaren hade varit en ovanligt långbent krabat. Joy, som nu var angelägen att de båda männen skulle få göra sin inmutning och var rädd att de saktade farten på grund av hennes tydliga trötthet, envisades att få tura om med att gå i spetsen. Hennes sätt att raskt och skickligt sköta denna uppgift vann Stabbens oinskränkta gillande.

»Se på henne!» utbrast han. »Det är minsann ruter i henne och godt gods. Se så säker hon är på foten! Hon är ingen så'n där dam som styltar omkring på höga klackar. Hon förstår att använda de ben Vår herre har givit henne. Hon är just en squaw för en björnjägare.»

Hon sände dem ett tacksamt leende, som Nigger

också kunde ta åt sig. Han fick en påminnelse av godt kamratskap, men på samma gång hade han en eggande känsla av att det där kamratlika leendet hade en varm underström av kvinnlighet.

Då de kommo till Squaw Creeks strandbank och sågo tillbaka, var tåget av guldsökare splittrat i grupper som arbetade sig fram utför vattendelarens sluttning.

De gledo utför banken till flodbrädden. Den hårdt bottenfrusna ån var tjugu à trettio fot bred och rann mellan sex à åtta fots alluviala jordvallar. Ingen fot hade nyligen beträdt snön som betäckte dess is, och de visste att de befunno sig ovanför den första upptäcktspunkten och Sea Lion-folkets sista inmutningar.

»Se upp för källsprång», varnade Joy, då Nigger gick i teten nedåt ån. »I sjuttio graders kyla fryser ni fötterna av er, om ni går ner er.»

Dessa källsprång, som förekomma i alla Klondykeåar, frysa ej ens till i den lägsta temperatur. Vattnet porlar ut från stränderna och bildar pölar som skyddas mot kölden av senare ishinnor och snöfall. Den som sätter foten på torr snö kan alltså kliva ner sig genom ett halvtums tjockt islager och stå i vatten upp till knäna. Om man icke kan få av sig de våta skodonen, äro ens fötter ohjälpligt förlorade efter fem minuter.

Fastän klockan endast var tre på eftermiddagen, hade den långa arktiska skymningen redan inträdt. De spejade efter ett träd med brännmärke på vardera stranden, som skulle ange midtpunkten för den sist gjorda inmutningen. Den ivriga Joy var den första

som fann det. Hon ilade fram till Nigger och utropade:

»Någon har varit här! Se på snön! Se på brännmärket! Där är det! Se på den där graven!» Plötsligt sjönk hon ner till midjan i snön. »Så där ja!» utbrast hon ynkligt. Sedan ropade hon: »Kom inte hit! Jag skall nog arbeta mig upp!»

Steg för steg, varje gång bräckande den tunna isskorpan som gömde sig under den torra snön, kämpade hon sig till nytt fotfäste. Nigger väntade ej, utan sprang till strandbanken, där torra grenar och kvistar samlat sig mellan buskarna, ditdrivna av källsprångens forsande vatten, och lågo och väntade på en tändsticka. Då hon kom fram till honom, hade han redan tändt en brasa.

»Sitt ner!» kommenderade han.

Hon satte sig lydigt i snön. Han slängde av sig packningen och bredde ut en filt under hennes fötter.

Uppifrån hördes röster av guldsökare, som följde efter dem. »Säg till Stabben att han gör en inmutning», ivrade hon.

»Till verket, Stabb», sade Nigger, i det han tog i tu med hennes mockasiner som redan voro styva av is. »Mät ut tusen fot och kör ner de båda midtstolparna. Hörnstolparna kunna vi anbringa efteråt.»

Med sin kniv skar Nigger bort mockasinernas remmar och läder. De voro så styva av is att de smällde och kraschade då han högg och sågade. Siwashsockorna och de tjocka ullstrumporna voro förvandlade till isfodral. Det var som om hennes fötter och vador varit infattade i korrugerad järnplåt.

»Hur känns det i fötterna?» frågade han medan han arbetade.

»De ä' ganska domnade. Jag kan varken röra tårna eller har någon känsel i dem. Men det reder sig nog. Brasan brinner präktigt. Akta er så ni inte förfryser edra händer. De måste vara dvalna nu, efter ni rör dem så tafatt.»

Han drog på sig vantarna, och i nära en minut klatschade han sig i sidorna med sina flata händer. Då han kände blodet sticka, tog han av sig vantarna och fortfor att rycka och slita och såga och karva i de frusna klädespersedlarna. Den ena foten visade sitt vita skinn, därpå den andra, och nu voro de utsatta för sjuttio grader under noll, d. v. s. hundratvå under fryspunkten.

Sedan blev det att gnida med snö, och det gjorde han så eftertryckligt att hon vred sig och rörde på tårna och förtjust klagade över att det gjorde ondt. Han halvt släpade henne och hon halvt kastade sig närmare elden. Han anbragte hennes fötter på filten helt nära de räddande lågorna.

»Nu får ni själv sköta om dem en stund», sade han.

Hon kunde nu tryggt ta av sig vantarna och arbeta med sina fötter, men alltjämt noga iakttagande att brasvärmen måste absorberas långsamt. Medan hon gjorde detta, gned han sina händer. Snön smälte icke, blev ej ens fuktig. Dess lätta kristaller voro som sandkorn. Efterhand kände det ömkylda köttet blodcirkulationens stickningar. Sedan lagade han om elden, spände den lätta packningen från

hennes rygg och tog fram ett fullständigt ombyte av fotbeklädnadspersedlar.

Stabben gick tillbaka längs flodbädden och klättrade uppför strandbanken till dem. »Jag har stakat ut drygt tusen fot», sade han. »Numro tjugusju och numro tjuguåtta, men jag hade bara fått ner den övre staken till tjugusju, då jag träffade på den gycken som först hade mutat in lotten där bakom. Han sa' bestämt ifrån att jag inte skulle få staka ut numro tjuguåtta. Och jag sa' honom...»

»Nå», utbrast Joy, »vad sa' ni honom?»

»Jo, jag sa' honom rent ut, att om han inte makade sig undan fem hundra fot, skulle jag bulta hans näsa till mos. Han gjorde som jag sa', och jag har nu drivit ner midtstolparna till två inmutningar på drygt fem hundra fot. Han stakade bredvid, och jag antar att nu är hela Squaw Creek upptagen ända ner till utloppet. Vi ha vårt på det torra. Det är för mörkt att se nu, men vi kan sätta ner hörnstolparna i morgon bittida.»

Då de vaknade, funno de att vädret hade ändrat sig om natten. Det var så varmt att Stabben och Nigger, där de lågo under sina filtar, antogo att termometern inte visade mer än tjugu under noll. Kölden hade slagit om. På deras filtar låg ett sex tums snötäcke.

»God morgon, hur är det med edra fötter?» ropade Nigger tvärsöver den utbrunna brasan till Joy Gastell, som höll på att varsamt skaka av snön, där hon satt i sin sovpäls.

Stabben gjorde upp eld och högg is nere på ån,

medan Nigger lagade frukosten. Just som de slutade äta, dagades det.

»Gå nu och slå ner de där hörnstakarna, Nigger», sade Stabben. »Det är sandbotten där jag hackade upp is till kaffet, och jag ämnar smälta snö och vaska en panna av den sanden, bara på försök.»

Nigger gick med yxan i handen för att märka stakarna. Med utgångspunkt vid tjugusjuans midtstake styrde han kurs i rät vinkel tvärsöver den smala dalen, mot dess gränslinje. Han gick metodiskt till väga, men nästan som en automat, ty han genomlevde ännu i tankarna kvällens händelser. Han hade en känsla av att han hade tillvällat sig makt över de fina linjerna och de fasta musklerna i de fötter och anklar han gnidit med snö, och denna makt tycktes honom utsträckas till hela flickan. En dunkel men het känsla av äganderätt tog herraväldet över honom. Han tyckte att han inte behövde göra mera än gå fram till Joy Gastell, fatta hennes hand och säga: »Kom.»

Det var i den sinnesstämningen han gjorde en upptäckt som kom honom att glömma sin makt över vita kvinnofötter. Han märkte ingen stake vid dalens utkant. Han kom aldrig dit, ty han träffade på en annan å. Han tog ögonmärke på en förtorkad pil och en stor, lätt igenkännlig gran. Han gick tillbaka till ån där midtstakarna stodo. Han följde åbrädden i en stor hästskobåge över slätten och fann att de båda åarna voro samma å. Sedan pulsade han två gånger genom snön från dalens ena utkant till den andra, första gången från tjugusjuans nedre stake, andra gången från tjuguåttans övre,

och han kom till det resultatet att den senares övre stake stod längre ner än den förras nedre. I skymningen och halvmörkret hade Stabpen anbragt de båda inmutningarna på hästskon.

Nigger pulsade tillbaka till det lilla lägret. Stabben, som slutat vaska, exploderade då han fick se honom.

»Här ha vi det!» utropade han och räckte fram vaskpannan. »Se på det här! En väldig massa guld. Två hundra dollars, så visst som en cent. Sanden är starkt guldhaltig alltigenom. Mycket har jag kärnat på alla möjliga vaskställen, men aldrig har jag fått ett sådant smör som i den här pannan.»

Nigger kastade en likgiltig blick på guldstoftet, slog i en kopp kaffe åt sig vid elden och satte sig. Joy förstod att något hade händt och såg ivrigt på honom med orolig min. Men Stabben blev förargad över kamratens brist på förtjusning över fyndet.

»Varför skojar du inte upp dig?» frågade han. »Här får vi oss en väldig kova, så vida du inte rynkar på näsan åt tvåhundradollarspannor.»

Nigger tog sig en klunk kaffe innan han svarade. »Stabb, vad är det för likhet mellan våra två inmutningar och Panamakanalen?»

»Nå, hur lyder svaret på den gissgåtan?»

»Jo, Panamakanalens östra inlopp ligger väster om den västra.»

»Fortsätt», sade Stabben. »Jag fattar inte det kvicka ännu.»

»Kort och godt, Stabb, du stakade ut våra inmutningar i en stor hästskokurva.»

Stabben satte ned guldpannan i snön och reste sig. »Fortsätt», upprepade han.

»Tjuguåttans övre stake står tio fot längre ner än tjugusjuans nedre stake.»

»Du menar att vi inte ha fått någonting, Nigger?»

»Värre än så: vi ha fått tio fot mindre än ingenting.»

Stabben rusade utför strandbanken. Om fem minuter kom han tillbaka. Han besvarade Joys blick med en nick. Utan att säga ett ord gick han bort till en trästock och satte sig att stirra ner i snön framför sina mockasiner.

»Det är bäst att vi bryta upp och bege oss tillbaka till Dawson», sade Nigger och började vika ihop filtarna.

»Jag är ledsen, Nigger», sade Joy. »Alltsammans är mitt fel.»

»Det är bra som det är», svarade han. »Man skall inte arbeta annat än om dagen.»

»Men det är mitt fel, helt och hållet mitt», envisades hon. »Jag vet att far mutade in åt mig i närheten av fyndorten. Jag ger er min inmutning.»

Han skakade på huvudet.

»Stabb», sade hon i bedjande ton.

Stabben skakade på huvudet och brast i skratt. Han skrattade alldeles ohejdat. Fnitter och kvävda utbrott växlade om med skallande gapskratt.

»Jag är inte hysterisk», förklarade han. »Ibland har jag väldigt roligt, och det här är just ett sådant tillfälle.»

Hans blick föll på vaskpannan. Han gick bort och gav den med allvarsam min en spark så att guldet rök ut över marken. »Det är inte vårt», sade

han. »Det tillhör karlkräket som jag tvingade att dra sig tillbaka fem hundra fot i går kväll. Och det värsta är att fyrahundranittio av de där foten äro rikt guldförande — för hans räkning. Kom nu, Nigger, så ge vi oss i väg till Dawson. Men om du har lust att slå ihjäl mig, så skall jag inte röra ett finger för att försvara mig.»

IV.

STABBEN DRÖMMER.

»Märkvärdigt att du aldrig spelar», sade Stabben till Nigger en kväll på Elghornet. »Ligger det inte för dig?»

»Jo», svarade Nigger. »Men jag kan min statistik. Jag vill ha valuta för mina pengar.»

Rundt omkring dem i den stora krogsalen hördes skrammel och sorl från ett dussin spelbord, där män i päls och mockasiner frestade sin lycka. Nigger gjorde en åtbörd som sammanfattade dem alla.

»Se på dem», sade han. »Det är matematiskt bevisat att de ska förlora mera än de vinna i kväll, och att de flesta av dem förlora just i detta ögonblick.»

»Du är styv till att räkna», mumlade Stabben beundrande. »Och på det hela taget har du rätt. Men det är något som heter fakta. Och det är ett faktum att det finns t u r. Ibland vinner varenda kotte som spelar, det vet jag bäst, för jag har varit med om sådana spel och sett mer än en bank sprängd. Det enda sättet att vinna på spel är att

vänta tills turen kommer och sedan låta insatsen gå upp i taket, ideligen ideligen.»

»Det låter enkelt», kritiserade Nigger, »så enkelt att jag inte kan förstå att man någonsin kan förlora.»

»Det förargliga är», medgav Stabben, »att de flesta låta narra sig av turen. Det har händt mig ibland. Det gäller att försöka komma under fund med om turen verkligen har kommit.»

Nigger skakade på huvudet. »Statistiken säger också att de flesta missräkna sig på sin tur.»

»Har du aldrig känt att nu har du tur, och nu har du intet annat att göra än att slänga ut dina pengar och håva åt dig vinsten?»

Nigger skrattade. »Jag är alldeles för rädd för den stora procenten av spelare som förlora. Men jag vill säga dig en sak, Stabb. Jag skall sätta ut en dollar på 'högsta kortet' nu och se efter om det inbringar oss en drink.» Nigger var på väg till faraobordet, då Stabben högg tag i hans arm.

»Vänta! Nu får jag en så'n där knäpp i skallen. Sätt ut din dollar på ruletten.»

De gingo till rulettbordet nära disken.

»Vänta tills jag säger till», rådde Stabben.

»Vilket nummer?» frågade Nigger.

»Välj själv. Men vänta tills jag säger: nu.»

»Du vill väl inte påstå att jag har goda utsikter vid det här bordet?»

»Lika goda som de andra gyckarna.»

»Men inte lika goda som banken.»

»Vänta, så får du väl se», ivrade Stabben. »Nu! Låt gå!»

Bankören hade just satt den lilla elfenbenskulan i snurrande fart. Nigger stod vid nedre ändan av bordet, sträckte sig över en spelare och kastade sin dollar på måfå. Den rullade över den släta gröna duken och hamnade midt på »34».

Kulan stannade, och bankören ropade: »Trettiofyra vinner!» Han sopade åt sig de förlorandes insatser och staplade upp trettiofem dollars bredvid Niggers. Denne tog in pengarna, och Stabben slog honom på axeln.

»Det där var ju en stilig knäpp, inte sant? Hur jag visste det? Det kan ingen förklara. Jag kände bara att du skulle vinna. Om din dollar hade stannat på ett annat nummer, skulle den ha vunnit ändå. Då ingivelsen — eller knäppen i skallen — är den rätta, kan man inte undgå att vinna.»

»Men tänk om den hade stannat på zero?» sade Nigger, medan de gingo fram till disken.

»Ja, då hade du vunnit på zero», svarade Stabben. »Det där är oundvikligt. En knäpp är en knäpp. Du skall få se. Kom med till bordet igen; jag har fått en ingivelse att jag kan sätta på några bra nummer själv, sedan jag nu har hjälpt dig att vinna.»

»Spelar du efter något system?» frågade Nigger efter tio minuter, då hans kamrat hade satsat hundra dollars.

Stabben skakade på huvudet med ovilja, i det han satte ut sina marker på »3», »11» och »17» och slängde den fjärde på svart. »Vägen till helvetet är stenlagd med rulettsystem», sade han, i det bankörens kratta förrättade sitt arbete.

Nigger såg först likgiltigt på, men blev sedan

intresserad och följde noga med varje detalj av spelet från kulans rullande till de olika sätten att göra insatser. Men han spelade icke, utan nöjde sig med att se på. Han var emellertid så intresserad att Stabben, då han förklarade att han fått nog, hade svårt att få Nigger med sig bort från bordet.

Bankören lämnade Stabben igen guldpåsen som han deponerat för rätten att spela, och med den följde en papperslapp på vilken stod: »Debet — 350 dollars.» Stabben gick med påsen och papperet över golvet och lämnade dem till vägaren, som satt bakom ett par stora vågskålar. Ur Stabbens påse vägde han upp tre hundra femtio dollars, som han lade in i husets kassaskåp.

»Din knäpp var ett nytt bevis till förmån för min statistik», sade Nigger spefullt.

»Jag måste ju spela för att övertyga mig», svarade Stabben. »Jag förivrade mig väl då jag ville övertyga dig att det fanns så'na där knäppar.»

»Ja, jag har just nu en», skrattade Nigger.

Stabben sken upp och utbrast: »Vad säger den då? Passa på och spela genast.»

»Det är ingenting i den vägen. Den knäpp jag nu har fått går ut på, att jag endera dagen skall tänka ut ett system som vänder upp och ner på hela ruletten.»

»System!» fnös Stabben och betraktade sin kamrat med djupt medlidande. »Lyd din kompanjon, Nigger, och ge alla system tusan. Systemen ä' ett säkert sätt att förlora. Det finns inga knäppar i fråga om system.»

»Det är därför jag tycker om dem», svarade Nig-

ger. »Ett system är någonting vetenskapligt. Då man har kommit på det rätta systemet, kan man inte förlora, och det är skillnaden mellan det och en knäpp i skallen. Man vet aldrig när den 'rätta' knäppen lurar en.»

»Men jag känner till en hop system som ha varit falska, och jag har aldrig sett ett system vinna.» Stabben tystnade och drog en suck. »Vet du vad, Nigger, om du börjar vurma på system, så är det här inte rätta stället för dig, då är det på tiden att vi ge oss ut på färdvägar igen.»

Under de följande veckorna drogo de båda kompanjonerna åt var sitt håll. Nigger ville helst tillbringa tiden med att se på rulettspelet i Elghornet, medan Stabben var lika ivrig att komma i väg. Till sist gjorde Nigger slag i saken, då den andre föreslog en expedition två hundra mil nedåt Yukon.

»Nej tack, Stabb», sade han, »jag följer inte med. Den där expeditionen tar tio dagar, och innan dess hoppas jag kunna börja arbeta efter mitt system. Jag skulle nästan kunna vinna på det nu. Varför vill du för resten släpa mig omkring i hela landet så där?»

»Det är min plikt att ta hand om dig, Nigger», svarade Stabben. »Du håller ju på att bli fjollig. Jag skulle vilja släpa dig med mig till Jeriko eller till Nordpolen, bara för att få dig ifrån ruletten.»

»Godt och väl, Stabb. Men kom ihåg att jag är stora gamla karlen. Det enda du kommer att släpa på är guldet som jag ämnar vinna med mitt system, och då får du säkert ta ett hundspann till hjälp.»

Stabbens enda svar var ett brummande läte.

»Och jag vill inte att du skall spela på egen hand», fortfor Nigger. »Vi ska dela vinsten, och jag kommer att behöva alla våra pengar att börja med. Mitt system är ännu bara fölungen, och det kommer kanske att kasta mig ur sadeln några gånger innan jag har fått det inridet.»

Slutligen, sedan han stått timtals och dagtals och åsett spelet, kom den kväll då Nigger förklarade att han var färdig och Stabben med begravningsmin följde sin kamrat till Elghornet. Nigger köpte en rulle marker och slog sig ned vid samma ända av bordet som bankören. Kulan snurrade om och omigen, och de andra spelarna vunno eller förlorade, men Nigger satsade ej en enda mark. Stabben blev otålig.

»Hoppa på, hoppa på», ivrade han. »Låt oss få slut på den här begravningen. Hur är det fatt? Är du rädd?»

Nigger skakade på huvudet och väntade. Ett halvtjog spel gingo, men så satsade han plötsligt tio marker à en dollar på »32.» Åter fick han tre hundra femtio dollars.

»Det är en knäpp!» viskade Stabben i hans öra. »Begagna dig av den!»

Det gick en halvtimme, varunder Nigger satt overksam, sedan satte han tio dollars på »34» och vann.

»Knäppen!» viskade Stabben.

»Å, visst inte», viskade Nigger tillbaka. »Det är systemet. Är det inte stiligt?»

»Det där skall du inte säga mig», opponerade sig Stabben. »Knäppar ha sina underliga vägar

ibland. Man tror att det är ett system, men det är det inte. System ä' otänkbara. Det finns inga så'na. Det är alldeles säkert en knäpp som leder ditt spel.»

Nigger ändrade nu sitt spelsätt. Han satsade oftare, med en mark här och där, och han förlorade oftare än han vann.

»Sluta», rådde Stabben. »Stoppa på dig dina pengar. Du har redan träffat prick tre gånger, och du har ett tusen i försprång. Den punkten kan du inte hålla dig kvar på.»

I detta ögonblick började kulan rulla, och Nigger satte tio marker på »26.» Kulan föll ner i 26-rännan, och bankören betalade åter ut tre hundra femtio dollars till honom.

»Om du nu vill vara riktigt vild och galen och sätta allt på ett kort, så satsa det högsta som är tillåtet», sade Stabben. »Sätt ut tjugufem nästa gång.»

Det gick en kvart, varunder Nigger förlorade och vann med små spridda insatser. Med den raska beslutsamhet, som karaktäriserade hans stora kupper, satsade han sedan tjugufem dollars på »oo», och bankören betalade ut åtta hundra sjuttiofem dollars.

»Väck mig, Nigger, jag drömmer», stönade Stabben.

Nigger smålog, tittade i sin anteckningsbok och fördjupade sig i beräkningar. Han tog oupphörligt fram notisboken och skrev då och då in siffror.

Det hade samlat sig mycket folk omkring bordet, medan spelarna försökte satsa på samma nummer som han. Då ändrade han sitt spel. Tio gånger å rad satte han ut tio dollars på »18» och förlorade. Nu

lämnade till och med den djärvaste honom i sticket. Han bytte om nummer och vann åter tre hundra femtio dollars. Genast följde spelarna hans exempel, men övergåvo honom igen efter en rad av förlorade insatser.

»Sluta, Nigger, sluta», rådde Stabben. »Den längsta serie av knäppar tar slut en gång, och dina är slut. Du träffar inte pricken en gång till.»

»Jag skall träffa den en gång till, innan jag slutar», svarade Nigger.

I några minuter spelade han med växlande tur på olika nummer och satsade sedan tjugufem dollars på »00.»

»Nu slutar jag», sade han till bankören, då han vann.

»Å, du behöver inte tala om hur mycket du har vunnit», sade Stabben, medan de gingo bort till vägaren. »Jag har följt med spelet. Du har ungefär 3600 att få. Hur nära är jag?»

»3660», svarade Nigger. »Och nu måste du bära hem allt guldet. Det var det roligaste av alltihop.»

»Dra inte för stora växlar på din tur», bad Stabben följande kväll i blockhuset, då han såg att Nigger beredde sig att gå till Elghornet igen. »Du spelade på en väldigt lång serie av knäppar, men du spelade så länge att de togo slut. Om du går dit igen, förlorar du säkert hela din vinst.»

»Det är inga 'knäppar', har jag ju sagt. Det är statistik. Det är ett system. Jag kan inte förlora.»

»Jag ger systemen fan. Det finns inga system. Jag fick oupphörligt handen full med trumf en gång under ett vhistparti. Var det system? Nix. Det

var böndtur, men jag var harig och tordes inte fortsätta. Om jag inte hade schappat efter den tredje robberten, skulle jag ha vunnit trettio tusen med vår vanliga låga point.»

»Ja, men det här är ett riktigt system, Stabb.»

»Hm. Det måste du lära mig...»

»Jag har ju lärt dig. Följ med nu, så skall jag visa dig det än en gång.»

Då de kommo in på Elghornet, riktades allas ögon på Nigger, och de som sutto vid rulettbordet gåvo plats för honom, då han slog sig ned vid bankörens bordsända. Han spelade helt annorlunda än kvällen förut. Under loppet av halvannan timme gjorde han endast fyra insatser, men var och en var på tjugufem dollars och var och en vann. Han kasserade in 3,500 dollars, och Stabben bar hem guldstoftet till blockhuset.

»Nu är det dags att ge spelet på båten», rådde Stabben, där han satt på kanten av sin brits och tog av sig sina mockasiner. »Du har vunnit sju tusen. Det vore fånigt att tröttköra sin tur.»

»Det vore jubelidiotiskt, om man inte begagnade sig till det yttersta av ett sådant vinstsystem som mitt.»

»Du är en väldigt intelligent pojke, Nigger. Du är boklärd. Du lär dig mera på en minut än jag skulle kunna lära mig på fyrtio tusen år. Men du har i alla fall om en bakfot, då du kallar din tur för ett system. Jag har varit med åtskilligt i världen och sett inte så litet, men det säger jag dig för sanning, att något system att spränga en spelbank, det är inte tänkbart.»

»Men jag håller ju nu på att visa dig det här systemet...»

»Nej, visst inte. Det är en dröm alltsammans. Jag sover. Om en stund skall jag vakna och göra upp eld och laga frukosten.»

»Där är ju guldstoftet, du otrogne Thomas! Känn på det.»

Nigger kastade den digra guldpåsen i sin kamrats knä. Den vägde trettiofem skålpund, och Stabben kände tydligt hur tung den var.

»Så att nog är det verkligt», envisades Nigger.

»Hm. Jag har drömt åtskilliga drömmar i mitt liv som precis ha sett ut som verklighet. I en dröm är allting möjligt. Men i verkliga livet är intet system möjligt. Jag har aldrig studerat vid något universitet, men jag är ändå i min fulla rätt då jag påstår att hela den här spelhistorien bara är en dröm.»

»Hamiltons 'sparsamhetslag'», skrattade Nigger.

»Jag har aldrig hört talas om den gycken, men han har säkert rätt. Jag drömmer, Nigger, och du går och stökar i min dröm och ältar om ditt system. Om du verkligen är min vän, så ropar du: 'Vakna, Stabb!' och då vaknar jag och tar itu med frukosten.»

Den tredje spelkvällen, då Nigger gjorde sin första insats, sköt bankören till honom femton dollars.

»Tio är det mesta ni får satsa», sade han. »Vi ha minskat maximisiffran.»

»Jasså, ni har blivit snål», sade Stabben försmädligt.

»Ingen behöver spela vid det här bordet, om han

inte vill», svarade bankören. »Och jag säger ifrån rent ut, att vi helst se att er kamrat inte spelar här.»

»Är ni rädd för hans system?» hånade Stabben, då bankören betalade ut tre hundra femtio dollars.

»Jag kan inte säga att jag tror på något system, då jag inte gör det. Det har aldrig funnits något system som inverkar på ruletten eller något annat hasardspel. Men jag har sett åtskilliga märkvärdiga exempel på tur, och jag ämnar inte låta spränga den här banken, om jag kan hindra det.»

»Ni är rädd.»

»Spel är lika mycket en affär som andra affärer ä' det. Vi ä' inga filantroper.»

Kväll efter kväll fortfor Nigger att vinna. Hans spelmetod växlade. Den ena experten efter den andra i folkträngseln omkring bordet skrev upp hans insatser och siffror under fruktlösa ansträngningar att komma underfund med hans system. De klagade över att de inte kunde få någon ledtråd till det och bedyrade att det var ren bondtur, ehuru den kolossalaste tur de någonsin sett.

Det var Niggers omväxlande spel som gjorde dem villrådiga. Ibland tittade han i sin anteckningsbok och gjorde långa beräkningar, och det gick en timme innan han satsade en enda mark. Ibland strök han åt sig högsta vinsten tre gånger å rad och kasserade in över tusen dollars på fem eller tio minuter. Ibland följde han den taktiken att med förvånande frikostighet slänga ut enstaka marker här och där på bordet. Det hade kanske fortgått i tio minuter eller en halvtimme, då han plötsligt. när kulan

snurrade sina sista varv satte ut den högsta insatsen på udda eller jämt, färg och nummer och vann på alla tre ställena. För att riktigt villa bort dem som försökte gissa hans hemlighet förlorade han en gång fyrtio insatser. Men varje kväll, hur han än spelade, bar Stabben hem trettiofem hundra dollars åt honom.

»Det är intet system», förklarade Stabben en gång under deras diskussioner, medan de gingo till sängs. »Jag håller nog reda på dina insatser, men det är omöjligt att göra några beräkningar. Du spelar aldrig lika. Allt vad du gör är att vinna, då du så vill, och då du inte vill, förlorar du med flit.»

»Du är kanske närmare det rätta än du tror, Stabb. Ibland förlorar jag med flit. Det ingår i systemet.»

»Måtte fan ta systemet! Jag har talat med varenda spelare i staden, och alla ä' överens om att det inte finns något system.»

»Och ändå överbevisar jag dem om det oupphörligt.»

»Hör på, Nigger.» Stabben hejdade sig, då han ämnade blåsa ut ljuset. »Jag är sannerligen riktigt nervös. Du tror kanske att det här är ett ljus. Det är det inte. Nej, visst inte. Och jag är inte heller jag. Jag är ute på färdvägar någonstans, ligger under mina filtar på rygg med gapande mun och drömmer allt det här. Och det är inte du som talar, lika litet som det här är ett ljus.»

»Då är det märkvärdigt att jag drömmer det samma som du», envisades Nigger.

»Nej, det är det visst inte. Du är en del av min

dröm, det är hela saken. Jag har hört många människor tala i mina drömmar. Jag vill säga dig en sak, Nigger: jag håller på att bli alldeles vriden. Om den här drömmen fortsätter litet till, biter jag av mig pulsådern och skriker.»

Den sjätte spelkvällen på Elghornet sattes maximum ned till fem dollars.

»Gärna för mig», sade Nigger till bankören. »Jag vill ha tre tusen fem hundra i kväll som vanligt, och ni tvingar mig bara att spela så mycket längre. Jag måste vinna dubbelt så många gånger, det är alltsammans.»

»Varför går ni inte till något annat spelbord?» frågade bankören förargad.

»Emedan jag trivs vid det här.» Nigger kastade en blick på den surrande kaminen som stod alldeles i närheten. »För resten är här intet drag, och här är varmt och trevligt.»

Den nionde kvällen, då Stabben hade burit hem vinsten, blev han utom sig. »Jag slutar med det här, Nigger, jag slutar», började han. »Jag känner att jag har fått nog. Jag drömmer inte. Jag är klarvaken. Det är intet system, men du spelar i alla fall som om det funnes ett. Aritmetiken är ingenting värd. Alla regler ä' upphörda. Världen är i kras. Det finns inte längre någonting att hålla sig till och rätta sig efter. Multiplikationstabellen gäller inte. Två är åtta, nio är elva, och två gånger två är åtta hundra fyrtiosex ... och en halv. Allting är vad som helst, och ingenting är allt, och två gånger allt är kylpomada, mandelmjölk och appelkastade hästar. Du har ett system. Siffror slåss

mot siffror. Vad som inte är, det är, och vad som inte kan ske, det sker. Solen går upp i väster, månen är en rik guldmina, stjärnorna ä' konservburkar, skörbjugg är en Guds välsignelse, de döda försvara sig, stenar flyta, vatten är luft, jag är inte jag, du är någon annan, och vi ä' kanske tvillingar, så vida vi inte ä' potatis stekt i spanskgröna. Väck mig någon! Väck mig för all del!»

Följande morgon kom en besökare till blockhuset. Nigger kände honom, Harvey Miran, som rådde om alla spelhus i Tivoli. Hans grova basröst fick ett bedjande tonfall, då han förde fram sitt ärende.

»Det förhåller sig så här, Nigger», började han. »Ni har satt myror i huvudet på oss allesammans. Jag representerar nio andra spelhusägare och mig själv, alla förlustelselokaler i staden. Vi förstå ingenting. Vi veta att intet system någonstans har haft någon makt över ruletten. Alla matematiska slughuv'en vid högskolorna ha sagt detsamma till oss spelare. De säga att ruletten själv är systemet, det enda systemet, och att alltså intet system kan stuka den, ty det skulle vara det samma som att aritmetiken hade slagit vantarna i bordet.» Stabben nickade energiskt.

»Om ett system kan stuka ett annat, då finns det ingenting som kan kallas system», fortfor spelhusägaren. »I så fall kunde allting vara möjligt — en sak kunde finnas på två ställen samtidigt, eller två saker kunde vara på samma ställe, som bara vore tillräckligt stor för att rymma den ena.»

»Ja, ni har ju sett mig spela», svarade Nigger,

»och om ni tror att det bara är tur, varför är ni då orolig?»

»Det är just knuten. Vi kunna inte låta bli att oroa oss. Ni har ett system, och vi veta hela tiden att det inte kan vara möjligt. Jag har nu observerat er i fem kvällar, och allt vad jag kan räkna ut är att ni håller er till vissa nummer och vinner alltjämt. Vi ä' nu tio spelhusvärdar som ha slagit oss tillsammans, och vi vilja göra er ett förslag i all vänlighet. Vi ska ställa upp en rulett i ett inre rum på Elghornet, hålla bank mot er och låta er utkämpa en dust med oss. Alltsammans skall försiggå helt stilla och privat. Bara ni och Stabben och vi. Vad säger ni om det?»

»Jag tror att det bör gå till på rakt motsatt sätt», svarade Nigger. »Det är ni som skall komma till mig. Jag skall spela i Elghornets krogsal i kväll. Där kan ni lika lätt hålla ögonen på mig.»

Samma kväll, då Nigger slog sig ned på sin vanliga plats på rulettbordet, förklarade bankören att det inte skulle bli något spel av. »Det är myndigheternas befallning», sade han.

Men de församlade spelhusvärdarna gåvo sig ej. På några minuter hade de fått till stånd en pulla, där var och en satte in tusen dollars, och övertogo ruletten för sin räkning.

»Kom an nu och spräng oss», sade Harvey Moran utmanande då bankören lät kulan snurra.

»Tjugufem är maximum?» föreslog Nigger.

»Låt gå för det.»

Nigger satsade genast tjugufem marker på »00» och vann.

Moran torkade svetten från sin panna. »Fortsätt», sade han. »Vi ha tio tusen i pullan.»

Efter halvannan timme var Nigger ägare till de tio tusen.

»Banken är sprängd», förklarade bankören.

»Ha ni fått nog?» frågade Nigger.

Spelhusvärdarna tittade på varandra. De voro slagna med skräck. Slumpens gynnade gunstlingar voro besegrade. De hade att göra med en man som kände till slumpens lagar bättre än de eller vädjade till högre, okända lagar.

»Vi ge oss», sade Moran. »Inte sant, Burke?»

Långa Burke, som var ägare av spelborden i M- och G-salarna, nickade. »Det omöjliga har händt», sade han. »Den här Nigger har verkligen ett system. Om vi låter honom gå på, bli vi sprängda allesammans. Om vi ska kunna fortfara med vår rörelse, måste vi, så vidt jag kan förstå, sätta ned maximum till en dollar eller tio cents eller en cent. Med sådana insatser vinner han inte mycket på en kväll.»

Alla tittade på Nigger.

Han ryckte på axlarna. »Under sådana förhållanden måste jag leja en hop karlar till att spela vid alla edra bord. Jag kan betala dem tio dollars för fyra timmars arbete och ändå förtjäna.»

»Då stänga vi vår affär», svarade Långa Burke. »Så vida inte...» Han tvekade och såg på sina yrkesbröder för att övertyga sig om att de höllo med honom. »Så vida ni inte är benägen för en kontant uppgörelse. Vad begär ni för ert system?»

»Trettio tusen dollars», svarade Nigger. »Det blir tre tusen per man.»

De överlade och nickade. »Och då inviger ni oss i ert system?»

»Ja visst.»

»Och ni lovar att aldrig mer spela på rulett i Dawson?»

»Nej», sade Nigger bestämt, »men jag lovar att inte spela efter det där systemet.»

»Herre Gud!» utbrast Moran. »Ni har väl inte flera system?»

»Vänta litet!» ropade Stabben. »Jag vill tala med min kamrat. Kom hit, Nigger, kom med hit bort.» Nigger följde med honom till en stilla vrå i salen, medan hundratals nyfikna ögon riktades på honom och Stabben.

»Hör på, Nigger», viskade Stabben hest. »Det är kanske ingen dröm. I så fall säljer du alldeles för billigt. Nu har du riktigt hela världen som i en liten ask. Det gäller millioner. Spänn åt tumskruvarna!»

»Men om det är en dröm?» sade Nigger dämpat.

»Då skall du för all del ansätta de där spelhusvärdarna på skarpen. Vad är det för mening att drömma om man inte kan ge drömmen ett storståtligt slut?»

»Lyckligtvis är det ingen dröm.»

»Då förlåter jag dig aldrig, om du säljer för trettio tusen.»

»Då jag har sålt för trettio tusen, skall du falla mig om halsen och vakna och upptäcka att du inte alls har drömt. Det är ingen dröm, Stabb. Om två minuter skall du få se att du har varit klarvaken

hela tiden. Så mycket kan jag säga dig, att om jag säljer, så är det därför att jag måste sälja.»

De gingo tillbaka till ruletten och Nigger förklarade för rulettägarna att han vidhöll sitt anbud. De gåvo honom reverser på tre tusen per man.

»Begär kontant», rådde Stabben.

»Jag ämnade just säga att jag ville ha pengarna kontant», sade Nigger.

Elghornsvärden löste in deras reverser med guldstoft, som Stabben tog hand om.

»Nu har jag ingen lust att vakna», myste han, då han lyfte på de olika påsarna. Det är en 70,000-dröm, sammanlagt. Det skulle vara förbannadt slösaktigt att öppna ögonen, kasta av sig filtarna och ta i tu med frukosten.»

»Vari består ert system?» frågade Långa Burke. »Vi ha betalt för det, och nu vill vi ha det.»

Nigger gick före dem till ruletten. »Jag ber om ett ögonblicks tålamod, mina herrar. Det är inte något vanligt system. Det kan knappast kallas äkta, men det har den goda egenskapen att det är verksamt. Jag har litet hum om saken, men jag förstår ingenting bestämt. Följ uppmärksamt med nu. Herr bankör, håll er färdig med kulan. Vänta, jag bestämmer mig för »26». Antag att jag har satsat på det numret. Pass på, herr bankör. Nu!»

Kulan virvlade rundt.

»Lägg märke till», fortfor Nigger, »att »9:an» var alldeles midtemot.»

Kulan hamnade i »26».

Långa Burke mumlade en svordom med basröst, och alla väntade.

»För att »oo» skall vinna måste »11» vara midtemot. Försök det själva och se efter.»

»Men systemet?» frågade Moran otåligt. »Vi veta att vi kan välja bra vinstnummer, och vi veta vilka dessa nummer äro, men hur bär ni er åt?»

»Jag iakttar ordningsföljden. Jag råkade händelsevis två gånger observera den rullande kulan, då »9» var mittemot. Bägge gångerna vann »26». Sedan såg jag detsamma ännu en gång. Jag sökte efter andra serier och fann dem: om »oo» är midtemot, vinner »32» och »11» låter »oo» vinna. Det inträffar inte alltid, men det inträffar vanligtvis. Lägg märke till att jag säger »vanligtvis». Som sagt, jag har litet hum om saken, men jag påstår ingenting bestämt.»

Plötsligt kom det en förstående glimt i Långa Burkes ögon, han sträckte sig fram, hejdade hjulet och undersökte det omsorgsfullt. De andra nio spelvärdarna lutade sig också fram och följde undersökningen. Sedan rätade Långa Burke upp sig och kastade en blick på kaminen, som stod i närheten.

»Fan anfäkta», sade han, »det var inte alls något system. Bordet stod nära elden, och ruletten hade torkat ihop så att den var skev. Och vi ha låtit lura oss i grund. Inte underligt att han tyckte om det här bordet. Han skulle inte ha vunnit ett dugg vid något annat bord.»

Harvey Moran drog en djup suck av belåtenhet och torkade sig i pannan. »Nåja», sade han, »det var i alla fall ett billigt sätt att få veta att det inte finns något system.» Det började rycka i hans ansiktsmuskler; sedan brast han i skratt och slog Nig-

ger på axeln. »Ni har skojat med oss, Nigger, och narrat oss att göra vad som helst för att bli kvitt er vid vårt bord. Jag skall slå upp en butelj äkta champis, om ni vill följa med mig till Tivoli.»

Sedan, då de kommo hem till sig, ordnade Stabben tyst de bukiga guldpåsarna och kände på deras tyngd. Han ställde dem i en rad på bordet, satte sig på kanten av sin brits och började ta av sig mockasinerna.

»Sjuttio tusen», beräknade han. »Det väger tre hundra femtio skålpund. Och alltsammans tack vare ett skarpt öga och en rulett som slagit sig. Nigger, du är en tusan så knepig karl, du kan trolla, du har gjort mig alldeles yr i mössan, men jag tror ändå, jag, att det är en dröm. Det är bara i drömmen som allting går så bra. Jag är väldigt olivad för att vakna. Jag hoppas att jag aldrig vaknar.»

»Var lugn», svarade Nigger, »du vaknar inte. Det finns många stora filosofer som påstå att människorna äro sömngångare. Du är i gott sällskap.»

Stabben steg upp, gick till bordet, valde ut den tyngsta påsen och vaggade den i sina armar som ett litet barn. »Jag är kanske en sömngångare, men jag är i godt sällskap, det har du rätt i.»

V.

MANNEN PA ANDRA STRANDEN.

Det var innan Nigger Bellew stakade ut Tra-Lees märkvärdiga stadsplan, bildade den historiska äggtrusten som så nära hade ruinerat Swiftwater-Bill, eller segrat i kappkörningen med hundar utför Yukon, varpå han vann en million dollars. Han och Stabben skildes nu åt vid övre Klondyke. Stabbens uppgift var att åter fara utför Klondyke till Dawson för att inregistrera några inmutningar som de hade gjort.

Nigger styrde kurs söderut med hundspannet. Hans mål var Syrprissjön och de sagolika Två hyddorna. Hans resroute var att träffa på Indian Rivers källflod och ta sig fram på okända vägar över bergen till Stewart River. Här någonstans påstod ryktet envist att Syrprissjön skulle finnas, omgiven av toppiga berg och glaciärer och med hela bottnen bestående av rent guld. Det berättades att gamla erfarna guldsökare, vilkas namn till och med tappat bort sig i gångna tiders iskalla dimmor, hade dykt ner i Syrprissjöns kalla vatten och hämtat upp guldklimpar med bägge händerna. Vid olika tider hade grupper av veteraner trängt in i den hotfulla fästningen och tagit prov på sjöns gyllene botten. Men

vattnet var för kallt. Några dogo i vattnet och drogos upp som lik. Andra dogo längre fram i lungsot. Och en som hade dykt ner kom aldrig upp. Alla de överlevande hade kommit överens om att ge sig tillbaka dit igen och tappa ut sjön, men ingen hade någonsin kommit tillbaka. De drabbades alltid av olyckor. En ramlade i en vak nedanför Forty Mile; en annan blev dödad och uppäten av sina hundar, och en tredje krossades av ett störtande träd. Så bildades sägnerna. Syrprissjön bringade olycka; ingen kom ihåg var den låg, och ännu täckte guldet dess botten, som aldrig blivit tappad.

De två hyddorna voro icke mindre sagolika, men nog visste man var de lågo. »Fem sovnätter» uppåt Mc Question River från Stewart stodo två gamla hyddor. De voro så gamla att de måste ha byggts innan den först kände guldsökaren hade beträdt Yukondalen med sin fot. Vandrande elgskyttar, som till och med Nigger hade träffat och talat med, påstodo sig ha kommit till de båda hyddorna förr i världen, men guldgruvan, som dessa den gamla tidens äventyrare måste ha bearbetat, hade de sökt förgäves.

»Ack, om du följde med mig ändå», sade Stabben i beklagande ton, då de skildes. »Fastän du har fått den där vurmen att leva indianliv, behöver du väl inte för det utsätta dig med flit för faror. Dem kan man i alla fall inte undgå, eftersom det är till själva häxlandet du nu är på väg. Där kan du vara säker på att råka ut för trolltyg från första stunden till den sista, att döma efter allt vad du och jag ha hört om det.»

»Det går nog bra, Stabb», svarade Nigger. »Jag gör den här rundturen och är tillbaka i Dawson om sex veckor. Yukonvägen är väl tilltrampad, och så är det nog med de första hundra milen av Stewart också. Veteraner från Henderson ha sagt mig att en mängd expeditioner ha avgått dit upp i höstas efter tillfrysningen. Om jag följer deras väg, borde jag kunna tillryggalägga fyrtio à femtio mil om dagen. Jag kommer säkert tillbaka om en månad, sedan jag väl har kommit över.»

»Ja, sedan du väl har kommit över. Men det är svårigheten att komma över som gör mig orolig. Ja, adjö så länge, Nigger. Akta dig för olyckshändelser, det är huvudsaken. Och skäms inte för att vända om, om du inte träffar på något villebråd.»

En vecka därefter befann Nigger sig uppe i de toppiga bergskedjorna söder om Indian River. Uppe i höglandet på Klondykesidan hade han lämnat släden och lagt packningen på sina varghundar. Var och en av de stora hundarna bar femtio skålpund, och på sin egen rygg hade han samma börda. Genom den lösa snön gick han i spetsen, trampade ner den under sina snöskor, och bakom knogade hundarna i gåsmarsch.

Han älskade livet, den stränga arktiska vintern, den tysta vildmarken, de oändliga snövidderna, som aldrig trampats av en människofot. Omkring honom reste sig namnlösa och aldrig kartlagda istoppar. Ingen jägares lägereld sände upp sin rök i dalarnas stilla luft. Han ensam rörde sig framåt i de obeträdda ödemarkernas ruvande stillhet, och ensamheten verkade ej tryckande på honom. Han

älskade allt detta, dagens vedermödor, de gläfsande varghundarna, att slå läger i den långa skymningen med vandrande stjärnor över sitt huvud och omgiven av norrskenets flammande prakt.

I synnerhet älskade han sitt läger om aftonen, och i det såg han en tavla som han alltid längtade att få måla och som han visste att han aldrig skulle glömma — en tilltrampad fläck i snön, där hans eld brann, hans läger ett par kaninskinnsfällar utbredda över nyhugget granris, hans skydd en pressenning som tog emot och slungade tillbaka eldens hetta, den svärtade kaffepannan och stekpannan uppställda på en omkullfallen trädstam, mockasinerna uppsatta på käppar för att torka, snöskorna upprättstående i snön och på andra sidan elden varghundarna som trängde sig intill den för att hålla sig varma, otåliga och ivriga, raggiga och betäckta med rimfrost, med de buskiga svansarna skyddande svepta om fötterna, och rundt omkring, på helt kort avstånd, det omgivande mörkrets vägg.

Vid sådana tillfällen föreföllo honom San Francisco, »Vågen» och O'Hara mycket långt borta, försvinnande i det fjärran förflutna, skuggor av en dröm som aldrig varit verklighet. Han hade svårt för att tro att han någonsin levat ett annat liv än vildmarkens, och ännu svårare hade han att försona sig med det faktum att han en gång förspillt sin tid på storstadens bohämartade dagdriveri. Ensam, utan någon att tala med, tänkte han mycket, tänkte djupt och okonstladt. Han förfärade sig över sina bortkastade år i staden, över hur platt högskolornas och böckernas filosofi nu var, över ateljéns och redak-

tionsbyråns spirituella cynism och konventionalismen hos klubbarnas affärsmän. De uppskattade varken mat, sömn eller hälsa, de kände aldrig den verkliga hungerns eggelse, trötthetens välgörande värk eller det kraftiga blodets våldsamma fart i ådrorna, då det rusade som vin efter slutat arbete.

Och hela tiden hade detta vackra, visa, spartanska Nordland funnits här, och han hade icke känt till det. Vad som förvånade honom var att han med sin medfödda lämplighet för detta liv aldrig hört den ringaste kallelse viska, ej själv givit sig ut för att söka upp det. Men även detta lärde han sig snart förstå.

»Nu, Gulnos, har jag det klart för mig!»

Hunden, som han talat till, lyfte först den ena framtassen och sedan den andra med snabba, lugnande rörelser, svepte åter sin buskiga svans omkring dem och grinade vänligt över brasan.

»Herbert Spencer var nära fyrtio år innan han förstod sin största duglighet och vad han längtade efter. Jag är inte så långsam i vändningarna. Jag behövde inte vänta tills jag blev trettio. Här är min duglighet och min längtan. Jag önskar nästan, Gulnos, att jag hade blivit född till varghund och i hela mitt liv varit bror till dig och de dina.»

I flera dagar vandrade han genom ett kaos av dalar och åsar som ej ordnade sig efter någon rationell topografisk plan. Det var som om de slungats ut av någon kosmisk upptågsmakare. Förgäves sökte han efter en å eller bäck som rann söderut åt Mc Question och Stewart till. Sedan kom en bergsstorm som sopade en vild snöyra över de höga eller låga

åsarnas knottriga ryggar. Ovanför trädgränsen, utan eld i två dagar, famlade han sig fram i blindo för att komma ner på slätare mark. Den andra dagen kom han ut på brädden av en ofantlig platå. Det snöade så tätt att han ej kunde se bergväggens bas eller vågade ett försök att klättra ner. Han svepte in sig i sina pälsar och kröp ihop tillsammans med hundarna i en snöklyfta, men aktade sig för att somna.

På morgonen hade stormen lagt sig och han kröp ut för att rekognoscera. En kvarts mil nedanför honom låg, alldeles säkert, en tillfrusen, snöbetäckt sjö. På alla sidor omkring den reste sig spetsiga bergstoppar. Det passade in på beskrivningen. Han hade funnit Syrprissjön i blindo.

»Den gör skäl för namnet», mumlade han en timme därefter, då han stod på dess strand. En grupp åldriga granar var den enda växtligheten. Under vägen fram till dem snavade han på tre gravar, snöbetäckta men märkta med handgjorda stolpar på vilka någonting oläsligt var skrivet. Vid brynet av träddungen stod en liten fallfärdig hydda. Han sköt upp klinkan och steg in. I ett hörn låg ett skelett på vad som fordom hade varit en granrisbädd, ännu insvept i malätna pälsar som fallit i stycken. Den siste som besökt Syrprissjön, tänkte Nigger, i det han tog upp en guldklimp stor som hans knytnäve. Bredvid den stod en peppardosa fylld med skrovliga guldkorn stora som valnötter och som aldrig tycktes ha varit i beröring med vatten.

Sägnerna hade visat sig så sanningsenliga att Nig-

ger aldrig ett ögonblick tvivlade på att guldet härrörde från sjöbottnen. Oåtkomligt under flera fots is. Ingenting att göra. Och från brädden av platån kastade han vid middagstiden en avskedsblick på sitt fynd.

»Det är bra, Syrprissjön», sade han. »Laga nu att du ligger kvar här. Jag kommer tillbaka för att tappa ur dig — om inte det där häxeriet hindrar mig. Jag vet inte hur jag kom hit, men jag skall nog se efter vilken väg jag går härifrån.»

I en liten dal, vid en frusen å och under välvilliga granar, gjorde han upp eld fyra dagar därefter. Någonstans i det vita kaos han lämnat bakom sig fanns Syrprissjön, någonstans, han visste ej var, ty hundra timmars ansträngande irrfärder genom förblindande, yrande snö hade dolt hans väg för honom, och han visste inte i vilken riktning bakom låg. Det var som om han nyss vaknat ur en ond dröm. Han var inte säker på om det hade gått fyra dagar eller en vecka. Han hade sovit tillsammans med hundarna, kämpat sig fram över ett bortglömt antal låga åsar, följt slingringarna av underliga flodbäddar som slutade helt tvärt, och två gånger hade han lyckats tända eld och tina upp fruset elgkött. Och här var han nu, mätt och i godt behåll. Stormen hade upphört, och det var klart och kallt. Landskapet hade återtagit ett förnuftigt utseende. Ån, varpå han befann sig, såg helt naturlig ut och riktade sig, som den skulle, åt sydväst. Men Överraskningarnas sjö var lika förlorad för honom som den hade varit för alla som sökt efter den i gångna dagar.

Efter en halv dags vandring nedåt ån kom han till en större flod, som måste vara Mc Question. Här sköt han en elg, och åter bar varje hund drygt femtio skålpund kött på sin rygg. Då han gått ett stycke nedåt Mc Question, träffade han på en slädväg. Den sista snön hade yrt över den, men därunder låg vägen hårdt trampad av resenärer. Han drog den slutsatsen att det legat två läger vid Mc Question och att detta var vägen som förenade dem. Man hade tydligen funnit Två hyddor, och det vid det nedre lägret, så att han styrde kurs nedåt floden.

Det var fyrtio grader under noll då han slog läger den natten, och då han somnade undrade han vilka de män voro som hade återupptäckt Två hyddor och om han skulle komma dit följande dag. I den första dagbräckningen var han på väg, kunde lätt följa den halvt utplånade vägen och packade till den nyfallna snön med sina breda skor så att hundarna ej skulle plumsa ner.

Så kom det oväntade; det mötte honom plötsligt vid en krök av floden. Han tyckte att han på samma gång hörde och kände det. Bössknallen kom från höger, och kulan, som trängde genom och tvärsöver axlarna av hans buldanparka och hans korderojrock, kom honom att snurra om ett halvt slag. Han vacklade på sina snöskor för att återfå balansen och hörde en ny smäll. Denna gång bommade skottet. Han väntade ej på mera, utan ilade över snön bort till de skyddande träden på stranden, hundra fot därifrån. Om och omigen smällde bössan, och han hade en obehaglig känsla av att det rann någonting varmt utför hans rygg.

Han klättrade uppför strandbanken med hundarna efter sig och dök in mellan träden och buskarna. Han tog av sig snöskorna, kastade sig framstupa i hela sin längd och tittade försiktigt ut. Ingenting syntes till. Den som skjutit på honom måste väl ligga stilla under träden på andra stranden.

»Om någonting händer snart», mumlade han efter en halvtimme, »måste jag smyga mig bort och göra upp eld eller också förfrysa mina fötter. Vad skulle du göra, Gulnos, om du låg ute i kölden och blodomloppet höll på att stanna av, medan en karl försökte skjuta ner dig?»

Han kröp tillbaka några meter, trampade till snön och dansade en sjömansdans så att blodet kom i rörelse igen, och så lyckades han stå ut ännu en halvtimme. Sedan hörde han alldeles tydligt hundbjällror nedifrån floden. Då han tittade ut, såg han en släde svänga om kröken. Den styrdes av en enda man, som gick vid styrstången och manade på hundarna. Det gjorde ett starkt intryck på Nigger, ty det var den första mänskliga varelse han sett sedan han skildes från Stabben för tre veckor sedan. Hans nästa tanke gällde mördaren in spe, som låg gömd på andra stranden.

Nigger varnade med en vissling, men utan att lämna sitt gömställe. Mannen hörde icke och närmade sig hastigt. Nigger visslade omigen och skarpare. Mannen höll in hundarna, stannade och hade vändt sig mot Nigger då bössan knallade. I nästa ögonblick riktade Nigger ett skott in mellan träden åt det håll varifrån smällen kom. Mannen nere på floden hade träffats av det första skottet. Han

ryckte till, vacklade bort till släden, nära att falla, och tog fram en bössa. Medan han försökte få upp den till axeln, vek han ihop sig och sjönk långsamt ner i sittande ställning på släden. Skottet gick av på måfå, och han föll plötsligt bakåt tvärsöver ett hörn av den lastade släden, så att Nigger endast såg hans ben och mage.

Nedifrån hördes ännu flera hundbjällror. Mannen rörde sig icke. Om kröken svängde tre slädar åtföljda av ett halvt dussin karlar. Nigger sände dem ett varningsrop, men de hade sett hur det var fatt med den första släden och rusade fram till den. Inga skott kommo från andra stranden, och Nigger ropade på sina hundar och steg ut från gömstället. Utrop hördes från karlarna, och två av dem ryckte vanten av högra handen och siktade på honom med bössorna.

»Kom an, du mördare där», ropade en av dem, en karl med svart skägg. »Och kasta genast ifrån dig bössan.»

Nigger tvekade, lade sedan ifrån sig geväret och gick fram till dem.

»Visitera honom, Louis, och tag hans vapen», befallde den svartskäggige.

Louis var en fransk-kanadensisk voyageur, antog Nigger, liksom fyra av de andra. Undersökningens enda resultat var Niggers jaktkniv, som de lade beslag på.

»Nå, vad har ni att säga nu, innan jag skjuter ner er?» sade den svartskäggige.

»Att ni misstar er om ni tror att jag har dödat den där mannen», svarade Nigger.

En av karlarna gav till ett rop. Han hade inspekterat vägen och funnit Niggers spår där han hade lämnat den för att ta sin tillflykt uppför strandbanken. Mannen förklarade vad denna upptäckt innebar.

»Varför sköt ni Joe Kinade?» frågade han med det svarta skägget.

»Det har jag inte gjort, säger jag ju», började Nigger.

»Vad tjänar det till att resonera? Vi ertappade er ju på bar gärning. Där borta klättrade ni upp från vägen då ni hörde honom komma. Ni låg i buskarna och lurade på honom. Kort skotthåll. Ni kunde inte bomma. Pierre, ta hit bössan som han lade ifrån sig.»

»Ni kan ju låta mig tala om vad som tilldragit sig», invände Nigger.

»Tig», röt mannen. »Er bössa skall nog tala om den historien.»

Alla karlarna undersökte Niggers bössa, togo ut och räknade patronerna och granskade dess pipa, både mynningen och slutstycket.

»Ett skott», förklarade svartskägget.

Pierre luktade på slutstycket med skälvande näsborrar, utspärrade som på ett rådjur. »Han har skjutit alldeles nyss», sade han.

»Han fick kulan i ryggen», sade Nigger. »Han vände ansiktet mot mig då han blev skjuten. Skottet kom från andra stranden.»

Svartskägget funderade på detta i en kort sekund och skakade på huvudet. »Nej. Det går inte. Vänd om honom med ansiktet åt den andra stran-

den — så var det ni sköt honom i ryggen. Undersök vägen, några av er, gossar, och se efter om ni kan träffa på några spår till andra stranden.»

De rapporterade att snön var orörd på den sidan. Svartskägget böjde sig över den döde och rätade upp sig med en ullig och hårig tuss i handen. Då han redt ut den, fann han inuti den kulan som hade gått tvärsigenom kroppen. Spetsen var utplattad, men den stålklädda tjockändan var oskadad. Han jämförde den med en kula ur Niggers bälte.

»Det här är så tydligt att en blind kan se sammanhanget. Kulan är mjuk i spetsen och stålklädd nedtill; er kula är mjuk i spetsen och stålklädd nedtill. Den är 30×30, och det är er också. Den är från J. & T. Arms Company, er likaså. Kom med nu, så ska vi gå över till andra stranden och ta reda på hur ni gjorde det.»

»Jag var själv utsatt för försåt», sade Nigger. »Se på det här hålet i min parka.»

Medan svartskägget granskade det, öppnade en av karlarna bakstycket till den dödes bössa. Det var tydligt för alla, att den hade lossat ett skott. Patronhylsan satt ännu kvar i kammarstycket.

»Så synd att inte den stackars Joe träffade er», sade svartskägget beklagande. »Men han gjorde sin sak ganska bra, ett så'nt hål som han hade i kroppen. Kom nu.»

»Undersök den andra stranden först», sade Nigger.

»Håll käften och kom med, här skall handlas och inte pratas.»

De lämnade vägen på samma ställe där han läm-

nat den och följde hans spår uppför vallen och in mellan träden.

»Här har han dansat för att hålla sig varm om fötterna», sade Louis och pekade. »Här har han krupit på magen. Här har han satt ner armbågen då han sköt.»

»Och där är den tomma patronhylsan efter skottet», lydde svartskäggets upptäckt. »Här finns bara en sak att göra, gossar.»

»Vill ni inte fråga mig hur jag kom att lossa det där skottet?» avbröt Nigger.

»Jag slår er på käften, om ni inte tiger. De där frågorna får ni besvara sedan. Nu, gossar, ska vi uppföra oss korrekt och lagenligt och behandla den här mannen reellt och rättskaffens. Hur långt beräknar ni att vi ha kommit, Pierre?»

»Tjugu mil, tänker jag.»

»Då magasinera vi vår packning och köra honom och den stackars Joe tillbaka till Två hyddor. Jag tänker vi ha sett nog och kunna intyga så'na saker och ting att han blir hängd.»

Tre timmar efter mörkrets inbrott anlände den döde, Nigger och de som arresterat honom till Två hyddor. Vid stjärnornas sken urskilde Nigger minst ett dussin nybyggda blockhus samlade omkring ett större och äldre sådant på en öppen plats vid stranden. De knuffade in honom i denna gamla byggning, och han fann att den beboddes av en ung jätte, hans hustru och en blind gubbe. Kvinnan, som mannen kallade Lucy, var en grovlemmad friluftstyp. Gubben hade, efter vad Nigger sedan fick veta, i många år varit pälsjägare vid Stewart och

hade slutligen förlorat sin syn i vintras. Lägret Två hyddor hade, det fick han också veta sedan, grundats förra hösten av ett dussin män som kommit dit i hälften så många stakbåtar lastade med proviant. Här hade de träffat på den blinde pälsjägaren, och omkring hans hydda hade de byggt sina. Invånarantalet hade tredubblats av senare ankomna resenärer, som färdats med hundspann på isen. Det fanns godt om mat i lägret, och man hade upptäckt någorlunda givande guldlager som man nu höll på att exploatera.

Om fem minuter voro alla Två hyddors manliga invånare samlade inne i rummet. Nigger hade man knuffat undan i ett hörn, och bunden till händer och fötter med elghudsremmar såg han på och var själv föremål för ilskna blickar. Han räknade trettioåtta män, en vild och skäggig samling, allesamman från gränsen till Förenta staterna eller från övre Kanada. De som tagit honom till fånga redogjorde utförligt för historien, var och en medelpunkten för en upphetsad och förbittrad grupp. Det mumlades: »Lyncha honom nu! Vad tjänar det till att vänta?» Och endast med våld kunde man hindra en lång irländare från att rusa fram och ge den hjälplöse fången ett dråpslag.

Medan Nigger räknade karlarna, fick han sikte på ett bekant ansikte. Det var Breck, mannen vars båt Nigger hjälpt fram genom fallen. Han undrade varför inte denne kom fram och talade med honom, men själv visade han ej att han känt igen honom. Om en stund, då Breck med handen för ansiktet gjorde en min åt honom, förstod Nigger.

Svartskägget, som kallades Eli Harding, gjorde slut på diskussionen huruvida fången skulle bli lynchad nu genast. »Stilla!» ropade han. »Inga överilade tilltag. Den där mannen tillhör mig. Jag har tagit fast honom och fört honom hit. Tror ni att jag fört honom med mig hela den långa vägen för att låta honom bli lynchad? Kommer aldrig i fråga. Det kunde jag ha gjort själv, då jag träffade på honom. Jag har fört honom hit för att han skulle få undergå ett ordentligt och opartiskt förhör, och det skall han också få, det svär jag. Han är säkert bunden. Låt honom sova här i en fållbänk, så ska vi sedan hålla förhöret här.» —

Nigger vaknade. Ett iskallt drag kändes på framsidan av hans axel, där han låg med ansiktet vändt mot väggen. Då de hade bundit fast honom i fållbänken, hade där inte varit något sådant drag, och luften, som i femtio graders köld trängde in i rummets upphettade atmosfär, var ett tydligt bevis på att någon utanför hade petat bort mossan mellan stockarna. Han makade sig så långt hans bojor tilläto, sträckte sedan ut halsen tills han fick läpparna tätt intill springan.

»Vem är det?» viskade han.

»Breck», lydde det nästan ohörbara svaret. »Akta er, inte ett ljud. Jag skall sticka in en kniv till er.»

»Tjänar till ingenting», sade Nigger. »Jag skulle inte kunna använda den. Jag är bakbunden och fastsurrad vid sängfoten. För resten kan ni inte få in en kniv genom den där springan. Men någonting måste göras. De här karlarna ä' starkt livade för

att hänga mig, och ni vet naturligtvis att det inte var jag som dödade den där mannen.»

»Det behöver ni inte säga, Nigger. Och om ni gjorde det, så hade ni edra skäl. Det är inte alls det det är fråga om. Jag vill hjälpa er ur det här. Karlarna här ä' ena vilda sällar. Ni har sett dem. De ä' avspärrade från världen, och de stifta och tillämpa sina egna lagar. De ha redan expedierat två personer — provianttjuvar, båda två. Den ene körde de bort från lägret utan mat och elddon. Han vandrade ungefär fyrtio mil och levde i ett par dagar innan han frös ihjäl. För fjorton dar sedan haffade de den andre. De läto honom välja: ingen mat eller också tio piskrapp för varje dagsranson. Han stod ut med fyrtio piskrapp innan han svimmade. Och nu ha de fått tag i er, och varenda en är övertygad om att ni har dödat Kinade.»

»Karlen som dödade Kinade sköt på mig också. Hans kula skrubbade skinnet av min axel. Laga att de skjuta upp rannsakningen tills någon av dem har undersökt strandbanken där mördaren gömde sig.»

»Tjänar till ingenting. De rätta sig efter vittnesmålet av Harding och hans fem fransmän. Dessutom ha de ännu inte hängt någon, och det ä' de pigga på att få göra. Ser ni, här har varit ett enformigt liv. De ha inte gjort några stora fynd, och de ha tröttnat på att söka efter Syrprissjön. De gjorde några expeditioner i början av vintern, men det ha de nu kommit ifrån. Skörbjuggen börjar

också visa sig bland dem, och de ä' mogna för någonting rafflande.»

»Det ser ut som om jag skulle skaffa dem det», sade Nigger. »Säg mig, Breck, hur har ni kunnat råka in i ett sådant sällskap?»

»Sedan jag tagit mina inmutningar vid Squaw Creek i besittning och satt några karlar till att arbeta, gav jag mig hit på Stewart för att söka efter Två hyddor. Jag råkade vilse och har varit högre uppåt Stewart. Kom inte hit förrän i går, och då var jag utan proviant.»

»Har ni funnit något?»

»Inte mycket. Men jag tror att jag har kommit på en hydraulisk idé som kommer att göra stor nytta då den här trakten börjar exploateras. Det är ett slags mudderverk att håva upp guld med.»

»Tyst», avbröt Nigger. »Vänta litet. Låt mig tänka.»

Han hörde tydligt de sovandes snarkningar, medan han fullföljde den idé som hade flugit igenom hans huvud.

»Säg, Breck, ha de öppnat köttpackorna som mina hundar voro lastade med?» frågade han.

»Ett par. Jag såg det. De lade ner dem i Hardings grop.»

»Hittade de något?»

»Kött.»

»Godt. Öppna då det bruna presenningsbyltet som är ombundet med elghudsremmar. Där träffar ni på några skålpund guldklimpar. Varken ni eller någon annan har någonsin sett sådant guld här i landet. Hör nu på vad ni har att göra.»

En kvart därefter gav Breck sig i väg, fullt instruerad och klagande över att han höll på att frysa tårna av sig. Nigger, vars näsa och kind voro nära att förfrysa, emedan springan var så nära, gned dem mot filtarna i en halvtimme, tills det började sticka i dem och han förstod att faran var över. —

»Jag har nu alltsammans klart för mig. Det är intet tvivel om att han har dödat Kinade. Vi hörde alltsammans i går kväll. Vad tjänar det till att gå igenom det igen? Jag röstar: skyldig.»

Så började rannsakningen med Nigger. Den talande, en stark och smidig karl från Colorado, såg förargad ut då Harding avvisade hans förslag, fordrade att allt skulle gå regelrätt till och utnämnde Shunk Wilson till ordförande och domare. Två hyddors befolkning utgjorde juryn, men efter någon diskussion vägrades kvinnan, Lucy, rätt att rösta angående Niggers skuld eller oskuld.

Medan detta pågick, hörde Nigger, som var undanstuvad i ett hörn på en brits, ett viskande samtal mellan Breck och en guldgrävare.

»Har ni femtio skålpund mjöl att sälja?» frågade Breck.

»Ni har inte så mycket guldstoft att ni kan betala det pris jag begär», lydde svaret.

»Jag ger två hundra.»

Mannen skakade på huvudet.

»Tre hundra. Tre hundra femtio.»

Vid fyra hundra nickade mannen och sade: »Kom med över till min stuga och väg upp guldet.»

De båda männen trängde sig bort till dörren

och smögo sig ut. Efter några minuter kom Breck tillbaka ensam.

Harding höll på att avlägga vittnesmål, då Nigger såg dörren öppnas på glänt, och i öppningen såg han ansiktet av den man som hade sålt mjölet. Han gjorde grimaser och vinkade ivrigt till någon där inne. Denne reste sig från sin plats nära kaminen och försökte tränga sig fram till dörren.

»Vart skall ni ta vägen, Sam?» frågade Shunk Wilson.

»Jag kommer genast igen», svarade Sam. »Jag måste bara gå ut ett tag.»

Nigger fick tillåtelse att göra vittnena frågor, och han höll just på med att korsförhöra Harding då man hörde påselade hundars gläfs utanför och gnisslet av slädmedar. Någon som stod nära dörren tittade ut.

»Det är Sam och hans kamrat som ge sig av med en sju helsikes fart utför vägen till Stewart», rapporterade mannen.

Ingen sade något på en halv minut, men man växlade menande blickar och det gick en allmän oro genom det fullpackade rummet. Nigger såg att Breck, Lucy och hennes man viskade med varandra.

»Seså», sade Shunk Wilson vresigt till Nigger, »raska på med de där frågorna. Vi vet vad ni försöker bevisa — att den andra stranden inte blev undersökt. Vittnena medge det. Vi medge det. Det var inte nödvändigt. Inga spår ledde till den stranden. Snön var orörd.»

»Men ändå fanns det en man på andra stranden», envisades Nigger.

»Den isen bär er inte, unge man. Vi ä' inte många här vid Mc Question, och vi hålla noga reda på varandra.»

»Vem var den mannen som ni körde bort från lägret för fjorton dagar sedan?» frågade Nigger.

»Alonzo Miramar. En mexikanare. Vad har den mattjuven med det här att göra?»

»Ingenting, men honom har ni inte tagit med i räkningen, herr domare.»

»Han gick nedåt floden och inte uppför den.»

»Hur vet ni vart han gick?»

»Jag såg då han gav sig av.»

»Och det är allt vad ni vet om vad det blev av honom?»

»Nej, det är det inte, unge man. Jag vet, vi veta alla, att han hade fyra dagars proviant med sig men ingen bössa att skjuta villebråd med. Om han inte lyckades släpa sig fram till nybygget vid Yukon, måste han ha kolat å' långt före detta.»

»Ni har väl också räknat alla bössorna här på trakten», sade Nigger spetsigt.

Shunk Wilson var förargad. »Ni tror visst att jag är den häktade, så överöser ni mig med frågor. Seså, nästa vittne. Var är franska Louis?»

Medan franska Louis trängde sig fram, öppnade Lucy dörren.

»Vart skall ni ta vägen?» ropade Shunk Wilson.

»Jag är väl inte tvungen att stanna här», svarade hon trotsigt. »Jag skall ju inte rösta, och för resten är min stuga så full med folk att jag inte kan andas.»

Om några minuter följde hennes man efter henne. Domaren märkte det ej förr än dörren slogs igen efter honom.

»Vem var det?» frågade han, avbrytande Pierres berättelser.

»Bill Peabody», sade någon. »Han sa att han ville fråga sin hustru om något och att han skulle komma strax igen.»

I stället för Bill var det Lucy som kom tillbaka, tog av sig pälsen och slog sig ned på sin plats vid kaminen.

»Jag antar att vi inte behöva höra de andra vittnena», sade Shunk Wilson, då Pierre hade slutat. »Vi veta att de endast kunna bekräfta samma fakta som vi nyss ha hört. Hör nu, Sörensen, gå och hämta in Peabody. Vi ska rösta om domen om en liten stund. Seså, anklagade, nu kan ni stiga fram och säga vad ni har att anföra om det som händt. Under tiden ska vi för att hindra tidutdräkt låta de båda bössorna gå laget rundt, likaså ammunitionen och kulan som dödade mannen.»

Midt i sin redogörelse för hur han hade kommit till denna del av landet och vid den punkt i berättelsen där han skildrade försåtet, som han själv råkat ut för, och hur han tagit sin tillflykt uppför strandbanken, avbröts han av den förgrymmade Shunk Wilson:

»Unge man, vad tjänar det till att ni säger allt det där? Ni tar bara upp den dyrbara tiden. Ni har naturligtvis rättighet att ljuga för att rädda ert liv, men vi ämna inte höra på sådana dumheter. Bös-

san, krutet och kulan som dödade Joe Kinade vittna emot er. — Vad nu då? Öppna dörren, någon!»

Kölden rusade in och antog fast form i rummets hetta, och genom den öppna dörren hörde man hundgläfs som blev allt svagare genom avståndet.

»Det är Sörensen och Peabody», ropade någon. »De piska på hundarna och fara nedåt floden.»

»Vad tusan —?» Shunk Wilson tystnade med gapande mun och bligade på Lucy. »Kanske ni kan förklara det, mrs Peabody?»

Hon knyckte på nacken och knep ihop läpparna, och Shunk Wilson lät sin vredgade och misstänksamma blick glida förbi henne och stanna på Breck.

»Och jag gissar att den där nykomlingen, som ni har tisslat och tasslat med, skulle kunna förklara det, om han ville.»

Breck fann till sin stora förtret allas ögon riktade på sig.

»Sam viskade också med honom, innan han smet», sade en.

»Hör på, mr Breck,» fortfor Shunk Wilson, »ni har avbrutit förhandlingarna, och ni måste förklara vad meningen är med det. Vad viskade ni om?»

Breck klarade strupen, djupt generad, och svarade: »Jag ville bara köpa litet proviant.»

»För vad då?»

»För guldstoft naturligtvis.»

»Var har ni fått det ifrån?»

Breck svarade icke.

»Han har snokat omkring uppåt Stewart», inföll en man. »Jag stötte på hans nattläger för en vecka

sedan, då jag var ute på jakt. Och det vill jag bara säga, att han var mycket hemlighetsfull.»

»Guldstoftet är inte därifrån», sade Breck. »Där fick jag bara en hydraulisk idé.»

»Ta hit er påse och låt oss se ert guldstoft», befallde Wilson.

»Det är inte därifrån, säger jag.»

»Låt oss se det ändå.»

Breck skulle helst ha velat säga nej, men han såg idel hotande ansikten omkring sig. Han trevade motsträvigt i sin rockficka. Då han tog upp en peppardosa, skramlade den mot någonting hårdt.

»Ta upp alltsammans!» dundrade Shunk Wilson.

Och fram kom den väldiga guldklimpen, stor som en knytnäve, gulare än något guld som man någonsin hade sett. Shunk Wilson kippade efter andan. Ett halvt dussin, som sett en skymt av guldet, rusade på dörren. De kommo fram till den samtidigt och lyckades under knuffar och svordomar tränga sig igenom. Domaren tömde ut peppardosans innehåll på bordet, och vid åsynen av de obearbetade guldkornen rusade ytterligare ett dussin på dörren.

»Vart ska ni ta vägen?» frågade Eli Harding, då Shunk reste sig för att följa med.

»Jag skall spänna för mina hundar naturligtvis.»

»Ämnar ni inte hänga honom?»

»Det skulle ta för mycket tid just nu. Han lever nog tills vi komma igen, så att sammanträdet är upplöst. Här duger det inte att söla.»

Harding tvekade. Han kastade en ilsken blick på Nigger, såg Pierre vinka till Louis i dörren, sneg-

lade på guldklimparna på bordet och fattade sitt beslut.

»Försök inte rymma», ropade han över sin axel. »För resten ämnar jag låna edra hundar.»

»Vad är det? En ny så'n där förbannad rusning igen?» frågade den gamle blinde pälsjägaren med underlig och gnällande falsett, då männens rop, hundgläfset och slädarnas gnissel avbröto tystnaden i rummet.

»Ja visst», svarade Lucy. »Och jag har aldrig sett så'nt guld. Känn på det.»

Hon lade den stora klimpen i hans hand. Han var endast obetydligt intresserad.

»Här var en bra pälstrakt», gnällde han, »innan de förbannade guldgrävarna kommo hit och skrämde bort villebrådet.»

Dörren öppnades och Breck kom in. »Så där ja», sade han, »nu ä' vi fyra de enda som ä' kvar i lägret. Det är fyrtio mil till Stewart, den ginvägen jag tog, och de raskaste av dem kunde inte hinna fram den vanliga vägen på mindre än fem sex dagar. Men det är i alla fall på tiden att ni ger er av, Nigger.»

Breck skar av hans bojor och kastade en blick på kvinnan. »Jag hoppas ni inte opponerar er?» sade han med ironisk artighet.

»Gå på ni och bry er inte om mig», svarade Lucy. »Om jag inte duger till att hänga en karl, så bryr jag mig inte om att hålla honom kvar.»

Nigger reste sig och gned sina handleder, där bojorna hindrat blodcirkulationen.

»Jag har redan ett hundspann i ordning för er räkning», sade Breck. »Tio dagars proviant, filtar, tändstickor, tobak, en yxa och en bössa.»

»Ge er av», uppmuntrade Lucy. »Sök upp lyckoställena och länsa dem så fort Vår herre tillåter er.»

»Jag ämnar äta ett skrovmål innan jag ger mig av», sade Nigger. »Och då jag ger mig av, blir det uppför Mc Question och inte nedåt. Jag ämnar rekognoscera den andra stranden och försöka få tag i den verklige mördaren.»

»Om ni vill lyda mitt råd, så styr ni kurs åt Stewart och Yukon», invände Breck. »När det här sällskapet kommer tillbaka, ä' de lystna efter blod.»

Nigger skrattade och skakade på huvudet. »Jag kan inte lämna den här trakten, Breck. Jag har intressen här. Jag har träffat på Syrprissjön. Det är därifrån det där guldet kommer. För resten ha de tagit mina hundar, och jag måste vänta för att få igen dem. Och jag vet nog vad jag gör. Det låg en man gömd på den där stranden. Det var nära att han hade skjutit ihjäl mig.»

En halvtimme därefter, då Nigger satt med en stor tallrik elgstek framför sig och en väldig mugg kaffe för munnen, reste han sig halvt från sin bänk. Han hade hört bjällrorna först. Lucy slog upp dörren.

»God dag, Spike, god dag, Methody», hälsade hon de båda rimfrostbetäckta männen som stodo lutade över sin packning på släden.

»Vi komma direkt från Övre lägret», sade den ena, i det bägge två stego in i rummet med ett i päls insvept föremål, som de behandlade ytterst var-

samt. »Och det här är vad vi hittade under vägen. Han ligger visst alldeles i själatåget.»

»Lägg honom på bänken där borta», sade Lucy. Hon böjde sig fram och öppnade pälsen, och nu visade sig ett ansikte som mest bestod av ett par stora, stirrande svarta ögon och av skinn, blått och fnasigt efter många ömkylningar och hårdt spänt över benknotorna.

»Nej tänk, det är Alonzo!» utbrast hon. »Stackars utsvultna djävul!»

»Det är mannen på andra stranden», sade Nigger halvhögt till Breck.

»Då vi träffade på honom, höll han på att plundra en proviantgrop, som Harding måste ha grävt», förklarade en av karlarna. »Han åt rått mjöl och fruset fläsk, och då vi högg honom, skrek han som en hök. Se på honom! Han är alldeles utsvulten och så godt som helt och hållet förfrusen. Han kan kola å' i vilket ögonblick som helst.»

En halvtimme därefter, då pälsen dragits igen om ansiktet på den döde i fållbänken, vände Nigger sig till Lucy. »Om ni inte har något emot det, mrs Peabody, vill jag ha en skiva till av den där steken. Skär den tjock och stek den inte så hårdt. Ser ni, jag är en riktig köttätare.»

VI.

JAKTEN EFTER NUMRO TRE.

»Jaså, du har riggat upp dig!»

Stabben granskade sin kamrat med låtsat ogillande, och Nigger, som förgäves ansträngde sig att släta ut vecken på byxorna han nyss satt på sig, var retlig.

»De sitta riktigt bra för att vara köpta i andra hand», fortfor Stabben. »Vad kostade de?»

»Hundra femtio för hela kostymen», svarade Nigger. »Mannen var växt ungefär som jag. Jag tyckte det var förvånande billigt. Vad går åt dig egentligen?»

»Vem? Mig? Å, ingenting. Jag tänker bara på en viss köttätare som kom till Dawson under islossningen, utan proviant, med bara en omgång underkläder, ett par malätna mockasiner och byxor som såg ut som om de lidit skeppsbrott på »Hesperus». Men nu är du väldigt schangtil, må tro. Hör nu...»

»Nå, vad är det?» frågade Nigger vresigt.

»Vad heter hon?»

»Det är ingen hon. Jag skall på middag till överste Bowie, om du vill veta. Det otrevliga med dig, Stabb, är att du är avundsjuk för att jag umgås i fina kretsar och du inte blir bjuden.»

»Kommer du inte litet sent?»

»Vad menar du?»

»Till middagen. De hålla på att äta kväll, då du kommer dit.»

Nigger ämnade just ge ett grymt raffinerat, sarkastiskt svar, då han märkte det skälmaktiga glittret i den andres ögon. Han fortfor att göra toalett med fingrar, som hade förlorat sin smidighet, och knöt halsduken i en sjömansknut under kragen på sin mjuka domestikskjorta.

»Jag ångrar mig att jag skickade alla mina stärkskjortor till tvättinrättningen», sade Stabben i deltagande ton. »Annars kunde jag ha bidragit till din utstyrsel.»

Nu knogade Nigger med att dra på sig ett par skor. Ullstrumporna voro för tjocka för att gå in. Han såg vädjande på Stabben, men denne skakade på huvudet.

»Nix. Om jag hade tunna, skulle jag låna dig dem. Ta du på dig mockasinerna igen, kamrat. Du skulle säkert frysa tårna av dig i en så'n där lättvindig stass.»

»Jag har betalt femton dollars för dem, i andra hand», klagade Nigger.

»Det kommer nog inte dit en enda karl som inte är klädd i mockasiner.»

»Men där ä' fruntimmer också, Stabb. Jag skall sitta till bords med riktiga levande damer, mrs Bowie och flera andra, sa' översten.»

»Nåja, mockasinerna ta väl inte ifrån dem aptiten», sade Stabben. »Undrar vad översten vill dig?»

»Jag vet inte, så vida han inte har hört talas om att jag har funnit Syrprissjön. Det kostar en hel förmögenhet att torrlägga den, och Guggenheims vilja placera sina pengar.»

»Ja, så är det nog. Behåll du dina mockasiner. Den där västen stramar, den är litet för trång. Var försiktig när du äter. Äter du för mycket, så spricker västen. Och om kvinnfolken tappa sina näsdukar, så låt dem ligga. Ta inte upp dem. För all del gör inte det.»

Som det anstod en högt avlönad expert och representant för den stora firman Guggenheim, bodde överste Bowie i ett av de präktigaste blockhusen i Dawson. Och där träffade Nigger Dawsons grädda — inte bara nybakade millionärer, utan den finfinaste societeten i gruvsamhället, som rekryterats från hela världen — män sådana som Warburton Jones, forskaren och skriftställaren, kapten Consadine vid ridande polisen, Haskell, Nordvästterritoriets guldkommissionär, och baron von Schröder, en kejsares gunstling med internationellt anseende som duellant. Och här träffade han i bländande aftontoalett Joy Gastell, som han hittills endast råkat på färdvägar, klädd i päls och mockasiner. Han satt bredvid henne vid bordet.

»Jag känner mig som en fisk på torra landet», tillstod han. »Ni alla andra ä' ju så verkligt eleganta. För resten hade jag ingen aning om att en sådan orientalisk lyx existerade i Klondyke. Se på von Schröder där. Han är faktiskt klädd i smoking, och Consadine har stärkskjorta. Jag lade märke till att han ändå går i mockasiner. Vad tycker ni om

min kostym?» Han rörde på axlarna som om han kråmat sig för att slå an på Joy.

»Det ser ut som om ni hade lagt på hullet sedan ni kom över passet», skrattade hon.

»Orätt. Gissa om igen.»

»Det är någon annans.»

»Träffat. Jag köpte den av en bokhållare vid A. C. bolaget.»

»Synd att bokhållare ä' så smala över axlarna», sade hon beklagande. »Men ni har inte sagt mig vad ni tycker om min toalett.»

»Det kan jag inte», sade han. »Jag är alldeles bländad. Jag har levat för länge på färdvägar. Så'nt där rent av överväldigar mig. Jag hade alldeles glömt att damerna ha armar och axlar. I morgon skall jag, liksom min vän Stabben, vakna och förstå att alltsammans är en dröm. Den sista gången jag såg er vid Squaw Creek...»

»Jo, då var jag en squaw,» inföll hon.

»Det var inte det jag ville säga. Jag kom ihåg att det var vid Squaw Creek som jag upptäckte att ni hade fötter.»

»Och jag kan aldrig glömma att ni räddade dem åt mig», sade hon. »Jag har önskat träffa er alltsedan dess, för att tacka er.» Han ryckte på axlarna liksom för att säga att det var ingenting att tacka för. »Och det är därför vi är här i kväll.»

»Har ni bedt översten bjuda mig?»

»Nej, mrs Bowie. Och jag bad henne att få er till bordskavaljer. Nu skall jag passa på medan alla prata. Hör på nu. Känner ni till Mono Creek?»

»Ja.»

»Den har visat sig givande, ofantligt givande. Man anser inmutningarna värda minst en million var. Den blev inte uppmätt förr än häromdagen.»

»Jag kommer ihåg rusningen.»

»Nåja, hela ån blev inmutad, till hela sin längd, och bifloderna också. Men ändå är numro tre vid huvudådern, nedanför upptäcktspunkten, icke inregistrerad. Ån är så långt ifrån Dawson att kommissionären sträckte ut tiden för inregistreringen till sextio dagar efter inmutningen. Alla lotter äro inregistrerade utom numro tre. Den inmutades av Cyrus Johnson. Och det är allt vad man vet. Cyrus Johnson har försvunnit, och om sex dagar är registreringstiden ute. Den som mutar in den och kommer till Dawson först och inregistrerar den, blir sedan dess ägare.»

»En million dollars», mumlade Nigger.

»Gilchrist, som har den nästa inmutningen nedanför, har fått sex hundra dollars i en enda vaskpanna. Och inmutningen på andra sidan är ännu rikare. Jag vet det.»

»Men varför veta inte alla det?» frågade Nigger skeptiskt.

»De börja veta det nu. De ha länge hållit det hemligt, och det är först nu det håller på att komma ut. Om tjugufyra timmar kommer man att slåss om de goda hundspannen. Nu måste ni ge er av under någon antaglig förevändning så snart middagen är över. Jag har arrangerat den saken. En indian skall komma hit med ett bud till er. Ni läser brevet, låtsar er bli mycket överraskad, gör edra ursäkter och ger er av.»

»Jag ... hm ... jag förstår inte:::»

»Så enfaldig ni är!» utbrast hon nästan viskande. »Vad ni har att göra är att ge er ut i kväll och skaffa hundspann. Jag har spaning på två. Hansons spann, sju stora Hudsonbay-hundar — han begär fyra hundra per styck. Det är högsta priset i dag, men det kommer det inte att vara i morgon. Och Sitka Charley har åtta malemuter som han begär 3,500 för. I morgon skrattar han åt ett anbud på 5,000. Så har ni ert eget hundspann. Men ni måste köpa flera. Det är vad ni har att göra i kväll. Tag det bästa. Det är både hundarna och männen som ska vinna i denna kapplöpning. Det är hundra tio mil, och ni måste byta om hundar så ofta ni kan.»

»Jag förstår, ni vill att jag skall våga kuppen», sade Nigger betänksamt.

»Om ni inte har pengar till hundarna, skall jag ...» Hon tvekade, men innan hon hann tala till punkt, sade Nigger:

»Jag kan köpa hundarna. Men är ni inte rädd att detta är ett hasardspel?»

»Efter edra bedrifter vid ruletten på Elghornet», svarade hon, »är jag inte rädd att ni är rädd. Det är en sportbragd, om det är så ni menar. En kapplöpning om en million och med några av de styvaste hundarna och guldsökarna i hela trakten som medtävlare. De ha inte gripit sig an än, men så här dags i morgon ska de ha gjort det, och hundarna ska bli så dyra att endast de rikaste kunna betala dem. Långa Olaf är i staden. Han kom hit från Circle City i förra månaden. Han är en av de

fruktansvärdaste hundpådrivarna i landet, och om han blandar sig i saken, blir han er farligaste motståndare. Arizona-Bill är också en. Han har i åratal varit forman och postförare till yrket. Om han deltar i tävlingen, kommer intresset att koncentrera sig på honom och långa Olaf.»

»Och ni vill att jag skall vara med som en dark horse, en hittills okänd tävlare?»

»Alldeles. Och det har sina fördelar. Ingen tror att ni skall vara med. När allt kommer omkring, är ni, som ni vet, ännu ansedd som nybörjare. Ni har inte ens varit här ett år. Ingen skall ta notis om er, förr än ni kommer tillbaka hit som numro ett.»

»Det är på återvägen som the dark horse skall visa att han är i god form?»

Hon nickade och fortfor allvarligt: »Kom ihåg, att jag förlåter aldrig mig själv det puts jag spelade er under rusningen till Squaw Creek, om ni inte vinner i den här tävlingen om Mono-inmutningen. Och om någon kan segra i den här kapplöpningen med veteranerna, så är det ni.»

Ja, så sade hon verkligen. Han kände sig helt varm både i huvudet och hjärtat. Han gav henne en hastig, forskande blick, ofrivillig och allvarlig, och medan hennes ögon mötte hans, innan de gledo undan, tyckte han sig däri läsa någonting viktigare än den inmutning som Cyrus Johnson försummat att låta registrera.

»Jag skall göra det», sade han, »och jag skall vinna.»

Det glada skimret i hennes ögon tycktes lova större belöning än allt guld i Mono-inmutningen.

Han märkte att hon gjorde en rörelse med handen i knät. Under bordduken sträckte han ut sin egen hand och fick en handtryckning som åter kom blodet att strömma hett genom hans ådror.

»Vad skall Stabben säga?» var den tanke som hastigt flög igenom honom, då han drog tillbaka sin hand. Han kastade en nästan svartsjuk blick på von Schröder och Jones och undrade om de ej lagt märke till hur betydande och förtjusande den kvinna var som satt bredvid honom.

Han väcktes av hennes röst och förstod att hon redan hade talat en liten stund.

»Som sagt, Arizona-Bill är alltså en vit indian», sade hon. »Och långa Olaf är en björndödare, en snökung, en väldig urmänniska. Han överträffar vilken indian som helst i snabbhet och uthållighet på färdvägar, och han har aldrig vetat av något annat liv än i köld och vildmark.»

»Vem talar ni om?» frågade kapten Consadine tvärsöver bordet.

»Långa Olaf», svarade hon. »Jag talade just om för mr Bellew vilken väldig sportman han är.»

»Ni har rätt», sade kaptenens basröst. »Långa Olaf är den ypperste forskningsresanden vid Yukon. Jag skulle vilja påstå att han till och med är styvare än gamle Nick själv i fråga om att ta sig fram i snö och is. Han förde fram regeringsdepescherna 1895, och det gjorde han sedan två kurirer frusit ihjäl på Chilkoot och den tredje drunknat i en vak vid Thirty Mile.» —

Nigger hade färdats ganska långsamt upp till Mono Creek, ty han var rädd för att trötta ut sina hundar

före den stora kapplöpningen. Han hade också gjort sig förtrolig med varenda bit av vägen och bestämt platserna för hundombytena. Så många deltogo i kapplöpningen att de hundratio milen nästan voro som en enda by. Överallt träffade man på skiftläger utmed vägen. Von Schröder, som endast givit sig med för ro skull, hade ej mindre än elva hundspann — ett nytt för var tionde mil. Arizona-Bill hade måst nöja sig med åtta spann. Långa Olof hade sju, liksom Nigger. Dessutom voro ett par tjog andra personer med i tävlingen. Icke ens här i guldlandet var en million priset för en hundkapplöpning. Hela trakten var länsad på hundar, och deras pris hade fördubblats och fyrdubblats under loppet av de vilda spekulationerna.

Numro tre nedanför upptäcktspunkten låg tio mil uppåt Mono-Creek från dess mynning. De återstående hundra milen måste man tillryggalägga på den isbelagda Yukon. På själva numro tre voro femtio tält och över tre hundra hundar. De gamla stolparna, som märkts för sextio dagar sedan av Cyrus Johnson, stodo ännu, och alla de tävlande hade undersökt hela inmutningsområdet mer än en gång, ty före hundtävlingen skulle det bli kapplöpningar till fots och med hundar. Var och en skulle göra om sin egen inmutning, och det betydde att han måste anbringa två centerstolpar och fyra hörnstolpar och gå över ån två gånger, innan han kunde bege sig på väg till Dawson med sina hundar.

Vidare skulle det ej få förekomma några »sooners», d. v. s. tävlare som fingo börja före de andra. Icke förr än på slaget tolv fredags natt fick den

nya inmutningen göras; inte förr än vid midnatt fick en enda stolpe nedsättas. Det var påbjudet av guldkommissionären i Dawson, och kapten Consadine hade skickat upp en trupp ridande polis för att tillse att förordningen åtlyddes. Det hade uppstått tvist om soltid och polistid, men Consadine hade förklarat att det var polistiden som gällde och vidare att det var löjtnant Pollocks ur som bestämde denna.

Monovägen gick utmed den vågräta åbrädden och var knappt alnsbred, den såg ut som en fåra i marken, på ömse sidor infattad av månaders snöfall. Alla grubblade på problemet hur några och fyrtio slädar och tre hundra hundar skulle kunna ge sig in på en så smal kapplöpningsbana.

»Hm», sade Stabben, »det blir den värsta villervalla någon människa har sett. Jag ser ingen annan utväg, Nigger, än den råa styrkan; man får väl slå sig fram i sitt anletes svett. Om hela ån vore glanskis, rymde den inte ett dussin hundspann i bredd. Nog blir här krakel innan de komma i väg. Om vi råka i delo med någon, så skall du låta mig sköta mäster Erik.»

Nigger ryckte på axlarna och skrattade, men lovade ingenting.

»Du får inte göra det!» utbrast hans kamrat oroligt. »Understå dig inte, vad som än händer. Du kan inte köra hundspann hundra mil med ömma knogar, och det är just vad du får, om du ger dig i slagsmål med någon.»

Nigger nickade. »Du har rätt, Stabb. Då kunde jag göra segern om intet.»

»Och kom ihåg,» fortfor Stabben, »att jag åtar

mig de första tio milen; då får du spara dig. Jag skall nog laga att du kommer fram till Yukon. Sedan får du och hundarna ta vid. Säg, vad tror du Schröder har för planer? Han har sitt första spann en kvarts mil nedåt ån, och han känner igen det på en grön lykta. Men vi ska nog ta bukt på honom.»

Dagen hade varit klar och kall, men himlen blev snart molnbetäckt, natten blev varm och mörk, och det kändes som om det skulle bli snö. Termometern visade femton grader under noll, och i Klondyke anses det vara blidvinter.

Några minuter före midnatt lämnade Nigger Stabben med hundarna fem hundra meter nedåt ån och slöt sig till dem som skulle hålla kapplöpning om numro tre. Det var fyrtiofem personer som väntade på att få starta och tävla om den million dollars Cyrus Johnson hade lämnat kvar i den frusna sanden. Var och en bar sex stolpar och en tung träklubba och var klädd i parka i blusfason av tjockt buldan.

Löjtnant Pollock i sin långa björnskinnsrock såg på sin klocka vid skenet av en eld. Den fattades en minut i tolv. »Håll er färdiga», sade han, i det han lyfte upp sin högra hand med revolvern och såg sekundvisaren skrida rundt.

Fyrtiofem kapuschonger fälldes ner, fyrtiofem par vantar drogos av händerna, och fyrtiofem par mockasiner togo stadigt spjärn mot den packade snön. Fyrtiofem stakar kördes ner i snön och lika många klubbor lyftes i vädret.

Skottet small, och klubborna föllo. Cyrus Johnsons rätt till millionen var försuten.

Nigger drev ner sin stake och gav sig i väg som en av de första. Eldar hade tändts i inmutningarnas hörn, och vid varje eld stod en polisman med en lista i handen och prickade av de tävlandes namn. Var och en måste ropa sitt namn och visa sitt ansikte. Det fick ej förekomma någon tävlan genom ombud.

I det första hörnet bredvid Niggers stake anbragte von Schröder sin. Klubborna slogo till på samma gång. Därunder anlände flera bakifrån och det med så våldsam fart att det uppstod trängsel och sammanstötningar. I det han banade sig väg genom myllret och ropade sitt namn till polismannen, såg Nigger att baronen råkat stöta ihop med en av de framrusande och blivit omkullkastad i snön. Men Nigger hejdade icke farten. Ännu voro andra före honom. Vid det avtagande eldskenet såg han alldeles tydligt långa Olafs väldiga ryggtavla, och i det sydvästra hörnet drevo långa Olaf och han ner sina stakar sida vid sida.

Det var ingen lätt sak, denna inledande hinderlöpning. Inmutningsområdets gränser voro nära en mil i längd, och största delen av vägen gick över snöbetäckt sidländ mark med uppstickande vass. Rundt omkring honom snavade och stupade hans medtävlare, och flera gånger föll han själv framstupa på knän och händer. En gång stöp långa Olaf så tätt framför honom att Nigger oförhappandes låg slängd över hans rygg.

Den övre centerstaken var neddriven på strand-

banken, och utför den rusade de tävlande, tvärs över den frusna ån och upp på den andra sidan. Medan Nigger höll på att klättra upp där, grep en hand honom om hans smalben och drog honom tillbaka. Vid det flämtande skenet av en avlägsen eld var det omöjligt att se vem som hade spelat honom detta spratt. Men Arizona-Bill, som råkat ut för samma behandling, reste sig och drev till brottslingen med knytnäven midt i ansiktet. Nigger såg och hörde, medan han kravlade sig upp, men innan han hunnit ta något ytterligare steg uppför strandbanken, stöp han för ett knytnävsslag och låg halvt bedövad i snön. Han reste sig, urskilde var mannen stod och gjorde en halv boxstöt mot hans käk, men kom ihåg Stabbens varning och hejdade sig. I nästa ögonblick fick han en stöt nedanför knäna av en människokropp som ramlade över honom, och så låg han där igen.

Det var en försmak av vad som skulle inträffa, då männen kommo fram till sina slädar. Det var ett myller av folk på den andra strandbanken och trängseln blev allt värre. De rusade uppför strandvallen i klungor, och i klungor drogos de tillbaka av sina upphetsade kamrater. Slag utdelades, svordomar utstöttes av flämtande strupar som ännu hade litet andedräkt kvar, och Nigger såg för sig Joy Gastells ansikte i sin fantasi och hoppades att inte klubborna skulle anlitas som tillhyggen. Omkullslagen och trampad, trevande i snön efter de tappade stakarna, lyckades han slutligen kravla sig ut ur myllret och fortsatte sin klättring. Andra gjorde det samma, och det var otur för honom att han hade

så många framför sig i denna kapplöpning till det nordvästra hörnet.

Då han kom till det fjärde hörnet, ramlade han framstupa och tappade i fallet sin sista stake. Han trevade i mörkret i fem minuter innan han fann den, och hela tiden sprungo flämtande människor förbi honom. Från det sista hörnet började han hinna upp män som ej hade orkat med denna kapplöpning på en mil. Nere på ån rådde emellertid ett liv som på ett dårhus. Ett dussin slädar hade stjälpts omkull och staplats på varandra, och nära ett hundratal hundar voro inbegripna i slagsmål. Karlar ansträngde sig midt i högen att rycka de ilskna djuren åtskills eller driva bort dem med knölpåkar.

Han sprang utför strandbanken bortom skådeplatsen för denna batalj, kom ner på den hårdt tilltrampade körvägen och kunde öka sin fart. Här, på trånga rastplatser utmed den smala vägen väntade slädar och karlar på tävlare som ännu ej hunnit fram. Bakifrån hördes framstörtande hundars gläfs, och Nigger hann nätt och jämnt kasta sig åt sidan i den djupa snön. En släde flög förbi, och han urskilde mannen, som låg på knä och skrek ursinnigt. Knappast hade släden hunnit förbi förr än den stannade med ett kraschande ljud. De upphetsade hundarna framför en rastande släde hade vändt sin ilska mot de förbirusande hundarna, slitit sig lösa och kastade sig över dem.

Nigger störtade förbi. Han såg von Schröders gröna lykta och strax nedanför den det röda ljus som markerade hans eget spann. Två karlar vaktade

von Schröders hundar och höllo ut korta käppar mellan dem och vägen.

»Kom an, Nigger! Kom an, Nigger!» hörde han Stabben ropa ängsligt.

»Jag kommer!» flämtade han.

I det röda ljusskenet såg han att snön var uppriven och trampad och av kamratens sätt att andas förstod han att en strid ägt rum. Han vacklade fram till släden och i samma ögonblick han ramlade ner i den klatschade Stabbens piska och han ropade:

»Ge er i väg, era satar!»

Hundarna lydde, och släden satte sig i rörelse med ett ryck. Det var stora djur — Hansons prisbelönta Hudson-bay-hundar — och Nigger hade valt dem för den första vägsträckan, som innefattade de tio milen på Monos, den svåra ginvägen tvärs över slättmarken vid dess mynning och de första tio milen av Yukonfärden.

»Hur många ha vi före oss?» frågade han.

»Tig och spara andedräkten!» svarade Stabben. »Hej, era satar! Kila på! Bättre tag!»

Han sprang efter släden, på släp vid ett kort rep. Nigger kunde ej se honom, lika litet som han kunde se släden där han låg raklång. Eldarna hade de nu bakom sig, och de flögo fram tvärs igenom en vägg av mörker med all den fart hundar kunna åstadkomma. Detta mörker hade nästan fast form, det kändes som om det klibbat vid dem.

Nigger märkte att släden reste sig på ena meden då den gjorde en sväng kring någonting osynligt, och framifrån hördes ilsket hundskall och svordomar

från deras körkarlar. Efteråt fick han veta att det var Barnes-Slocum-bataljens skådeplats. Det var två mäns hundspann som först drabbat samman, och rätt in i denna batalj rusade Niggers sju stora hundbjässar med full fart. De voro knappt annat än halvtämda vargar, och den upphetsande natten vid Mono Creek hade gjort varenda hund stridslysten. Klondykehundarna, som köras utan tömmar, kunna endast drivas på med tillrop, så att det fanns ingen möjlighet att hejda denna kampbränning som reste sig mellan den smala åns stränder. Bakifrån rusade släde efter släde in i detta virrvarr. Män, som nästan lyckats lösgöra sitt hundspann ur härvan, dränktes av nya hundlaviner — varenda hund mätt, utvilad och färdig till strid.

»Här gäller det bara att tränga på och komma igenom!» skrek Stabben i sin kamrats öra. »Och spara knytnävarna! Hjälp du hundarna fram och låt mig sköta slagsmålet!»

Vad som tilldrog sig under den närmaste halvtimmen kunde Nigger aldrig klart erinra sig. Den resulterade i att han var utmattad och kippade efter andan, med käken värkande av ett knytnävslag, axeln öm efter ett knölpåksrapp, blodet rinnande hett nedåt det ena benet efter ett hugg av hundtänder och båda parkaärmarna rivna i trasor. Medan striden ännu rasade bakom honom, hjälpte han, som i en dröm, Stabben att sela på hundarna igen. En, som var döende, skuro de ut ur draglinorna, och trevande i mörkret lyckades de reda ut de illa åtgångna seldonen.

»Lägg dig nu och hämta andan», kommenderade Stabben.

Hundarna flögo med oförminskade krafter genom mörkret utför Mono-ån, framåt den långa vägen tvärsöver land och till Yukon. Här, där vägen mynnade ut på den bredare strandvägen, hade någon tändt upp en eld och här sade Stabben farväl. Medan släden flög fram bakom de galopperande hundarna uppfångade Nigger vid eldskenet ännu en av de oförgätliga Nordlandssynerna. Det var Stabben som vacklande sjönk ner i snön och ropade sina sista uppmuntrande ord med ena ögat svart och igenmurat, knogarna såriga och bräckta och en ständig ström av blod rinnande från den ena uppslitna och hundsargade armen.

»Hur många ä' före?» frågade Nigger, då han lämnade av sina uttröttade Hudson-bay-hundar och kastade sig upp i den väntande släden vid det första hundombytet.

»Jag räknade till elva», ropade karlen efter honom, ty han var redan i farten bakom sina framåtjagande hundar.

De hade femtons mils etapp, och sedan skulle han var framme vid mynningen av White River. Hundarna voro nio, men de utgjorde hans svagaste spann De tjugufem milen mellan White River och Sixty Mile hade han delat i två håll på grund av issvårigheter, och här voro två av hans starkaste och uthålligaste spann stationerade.

Han låg raklång i släden med ansiktet ned och höll sig fast med bägge händerna. Så snart hundarna minskade farten det allra minsta, reste han

sig på knä, skrek och hojtade, höll sig fast med den ena handen och klatschade på dem med piskan. Hur klent detta hundspann än var, körde han förbi två slädar innan han kom till White River. Här hade isen, då floden lade sig, rest en barriär, så att det öppna vattnet, som därigenom åstadkoms en halv mil nedanför, kunde få frysa till i lugn och ro. Denna släta sträcka gjorde det möjligt för de tävlande att i största hast byta om hundar; hela vägen hade de anbragt sina ombyten strax nedanför sådana isbarriärer.

Nigger passerade det svåra stället, flög ut på glanskisen och ropade med hög röst: »Billy! Billy!»

Billy hörde och svarade, och vid skenet av de många eldarna på isen såg Nigger en släde svänga in från sidan och styra kurs mot honom. Dess hundar hade friska krafter och hunno upp hans. Medan slädarna rusade emot varandra, sprang han ur och Billy följde raskt hans exempel.

»Var är långa Olaf?» ropade Nigger.

»Först!» svarade Billys röst, och så drogo eldarna sig bakom, och Nigger flög åter genom en mur av mörker.

Under denna etapp, där vägen ledde över ett kaos av isblock som stodo på ända och där Nigger gled ner från slädens förända och sprang efter stånghunden med höga maningsrop, flög han förbi tre slädar. Det hade händt missöden, och han hörde att karlarna sysslade med att spänna ifrån hundarna och reparera seldonen.

Under det nästa korta men svåra hållet till Sixty Mile passerade han ytterligare två spann. Och för

att han precis skulle få veta vad som hade händt dem, försträckte en av hans egna hundar en bog och kunde ej hinna med de andra. Hans kamrater blevo ursinniga, kastade sig över honom med sina vassa tänder, och Nigger måste köra bort dem med grovändan av sitt piskskaft. Medan han selade av det skadade djuret, hörde han hundgläfs bakom sig och en bekant mansröst. Det var von Schröder. Nigger ropade en varning för att förekomma en sammanstötning, och baronen piskade på sina hundar, tog ett grepp i styrstången och vek tio tolv fot åt sidan. Mörkret var så ogenomträngligt att Nigger hörde honom köra förbi, men han såg honom ej.

På det jämna isfältet vid Sixty Miles handelsstation hann Nigger upp ytterligare två slädar. Alla hade nyss bytt om dragare, och i fem minuter färdades de bredvid varandra; varje körsven låg på knä och eggade sina förskrämda hundar med piska och tillrop. Men Nigger hade noga studerat denna del av vägen och varseblev nu på stranden den höga tallen, som otydligt skymtade fram vid skenet av de många eldarna. Bortom denna tall var det icke allenast mörkt, utan där upphörde också den jämna vägen alldeles tvärt. Där smalnade körvägen så att den endast lämnade utrymme för en enda släde. Han lutade sig ut, grep draglinan och drog upp sin glidande släde fram till stånghunden. Han fattade djuret i bakbenen och kastade omkull det. Med en ursinnig morrning försökte det hugga honom med sina tänder, men drogs framåt av det övriga spannet. Dess kropp visade sig vara en kraftigt

verkande broms, och de två andra spannen, som ännu befunno sig på sidan, rusade framåt i mörkret och styrde kurs in på den smala vägen.

Nigger hörde braket, då de törnade ihop, släppte stånghunden, sprang till styrstången och tvingade sitt spann åt höger i den lösa snön, där de arbetande djuren pulsade ända upp till halsen. Det var ett ansträngande arbete, men han kom förbi spannen som snärjt in sig i varandra, och befann sig nu på den hårdt tilltrampade vägen bortom dem.

Under Sixty-Mile-etappen hade Nigger sitt näst svagaste spann, och ehuru farten var god, hade han bestämt hållet till knappt femton mil. Med ytterligare två spann skulle han vara framme i Dawson och guldregistratorns byrå, och Nigger hade valt ut sina bästa djur till de sista båda skjutshållen. Sitka Charley själv väntade med de åtta malemuterna, som skulle löpa tjugu mil, och till sin f i n i s h på femton mil hade han sitt eget spann — det som han haft hela vintern och som varit med honom under spaningarna efter Syrprissjön.

De båda män han kört om vid Sixty Mile lyckades ej hinna upp honom, men å andra sidan lyckades hans eget spann ej hinna upp något av de tre spann som ännu innehade ledningen. Hans djur voro villiga, ehuru de saknade styrka och fart, och det behövdes ej kraftiga maningar för att förmå dem att göra sitt bästa. Nigger hade ingenting annat att göra än att ligga framstupa och gå på. Då och då dök han ut ur mörkret i ljuskretsen omkring en flammande eld, uppfångade en skymt av pälsklädda

män, som stodo bredvid påselade och väntande hundar, varefter han dök in i mörkret igen. Mil efter mil ilade han framåt och hörde ingenting annat än medarnas gnissel. Nästan automatiskt höll han sig fast, då släden rusade framåt eller halvt lyftes och krängde i vägkrökarna.

Det började dagas, då han utbytte sina trötta hundar mot åtta nya malemuter. De voro lättare än Hudson-bay-hundarna, kunde åstadkomma starkare fart och sprungo lika vigt och outtröttligt som vargar. Sitka Charley ropade ut vilken ordning de främsta spannen innehade. Långa Olaf körde i teten, Arizona-Bill var den andre och Schröder den tredje. Det var de tre bästa männen i trakten. Innan Nigger lämnat Dawson, hade allmänheten vid sina vadhållningar placerat dem i denna ordning. Medan de tävlade om en million, hade andra vågat minst en halv million på tävlingens utgång. Ingen hade hållit på Nigger, som trots åtskilliga kända bragder ännu betraktades som en chekako eller nybörjare med mycket att lära.

Då dagsljuset tilltog, fick Nigger sikte på en släde framför, och inom en halvtimme sprang hans egen spannhund tätt efter den. Icke förr än mannen vände på huvudet för att hälsa kände Nigger igen Arizona-Bill. Von Schröder hade tydligen kört förbi honom. Den hårdt packade vägen var för smal i den djupa snön, och i ännu en halvtimme måste Nigger hålla sig efter. Sedan passerade de en isstockning och kommo därefter ut på en jämn sträcka, där det fanns flera bytesstationer och där snön var packad vidt och bredt. På knä, hojtande och svängande sin

piska kom Nigger upp vid sidan av Arizona-Bill och körde sedan om honom.

Bill blev mycket långsamt efter, men då den sista bytesplatsen kom i sikte, var han en dryg halv mil bakom. Framför sig kunde Nigger se långa Olaf och von Schröder liksom i en enda klump. Nigger reste sig åter på knä och satte sina trötta hundar i sådan fart som man endast kan åstadkomma om man har medfödda anlag för konsten att köra hundspann. Han hann upp von Schröders släde och höll sig tätt efter den, och i denna ordning rusade de tre slädarna ut på den släta sträckan bortom en isstockning, där många karlar och hundar väntade. Nu var det blott femton mil till Dawson.

Von Schröder med sina tiomilshåll hade bytt hundar fem mil bakom och skulle byta fem mil längre fram. Han fortsatte alltså och lät sina hundar galoppera. Långa Olaf och Nigger utförde sitt hundombyte i flygande fläng, och deras nya hundar togo genast igen vad de förlorat till baronen. Långa Olaf fick försteget, och Nigger följde efter på den smala vägen.

»Ännu bra, men icke så bra», omskrev Nigger för sig själv ett uttryck av Spencer.

Von Schröder, som nu var efter, var han icke rädd för, men framför sig hade han den förnämste hundpådrivaren i trakten. Att komma förbi honom tycktes vara omöjligt. Om och omigen, många gånger, tvingade Nigger sin spannhund fram till baksidan av den andres släde, och varje gång gjorde långa Olaf en ny ansträngning och for i väg. Nigger nöjde sig med att hålla jämna steg och hakade

sig fast med bister energi. Segern var ej avgjord förr än den ene eller den andre vann, och på femton mil kunde mycket hända.

Tre mil från Dawson hände någonting. Till Niggers förvåning reste långa Olaf sig och började med svordomar piska och prässa ur sina djur deras sista uns av kraft. Det var en spurt som borde ha sparats till de sista hundra meterna i stället för att börja tre mil från ändpunkten. Fastän det var rena rama djurplågeriet, följde Nigger exemplet. Hans eget spann var ypperligt. Inga hundar på Yukon hade haft ett svårare arbete eller varit i bättre kondition. Dessutom hade Nigger delat deras strapatser, ätit och sovit tillsammans med dem, och han kände noga varje hund särskilt och visste hur han bäst skulle göra sig förstådd av djuret och avvinna det dess yttersta glimt av tillmötesgående.

De knogade sig över en liten isblocksamling och kommo ner på den jämna vägen. Långa Olaf var knappt femtio fot före. En släde sköt ut från sidan och nalkades honom, och Nigger förstod nu långa Olafs fruktansvärda spurt. Han hade försökt få försprång för att byta hundar. Detta nya spann, som väntade för att med yrande fart hjälpa honom att tillryggalägga den sista vägsträckan, hade varit hans privata lilla överraskning. Till och med de som hållit vad på att han skulle vinna hade ingen vetskap därom.

Nigger körde ursinnigt för att få fara förbi under hundombytet. Han satte sådan fart i sina hundar att avståndet på femtio fot krympte samman. Under tillrop och piskrapp drev han det därhän att hans

spannhund kom jämnsides med långa Olafs stånghund. Avlösningsspannet höll sig på andra sidan. Med den fart de hade vågade långa Olaf ej försöka kasta sig över i den nya släden. Om han misslyckades och ramlade ur, skulle Nigger ta ledningen och vinna tävlingen.

Långa Olaf sökte sätta våldsam fart i sina hundar, men Niggers spannhund fortfor att hålla sig bredvid hans stånghund. En halv mil flögo de tre slädarna framåt sida vid sida. Den släta vägen nalkades sitt slut; då vågade långa Olaf försöket. Då de framrusande slädarna törnade emot varandra, gjorde han sitt hopp, och där låg han nu på knä och eggade sitt nya spann med hojtande och pisksmällar. Den jämna färdsträckan krympte ihop till en smal väg, och han drev sina hundar in på den med knappt en meters försprång.

Men man är inte besegrad förr än man har lidit nederlag, tänkte Nigger, och hur långa Olaf ansträngde sig, lyckades han ej skaka honom av sig. Intet av de spann Nigger kört den natten kunde ha stått ut med en sådan livsfarlig fart och hållit takten med nya hundar — intet annat spann än just detta. Farten var emellertid rent ohygglig, och då de började svänga om den branta klippan vid Klondyke City, märkte han att hans djur begynte mattas. Nästan omärkligt blevo de efter, och fot för fot avlägsnade långa Olaf sig, tills han hade tjugu meters försprång.

Klondyke Citys befolkning, som församlat sig på isen, uppgav väldiga hurrarop. Här föll Klondyke ut i Yukon, och på en halv mils avstånd, på andra

sidan Klondyke, låg Dawson på den norra stranden. Men så hördes ännu starkare hurrarop, och Nigger såg en skymt av en släde som kom ljungande emot honom. Han kände igen de präktiga djur som drogo den. Det var Joy Gastells. Och Joy Gastell körde dem. Kapuschongen på hennes ekorrskinnparka var tillbakaslagen, så att hennes kamélika ansiktsoval avtecknade sig mot hennes yppiga hår. Vantar hade hon försmått, och med bara händer skötte hon piska och släde.

»Hoppa!» ropade hon, då hennes spannhund morrade åt Niggers.

Nigger kastade sig upp i släden bakom henne. Den krängde våldsamt därvid, men hon stod på knäna och svängde piskan.

»Hej! Kila på! Hejsann!» ropade hon, och hundarna gnällde av iver och ansträngning att hinna upp långa Olaf.

Då spannhunden var framme vid baksidan av långa Olafs släde och tum för tum trängde sig fram jämnsides med den, råkade den stora folksamlingen på Dawsonstranden i extas. Det v a r en stor folksamling, ty männen hade slängt verktygen vid alla vaskerier och kommit ner för att se resultatet av tävlingen, och även en oavgjord kapplöpning på hundra tio mil skulle ha varit tillräcklig anledning till upphetsning.

»Då ni tar ledningen, hoppar jag av», ropade Joy över sin axel.

Nigger försökte protestera.

»Se upp för den stora kurvan halvvägs uppför strandbanken», varnade hon.

Med fem sex fots mellanrum rusade de bägge spannen framåt. Långa Olaf behöll ledningen en minut tack vare hetsrop och piska. Sedan började Joys spannhund långsamt tränga sig förbi, tum för tum.

»Pass på!» ropade hon till Nigger. »Jag hoppar av om en minut. Tag piskan!»

Och då han lyfte upp handen för att ta piskan, hörde de långa Olaf ropa en varning, men för sent. Ursinnig över att bli förbigången kastade hans spannhund sig åt sidan och anföll. Han borrade in tänderna i sidan på Joys spannhund. De tävlande spannen flögo varandra i strupen. Slädarna törnade emot de kämpande djuren och välte. Nigger arbetade sig upp och försökte hjälpa Joy att resa sig. Men hon stötte honom ifrån sig och ropade:

»Ge er i väg!»

Långa Olaf, som ännu tänkte på att avsluta kapplöpningen, hade rusat i väg till fots och hade redan femtio fots försprång. Nigger lydde, och då de bägge männen hunnit fram till den punkt där Dawsonbacken började, var han den andre tätt i hälarna. Men långa Olaf ilade med väldiga steg uppför sluttningen och vann åter tio tolv fot.

Fem kvarter nedåt stora gatan låg guldregistratorns kontor. Gatan var fullpackad med folk som om det gällt en parad. Denna gång upphann Nigger ej så lätt sin jättelike rival, och då han gjorde det, kunde han ej komma förbi honom. Sida vid sida sprungo de framåt den smala gången mellan de ogenomträngliga murarna av hurrande människor. Med stora krampaktiga ansträngningar vann än den

ene, än den andre en tum eller så, men endast för att förlora den genast.

Om farten varit oerhört påfrestande för hundarna, så var den det icke mindre nu. Men de sprungo i kapp om en million dollars och det ärofullaste sportnamnet i Yukonlandet. Det enda yttre intryck Nigger fick under denna sista vanvettiga hetsjakt var förvåning över att det fanns så mycket folk i Klondyke. Han hade aldrig förr sett dem samlade.

Han kunde ej annat än känna att han blev efter, och nu hade långa Olaf ett helt stegs försprång. Nigger tyckte att hans hjärta ville sprängas, och han hade förlorat all känsel av sina ben. Han visste att de flögo som lärkvingar under honom, men han visste ej hur han kunde fortfara med att hålla dem i gång eller hur han med uppbjudande av hela sin viljekraft lyckades tvinga dem att återge honom platsen vid den jättelike medtävlarens sida.

Framför dem syntes registreringskontorets öppna dörr. Båda hade gjort en sista fruktlös spurt. Ingendera kunde komma före den andre, och sida vid sida kommo de fram till dörren, törnade våldsamt ihop och föllo framstupa på kontorsgolvet.

De satte sig upp, men voro för utmattade för att resa sig. Drypande av svett och med flämtande andetag trevade långa Olaf framför sig i luften och försökte fåfängt få fram ett ord. Sedan sträckte han ut handen i tydlig avsikt, Nigger räckte ut sin och de växlade en handtryckning.

»Det är d e a d h e a t, bägge vid målet samtidigt», hörde Nigger registratorn säga, men det var som i en dröm, och rösten var mycket tunn och mycket

avlägsen. »Allt vad jag kan säga är att ni vinna bägge två. Ni få dela inmutningen. Ni ä' kompanjoner.»

De gjorde maktlösa åtbörder med armarna till tecken att de underkastade sig domen. Långa Olaf gjorde häftiga kast med huvudet och tuggade på orden. Till sist fick han fram dem.

»Ni förbannade gröngöling», sade han, men det låg beundran i tonen. »Jag vet inte hur ni har burit er åt, men ni har ändå gjort det.»

Utanför skockade människorna sig under larm och sorl, kontoret var fullpackat med folk. Nigger och långa Olaf försökte resa sig, den ene hjälpte den andre. Nigger kände sig knäsvag och raglade som en drucken. Långa Olaf vacklade emot honom.

»Jag är ledsen över att mina hundar anföllo edra.»

»Det rår ingen för», svarade Nigger flämtande. »Jag hörde att ni ropade dem tillbaka.»

»Hör nu», sade långa Olaf med lysande ögon, »den där tösen, förbannat vacker flicka, vasa?»

»Förbannat vacker flicka», medgav Nigger.

VII.

DEN LILLE MANNEN.

»Du borde inte vara så egensinnig», knotade Stabben. »Jag är riktigt rädd för den där glaciären. Ingen borde ge sig i kast med den tutt solo.»

Nigger skrattade muntert och tittade uppåt den blänkande lilla glaciären som fyllde översta delen av dalen. »Vi ha redan augusti, och dagarna ha avtagit i två månader», lydde hans sammanfattning av situationen. »Du förstår dig på kvarts, och det gör inte jag. Men jag kan skaffa proviant, medan du fortfar att se dig om efter huvudådran. Adjö så länge. Jag är tillbaka i morgon kväll.»

Han vände sig om och gav sig i väg.

»Jag har en aning om att någonting skall hända», ropade Stabben varnande efter honom.

Men Niggers svar var ett gäckande skratt. Han styrde kosan nedåt den lilla dalen och torkade då och då svetten ur sin panna, medan hans fötter trampade på mogna hallon och fina ormbunkar som växte bredvid isfläckar som solen ej kommit åt att smälta.

Tidigt på våren hade han och Stabben kommit uppför Stewartfloden och givit sig ut i de oerhört

villsamma trakter där Syrprissjön låg. Hela våren och halva sommaren hade gått åt till fruktlösa vandringar, men just som de stodo i begrepp att vända om, fingo de se första skymten av det lockande, guldbottnade vattendrag som hade gäckat en hel generation av guldsökare. Sedan de tagit in i det gamla blockhus som Nigger upptäckt vid sitt förra besök, kommo de till tre resultat: för det första, att sjöns botten var tätt beströdd med stora guldklimpar; för det andra, att man kunde dyka efter guldet där sjön var grundast, men vattnets temperatur var så låg att ingen människa kunde utsätta sig för den, och för det tredje, att tappa ur sjön var en alldeles för stor uppgift för två män under den korta halvan av en kort sommar. De läto ej avskräcka sig. Av guldkornens grovlek drogo de den slutsatsen att guldet ej hade tillryggalagt långa sträckor och gåvo sig därför ut att söka efter moderådran. De hade gått över den stora glaciären som blickade hotfullt emot dem på den södra stranden och tagit itu med det förvirrande kaos av dalar och strömfåror där bortom, vilka tömde eller fordom hade tömt ut sitt vatten i sjön.

Den dal, utanför vilken Nigger nu vandrade, vidgade sig småningom som alla andra, men vid sin nedre ända knep den ihop sig mellan höga branta väggar och slutade plötsligt i en tvärvägg. Nedanför denna, i en bädd av stenskärvor, försvann den lilla rännilen och sökte sig tydligen ett underjordiskt utlopp. Nigger klättrade upp på tvärväggen och såg från dess topp sjön inunder sig. I motsats till alla andra bergssjöar han hade sett var den icke blå.

Dess intensivt påfågelsgröna färg antydde att den var ganska grund. Det var detta ringa djup som gjorde en uttappning möjlig. Rundt omkring reste sig gyttrade berg med is- och snöbetäckta toppar, groteskt formade och grupperade. Allt var kaotiskt och oredigt — en skräckdröm à la Doré. Det var så fantastiskt och omöjligt att det mera föreföll Nigger som ett kosmiskt skämt än som en verklig del av jordens yta. Det fanns många glaciärer i dalarna, de flesta av dem små, och medan han såg på, sjönk en av de större samman på den norra stranden, under dån och stänk. Tvärs över sjön, skenbart endast på en halv mils avstånd, men minst fem mil därifrån, som han väl visste, urskilde han grandungen och blockhuset. Han tittade ditåt ännu en gång för att vara säker och såg tydligt rök höja sig från skorstenen. Någon annan hade också till sin överraskning träffat på Överraskningssjön, tänkte han, i det han vände om för att klättra upp på den södra väggen.

Från toppen av denna kom han ned i en liten dal beklädd med en blomstermatta och dåsig av bisurr, och den betedde sig alldeles som en vanlig förståndig dal så tillvida att den löpte ut helt normalt i sjön. Det konstiga med den var dess längd — knappast hundra meter, och dess översta avslutning var en tvärbrant klippa på tusen fot, över vilken en ström dansade ner i böljande slöjor av vattenrök.

Och här såg han mera rök som långsamt höjde sig i det varma solskenet bakom en utskjutande klippa. Då han vek om hörnet, hörde han ett lätt

metalliskt knackande och en munter vissling som höll takten därmed. Sedan fick han se mannen, som satt där med en upp- och nedvänd sko mellan knäna och bultade in broddar i dess sula.

»Tjänis!» hälsade främlingen, och Nigger fick genast en känsla av sympati för honom. »Ni kommer just lagom för att få er en bit mat. Det är kaffe i pannan där, och så har jag ett par kalla pannkakor och litet soltorkat kött.»

»Tackar som bjuder», sade Nigger i det han slog sig ner. »Jag har slarvat ifrån mig mina sista mål, men det finns massor av käk där borta i hyddan.»

»På andra sidan sjön? Det var dit jag ämnade mig.»

»Syrprissjön tycks hålla på att bli överbefolkad», klagade Nigger medan han drack ur sitt kaffe.

»Nu skämtar ni väl?» sade mannen och såg förvånad ut.

Nigger skrattade. »Den bär sig åt på samma sätt mot alla. Ser ni de där höga platåerna på andra stranden, i nordväst? Det var därifrån jag första gången fick se den. Helt oförmodadt. Därifrån fick jag plötsligt sikte på hela sjön. Jag hade för resten avstått från att söka efter den.»

»Så var det med mig också», instämde den andre. »Jag hade vändt om och beräknat komma ner till Stewart i går kväll, men så hade jag helt oväntat sjön framför mig. Om det här är sjön, var är då Stewart? Och var har jag varit hela tiden? Och hur kom ni hit? Vad heter ni?»

»Bellew. Kit Bellew.»

»Å, då känner jag er.» Mannens ögon och an-

sikte lyste av ett gladt, leende, och han räckte ivrigt Nigger sin hand. »Jag har hört alltihop om er.»

»Jaså, ni har kanske läst San Francisco-tidningar . . . rättegångs- och polissaker», inföll Nigger blygsamt.

»Nix.» Mannen skrattade och skakade på huvudet. »Jag har bara studerat Klondykes senaste historia. Jag skulle ha känt igen er, om ni varit rakad. Jag var med då ni slog hela spelarvärlden med häpnad vid ruletten på Elghornet. Mitt namn är Carson— Andy Carson, och jag har inte ord för att beskriva hur glad jag är åt att träffa er.»

Det var en spenslig karl med en smidig, sund kropp, livliga svarta ögon och ett intagande kamratlikt sätt.

»Och det här är Syrprissjön?» sade han misstroget.

»Ja visst.»

»Och dess botten är belagd med guld?»

»Jo, något. Här är litet av bottensatsen.» Nigger dök ner med handen i sin byxficka och tog upp ett halvt dussin små klimpar. »Så'nt här är det. Allt vad man har att göra är att dyka ner till botten, blunda och ta upp en handfull. Se'n måste man springa en halv mil, för att få blodet i omlopp igen.»

»Å, det var då också rödaste fan,» svor Carson med humoristisk min, men det var tydligt att han kände sig besviken. »Jag trodde jag skulle få håva åt mig hela klabbet. Nå, det var i alla fall livat att komma hit.»

»Livat!» utbrast Nigger. »Om vi nå'nsin kan kom-

ma åt det som finns på botten, blir Rockefeller bara en fattiglapp mot oss.»

»Men det är ju ert», invände Carson.

»Kommer aldrig i fråga, min vän. Ni kan väl förstå att ett sådant guldlager aldrig har påträffats i all den tid som guldsökandet har pågått. Här behövs det att både ni och jag och min kompanjon och alla våra bekanta lägga manken till, om vi ska komma åt det. Hela Bonanza och Eldorado tillsammans ä' inte rikare än en halv acre där nere. Det gäller att torrlägga sjön. Det kommer att kosta millioner. Och det är bara en sak jag är rädd för. Där finns så mycket att om vi inte lyckas slå under oss hela skörden, kommer guldet att sjunka i värde.»

»Och ni säger . . .» avbröt Carson, häpen och mållös.

»Och jag är glad åt att ha träffat på er. Det tar ett år eller två och alla de pengar vi kunna skrapa ihop, att torrlägga sjön. Det kan göras. Jag har undersökt terrängen. Men därtill behövs varenda man i trakten som vill arbeta för dagspenning. Vi behöva en hel armé, och vi måste bara ha hyggligt folk. Är ni med på det?»

»Om jag är med? Syns det inte på mig? Jag känner mig som en så'n millionär att jag riktigt är rädd för att äntra den där stora glaciären. Nu har jag inte råd att bryta nacken av mig. Jag önskar att jag hade flera broddar. Jag bultade just in den sista då ni kom. Hur är det med edra? Låt se.»

Nigger höll upp sin fot.

»Blanknött som en skridskobana!» utbrast Carson.

»Ni måtte ha gått långa vägar. Vänta ett tag, så skall jag dra ut några av mina och ge er.»

Men Nigger hörde inte på honom. »För resten», sade han, »har jag ungefär en fyrtio fots lina gömd där isen börjar. Min kamrat och jag använde den då vi klättrade över. Den få vi spänna om livet.»

Det blev en svår och svettdrivande klättring. Solen gassade bländande på isytan, och med strömmande porer flämtade de av ansträngning. Det var ställen, korsade av otaliga sprickor och hål, där de efter en timmes farliga vedermödor ej kommo fram mer än hundra meter. Klockan två på eftermiddagen kommenderade Nigger halt bredvid en i isen inbäddad vattengöl.

»Låt oss nu få litet av det torkade köttet», sade han. »Jag har levat på smal kost, och jag darrar i knävecken. För resten ä' vi över det värsta. Vi ha bara tre hundra meter till bergsknallarna, och det är lätt expedierat, utom ett par förargliga klyftor och en riktigt svår som vi ha där nere vid foten av jökeln. Det är en bräcklig isbrygga där, men Stabben och jag klarade den.»

Under måltiden gjorde de båda männen närmare bekantskap, och Andy Carson berättade sin levnadshistoria. »Jag visste att jag skulle träffa på Syrprissjön», mumlade han med munnen full. »Det var alldeles oundvikligt. Jag misslyckades med French Hill Benches, Big Skookum och Monte Cristo, och då gällde det Syrprissjön eller gå under. Och nu är jag här. Min hustru visste att jag skulle träffa på den. Jag är ganska optimistisk, men i det fallet är hon styvare än jag många gånger om.

Hon är en praktkvinna, en överdängare — oförskräckt, energi ut i fingerspetsarna, dödsföraktande, en hjältinna från topp till tå, en riktig idealhustru som håller färgen i alla väder. Se på det här.»

Han öppnade boetten på sitt ur, och på dess insida såg Nigger fotografi av en ljushårig kvinna med ett skrattande barn på vardera sidan.

»Pojkar?» frågade han.

»Pojke och flicka», svarade Carson stolt. »Han är halvtannat år äldre än hon.» De kunde ha varit ganska stora nu, men vi måste vänta. Hon var sjuk, ser ni. Lungorna. Men hon tog itu med saken. Vad begrepo vi av så'nt där? Jag var bokförare, anställd vid järnvägen i Chicago, då vi gifte oss. Hennes familj var tuberkulös. Doktorerna visste inte mycket på den tiden. De sade att det var ärftligt. Hela hennes släkt hade det. De smittade varandra utan att veta det. De trodde att det var medfött. Ett öde. Hon och jag bodde tillsammans med dem de båda första åren. Jag var inte rädd. Ingen tuberkulos i min släkt. Så fick jag det. Då drog jag öronen åt mig. Det var smittsamt. Jag hade fått det därför att jag andats in deras luft.

»Vi talade om det, hon och jag. Så fockade jag husläkaren och vände mig till en fackman som hade följt med vetenskapens utveckling. Han sa' mig det samma som jag själv hade räknat ut, och han sa' att Arizona var det bästa för oss. Vi bröto upp och foro dit — inga pengar, ingenting. Jag fick anställning som fåraherde och lämnade henne i staden — en lungsotsstad. Den var alldeles fullpackad med lungsiktiga.

»Jag levde och sov under bar himmel naturligtvis och grep mig riktigt an med att bli frisk. Jag var borta flera månader i sträck. Var gång jag kom tillbaka, var hon sämre. Hon kunde inte krya till sig. Men vi hade nu samlat erfarenhet. Jag tog henne med mig från staden, och hon vallade får tillsammans med mig. I fyra år, vinter och sommar, i köld och hetta, regn, snö och frost, sovo vi aldrig under tak, och vi voro ständigt på rörlig fot. Ni skulle ha sett en sådan förändring — bruna som körsbär, magra som indianer, sega som läder. Då vi trodde att vi voro kurerade, gåvo vi oss av till San Francisco. Men vi hade haft för bråttom. Den andra månaden fingo vi bägge två lindrig blodhosta. Vi flyttade våra penater tillbaka till Arizona och fåren. Ytterligare två år. Så var det färdigt. Fullkomligt botade. Hela hennes familj är utdöd. Ville inte lyda oss.

»Sedan avsvuro vi städerna på allvar. Flackade omkring utmed Stilla havets kust, och södra Oregon slog an på oss. Vi slogo oss ner i Rogue Rivers dal — och odlade äpplen. Där är en stor framtid, fast ingen vet det. Jag fick jord — på arrende naturligtvis — för fyrtio dollars acre'n. Om tio år kommer den att vara värd fem hundra.

»Vi ha knogat väldigt. Det kostar pengar, och vi hade inte en cent att börja med — måste bygga boningshus och uthus, skaffa hästar och plogar och allt annat. Hon var lärarinna i en skola i två år. Sedan kom pojken. Ni skulle se så'na träd vi ha planterat — hundra acres, nästan mogna nu. Men det var bara utgifter, och så skulle hypoteksräntan

betalas. Det är därför jag är här. Hon skulle ha följt med, om hon inte haft ungarna och träden. Hon arbetar på sitt håll, och jag är här som en förbannad ärkemillionär — in spe.»

Han såg förtjust ut över solglansen på isen bort till den gröna sjöns bortre strand, kastade en sista blick på fotografien och sade:

»Ja, det är en kvinna, det. Hon har hängt i. Hon ville inte dö, fast hon bara var ben och skinn som fodral om en eldgnista, då hon gav sig ut med fåren. Å, hon är mager nu också. Hon blir aldrig fet. Men det är den vackraste magerhet jag någonsin har sett, och då jag kommer tillbaka och träden börja bära frukt och ungarna ska börja gå i skolan, ämna hon och jag oss till Paris. Jag har inte höga tankar om den småstaden, men hon har längtat dit i hela sitt liv.»

»Ja, här finns guldet som ni ska resa till Paris för», bedyrade Nigger. »Allt vad vi ha att göra är att lägga vantarna på det.»

Carson nickade, och det lyste till i hans ögon. »Vet ni, vår farm är den vackraste fruktträdgården på hela Stillahavskusten. Bra klimat också. Där bli aldrig mer våra lungor angripna. F. d. lungsiktiga måste vara mycket försiktiga, som ni vet. Om ni funderar på att slå er i ro, titta då litet på vår dal, innan ni bestämmer er, så mycket ni vet det. Och fisket! — Hör nu, har ni någonsin fått en trettiofemskålpunds lax på ett vanligt metspö? Men det var ett knog att få den i land!» — —

»Jag är aderton kilo lättare än ni», sade Carson. »Låt mig gå först.»

De stodo vid brädden av klyftan. Den var väldigt stor och gammal, drygt hundra fot bred, med sluttande, av tiden frätta sidor i stället för vassa kanter. Här fanns en brygga över den av hård snö, som nästan kunde kallas is. De kunde ej se bottnen av denna snövägg, ännu mindre själva klyftans botten. Bron smälte och krympte ihop och kunde störta samman när som helst. Man såg var bitar nyligen hade ramlat av, och medan de nu stodo och betraktade snömassan, lossnade en klump på en halv ton och föll.

»Ser illa ut», medgav Carson och skakade olycksbådande på huvudet. »Och det ser mycket mindre lovande ut än för mig att bli millionär.»

»Men vi måste gripa oss an», sade Nigger. »Vi ä' ju nästan över. Vi kan inte vända om. Och vi kan inte stå här på isen hela natten. Det finns ingen annan väg. Stabben och jag ha undersökt terrängen en hel mil. Men snöbron var i bättre skick då vi gingo över den.»

»En i sänder och jag först». Carson tog den hoprullade linan ur Niggers hand. »Ni får kasta loss. Jag tar linan och hackan. Räck mig handen, så kommer jag lättare ner.»

Långsamt och försiktigt sänkte han sig ner flera fot till snöbryggan, och där stod han nu och gjorde de sista förberedelserna till den farliga vandringen. Packningen hade han på ryggen. Omkring halsen, vilande på axlarna, ringlade han upp linan, vars ena ända var fastgjord om livet.

»Jag skulle vilja ge en väldig kova av mina millioner just nu till ett arbetslag brobyggare», sade han,

men orden motsades av hans glada, skälmaktiga leende. Och han tillade: »Nå, det går nog bra, jag är ju en katt.»

Hackan och den långa käpp han begagnade som alpstav balanserade han horisontalt som en lindansare. Han satte fram en fot på försök, drog den tillbaka och stålsatte sig med tydlig fysisk ansträngning.

»Jag önskar jag vore fattig som en lus», smålog han. »Om jag reder mig ur klämman som millionär den här gången, vill jag aldrig mer bli det. Det är för ansträngande.»

»Det går nog fint», uppmuntrade Nigger. »Jag har gått över den förr. Det är bäst att ni låter mig försöka först.»

»Ni med edra aderton kilo, tack så mycket!» ropade den lille mannen tillbaka. »Om en minut är jag all right. Jag är all right nu.» Och denna gång räckte stålsättningsprocessen blott ett ögonblick. »Seså, det här gäller Rogue River och äpplena!» sade han, i det han satte fram foten försiktigt, stadigt och lätt och lät den andra flytta sig förbi. Han fortsatte vandringen mycket sakta och varsamt, tills han tillryggalagt två tredjedelar av avståndet. Här stannade han för att granska en fördjupning som han måste över och i vars botten det fanns en färsk ränna. Nigger, som följde honom med ögonen, såg honom titta åt sidan och ner i själva klyftan och sedan börja vackla litet.

»Se rätt fram!» kommenderade Nigger skarpt. »Nu! Gå vidare!»

Den lille mannen lydde, och han sviktade ej under

den återstående delen av vägen. Den solfrätta sluttningen nedanför klyftans bortre rand var hal, men icke brant, och han knogade sig upp till en smal platå, gjorde helt om och satte sig ner.

»Nu är det er tur», ropade han. »Men gå oavbrutet och titta inte ner. Det var det som höll på att göra mig bet. Gå bara på oavbrutet, det är alltsammans. Och raska på. Bron är väldigt murken.»

Balanserande sin käpp i horisontal ställning gav Nigger sig ut. Det var tydligt att bron sjöng på sista versen. Han kände en knarrande knyck under sina fötter, snömassan rörde sig litet, och så kom en starkare knyck. Den åtföljdes av en enda skarp knall. Han visste att någonting tilldrog sig bakom honom. Om inte annat så förstod han det av Carsons spända min. Underifrån hördes, tunt och svagt, sorlet av rinnande vatten, och Niggers ögon gledo ofrivilligt åt sidan för att kasta en blick i det skimrande djupet. Men han riktade dem genast åter på vägen framför sig. Sedan han hade två tredjedelar bakom sig, kom han till sänkan. Sättningens skarpa, av solen föga berörda kanter visade hur nyligen den försiggått. Han lyfte foten för att ta ut steget över sänkan, då började den långsamt vidga sig och samtidigt ge ifrån sig många små knallande ljud. Han gjorde steget hastigt och tog ut det längre än han ämnat, men hans slitna skobroddar halkade på fördjupningens bortre sluttning. Han föll framstupa och gled ögonblickligen ner i sänkan med benen hängande fritt och överkroppen vilande på käppen som han stuckit in under armarna då han föll.

Hans första förnimmelse var obehaget att känna

pulsen slå så våldsamt, och hans första tanke förvåning att han inte fallit djupare. Bakom honom knakade och knyckte det, och han kände käppen vibrera. Underifrån, i djupet av glaciären, kom det dova dånet av de lossnade snömassornas duns mot bottnen. Men ännu höll bron, fastän lossnad från sitt bortre fäste och bruten på midten, och den del han hade bakom sig lutade nedåt i tjugu graders vinkel. Han såg att Carson, där han stod på sin platå, tog fotspjärn mot den smältande snöytan och hastigt flyttade den hoprullade linan från axlarna till handen.

»Vänta!» ropade han. »Rör er inte, annars rasar hela klabbet!»

Han beräknade avståndet med en snabb blick, tog av sig halsduken, knöt fast den vid linan och ökade till dess längd med en kattunsnäsduk som han tog upp ur fickan. Linan, gjord av sammanflätade tagel- och skinnremmar, var både lätt och stark. Det första kastet var skickligt och lyckat, och Nigger grep linan med handen. Han tycktes vilja äntra upp ur sänkan genom att flytta händerna turvis förbi varandra. Men Carson, som hade fastgjort linan omkring sitt eget liv, hejdade honom.

»Gör fast den omkring er också», kommenderade han.

»Om jag ramlar, drar jag er med mig», invände Nigger.

Den lille mannen antog en befallande ton.

»Tig!» ropade han. »Bara ljudet av er röst kan sätta alltsammans i gungning.»

»Om jag ramlar...» började Nigger.

»Tig! Ni skall inte ramla. Gör nu som jag säger. Det är bra — under axlarna. Gör fast den. Nu! Ge er i väg! Äntra... men sakta och varsamt. Jag skall hala in. Sakta och vackert. Så där ja. Sakta och vackert.»

Nigger var ännu på tio tolv fots avstånd då brons sista sammanstörtande började. Utan dån, men med oupphörliga knyckar, sjönk den ihop så att lutningen blev allt starkare.

»Fort!» ropade Carson och halade in, hand över hand, den del av linan som växte ju närmare Nigger kom.

Då raset inträffade, hakade Niggers fingrar sig fast vid klyftans hårda vägg, medan hans kropp drogs tillbaka av den rasande bron. Carson satt med hårdt spjärnande, vidt skrevande fötter och halade i linan. Denna kraftansträngning förpassade Nigger in till väggen, men den ryckte ut Carson ur hans nisch. Som en katt gjorde han helt om, hakade sig vildt fast i isen och lät sig glida ner. Nedanför honom — det var fyrtio fots spänd lina mellan dem — gjorde Nigger lika vilda ansträngningar att haka sig fast, och innan dånet där nere förkunnade att bryggraset hamnat där, hade de bägge männens häftiga rörelser avstannat. Carson hade först kommit i jämvikt, och tack vare motvikten av hans kroppstyngd hade Nigger också kunnat hejda sig.

Bägge lågo i en grund nisch, men Niggers var så grund att han, trots sina intensiva ansträngningar att ligga platt och haka sig fast, skulle ha glidit ner, om inte linan lämnat honom en liten

hjälp. Han låg vid randen av ett utbuktat issvall och kunde ej titta ner. Det gick flera minuter, varunder de granskade situationen och gjorde snabba framsteg i konsten att haka sig fast vid våt och slipprig is. Den lille mannen var den förste som sade något.

»Pass på!» sade han, och en minut därefter: »Om ni kan höja på er ett ögonblick och släcka på linan, kan jag vända mig om. Försök det.»

Nigger försökte och hängde sedan på linan igen. »Jag kan göra det», sade han. »Säg till när ni är färdig, och raska på.»

»Ungefär tre fot längre ner får jag stöd för mina klackar», sade Carson. »Det går i en blink. Är ni färdig?»

»Kom an.»

Det var en svår uppgift att glida ner en meter, vända sig om och sätta sig; men det var ännu svårare för Nigger att ligga kvar framstupa och behålla en ställning som för varje ögonblick blev allt mera ansträngande för hans muskler. Han kände en nästan märkbar början till glidning, då linan stramades till och han såg upp i sin följeslagares ansikte. Nigger lade märke till den gula blekheten hos den solbrända huden sedan blodet vikit ifrån den, och han undrade hurudan hans egen hy var. Men då han såg Carson med skälvande fingrar famla efter slidkniven, förstod han att slutet hade kommit. Mannen var förskrämd och han ämnade skära av linan.

»B-b-bry er inte om-m-m mig», sade den lille mannen med skallrande tänder. »Jag är inte rädd. Det

är bara mina s-s-satans nerver. Jag är k-k-kurant om en m-minut.»

Och Nigger betraktade honom, där han satt sammanvikt med axlarna mellan knäna, skälvande och förvirrad, hållande i linan med ena handen, medan han med den andra hackade och borrade hål för sina klackar i isen.

»Carson», sade Nigger flämtande, »ni är en björn, en riktig björn.»

Det leende han fick till svar var stelt och vemodigt. »Jag har aldrig kunnat tåla att vara högt uppe i luften», tillstod Carson. »Det angrep mig alltid. Har ni något emot att jag sitter här ett ögonblick och blir klar i huvudet? Sedan skall jag göra mina fotfästen djupare, så att jag kan hala upp er.»

Nigger blev varm om hjärtat. »Hör på, Carson. Vad ni har att göra är att kapa linan. Ni kan aldrig få upp mig, och det tjänar till ingenting att vi bägge gå förlorade. Ni kan göra slut på det här med er kniv.»

»Tig!» lydde det förolämpade svaret. »Vad pratar ni för dumheter?»

Nigger kunde ej annat än märka att vreden var en bra kur för den andres nerver. För honom själv var det en nervpinande spänning att ligga framstupa på isen och inte kunna göra annat än försöka hålla sig fast.

Ett brummande och ett hastigt rop: »Håll er fast!» varnade honom. Med ansiktet tryckt mot isen gjorde han en sista ansträngning att haka sig fast, kände linan slakna och visste att Carson höll på att glida ner emot honom. Han vågade ej se upp

förr än han kände linan stramas till och visste att den andre åter kommit till ro.

»Det där gick ganska lätt», sade Carson med skallrande tänder. »Jag kom ner över en meter. Vänta nu. Jag måste hugga nya fotfästen. Om den förbannade isen inte vore i så smältande tillstånd, skulle vi vara i säkerhet.»

Hållande i linan med vänstra handen så hårdt som det var nödvändigt för Niggers jämvikt hackade och högg den lille mannen i isen med den högra. Det gick tio minuter.

»Nu skall jag tala om vad jag har gjort», ropade Carson ner. »Jag har gjort häl- och handfästen åt er bredvid mig. Jag ämnar hala in linan sakta och vackert, och håll er sedan fast under vägen och låt det inte gå för fort. Jag skall säga er vad ni först och främst skall göra. Innan jag halar upp er, skall ni göra er av med er packning. Förstår ni?»

Nigger nickade och spände med oändlig försiktighet av sig packremmarna. Med en knyck på axlarna lossade han packningen, och Carson såg den glida utför issvallet och försvinna ur sikte.

»Nu skall jag vräka av mig min», ropade han ner. »Ta saken lugnt och ge er till tåls.»

Fem minuter därefter började färden uppåt. Efter att ha torkat sina händer på insidan av sina rockärmar begynte Nigger klättringen — buktade sig, hakade sig fast, rätade ut sig och tog nytt tag — understödd av linan som halades upp. På egen hand kunde han ej ha kommit ur fläcken. Trots sina muskler kunde han, tack vare sina aderton kilos handicap, ej klättra såsom Carson gjorde. Då han

hunnit en tredjedel av vägen upp, där lutningen var brantare och isen mindre frätt, kände han att linans stramning minskades. Han rörde sig allt långsammare och långsammare. Här fanns ingenting att göra. Hans mest förtvivlade ansträngningar kunde ej hindra katastrofen, och han kände att han började glida nedåt.

»Nu bär det av med mig», ropade han uppåt.

»Med mig också», lydde det svar Carson framstötte mellan tänderna.

»Kast loss då!»

Nigger kände linan stramas till efter en fåfäng ansträngning, sedan ökades farten, och då han gled förbi sin förra plats och över issvallet, såg han en sista skymt av Carson som med vanvettig iver fäktade med händer och fötter för att hindra glidningen nedåt. Då Nigger gled ut över issvallet, kände han sig till sin stora överraskning hejdad i fallet. Linan minskade hans fart, medan han hasade utför en brantare lutning som hastigt tog slut så att han stannade i en annan nischformad utgrävning, vid randen av ett nytt issvall. Carson var nu ur sikte, inkilad på den plats som förut varit Niggers.

»Herre Jesses», hörde han Carson mumla med darrande röst.

Det blev stilla ett ögonblick, och sedan kände Nigger att linan rörde sig.

»Vad gör ni?» ropade han upp.

»Flera fot- och handfästen», lydde det skälvande svaret. »Vänta litet. Jag skall hala upp er hit i en b-b-blink. Fäst er inte vid hur jag talar. Jag är

litet nervös. Men annars är jag all right. Vänta skall ni få se.»

»Ni håller mig fast bara med er armstyrka», ivrade Nigger. »Förr eller senare, då isen smälter, skall ni glida ner efter mig. Vad ni har att göra är att kapa linan. Lyd mig! Det tjänar till ingenting att vi båda gå åt. Förstår ni inte det? Ni är den störste lille man i världen, men ni har nu gjort ert bästa. Kapa linan!»

»Håll käften. Den här gången skall jag göra så djupa hål att jag kan hala upp ett spann hästar.»

»Ni har kånkat på mig länge nog», bedyrade Nigger. »Låt mig nu åka...»

»Hur många gånger har jag kånkat på er?» frågade Carson snäsigt.

»Flera gånger, varenda en för mycket. Ni har själv hasat ner hela tiden.»

»Och så har jag lärt mig den här leken hela tiden. Jag ämnar hålla er uppe tills vi komma härifrån. Vet ni vad det vill säga? Vår Herre visste nog vad han ville, då han gjorde mig till lättvikt. Tig nu! Jag har bråttom.»

Flera minuter gingo under tystnad. Nigger hörde knivens klingande knackningar, och ibland halkade isskärvor över platåns rand och föllo ner till honom. Han var törstig, och makande sig fram på magen tog han med läpparna isskärvorna i munnen och lät dem smälta till vatten, som han sväljde.

Han hörde en suck som övergick i ett stönande av förtvivlan och kände att linan slaknade. Men den stramades genast till igen. Han tittade skarpt uppåt den branta sluttningen och fick nu se kniven,

med udden före, halka över issvallet och ner till honom. Han sträckte kinden emot den, ryckte till av smärta då den trängde in i köttet, men klämde kinden tätare mot isen och kände nu att kniven satt fast.

»Jag är ett kräk», ljöd en klagande röst.

»Seså, lugna er, jag har den», svarade Nigger.

»Hör nu, vänta! Jag har en hop snören i min ficka. Jag skall fira ner dem till er, så kan ni skicka upp kniven.»

Nigger svarade icke. Han brottades med en plötslig storm av tankar.

»Hej! Här kommer snöret. Ropa när ni har fått tag i det.»

En liten pennkniv, fastgjord i ändan av snöret, gled utför isen. Nigger tog den, öppnade det större bladet med en snabb manöver med tänderna och ena handen och övertygade sig om att det var vasst. Sedan knöt han fast slidkniven i ändan av snöret.

»Hala!» ropade han.

Med skärpt blick såg han kniven hasa sig upp. Men han såg ännu mera — en liten man, rädd och okuvlig, som skalv och hackade tänderna och var yr i huvudet, men som betvingade sina kväljningar och sin svindel och utförde en hjälteroll. Icke sedan sitt första sammanträffande med Stabben hade Nigger så hastigt lärt sig tycka om en människa. Här var en verklig man, varm av vänskapliga impulser, uppoffrande ända till döden, med en energi som ej ens skälvande rädsla kunde få bukt på. Och sedan granskade han kallblodigt deras belägenhet.

Där fanns ingen räddning för två. Långsamt men säkert gledo de ner i glaciärens innandöme, och det var hans egen större tyngd som drog ner den lille mannen. Den lille mannen kunde klibba sig fast som en fluga. Om han varit ensam, hade han kunnat rädda sig.

»Hurra!» ljöd rösten uppifrån, ut över issvallet. »Nu ska vi vara härifrån i en handvändning.»

Den förfärliga kampen i Carsons röst att låta glad och förhoppningsfull kom Nigger att fatta sitt beslut.

»Hör på», sade han i fast ton och sökte förgäves bli kvitt synen av Joy Gastells ansikte. »Jag skickade upp kniven åt er, så att ni kan reda er. Har ni den? Jag ämnar kapa linan med pennkniven. Det är bara en av oss som kan bli räddad. Förstår ni?»

»Två eller ingen», lydde det barska men ändå skälvande svaret. »Om ni vill hålla er kvar en minut...»

»Jag har hållit mig kvar alldeles för länge. Jag är inte gift. Jag har varken en förtjusande mager hustru eller ungar eller äppelträd som vänta på mig. Begriper ni? Seså, laga nu att ni kommer upp och härifrån!»

»Vänta! För Guds skull, vänta!» ropade Carson. »Ni kan inte göra det där. Låt mig få försöka rädda er. Var lugn, gosse lilla. Vi ska hjälpas åt. Ni skall få se. Jag skall hacka fotfästen så att ni kan lyfta upp både hästar och vagn.»

Nigger svarade icke. Tyst och långsamt täljde

han med kniven, tills en av de tre strängarna lossnade och gav sig av.

»Vad har ni för er?» ropade Carson förtvivlad. »Om ni kapar linan, förlåter jag er aldrig — aldrig. Båda eller ingen, säger jag! Vi ska nog komma härifrån. Vänta! För Guds skull!»

Stirrande på den lossnade strängen som hängde fem tum framför hans ögon, greps Nigger av en förlamande fasa. Han ville ej dö, han ryggade tillbaka för den glittrande avgrunden där nere, och hans skräckslagna hjärna hakade sig fast vid det bedrägliga hoppet att vinna tid. Det var skrämseln som förmådde honom att dagtinga.

»All right», ropade han. »Jag skall vänta. Gör ert bästa. Men det säger jag er, Carson, om vi bägge börja glida utför igen, kapar jag linan.»

»Dumheter. Om vi komma i farten, så bär det i väg uppåt. Jag är som ett klibbigt plåster. Jag kan suga mig fast här, om det vore dubbelt så brant. Jag har redan fått en duktig fördjupning för den ena foten. Håll munnen nu och låt mig arbeta.»

Minuterna gingo långsamt. Niggers hela själ koncentrerade sig på en dovt värkande nagelrot på en av hans fingrar. Han borde ha klippt bort den i morse, tyckte han — den hade värkt redan då —, och han beslöt att han, så snart han kom upp ur klyftan, genast skulle klippa den. Sedan stirrade han åter på nagelroten och fingret och gjorde en ny reflexion. Om en minut, i bästa fall om några minuter, skulle denna nagelrot och detta finger, som nu voro så skickligt hopfogade och hade sådan kraft, vara en del av ett krossat lik där nere på

bottnen av klyftan. Han kom till medvetande av sin skräck, och han hatade sig själv. De som åto björnkött voro av solidare virke. I sin förbittring och sitt självförakt började han åter hacka på linan med sin kniv. Men skräcken kom honom att dra tillbaka handen och åter klänga sig fast vid den hala sluttningen, darrande och lackande av svett. Han försökte skylla sin darrning på omständigheten att han blivit genomvåt tack vare den tinande isen, men han visste innerst inne att det inte var sant.

Ett flämtande, ett stönande och en plötslig slakhet i linan varnade honom. Han började glida. Det gick mycket långsamt. Linan stramades till, men han fortfor att glida. Carson kunde inte hålla honom uppe, han gled på samma gång som han. Hans långt utsträckta fots trevande tåspetsar mötte tomma rymden, och han visste att avgrunden gapade rätt inunder. Han visste också att i nästa ögonblick skulle hans fallande kropp rycka Carsons med sig.

Blindt och förtvivladt, med hela sin livskraft och livslust i ett ljungande ögonblick överväldigad av en rysande klarhet över frågan: rätt och orätt, drog han knivudden hårdt tvärs över linan, såg strängarna skiljas åt, kände sig glida hastigare och sedan falla.

Han visste ej vad som sedan hände. Han var icke sanslös, men det skedde för hastigt, och det var oväntat. I stället för att falla och slå ihjäl sig körde han nästan genast ner fötterna i vatten, och där satte han sig med våldsam fart i vatten som stänkte kallt upp i hans ansikte. Hans första re-

flexion var att klyftan var grundare än han hade trott och att han hamnat livslevande på bottnen. Men han märkte genast att det var ett misstag. Det var tio tolv fot till den motsatta väggen. Han låg i ett hällkar bildat i ett utsprång av isväggen genom smältande vatten som tillrade och droppade över issvallet där uppe och föll ett dussin fot genom luften. Det hade holkat ut hällkaret. Där han satt var vattnet två fot djupt, och det nådde ända upp till kanten. Han tittade ut över kanten, ner i den smala klyftan, där en ström forsade över bottnen hundratals fot under honom.

»Å, varför gjorde ni det?» hörde han en klagande röst uppifrån.

»Hör på», ropade han. »Jag är alldeles oskadd, sitter i en pöl vatten upp till halsen. Och här ligga bådas våra packningar. Jag skall sätta mig på dem. Här finns rum för ett halvt dussin. Om ni glider, så försök haka er fast, då hamnar ni här. Annars tar ni er nog upp, och då skall ni gå till blockhuset. Det är någon där. Jag såg röken. Skaffa en lina eller någonting annat att använda i stället för lina och kom sedan tillbaka och meta upp mig.»

»Är det verkligen ert allvar?» sade Carson misstroget.

»Ja, så sant jag lever. Men kila på nu, annars fryser jag ihjäl.»

Nigger höll sig varm genom att med klacken sparka en ränna i kantisen. Då han sålunda lett bort allt vattnet, tillkännagav ett dämpat rop från Carson att han hade nått toppen.

Sedan sysselsatte Nigger sig med att torka sina

kläder. Eftermiddagssolen gassade på honom, och han svängde av sig sina kläder och bredde ut dem omkring sig. Hans tändsticksask var vattentät, och han lyckades torka så mycket tobak och rispapper att han kunde rulla cigarretter.

Då han två timmar därefter satt naken på de båda packningarna och rökte, hörde han en röst där uppe som han ej kunde undgå att känna igen.

»Nigger! Å, Nigger!»

»God dag, Joy Gastell!» ropade han tillbaka. »Var kommer ni ifrån?»

»Har ni gjort er illa?»

»Inte så mycket som en skråma.»

»Far håller nu på att föra ner repet. Ser ni det?»

»Ja, och jag har tagit fast ändan», svarade han. »Var nu god och vänta ett par minuter.»

»Hur är det?» kom hennes oroliga fråga efter några minuter. »Å, jag vet, ni har brutit er...»

»Nej, visst inte. Jag håller på att klä mig.»

»Klä er?»

»Ja. Jag har tagit mig ett bad. Nu! Klart! Hala på!»

Han skickade först upp de båda packningarna, fick följaktligen bannor av Joy Gastell, men andra gången kom han upp själv. —

Joy Gastell såg på honom med strålande ögon, medan hennes far och Carson kransade upp linan. »Hur kunde ni kapa tåget så där beundransvärdt oegennyttigt?» utbrast hon. »Det var — det var storartat, minst sagt.»

Nigger slog ifrån sig berömmet med handen.

»Å, jag vet alltsammans», envisades hon. »Carson har talat om det. Ni offrade er för att rädda honom.»

»Inte alls något ditåt», narrades Nigger. »Jag såg den där simbassängen under mig hela tiden.»

VIII.

DÅ CULTUS GEORGE SKULLE HÄNGAS.

Vägen gick brant upp genom djup, puderfin snö oberörd av slädmedar eller mockasiner. Nigger, som gick i spetsen, trampade de bräckliga kristallerna under sina breda och korta snöskor. Uppgiften krävde lungor och muskler, och han hängav sig åt den med hela sin styrka. Bakom honom, på den väg han trampade till, knogade ett spann på sex hundar, och de rökmoln de flåsade ut vittnade om deras ansträngningar och den låga temperaturen. Mellan stånghunden och släden slet Stabben ondt, han delade sina krafter mellan styrstången och draglinan, ty han drog liksom hundarna. Varje halvtimme bytte han och Nigger plats, ty snöskoarbetet var till och med ännu tröttsammare än att gå vid styrstången.

Hela utrustningen var ny och solid. Det var en svår uppgift de åtagit sig och den sköttes med kraft: att midt i vintern bana sig väg över bergsryggen som utgjorde vattendelare. Under denna mödosamma färd ansågo de tio mil om dagen för ett aktningsvärdt resultat. De höllo sig i god form, men varje kväll kröpo de dödströtta in i sina sovpälsar. Det var sjätte dagen sedan de lämnat det

livliga Mucluc-lägret vid Yukon. På två dagar hade de med den lastade släden tillryggalagt de femtio milen väl tilltrampad väg uppför Moose-ån. Sedan kom kampen med fyra fots oberörd snö, som i själva verket icke var snö, utan iskristaller, så utan sammanhang med varandra att de, då de trampades upp, yrde i luften frasande som strösocker. Tre dagar hade de pulsat trettio mil uppför Minnow Creek och över den rad av låga bergåsar som skiljer de åar, vilka rinna söderut och falla ut i Siwash River; och nu höllo de på att äntra den höga bergåsen, förbi Bald Buttes, där vägen gick nedåt Porcupine-ån till mellersta delen av Milk River. Och det var deras mål — en kulle av renaste koppar, en halv mil till höger och uppåt den första ån näst Milk River; den hade sin källa i en djup bergsklyfta och rann sedan genom en tät skogbeväxt terräng. De skulle genast känna igen den ån, då de kommo till den. Enögde Mc Carthy hade beskrivit den alldeles tydligt. Det var omöjligt att ta miste på den — så vida inte Mc Carthy ljög.

Nigger gick i spetsen, och de små spridda granarna blevo fåtaligare och mindre; då fick han se en, död och snustorr, som stod i vägen för dem. Här behövdes inga ord. Hans blick på Stabben besvarades med ett dundrande »Ptro!» Hundarna stodo stilla i draglinorna, tills de sågo Stabben börja lossa bändslena och Nigger gå till anfall på den döda granen med en yxa; då lade djuren sig ner i snön, rullade ihop sig till bollar och svepte de yviga svansarna om fyra hoplagda fötter och en rimfrostvit nos.

Männen arbetade med en raskhet som vittnade om lång vana. Vaskpanna, kaffekokare och kastrull tinade snart upp iskristallerna till vatten. Nigger tog fram en stång bönor ur släden. Redan kokta, rikligt blandade med fläsktärningar, hade man låtit bönorna frysa till denna lätthanterliga fason. Han högg av bitar med en yxa, som om det varit en trädgren han haft framför sig, och lade dem i stekpannan att tina upp. Hårdfrusna surdegsskorpor lades också i för att tina upp. Tio minuter sedan rasten började var måltiden färdig.

»Omkring fyrtio grader under noll», mumlade Stabben med munnen full av bönor. »Jag hoppas att det inte blir kallare — och inte varmare heller. Det är just lagom färdväder.»

Nigger svarade icke. Med tuggande käkar hade han råkat kasta en blick på spannhunden som låg fem sex fot ifrån honom. Den gråa, isbelupna vargen tittade på honom med den oändligt längtansfulla blick som man så ofta ser glimma i Nordlandshundarnas ögon. Nigger kände mycket väl till den blicken, men kunde aldrig tolka den. Liksom för att skaka av sig dess hypnotiserande verkan satte han ifrån sig tallrik och kaffemugg, gick till släden och började öppna säcken med den torkade fisken.

»Hej!» ropade Stabben. »Vad gör du?»

»Bryter mot alla lagar, sedvänjor, prejudikat och resreglementen», svarade Nigger. »Jag ämnar fodra hundarna midt på dagen — bara för den här enda gången. De ha arbetat tungt, och de ha framför sig den sista biten upp till toppen av berget. För resten har Bright där borta talat med mig och sagt

mig med sina egendomliga ögon saker som inte kunna uttryckas i ord.»

Stabben skrattade skeptiskt. »Gå på du och skäm bort dem. Snart kommer du väl att manikurera deras naglar. Jag skulle vilja rekommendera cold cream och elektrisk massage — det är utmärkt för draghundar. Och ett turkiskt bad då och då är ett bra skönhetsmedel.»

»Jag har aldrig gjort det förr», försvarade sig Nigger. »Och jag skall aldrig göra så mer. Men den här gången ämnar jag göra det. Det är väl bara ett infall.»

»Å, om det är en 'knäpp', så gå på för all del.» Stabbens ton vittnade om att han genast blivit mjuk. »Man skall alltid lyda sina ingivelser.»

»Det är ingen ingivelse, Stabb. Bright har bara satt min fantasi i rörelse ett tag. Han sade mig mera på en minut med sina ögon än jag kan läsa i böckerna på tusen år. Hans ögon voro bräddfulla med livets hemligheter. Där lågo de och skälvde och slingrade sig. Det ledsamma är att jag inte kom åt dem, fastän jag ett tag var så nära. Jag är inte klokare än jag var förut, men nog var jag nära.» Han tystnade och fortfor sedan: »Jag kan inte beskriva det för dig, men i den där hundens ögon läste jag nyss en oändlig massa svar på frågorna om livet, evolutionen, stjärnhimlen och kosmisk sav och allt annat...»

»Översatt på vanligt människospråk: du fick en knäpp», envisades Stabben.

Nigger hade slutat kasta en torkad lax till varje hund och skakade på huvudet.

»Jag bedyrar att jag har rätt», fortfor Stabben. »Det är alldeles säkert en knäpp, en ingivelse. Någonting kommer att hända innan dagen är slut. Du skall få se. Och den torkade fisken betyder något.»

»Förklara dig närmare», sade Nigger.

»Nej, det gör jag inte, det skall nog dagen åta sig. Hör nu på vad jag säger dig. Jag har själv fått en knäpp, med anledning av din knäpp. Jag håller elva uns guldstoft mot tre tandpetare att jag har rätt. Då jag får en knäpp, är jag inte rädd för att rätta mig efter den.»

»Tandpetarna få vara din insats, så håller jag de tre unsen», svarade Nigger.

»Nix. Det vore ren stöld. Jag vinner. Jag känner nog vad som är en knäpp eller inte. Innan dagen är slut, kommer det att hända något, och då får den där fisken sin betydelse.»

»Det vore tusan», sade Nigger som en föraktfull avslutning av ämnet.

»Ja, det ä r tusan», svarade Stabben. »Och jag slår vad om tre uns till att det alldeles säkert blir något tusandjävligt.»

»Det är jag med på», sade Nigger.

»Jag vinner», skrävlade Stabben. »Dina tandpetare har jag som i en liten ask.»

En timme därefter klarade de toppen, passerade Bald Buttes genom en skarpt krökande floddal och gåvo sig ut på den branta, öppna sluttning som sänkte sig ner till Porcupine-ån. Stabben, som gick i spetsen, stannade plötsligt och Nigger höll in hundarna. Nedanför dem kom ett tåg av människor

emot dem i spridd ordning, den siste befann sig väl på en kvarts mils avstånd.

»De röra sig så långsamt som om de ginge i en begravningsprocession», anmärkte Stabben.

»De ha inga hundar», sade Nigger.

»Nej, det är ett par karlar som dra en släde.»

»Nej se, där stöp en karl. Det är något på tok med dem, Stabb. De måste vara två hundra.»

»Så de ragla, alldeles som om de vore plakat. Där stöp en till.»

»Det är en hel stam. De ha barn med sig.»

»Jag vinner!» förklarade Stabben. »En knäpp är en knäpp, säga vad du vill. Där har du ödet nu — se på det! Det reser sig ur graven som en hop döda.»

Vid åsynen av de bägge männen hade indianerna uppgivit ett vildt glädjerop och ökat farten.

»De ä' visst ganska schackmatta», sade Stabben. »Se så de stupa i klungor och högar.»

»Se på den förstes ansikte», sade Nigger. »Det är svält — det är hela hemligheten. De ha ätit upp sina hundar.»

»Vad ska vi göra? Ta till schappen?»

»Och lämna släden och hundarna i sticket?» sade Nigger förebrående.

»De äta alldeles säkert upp oss, om vi inte ge oss av. De se tillräckligt hungriga ut. Hallo, grabbar, hur är det med er? Titta inte på hunden så där. Han skall inte i kokgrytan, så mycket ni vet det.»

De första voro nu framme och samlade sig omkring dem, stönande och jämrande sig på något

okänt tungomål. För Nigger var tavlan både grotesk och ohygglig. Det var alldeles tydligt hungersnöd. Deras insjunkna ansikten med sin stramande hud liknade dödskallar. Det kom allt flera, som skockade sig omkring dem, så att Nigger och Stabben slutligen voro alldeles omringade av det vilda följet. Deras lurviga kläder av skinn och pälsverk voro sönderskurna, och Nigger förstod orsaken då han såg ett utmärglat barn på ryggen av en kvinna suga och tugga på en smutsig skinnslamsa. Ett annat barn tuggade tåligt på en läderrem.

»Undan där! — Ur vägen!» skrek Stabben och återtog sin engelska efter fruktlösa försök med den smula indianska han kunde.

Ynglingar, kvinnor och barn vacklade och raglade på skälvande ben och fortforo att tränga på, och deras vanvettiga ögon voro på samma gång slöa av utmattning och lysande av vild lusta. En stönande kvinna vacklade förbi Stabben och kastade sig med utbredda armar begärligt över släden. Efter henne kom en flämtande gubbe, som med darrande händer försökte rycka bort surrtågen och komma åt proviantpåsarna därunder. En ung man med dragen kniv gjorde ett utfall, men kastades tillbaka av Nigger. Hela massan trängde sig in på dem, och strid var oundviklig.

I början sköto och knuffade Nigger och Stabben dem tillbaka. Sedan använde de skaftet av hundpiskan och knytnävarna mot den utsvultna folkmassan. Och allt detta mot en bakgrund av stönande och jämrande kvinnor och barn. Slädens surrtåg skuros av på tio tolv ställen. Karlar lade sig fram-

stupa och försökte dra ut provianten, utan att fråga efter de sparkar och slag som haglade över dem. Man måste lyfta upp dem och vräka undan dem. De voro så svaga att de ramlade omkull vid minsta knuff eller stöt. Och de gjorde intet försök att angripa de båda männen som försvarade släden.

Det var indianernas hjälplösa svaghet som räddade Nigger och Stabben från nederlag. Inom fem minuter hade muren av upprättstående, framstormande indianer förvandlats till högar av fallna som stönade och kvedo i snön och gräto och skreko då deras stirrande, slöa ögon riktades på provianten som betydde livet för dem och kom det att vattnas i munnen på dem. Bakom alltsammans höjde sig kvinnornas och barnens tjut.

»Tig! Så tig då!» skrek Stabben och stack fingrarna i öronen, flämtande efter sina ansträngningar. »Jaså du!» ropade han, i det han sprang fram och ryckte en kniv ur handen på en man som kröp på magen i snön och försökte hugga spannhunden i strupen.

»Det här är förfärligt», mumlade Nigger.

»Jag är alldeles förbi», svarade Stabben då han kom tillbaka efter att ha räddat Bright. »Jag är sannerligen riktigt svett. Nå, vad ska vi nu göra med de här dårhushjonen?»

Nigger skakade på huvudet, och nu hade han löst problemet. En indian kröp fram, med sitt enda öga riktat på Nigger i stället för på släden, och i det kunde Nigger se hur förnuftet försökte kämpa sig fram. Stabben kom ihåg att han boxat honom

på det andra ögat, som redan var igensvullet. Indianen reste sig på armbågen och sade:

»Mig Carluk. Mig god Siwash. Mig förstå Bostonman. Mig micke hungrig. Allt folk micke hungrig. Allt folk icke förstå Bostonman. Mig förstå. Mig äta mat nu. Allt folk äta mat nu. Vi köpa mat. Hava micke guld. Ingen hava mat. Sommar ingen lax komma Milk River. Vinter ingen ren komma. Ingen mat. Mig låta er tala allt folk. Mig säga dem Bostonman komma Yukon. Bostonman hava micke mat. Bostonman ticka om guld. Vi taga guld, på Yukon, Bostonman ge mat. Micke guld. Mig förstå Bostonman ticka om guld.»

Han började med sina illa åtgångna fingrar famla med dragsnöret på en pung som han tog ur sitt bälte.

»Göra för micke buller», utbrast Stabben förargad. »Ni säga till squaw, säga till små barn, hålla käft.»

Carluk vände sig om och sade något till de tjutande kvinnorna. Andra unga män, som hört på, ropade något i befallande ton, kvinnorna tystnade småningom och lugnade barnen. Carluk upphörde med att treva på dragsnöret och höll upp sina fingrar många gånger om.

»Folk dö,» sade han.

Nigger följde med hans teckenspråk och förstod att sjuttiofem av hans stam hade svält ihjäl.

»Mig köpa mat», sade Carluk, som nu lyckats öppna pungen och tog upp en stor klump av tung metall. Andra följde hans exempel, och på alla håll såg man dylika klumpar. Stabben bligade.

»Herre Jesses!» utropade han. »Koppar! Obearbetad röd koppar! Och de tro att det är guld!»

»Guld», försäkrade Carluk i tvärsäker ton, ty med sin snabba uppfattning hade han genast förstått meningen med Stabbens utrop.

»Och de arma satarna ha satt hela sitt hopp till den», mumlade Nigger. »Se på kopparn. Den där klumpen väger fyrtio skålpund. De ha hundratals skålpund, och de ha burit den med sig, fast de knappt ha krafter att släpa sig fram själva. Hör på, Stabb. Vi måste ge dem mat.»

»Hm, det är lätt sagt. Men hur är det med aritmetiken? Du och jag ha en månads proviant, alltså trettio gånger sex mål eller hundraåttio mål. Här ä' två hundra indianer med ordentlig fullväxt aptit. Hur tusan kan vi ge dem ens ett mål var?»

»Vi ha hundmaten», svarade Nigger. »Ett par hundra skålpund torkad lax borde väl vara en bra tillökning. Vi måste göra det. De ha ju satt hela sin lit till den vite mannen.»

»Ja visst, och vi kan inte låta dem bli besvikna», instämde Stabben. »Men vi ha nu två obehagliga uppgifter för oss, den ena dubbelt så obehaglig som den andra. Den ene av oss måste genast flaxa i väg till Mucluc och skaffa nya förråd. Den andre måste stanna här och sköta om de sjuka kräken och sannolikt bli uppäten. Glöm inte bort att vi ha behövt sex dagar för att komma hit, och om vi färdas utan packning, sedan vi gjort oss av med allting, kan återfärden inte gå på mindre än tre dagar.»

Nigger beräknade den väglängd de hade bakom

sig och gjorde ett överslag av sina krafter. »Jag kan vara där i morgon kväll», förklarade han.

»All right», sade Stabben muntert. »Och jag stannar kvar och blir uppäten.»

»Men jag ämnar ta en fisk åt varje hund», förklarade Nigger, »och ett mål åt mig själv.»

»Ja, det kommer du minsann att behöva om du är i Mucluc i morgon kväll.»

Nigger gjorde upp programmet med Carluk som tolk. »Gör opp eld, stor eld, micke eld», lydde avslutningen. »Många Bostonman i Mucluc. Bostonman micke snäll. Bostonman micke mat. Om fem nätter mig komma tillbaka micke mat. Den här man, han heta: Stabben, micke god vän till mig. Han stanna här. Han mäktig herre — förstå?»

Carluk nickade och tolkade.

»All mat stanna här. Stabben lämna ut mat. Han mäktig herre — förstå?»

Carluk tolkade, och indianerna nickade och uppgåvo med tjock röst bifallande rop.

Nigger stannade kvar och ledde det hela, tills anordningen kommit i full gång. De som orkade kröpo eller raglade omkring och samlade bränsle. Man gjorde upp långsträckta indianbrasor där alla kunde värma sig. Biträdd av ett dussin hjälpare och med en kort knölpåk till hands för att rappa till alltför hungriga händer, började Stabben laga mat. Kvinnorna sysslade med att tina upp snö i alla kärl de kunde samla ihop. Först utdelades en liten bit stekt fläsk och sedan en tesked socker för att ta bort udden av deras värsta aptit. Över en krets av eldar rundt omkring Stabben puttrade snart mån-

ga pannor med bönor, och med skärpt vaksamhet att inga snatterier begingos bakade han och delade ut de tunnaste pannkakor.

»Jag skall nog sköta matlagningen», sade han till Nigger då denne gav sig i väg. »Och du lägger benen på ryggen. Trava hela vägen dit och galoppera sedan tillbaka. Du behöver den här dagen och morgondagen för att komma dit, och du kan inte vara här igen förr än efter ytterligare tre dagar. I morgon äta de upp den sista hundfisken, och sedan blir det inte ett kofän kvar till de tre dagarna. Raska därför på, Nigger, raska på för all del.»

Ehuru släden var lätt, endast lastad med sex torkade laxar, ett par skålpund frusna bönor och fläsk samt en sovsäck, kunde Nigger ej komma fort fram. I stället för att sitta i släden och köra hundarna, måste han gå vid styrstången. Ett dagsarbete var redan till ända, och både hundarna och han själv hade förlorat sin första spänstighet. Den långa arktiska skymningen hade inbrutit då han klarade vattendelarens topp och lämnade Bald Buttes bakom sig.

Utför sluttningen gick det fortare, och ibland kunde han sitta i släden ett stycke och låta hundarna trava sex mil i taget. Mörkret kom över honom då han färdades på en namnlös å i en bred dal. Här vandrade ån i breda hästskobågar över slätten, och för att spara tid började han ta ginvägar över land i stället för att hålla sig på den frusna ån. I kolmörker träffade han åter på ån och började söka efter vägen. Efter en timmes

fruktlös spaning blev han rädd att råka vilse, gjorde upp eld, gav varje hund en halv fisk och delade sin egen ranson i tu. Inkrupen i sin sovsäck hade han, innan den beredvilliga sömnen kom, löst problemet. Den sista stora landtungan han sneddat över var den som bildades där ån grenade ut sig. Han var en mil från rätta vägen. Han var nu vid huvudfloden nedanför den punkt där hans och Stabbens väg gick över dalen och följde en liten biflod till den låga vattendelaren på andra sidan.

I den första dagbräckningen gav han sig i väg utan frukost och knogade en mil uppåt floden för att söka rätt på vägen. Och utan att varken han eller hundarna fått någon frukost eller tagit sig någon rast fortgick det i åtta timmar snedt över en rad av små åar och låga vattendelare och nedåt Minnow Creek. Klockan fyra på eftermiddagen dök han i kolmörker ut på den hårdt tilltrampade körvägen utmed Moose Creek. Han hade femtio mil fram till målet. Han kommenderade halt, gjorde upp eld, kastade till varje hund hans halva lax och tinade upp och åt sitt skålpund bönor. Sedan steg han upp i släden, ropade »Hej!» och hundarna lade åter manken till.

»Kila på, edra bestar!» ropade han. »Rör på hasorna! Se'n ska ni få mat. Ingen mat förr än i Mucluc. Hugg i, edra vargar! Hugg i!»

Det var en kvarts timme efter midnatt. Stora salen i Annie Mine var full med folk, och de susande kaminerna i förening med brist på ventilation åstadkommo en ohälsosam värme i det stora rummet. Markernas skrammel och det bullersamma

spelet vid crapsbordet utgjorde en enformig bakgrund till det lika enformiga sorlet från männen som sutto och stodo omkring och samtalade i grupper eller på två tre man hand. Guldvägarna hade bråttom vid sina vågskålar, ty guldstoft var det gängse myntet, och till och med en drink vid disken måste betalas till vägarna.

Rummets väggar bestodo av tjärade stockar, ännu med barken på, och den tydligt synliga fyllningen mellan stockarna var renmossa. Genom den öppna dörren till danssalen hördes den muntra melodien till en virginisk r e e l spelad på piano och fiol. Dragning i ett kinesiskt lotteri hade nyss ägt rum, och den som fått högsta vinsten hade kasserat in den vid vågen och höll nu på att dricka upp den tillsammans med ett halvt dussin stallbröder. Vid farao- och rulettborden gick det livligt men tyst till. Även vid pokerborden med sin krets av åskådare var det tyst. Vid ett annat bord pågick ett allvarsamt koncentrerat parti black-jack. Endast från crapsbordet hördes oväsen, då den som spelade kastade tärningarna med full fart nedåt bordets gröna amphiteater för att ändtligen komma upp till den gäckande point han så länge väntat på. Han skrek oupphörligt: »Seså, sexor all, kom an nu! Så att jag får mitt på det torra. Jag ber så vackert om sexor all!»

Cultus George, en lång, grovlemmad indian från Circle City, stod tankspridd och bister stödd mot stockväggen. Han var en civiliserad indian, om det är civilisation att leva som en vit man, och han var djupt förolämpad och hade varit det länge. I åra-

tal hade han arbetat som en vit man, jämnsides med vita män och ofta utfört sitt arbete bättre än de. Han gick klädd i samma byxor som de, samma bastanta korderoj och varma skjortor. Han ståtade med lika fin klocka som de, benade sitt korta hår på ena sidan och åt samma mål — fläsk, bönor och mjölrätter, och ändå nekade man honom deras förnämsta nöje och belöning, nämligen whisky. Cultus George var en som tjänade pengar. Han hade gjort inmutningar, köpt och sålt inmutningar. Han hade varit avlönad deltagare i expeditioner för att söka guld, och han hade själv utrustat sådana expeditioner. Nu var han hunduthyrare och speditör, tog tjuguåtta cents skålpundet för att om vintern frakta varor från Sixty Mile till Mucluc — och trettiotre cents för fläsk, som brukligt var. Hans pung svällde av guldstoft. Han hade råd att betala hur många drinkar som helst. Men ändå ville ingen krogvärd servera honom. Whisky, civilisationens yppersta, skönaste, mest upplivande gåva, fanns icke till för honom. Endast på underjordiska, lömska och dyrbara vägar kunde han komma åt en drink. Och han var djupt sårad av denna mannamån, och det hade han varit i åratal. Han var särskilt törstig och butter i kväll, och bittrare än någonsin hatade han de vita männen som han så träget tävlade med. De vita männen kunde i nåder tillåta honom att förlora sina pengar på deras spelbord, men varken för pengar eller goda ord kunde han få en drink vid deras disk. Därför var han mycket nykter och logisk och följaktligen vresig.

Virginia-reelen i danssalen slutade med en vild

ringdans, som icke störde de tre sovande fyllbultarna under pianot. »Allmän promenad till disken!» ropade anföraren då musiken tystnade. Och paren strömmade just ut genom den breda dörren till stora salen — männen i pälsar och mockasiner, kvinnorna i mjuka luftiga klänningar, silkestrumpor och balskor — då ytterdörren slogs upp och Nigger Bellew utmattad vacklade in.

Allas ögon riktades på honom, och det började bli tyst. Han försökte tala, drog av sig vantarna (som sedan dinglade av och an på sina remmar) och ryckte i ispiggarna som bildats i hans skägg under femtiomilsfärden. Han stannade obeslutsam, gick sedan bort och stödde armbågen mot ändan av disken.

Endast mannen vid crapsbordet fortfor att kasta tärningarna, utan att vända på huvudet, och ropa: »Seså, sexor all, kom an nu! Kom an!» Bankörens på Nigger riktade blick tilldrog sig spelarens uppmärksamhet, och även han vände sig om och tittade med tärningarna i sin hand.

»Vad står på, Nigger?» frågade Matson, ägaren av Annie Mine.

Med en sista ansträngning fick Nigger sin mun fri. »Jag har några hundar här utanför — dödströtta», sade han med matt röst. »Gå och ta hand om dem, någon, så skall jag sedan tala om vad som står på.»

Med några kortfattade ord skildrade han situationen. Crapsspelaren hade, med sina pengar ännu liggande på bordet och sina sexor all lika obevek-

liga som förut, kommit över till Nigger och var nu den förste som sade något.

»Vi måste göra något. Det är klart. Men vad? Ni har haft god tid att tänka. Vad är er plan? Sjung ut.»

»Ja», sade Nigger, »så här har jag tänkt. Vi måste skicka dit ett par lätta slädar. Låt oss säga hundra skålpund proviant på varje släde. Körarens packning och hundmaten blir en tillökning på femtio. Men de få raska på. Om vi tänker oss att vi skicka av fem sådana slädar genast — de allra bästa, starkaste och snabbaste hundar. Men de måste ge sig av nu strax. Då de komma fram, ska i bästa fall alla de där indianerna inte ha haft ett dugg att äta på tre dar. Och så snart vi ha fått de där slädarna i väg, måste vi följa efter med tunglastade slädar. Tänk själva. Två skålpund om dagen är det minsta vi anständigtvis kunna bjuda indianerna. Det gör fyra hundra skålpund om dagen, och för gamlingarnas och småbarnens skull är fem dagar den kortaste tiden att få dem hit på. Nå, vad ämnar ni göra?»

»Göra en insamling att köpa proviant för», sade crapsspelaren.

»Jag bekostar provianten», började Nigger otåligt.

»Nix», avbröt den andre. »Det här är inte bara er affär. Vi ä' med allesamman. Gå efter ett tvättfat, någon. Det går på en minut. Och här är litet att börja med.»

Han tog upp en tung guldpåse ur fickan, öppnade den och hällde ut en ström av grov guldsand och småklimpar i tvättfatet. En karl bredvid honom grep

in med en svordom och lyfte upp påsens öppning så att sanden ej rann längre. Sex à åtta uns hade redan runnit ner i fatet.

»Var inte dum nu», utropade han. »Du är inte den ende som har en guldpåse. Låt mig också få vara med.»

»Hm», sade crapsspelaren snäsigt, »du tror visst det är fråga om inmutning, så förbannat ivrig är du.»

Man trängdes och kappades om att få lämna bidrag, och då de fått sin vilja fram, lyfte Nigger upp det tunga fatet med bägge händerna och smålog.

»Det blir mat åt hela stammen för vintern», sade han. »Och nu ska vi skaffa hundar. Fem lätta spann som kan röra på benen.»

Ett dussin spann föreslogs, och hela guldgrävarlägret munhöggs och diskuterade, gillade och förkastade, som om de varit en särskilt tillsatt kommitté.

»Edra gamla dragoxar!» fick långa Bill Haskell höra.

»De kan dra», utbrast han med kränkt stolthet.

»Det kan de visst», medgavs det. »Men de ha ingen fart i kroppen, nej inte för två styver. Den ha de satt till på sina tunga foror.»

Så snart ett spann blivit utvalt, avlägsnade sig dess ägare jämte ett halvt dussin medhjälpare för att sela på och göra sig i ordning.

Ett spann förkastades, emedan det kommit hem tröttkört på eftermiddagen. En hundägare erbjöd sina hundar, men bad om ursäkt för att han bar

armen i band och inte kunde köra dem. Detta spann åtog Nigger sig och ville inte höra på de andras invändningar att han var utarbetad.

Långa Bill Haskell påpekade att tjocka Olsens spann var urstyvt, men själv var han tung som en elefant. Tjocka Olsens hundraåtta kilo togo illa vid sig. Han fick tårar i ögonen, och hans skandinaviska ström av otidigheter kunde ej hejdas förr än han blev instucken i det tunga artilleriet, medan crapsspelaren kastade sig begärligt över tillfället att få köra Olsens lätta spann.

Fem spann voro antagna och höllo på att spännas för och lastas, men kommittén hade endast gillat fyra körsvenner.

»Vi ha ju Cultus George», ropade någon. »Han är en som kör fort, och han är pigg och utvilad.»

Allas ögon riktades på indianen, men hans ansikte var uttryckslöst, och han sade ingenting.

»Ni får ta ett spann», sade Nigger till honom.

Den långe indianen svarade ännu icke. Det gick som en elektrisk stöt genom dem alla att något obehagligt skulle hända. En hastig omgruppering ägde rum, alla bildade en krets omkring Nigger och Cultus George. Och Nigger förstod att han genom tyst samtycke blivit representant för sina kamrater i vad som nu tilldrog sig och skulle komma att tilldra sig. Och han var ond. Han kunde inte fatta att någon människa, som varit vittne till den frivilliga insamlingen, kunde undandra sig. Det visade sig också sedan att Nigger ej förstod Cultus Georges motiv — han kunde ej drömma om

att indianen höll sig tillbaka av själviskhet och snikenhet.

»Naturligtvis åtar ni er ett spann», sade Nigger.

»Vad betalar ni?» frågade Cultus George.

Alla guldvaskarna gåvo ifrån sig ett morrande läte och förvredo ansiktet av ilska. De trängde sig inpå syndaren med knutna händer eller fingrarna krökta för att gripa tag.

»Vänta ett tag, pojkar», ropade Nigger. »Han kanske inte förstår. Låt mig förklara det för honom. Hör på, George. Begriper ni inte, att ingen tar betalt. De ge allting gratis för att rädda två hundra indianer från att svälta ihjäl.» Han tystnade för att låta sina ord verka.

»Hur mycket betalar ni?» sade Cultus George.

»Vänta, kamrater! — Hör på, George. Vi vilja att ni skall ha det hela klart för er. De där svältande människorna äro er egen ras. De tillhöra en annan stam, men de äro i alla fall indianer. Nu har ni sett vad de vita männen ta sig till — de ge sitt guldstoft, lämna ut sina hundar och slädar, tävla om att få göra resan. Endast de bästa männen kunna få ge sig ut med de första slädarna. Se på tjocka Olsen där. Han var färdig att slåss för att de inte ville låta honom vara med. Ni borde känna er stolt över att alla människor anse er för en första rangens hundkörare. Här är inte fråga om hur mycket, utan hur snart.»

»Hur mycket?» sade Cultus George.

»Slå ihjäl honom! Klyv skallen på honom! Rulla honom i tjära och fjäder!» ropades under det vilda oväsen som nu uppstod. Människokärlek och kam-

ratskap avlöstes på ett enda ögonblick till rå brutalitet.

Midt i denna storm stod Cultus George orubblig, medan Nigger knuffade undan de ursinnigaste och ropade:

»Vänta! Vem befaller här?» Skränet dog bort. »Gå efter ett rep», fortfor han lugnt.

Cultus George ryckte på axlarna, och det ryckte buttert och ironiskt i hans ansiktsmuskler. Han kände till de där vita. Han hade färdats för länge tillsammans med dem och ätit deras mjöl och fläsk och bönor för att inte känna dem. Det var ett laglydigt släkte. Det visste han mycket väl. De straffade alltid den som bröt mot lagen. Men han hade ej brutit mot någon lag. Han kände till deras lagar. Han hade sett hur de tillämpades. Han hade varken mördat, stulit eller bedragit. Det stod ingenting i den vite mannens lag riktat mot dem som sälja sina tjänster och begära höga pris. Alla sålde de sina tjänster och begärde höga pris. Han gjorde ingenting annat än det, och det hade de själva lärt honom. För resten, om han inte var god nog att få dricka med dem, var han inte heller god nog att idka välgörenhet tillsammans med dem eller delta i något annat av deras dumma nöjen.

Varken Nigger eller någon av de andra hade en aning om vad som försiggick i Cultus Georges huvud eller låg bakom och framkallade hans uppförande. Utan att veta det voro de lika omtöcknade som han i fråga om ömsesidig förståelse. För dem var han ett själviskt djur, och för honom voro de själviska djur.

Då repet kom, lade långa Bill Haskell, tjocka Olsen och crapsspelaren helt tafatt och med ursinnig brådska en rännsnara om indianens hals och kastade repet över en taksparre. Ett dussin karlar fattade tag i den hängande ändan och beredde sig att dra.

Cultus George hade ej gjort något motstånd. Han tog det för vad det var — bluff. Att bluffa var de vitas starka sida. Var inte poker deras favoritspel? Köpte de inte och sålde och skötte alla sina affärer med bluff? Ja, han hade sett en vit man göra affärer med en min som om han haft alla fyra ässen i stället för att han bara hade hackor på handen.

»Vänta», befallde Nigger. »Bind hans händer. Vi vill inte att han skall klättra på repet.»

Mera bluff, tänkte Cultus George och lät utan motstånd bakbinda sig.

»Nu är det er sista möjlighet att rädda livet», sade Nigger. »Vill ni släppa till ert spann?»

»För hur mycket?» sade Cultus George.

Förvånad över sig själv, att han kunde göra något sådant, och på samma gång förbittrad över indianens kolossala själviskhet, gav Nigger signalen. Och Cultus George blev ej mindre förvånad då han kände rännsnaran plötsligt stramas till och lyfta upp honom från golvet. Ögonblickligen var hans stela min försvunnen, och hans ansikte uttryckte överraskning, ovilja och smärta i hastig följd.

Nigger såg ängsligt på. Som han aldrig själv blivit hängd, kände han sig som en nybörjare. Kroppen ryckte krampaktigt, de bundna händerna försökte spränga bojorna, och från strupen kommo obe-

hagliga kvävningsljud. Plötsligt räckte Nigger upp handen.

»Fira!» befallde han.

Knotande över straffets kortvarighet sänkte männen vid repet ner Cultus George till golvet. Hans ögon voro utsprängda och han var osäker på fötterna, vajade fram och tillbaka och gjorde ännu ansträngningar att frigöra sina händer. Nigger trängde in sina fingrar mellan repet och halsen så att rännsnaran hastigt vidgade sig. Cultus Georges bröst höjdes våldsamt, och han fick småningom tillbaka andedräkten.

»Vill ni släppa till spannet?» frågade Nigger.

Cultus George svarade icke. Han var upptagen av att få igen sin anda.

»Å, vi vita män äro ena odjur», sade Nigger efter en stund, själv missbelåten med den roll han nödgades spela. »Vi skulle kunna sälja våra själar för guld, men ibland glömma vi oss och slå oss lösa och göra någonting utan en tanke på vad det kostar oss. Och vid sådana tillfällen ä' vi inte att leka med. Vad vi nu vilja veta är: följer ni med och kör spannet?»

Cultus George kämpade med sig själv. Han var ingen pultron. Kanske bluffen nu hade gått till sin yttersta gräns, kanske han var en idiot om han gav efter nu. Och medan han överlade, pinades Nigger i hemlighet av oro att den styvsinte vilden skulle envisas med att vilja bli hängd.

»Hur mycket?» sade Cultus George.

Nigger ämnade lyfta upp handen och ge signal.

»Mig gå», sade Cultus George mycket hastigt, innan rännsnaran hunnit strama till. — —

»Och då undsättningsexpeditionen träffade på mig», berättade Stabben sedan på Annie Mine, »var den där gemene Cultus George numro ett som kom, tre timmar före Niggers släde, och sedan kom Nigger som god andra. Och det var hög tid, då jag hörde Cultus George hojta åt sina hundar uppe på bergsryggen, för de förbannade siwasherna hade ätit upp mina mockasiner, mina vantar, skinnremmarna och knivslidan, och några av dem började titta väldigt hungrigt på mig — för jag var fetare än de.

»Och Nigger? Han var mer än halvdöd. Han kilade av och an en stund och hjälpte till med att få i ordning mat åt de två hundra utsvultna siwasherna, och sedan somnade han där han satt nedhukad och inbillade sig att han smälte snö i en kastrull. Jag avstod min sovsäck åt honom, och förbanna mig måste jag inte stoppa in honom i den, så förbi var han. Visst vinner jag tandpetarna. Och nog tror jag att hundarna ha gjort skäl för de sex laxar Nigger gav dem vid middagstiden.»

IX.

ETT UTSKUM.

»Ptro!» ropade Nigger till sina hundar och kastade sig med hela sin tyngd över styrstången för att få släden att stanna.

»Vad går åt dig nu?» knotade Stabben. »Du behöver inte vara rädd för att plumsa ner här.»

»Nej, men se på de där fotspåren till höger», svarade Nigger. »Jag trodde inte att någon övervintrade här på trakten.»

Hundarna hade knappt stannat förr än de kastade sig ner i snön och började bita bort isklumparna mellan sina tår. Den isen hade varit vatten för fem minuter sedan. Djuren hade trampat tvärsigenom den snöpudrade ishinnan över källsprånget som porlade ut från strandvallen och översvämmade Nordbeskaflodens tre fots tjocka vintertäcke.

»Det är det första spåret av människor här vid Nordbeska», sade Stabben och såg skarpt på den av två fots snö nästan utplånade vägen som gick i rät vinkel från floden och löpte in i mynningen av en liten å som kom rinnande från vänster. »Det är kanske jägare som ha fraktat fram sitt byte här för längesedan.»

Nigger sopade bort den lätta snön med sina vantklädda händer, funderade litet, sopade på nytt och gjorde åter en paus. »Nej», sade han i avgörande ton. »Folk har färdats åt bägge hållen, men sista gången var det uppför den där ån. Vilka de än äro, så ä' de där nu — alldeles säkert. Ingen har färdats fram här på flera veckor. Vad kunna de göra där hela tiden? Det skulle jag just vilja veta.»

»Och vad jag skulle vilja veta, det är var vi ska ligga i natt», sade Stabben och tittade misstroget på horisonten i sydväst, där eftermiddagsskymningen höll på att mörkna till natt.

»Låt oss följa spåret uppåt ån», föreslog Nigger. »Där finns godt om bränsle. Vi kan slå läger när som helst.»

»Ja, visst kan vi slå läger när som helst, men vi måste fortsätta på skarpen, om vi inte ska svälta ihjäl, och vi måste fortsätta åt rätta hållet.»

»Vi ska nog träffa på något uppåt den där ån», fortfor Nigger.

»Men tänk på provianten! Tänk på hundarna!» utbrast Stabben. »Tänk på... nåja, all right för tusan. Du skall få din vilja fram.»

»Det förlänger inte resan med en dag», försäkrade Nigger. »Det blir kanske bara en mils tillökning.»

»Människor ha dött för så litet som en mil», svarade Stabben och skakade på huvudet med dyster undergivenhet. »Nå, det kan inte hjälpas om det blir obehag. Upp med er, edra ömfotingar — upp med er! Hej, Bright! Hej!»

Spannhunden lydde, och hela spannet knogade med ansträngning framåt i den mjuka snön.

»Håll!» ropade Stabben. »Snön måste packas till.»

Nigger drog fram snöskorna under surrtågen, band fast dem vid sina mockasinklädda fötter och gick förut för att trampa till snön åt hundarna.

Det var ett tungt arbete. Hundar och människor hade varit satta på klen kost i flera dagar, och de hade inte mycket krafter kvar. De följde visserligen åns bädd, men den sluttade så starkt, att det blev en mödosam stigning. De höga klippväggarna drogo sig hastigt så nära tillsammans att deras väg gick på bottnen av en trång klyfta. Den långa skymningen, som stängdes in mellan de höga bergen, var endast ett halvmörker.

»Det är en fälla», sade Stabben. »Alltihop ser misstänkt ut. Marken är ihålig. Det här går aldrig väl.»

Nigger svarade icke, och i en halvtimme knogade de på under tystnad — en tystnad som åter bröts av Stabben.

»Nu viskar det inne i skallen på mig», brummade han. »Jag hör alldeles tydligt röster, och jag skall tala om för dig vad de säga, om du har lust att höra på.»

»Sjung ut», sade Nigger.

»Jo, de säga rent ut, att vi aldrig komma ut ur den här hålvägen, inte på många dagar. Vi komma att sätta oss fast här och det länge ändå.»

»Säga de ingenting om mat?» frågade Nigger buttert. »För vi ha inte proviant för många dagar.»

»Nix. Inte ett knyst om proviant. Nå, vi reda oss kanske. Men en sak vill jag säga dig, Nigger, öppet och ärligt. Jag äter vilken av hundarna som helst,

men inte Bright. Honom säger jag pax för. Mot honom kan jag inte bära mig åt som en bedragare.»

»Skoja upp dig», sade Nigger spefullt. »Min knäpp har också något att säga. Den försäkrar mig att inga hundar ska bli uppätna, och att vi allesammans ska bli tjocka och feta igen, antingen det nu blir genom elg eller ren eller stekta vaktlar.»

Stabben fnös föraktfullt, och så blev det tyst igen i en kvart.

»Seså, nu börjar det obehagliga», sade Nigger i det han hejdade sig på sina snöskor och tittade på någonting som låg utmed vägen.

Stabben släppte styrstången och gick fram till honom, och bägge stodo där och betraktade liket av en man som låg vid vägen.

»Han är välfödd», sade Nigger.

»Se på läpparna», sade Stabben.

»Styv som en eldgaffel», sade Nigger och lyfte upp mannens ena arm som icke vek sig och som satte hela kroppen i rörelse.

»Om du lyfter upp honom och släpper honom, går han i stycken», påstod Stabben.

Mannen låg på sidan, ihjälfrusen och stel. Det hade inte snöat på honom, så att det var tydligt att han icke hade legat där länge.

»Det snöade överallt för tre dagar sedan», sade Stabben.

Nigger nickade, böjde sig över liket, vände litet på det och pekade på ett skottsår i tinningen. Han tittade åt sidan och antydde med huvudet en revolver som låg på snön.

Hundra meter längre bort träffade de på ett nytt

lik som låg framstupa på vägen. »Två ting ä' vissa», sade Nigger. »De ä' feta. Alltså ingen hungersnöd. De ha inte gjort något präktigt fynd, annars skulle de inte ha begått självmord.»

»Om de ha gjort det», invände Stabben.

»Det ha de alldeles säkert. Här finns inga andra spår än deras egna, och bägge ä' krutstänkta». Nigger drog liket åt sidan och med spetsen av sin mockasin petade han fram en revolver, som den döda kroppen hade tryckt ner i snön. »Här är verktyget. Jag sa' dig ju att vi skulle hitta något.»

»Än tycks vi då knappt ha börjat. Nå, varför ha de där båda feta gyckarna tagit livet av sig?»

»Då vi ha fått reda på det, ha vi hela historien klar för oss», svarade Nigger. »Kom med nu. Det mörknar.»

Det var alldeles mörkt då Niggers snöskor stötte emot ett lik så att han föll omkull. Han föll tvärsöver en släde, där det låg ännu ett lik. Och då han hade befriat sig från snön bak i nacken och strukit eld på en tändsticka, fingo han och Stabben syn på ett tredje lik som låg insvept i filtar bredvid en delvis uppkastad grav. Innan stickan slocknat, varseblevo de ytterligare ett halvt dussin gravar.

»Brrr», sade Stabben rysande. »Ett självmördarläger. Allesammans välfödda. De ä' visst döda, hela följet.»

»Nej, titta ditåt.» Nigger fixerade en liten ljusglimt längre bort. »Och där är ett ljus till — och ett tredje där borta. Kom med, så gå vi dit.»

Inga flera lik lågo i vägen för dem, och efter

några minuters vandring på en hårdt tilltrampad väg voro de i lägret.

»Det är ett helt samhälle», viskade Stabben. »Det måste vara tjugu blockhus. Och inte en hund. Är det inte konstigt?»

»Det förklarar saken», viskade Nigger ivrigt tillbaka. »Det är Laura Sibleys expedition. Kommer du inte ihåg? De kommo uppför Yukon i höstas på »Port Townsend Number Six.» Gåvo sig i väg direkt till Dawson utan att rasta. Ångbåten måste ha satt dem i land vid mynningen av ån.»

»Ja visst, nu kommer jag ihåg. Det var mormoner.»

»Nej, vegetarianer.» Nigger gjorde en grimas i mörkret. »De ville inte äta kött och inte använda hundar till dragare.»

»Nå, det kommer på ett ut. Jag visste att det var något komiskt med dem. Vår herre visade dem vägen till guldet. Den där Laura Sibley hade åtagit sig att föra dem direkt till ett ställe där de allesammans skulle bli millionärer.»

»Ja, hon var deras sierska — hade syner och tocke där.»

»Hör!»

Stabben sträckte ut sin hand i mörkret och gav Nigger en varnande liten puff i bröstet, och bägge lyssnade till ett dovt och långdraget stönande som kom från en av hyddorna. Innan det dog bort, togs det upp av en annan hydda och sedan av en till — det var som en mångstämmig suck av mänskligt elände. Det verkade vidunderligt och hemskt.

»Brrr», ryste Stabben. »Jag blir alldeles ifrån mig. Låt oss gå in och ta reda på vad som går åt dem.»

Nigger knackade på en upplyst hydda, och Stabben följde med honom in, då de hörde en röst stöna: »Kom in». Det var en tarvlig stuga byggd av stockar diktade med mossa och jordgolvet betäckt med sågfrat och hyvelspån. Ljuset kom från en tranlampa, och de kunde urskilja fyra britsar; i tre av dem låga karlar som nu upphörde att stöna och i stället spände ögonen i dem.

»Vad står på?» frågade Nigger en man, vars filtar ej kunde dölja hans breda axlar och muskulösa kropp, men hans kinder voro infallna och ögonen hade ett uttryck av smärta. »Kopporna? Eller vad är det?»

Till svar pekade mannen på sin mun och bredde ut sina svarta och svullna läppar. Nigger ryggade tillbaka.

»Skörbjugg», mumlade han till Stabben, och mannen bekräftade diagnosen med en nick.

»Ha ni godt om mat?» frågade Stabben.

»Ja», svarade en man i en annan säng. »Ta för er. Här finns massor. Nästa hus på andra sidan vägen är tomt. Förrådsskjulet är på långsidan. Gå in där.»

I varje hydda de besökte den kvällen var belägenheten den samma. Hela lägret hade drabbats av skörbjugg. Där funnos tio tolv kvinnor, men de båda männen fingo ej se dem alla. Ursprungligen hade där funnits nittiotre män och kvinnor. Men tio hade dött, och två hade försvunnit nyligen. Nigger talade om att han träffat på dessa

två och uttryckte sin förvåning över att ingen hade gått den korta biten nedåt vägen och sökt efter dem. Vad som i synnerhet frapperade honom och Stabben var dessa människors hjälplöshet. I deras hyddor rådde smuts och oordning. Det stod odiskade tallrikar på de grova plankborden. Ingen ömsesidig hjälp. Varje hus hade sina bekymmer och svårigheter, och de hade redan upphört att göra sig det besväret att begrava sina döda.

»Det är nästan hemskt», sade Nigger till Stabben. »Många odågor och latmaskar har jag sett, men aldrig så många på en gång. Ni hörde vad de sade. De ha aldrig rört en hand i onödan. Jag slår vad om att de aldrig ens ha tvättat sig i ansiktet. Det är inte underligt att de ha fått skörbjugg.»

»Men vegetarianer borde väl inte få skörbjugg», invände Stabben. »Det är de som äta salt kött som påstås råka ut för den. Och de äta aldrig kött, varken salt eller färskt, rått eller kokt.»

Nigger skakade på huvudet. »Jag vet det. Och det är vegetarisk diet som botar skörbjugg. Inga medikamenter hjälpa. Grönsaker, i synnerhet potatis, är den enda kuren. Men glöm inte en sak, Stabb: här är inte fråga om en teori utan om ett faktum. Alla de här gräsätarna ha faktiskt fått skörbjugg.»

»Måste vara smittosamt.»

»Nej, så mycket veta doktorerna åtminstone. Skörbjugg är ingen bakteriesjukdom. Den smittar inte. Den uppkommer av sig själv. Så vidt jag vet beror den på blodbrist. Orsaken är inte något som man har fått, utan något som man saknar. Man får

skörbjugg av brist på vissa kemiska ingredienser i blodet, och dessa kemiska beståndsdelar härröra inte av pulver och flaskor, utan av grönsaker.»

»Men de där människorna äta ju ingenting annat än gräs», brummade Stabben. »Och ändå ha de sjukdomen i högsta grad. Det bevisar att du har orätt, Nigger. Du förfäktar en teori, men här är ett faktum som totalt slår din teori ur brädet. Skörbjugg är smittosam, därför ha de allesammans fått den och det rent förbannat ändå. Du och jag ska också få den, om vi längre gå och spankulera här. Brrr! Jag riktigt känner bacillerna kräla in i kroppen på mig.»

Nigger skrattade skeptiskt och knackade på dörren till en hydda. »Här står det väl till precis på samma sätt», sade han. »Kom med, du. Vi måste sätta oss in i situationen.»

»Vad vill ni?» hördes en skarp kvinnoröst.

»Vi vilja träffa er», svarade Nigger.

»Vad ä' ni för ena?»

»Två doktorer från Dawson», inföll Stabben med ett lättsinne som inbragte honom en puff i bröstet av Niggers armbåge.

»Vill inte träffa några doktorer», sade kvinnan med en röst som skälvde och stakade sig av smärta och förargelse. »Gå er väg. Adjö. Vi tro inte på doktorer.»

Nigger lyfte på klinkan, sköt upp dörren och gick in. Han skruvade upp den matt brinnande lampan så att han kunde se. Fyra kvinnor på fyra britsar upphörde att stöna och sucka för att stirra på de inträdande. Två voro unga och smala i ansiktet,

den tredje var en äldre och mycket korpulent kvinna, och den fjärde, som Nigger kände igen på rösten, var det magraste, spensligaste exemplar av människosläktet som han någonsin hade sett. Han fick snart veta att det var Laura Sibley, sierskan och clairvoyanten som hade anordnat expeditionen i Los Angeles och fört den till dödslägret vid Nordbeska. Det samtal som nu följde var hetsigt. Laura Sibley trodde ej på läkare. Till råga på olyckan hade hon nästan upphört att tro på sig själv.

»Varför skickade ni inte efter hjälp?» frågade Nigger, då hon, andfådd och utmattad, gjorde en paus i sin långa svada. »Det finns ett läger vid Stewart River, och härifrån kan man få hela Dawson till sig på aderton dagar.»

»Varför gick inte Amos Wentworth?» frågade hon med en vrede som var nästan hysterisk.

»Känner inte den herrn», svarade Nigger. »Vad har han för sig?»

»Ingenting. Men han är den ende som inte har fått skörbjugg. Och varför har han inte fått skörbjugg? Det skall jag tala om för er. Nej, jag talar inte om det.» Hon prässade så hårdt ihop läpparna att Nigger tyckte sig se både tänderna och tandrötterna genom dem. »Och vad skulle det ha tjänat till? Det vet jag inte. Jag är ingen idiot. Våra förrådsrum ä' fulla med all slags fruktsaft och konserverade grönsaker. Vi ä' bättre utrustade än något annat läger i Alaska för att stå emot skörbjuggen. Det finns inga inlagda grönsaker eller nötter som vi inte ha och det i riklig mängd.»

»Nu står du där, Nigger», stoltserade Stabben.

»Och det här är ett faktum och ingen teori. Du talar om vegetarisk kur. Här ä' vegetabilierna, men var är kuren?»

»Här finns ingen förklaring, så vidt jag kan se», medgav Nigger. »Men det finns inte ett läger i Alaska som det här. Jag har sett skörbjugg — enstaka fall här och där, men aldrig har jag sett ett helt läger ha den, och aldrig har jag sett så svåra fall. Nu måste vi göra vad vi kan för de här människorna, Stabb, men först ska vi slå läger och sköta om hundarna. Vi komma igen till er i morgon, hm ... mrs Sibley.»

»Miss Sibley», fnös hon. »Men om ni understår er, unge man, att komma hit med några doktorsgrejor, ger jag er ett hagelskott i skrovet.»

»Den där fromma sierskan är förtjusande», skrattade Nigger medan han och Stabben i mörkret trevade sig tillbaka till det tomma blockhuset midtemot det första där de gått in.

Det syntes att två män hade bott i hyddan ända till helt nyligen, och de båda kamraterna undrade om det icke var de bägge självmördarna nere på vägen. De hjälptes åt att inspektera förrådsskjulet och funno det fullt av en oändlig massa olika födoämnen, inlagda, pulvriserade, torkade, ångrostade och kondenserade.

»Vad i allt förnufts namn behövde de gå och få skörbjugg för?» frågade Stabben och höll fram paket med äggpulver och italienska champinjoner i ljuset. »Och se på det här! Och det här!» Han öste ut burkar med tomater och vete och flaskor

med inlagda oliver. »Och även den gudomliga förledarinnan fick skörbjugg. Vad säger du om det?»

»Ledarinnan», rättade Nigger.

»Förledarinnan», upprepade Stabben. »Var det inte hon som drog i väg med dem till det här hålet?»

Följande morgon efter dagningen mötte Nigger en man som bar en tung slädbörda bränsle. Det var en liten pigg karl, som gick raskt trots bördan. Nigger fick genast ett obehagligt intryck av honom.

»Hur är det fatt med er?» frågade han.

»Å, ingenting.»

»Jag vet det», sade Nigger. »Det var därför jag frågade. Ni är Amos Wentworth. Varför i all världen har ni inte skörbjugg som alla de andra?»

»Emedan jag har hållit mig i rörelse», svarade den andre raskt. »Ingen av dem hade behövt få skörbjugg, om de bara hade givit sig ut och gjort något. Vad gjorde de? Grälade och bråkade och jämrade sig över kölden, de långa nätterna, strapatserna, smärtor och värk och allt annat. De lågo och drogo sig i sina sängar tills de svullnade och inte kunde komma ur dem, det är alltsammans. Se på mig. Jag har arbetat. Stig in i mitt hus.»

Nigger följde honom in.

»Titta er omkring. Fint som i ett dockskåp, inte sant? Det kan ni slå er i backen på. Jag skulle inte ha sågspån på golvet, om det inte vore för värmens skull. Men det är ren och snygg sågspån. Ni skulle se golven i några av stugorna. Jag för min del har aldrig ätit en bit på en odiskad tallrik. Nej,

här gäller det att arbeta, och jag har arbetat, och jag har ingen skörbjugg. Det kan ni ge er på.»

»Ni slår huvudet på spiken», medgav Nigger. »Men ni har bara en brits, ser jag. Varför så osällskaplig?»

»Därför att jag vill ha det så. Det är lättare att hålla snyggt åt en än åt två, det är skälet. De där lata sömntutorna! Tror ni jag skulle ha stått ut med en sådan? Det är inte underligt att de ha skörbjugg.»

Det var mycket övertygande, men Nigger kunde ej bli kvitt sin känsla av antipati.

»Vad är det Laura Sibley har emot er?» frågade han plötsligt.

Amos Wentworth kastade en hastig blick på honom. »Hon är en fjolla», svarade han. »Vi ä' fjolliga allihop för resten. Men Gud bevare mig för en fjolla som inte vill diska sin tallrik, och sådana ä' alla de här fjolliga människorna.»

Några minuter därefter talade Nigger med Laura Sibley. Stödd på två käppar hade hon stannat då hon linkade förbi hans hydda.

»Varför är ni så ond på Wentworth?» frågade han utan något sammanhang med vad de talade talade om och så plötsligt att det tog henne med överraskning.

Hennes gröna ögon sköto vreda blixtar, hennes utmärglade ansikte förvreds ett ögonblick av raseri, och det var nära att obetänksamma ord gått över hennes såriga läppar. Men det kom endast ett fräsande av flämtande, obegripliga ljud och sedan behärskade hon sig med en fruktansvärd ansträngning.

»Emedan han är frisk», stönade hon. »Emedan han inte har skörbjugg. Emedan han inte vill röra ett finger för att hjälpa någon annan. Emedan han skulle låta oss ligga där och frätas bort och dö utan att röra ett finger för att gå efter ett spann vatten eller en börda bränsle åt oss. Ett sådant kreatur är han. Men det är bäst att han aktar sig, jag säger bara det!»

Alltjämt stönande och flämtande linkade hon vidare, och då Nigger fem minuter därefter kom ut ur hyddan för att ge hundarna mat, såg han henne gå in i Amos Wentworths hus.

»Här är något på tok, Stabb», sade han och skakade betydelsefullt på huvudet, då hans kamrat kom ut i dörren för att slå ut en hink diskvatten.

»Ja visst», lydde det muntra svaret, »och du och jag få den nog snart. Det skall du få se.»

»Jag menar inte skörbjuggen.»

»Jaså, då menar du sierskan. Hon skulle kunna plundra ett lik. Aldrig har jag sett en kvinna se så hungrig ut.»

»Motion har hållit dig och mig friska, Stabb. Den har hållit Wentworth frisk. Du ser vad brist på motion har haft för följder för de andra. Nu måste vi ordinera motion åt de där usla kräken. Det blir ditt göra att se till att de lyda. Jag utnämner dig till översköterska på sjukhuset.»

»Vem? Jag?» utbrast Stabben. »Jag undanber mig.»

»Nej, det låter du bli. Jag skall hjälpa dig, jag, för det kommer inte att bli något latmansgöra. Vi måste sätta fart i dem. Först och främst måste

de begrava sina döda. De starkaste sticka vi in i begravningsplutonen, och de näst starkaste i bränsleplutonen (de ha legat i sina filtar för att spara ved) o. s. v. Och så granbarr-te! Det få vi inte glömma. Alla gamla erfarna guldvaskare hålla styft på det. Men det har de här människorna aldrig hört talas om.»

»Ja, nog ska de få samla granris åt oss», småskrattade Stabben. »Så vida de inte skjuta ner oss i stället.»

»Ja, det skall bli vårt första jobb», sade Nigger. »Kom med.»

Under den närmaste timmen hölls razzia i alla de några och tjugu husen. All ammunition och alla bössor och revolvrar beslagtogos.

»Upp med er, invalider!» kommenderade Stabben. »Ro hit med alla skjutgevär. Vi behöva dem.»

»Vem säger det?» frågades i den första hyddan.

»Två doktorer från Dawson», svarade Stabben. »Och vad de säga, det skall man lyda. Kom an nu. Och hit med ammunitionen också.»

»Vad skall ni med den till?»

»För att försvara oss mot en krigshär av konservburkar som kommer tågande nedåt dalen. Och jag förbereder er också på en invasion av granbarrte. Rör på skankorna nu.»

Och det var endast början av dagen. Karlarna tvingades med lock och pock eller drogos med våld upp från sina britsar och nödgades kläda på sig. Nigger valde ut de lättaste uppgifterna åt begravningsplutonen. En annan grupp befalldes att skaffa bränslet varmed gravarna brändes ner i den frusna

marken. En annan grupp fick hugga ved och opartiskt förse varje hydda därmed. De som voro för klena för arbete utomhus sattes till att göra rent inne i husen och tvätta kläder. Ett arbetslag kom hem med några bördor granris, och på varenda kamin kokades granbarrte.

Men från vilken sida Nigger och Stabben än betraktade situationen var den bister och allvarsam. Minst trettio fruktansvärt svårt angripna måste lämnas kvar i sängarna, efter vad de bägge männen till sin fasa kommo under fund med, och en kvinna dog i Laura Sibleys hydda. Men kraftiga åtgärder voro nödvändiga.

»Jag tycker inte om att klå en sjuk man», sade Stabben och knöt händerna hotande. »Men jag skulle prygla honom gul och blå, om det kunde göra honom frisk. Och vad ni latvargar behöver, det är smörj. Opp med er bara och på med paltorna och låt det gå fort, annars skall jag randa er, jag!»

Alla arbetslagen pustade, suckade och gräto, och de strömmande tårarna fröso till is på deras kinder, medan de trälade och släpade, och det var tydligt att deras pina icke var spelad. Situationen var förtvivlad, och Niggers ordination var en hästkur.

Då de arbetande kommo hem vid tolvtiden, väntade middagen på dem, ordentligt tillagad av hyddornas klenare invånare under uppsikt av Nigger och Stabben.

»Nu är det bra», sade Nigger klockan tre på eftermiddagen. »Sluta nu. Gå och lägg er. Ni kanske känna er eländiga nu, men ni bli så mycket

bättre i morgon. Det är påkostande att kurera sig, men jag ämnar kurera er.»

»För sent», kallgrinade Amos Wentworth åt Niggers ansträngningar. »De borde ha börjat så där i höstas.»

»Följ med», svarade Nigger. »Ta de här båda hinkarna. Ni kan ju inte skylla på att ni är sjuk.»

De tre männen gingo från hydda till hydda och läto varje patient sätta i sig en dryg halv liter granbarrte. Det var icke lätt.

»Ni kan så gärna genast lära er inse att vi mena väl med er», sade Nigger till den förste envisingen, som låg där på rygg och muttrade mellan sina sammanbitna tänder. »Hjälp till, Stabb.» Nigger tog patienten i näsan och gav honom ett slag på käken så att munnen öppnades. »Nu, Stabb, stjälp i honom teet!»

Och det gick ner, åtföljt av det oundvikliga spottandet och kiknandet.

»Nästa gång går det lättare», försäkrade Nigger offret och sträckte sig efter näsan på mannen i nästa säng.

»Jag skulle hellre ta in bäverolja», lydde Stabbens privata utlåtande, innan han tog in sin egen ranson. »Å du store Methusalem!» utbrast han helt högt då han hade sväljt den bittra drycken. »Det är en mil långt och tusen mil beskt!»

»Vi göra den här granbarrte-promenaden fyra gånger om dagen, och ni ä' åtta som ska ta in varje gång», sade Nigger till Laura Sibley. »Så att vi ha ingen tid att kasta bort på dumheter. Vill ni ta in eller måste jag hålla er i näsan?» Han gesti-

kulerade vältaligt med tummen och pekfingret över hennes ansikte. »Det är vegetariskt, så att ni behöver inte få kväljningar.»

»Kväljningar!» upprepade Stabben i föraktfull ton. »Nej, visst inte, det är ju det allra delikataste medikament.»

Laura Sibley tvekade. Hon mumlade något om att hon var rädd.

»Nå?» sade Nigger i befallande ton.

»Jag ... jag ska ta det», kved hon. »Men fort!»

Den kvällen gingo Nigger och Stabben till kojs mera utsläpade än efter det tyngsta dagsverke.

»Det här äcklar mig riktigt», tillstod Nigger. »Det är förfärligt så vi plåga dem. Men motion är det enda botemedel jag vet, och den får inte bedrivas för lamt. Jag önskar vi hade en säck rå potatis.»

»Sparkins kan inte fortsätta med att diska», sade Stabben. »Han får så ondt att han kallsvettas. Jag måste bära honom till britsen, så hjälplös var han.»

»Om vi bara hade rå potatis», fortfor Nigger. »Det finns ingen must, ingenting som ger krafter, i de här konserverna. Allt det livgivande har dunstat bort.»

»Och om inte unga Jones i Brownlows stuga kolar av i natt, så vill jag vara skapt som en nors.»

»Se då inte allting så mörkt», bannade Nigger.

»Och då ska vi väl begrava honom?» svarade den andre med djup ovilja. »Den pojken är alldeles vämjelig, det säger jag ...»

»Håll käften!» sade Nigger.

Och efter några ännu mustigare repliker sattes snarksågen i gång borta i Stabbens brits.

Den morgonen var icke allenast Jones död, utan en av de starkare karlarna, som hört till bränsleavdelningen, hade hängt sig. Det kom en rad av ohyggliga dagar. I en vecka stålsatte Nigger sig för att kunna fylla sin uppgift, forcerade motionen och teransonerna. Han nödgades permittera arbetarna, en i sänder eller två tre i taget. Han kom under fund med att motion var det som minst av allt i världen passade för skörbjuggspatienter. Den hopsmältande begravningsavdelningen hade ständigt fullt upp att göra, och ett halvt dussin gravar måste man alltid gräva på förlag.

»Ni kunde inte ha valt ett sämre ställe till lägerplats», sade Nigger till Laura Sibley. »Den ligger ju på bottnen av en smal hålväg som går mellan öster och väster. Middagssolen når inte över bergväggen. Hit kommer inte en solstråle på flera månader.»

»Hur skulle jag kunna veta det?»

Han ryckte på axlarna. »Varför skulle ni inte kunna veta det? Ni ansåg er ju kunna visa hundra dumskallar vägen till en guldgruva.»

Hon sneglade ilsket på honom och linkade vidare. Några minuter därefter, då Nigger kom tillbaka från ett ställe där en flock knotande patienter höllo på att skära granris, såg han sierskan gå in i Amos Wentworths stuga, och han följde efter. I dörren hörde han hennes gnällande och bönfallande röst.

»Bara åt mig», bad hon, då Nigger steg in. »Jag skall inte tala om det för någon.»

Båda tittade ängsligt på den inträdande, och Nigger var säker på att här var något i görningen,

han visste inte vad, och han svor över sig själv för att han inte hade lyssnat.

»Ut med det!» befallde han barskt. »Vad är det?»

»Vad är det?» upprepade Amos Wentworth buttert. Och Nigger kunde ej få något besked.

Ställningen blev allt mera hotande. I detta mörka hål, dit solen aldrig trängde in, steg dödslistan. Varje dag undersökte Nigger och Stabben oroligt varandras munhålor för att se efter om svalget och slemhinnorna började vitna — de oundvikliga första symtomen.

»Jag ger tappt», tillkännagav Stabben en kväll. »Jag har tänkt på saken, och jag uppger det hela. Jag kan finna mig i att vara slavpådrivare, men att vara krymplingspådrivare är mer än jag kan stå ut med. De bli allt sämre. Det är inte tjugu man jag kan tvinga till arbete. Jag sa' till Jackson i eftermiddags att han kunde gå och lägga sig. Han var nära att ta livet av sig. Det syntes tydligt på honom. Motion är inte bra.»

»Jag har kommit till samma resultat», svarade Nigger. »Vi permittera alla så när som ett dussin. De få ge handräckning. Vi kunna låta dem tura om. Och granbarrteet gå vi på med.»

»Det tjänar till ingenting.»

»Jag är nästan hågad att gå in på det också, men det skadar dem i alla fall inte.»

»Ett nytt självmord», lydde Stabbens nyhet följande morgon. »Nu är det Phillips. Det har jag väntat i flera dagar.»

»Vi måste hitta på något som hjälper», brummade Nigger. »Vad föreslår du, Stabb?»

»Vem? Jag? Jag har ingenting att föreslå. Saken måste ha sin gång.»

»Det är ju det samma som att de dö allesammans», sade Nigger.

»Utom Wentworth», sade Stabben hånfullt, ty han hade snart fått samma antipati som kamraten för den där karlen.

Nigger kunde inte nog förvåna sig över att Wentworth alltjämt var lika immun. Varför var han den ende som inte fått skörbjugg? Varför hatade Laura Sibley honom, fastän hon på samma gång grät och jämrade sig och bestormade honom med böner? Vad var det hon bad honom om och som han inte ville ge henne?

Vid flera tillfällen lagade Nigger så att han kom in i Wentworths stuga under måltiderna. Han upptäckte blott en sak som var misstänkt, och det var att Wentworth var på sin vakt mot honom. Sedan försökte han sondera Laura Sibley.

»Rå potatis skulle bota er alla,» sade han till sierskan. »Det vet jag. Det har jag sett förr.»

Den instämmande glimten i hennes ögon, som sedan fingo ett uttryck av bitterhet och hat, upplyste honom att han var på rätta spåret.

»Varför tog ni inte med er ett parti potatis på ångbåten?» frågade han.

»Det gjorde vi. Men under resan uppför floden sålde vi dem till en handlande i Fort Yukon. Vi hade massor av konserver, och vi visste att de skulle hålla sig bättre. De skulle inte ens frysa.»

»Sålde ni alltsammans?» frågade Nigger.

»Ja. Hur skulle vi kunna ana det här?»

»Men det fanns kanske ett par säckar kvar? Ni förstår... som händelsevis hade råkat bli lagda på orätt plats i lastrummet?»

Hon skakade på huvudet, litet tveksamt, tyckte han, och tillade sedan: »Vi hittade aldrig några.»

»Men de fanns där kanske?» envisades han.

»Hur skall jag kunna veta det?» fräste hon. »Jag tjänstgjorde inte som proviantförvaltare.»

»Men det gjorde Amos Wentworth», inföll han. »Nå, det är bra. Vad är er privata åsikt — oss emellan sagt? Tror ni att Wentworth har någon potatis undangömd?»

»Nej, visst inte, varför skulle han ha gjort det?»

»Varför skulle han inte ha gjort det?»

Hon ryckte på axlarna.

Hur Nigger än bråkade med henne, kunde han icke förmå henne att erkänna möjligheten av vad han antydt.

»Wentworth är ett svin», lydde Stabbens dom, då Nigger talade om sina misstankar.

»Det är Laura Sibley också», sade Nigger. »Hon tror att han har potatis, men hon tiger med det och försöker att få honom att dela med sig åt henne.»

»Men han låter inte locka sig?» Stabben offrade en av sina mustigaste svordomar på den syndiga mänskliga naturen. »Och nu stå de bägge med framfötterna i hon. Måtte de krevera av skörbjugg, det är den lön jag önskar dem av Vår herre, förutom att jag nu går hem till Wentworth och ger honom ett kok stryk.»

Men Nigger röstade för att man skulle gå diplo-

matiskt till väga. Den kvällen, då lägret stönade och sov, eller stönade och inte sov, gick han till Wentworths mörka stuga.

»Hör på, Wentworth», sade han. »Jag har tusen dollars i guldstoft i den här påsen. Jag är en rik man här i landet, och jag har råd att realisera mina infall. Jag har blivit rörd av de sjukas elände. Stick en rå potatis i handen på mig, så är guldsanden er. Se här, ta den.»

Och Nigger blev alldeles förtjust då Amos Wentworth sträckte ut sin hand i mörkret och tog guldet. Nigger hörde honom treva i filtarna och kände sedan i sin hand, icke den tunga guldpåsen, utan alldeles tydligt en potatis, stor som ett hönsägg och ännu varm efter beröringen med den andres kropp.

Nigger väntade ej till morgonen. Han och Stabben voro beredda på att deras två sjukaste patienter kunde dö när som helst, och till det huset styrde de kosan. Tusendollarspotatisen var mald till mos i en kopp, med skinn och vidhängande jordklimpar och allt — en tjock vätska, varav de hällde några droppar i taget i de ohyggliga hålor som en gång hade varit munnar. Under hela den långa natten turade Nigger och Stabben om att hälla potatisdekokten i de sjuka, gnida in den i det stackars svullna tandköttet, där tänderna sutto lösa, och tvinga patienterna att svälja varenda droppe av det dyrbara elixiret.

Följande kväll hade de båda patienterna förbättrats underbart och nästan otroligt. De voro ej längre de värst sjuka. Då potatisdekokten tog slut efter

fyrtioåtta timmar, voro de för tillfället utom all fara, ehuru långt ifrån botade.

»Jag vill säga er vad jag skall göra», sade Nigger till Wentworth. »Jag har pengar insatta här i landet och mina växlar gå var som helst. Jag ger er fem hundra dollars för var potatis ända upp till en totalsumma av femtio tusen dollars. Det blir hundra potatisar.»

»Är det all guldsand ni har?» frågade Wentworth.

»Ja, Stabben och jag ha skrapat ihop allt vad vi hade. Men uppriktigt sagt ä' han och jag värda åtskilliga millioner sammanlagt.»

»Jag har ingen potatis», sade Wentworth slutligen. »Jag önskar att jag hade det. Den där potatisen som jag gav er var den enda. Jag hade sparat den hela vintern, för jag var rädd jag skulle få skörbjugg. Jag sålde den bara för att kunna betala ångbåtsbiljetten härifrån, då flodfarten börjar.»

Fastän det var slut på potatisdekokten, fortforo de båda konvalescenterna att förbättras även den tredje dagen. De som icke undergått denna behandling blevo allt sämre. Den fjärde morgonen begravdes tre ohyggliga lik. Stabben utstod persen, sedan vände han sig till Nigger:

»Du har försökt ditt sätt. Nu skall jag försöka mitt.»

Han gick direkt till Wentworths hus. Vad som tilldrog sig där har Stabben aldrig talat om. Han kom därifrån med flådda och såriga knogar, och Wentworths ansikte bar icke allenast spår efter väldiga boxslag, utan han gick också en längre tid med huvudet vridet och på sned och med styv nacke.

Detta fenomen förklarades av fyra svarta och blåa fingermärken på ena sidan om strupen och ett enda svartblått märke på den andra.

Sedan gingo Nigger och Stabben tillsammans till Wentworths hus och kastade ut honom i snön, medan de vände upp och ner på allting där inne. Laura Sibley kom inskrikande och hjälpte dem förtjust att söka.

»Ni får inte en enda potatis, min gumma lilla, om vi också träffa på en hel tunna.»

Men de blevo lika besvikna alla tre. Fastän de till och med grävt upp jordgolvet, funno de ingenting.

»Jag föreslår att vi steka honom vid sakta eld tills han bekänner», sade Stabben på fullt allvar.

Nigger skakade motvilligt på huvudet.

»Det är mord», fortfor Stabben. »Han mördar alla de här stackars uslingarna lika grymt som om han slog dem i skallen med en yxa, ja till och med ännu grymmare.»

Det gick en dag till, varunder de noga bevakade Wentworths minsta rörelser. Flera gånger, då han gick ut med en vattenhink i handen för att gå ner till ån, närmade de sig huset liksom av en händelse, och varje gång skyndade han tillbaka utan vatten.

»De ä' gömda inne i huset», sade Stabben. »Det ä' de, så sant som Vår herre har skapat dem. Men var? Vi ha säkert gått förbi dem många gånger.» Han steg upp och drog på sig vantarna. »Jag skall ta rätt på dem, om jag också skall riva ner det här satans rucklet stock för stock.»

Han tittade på Nigger, som satt där med frånvarande, tankfull min och ej hade hört på honom.

»Vad går åt dig?» frågade Stabben förargad. »Du måtte väl inte ha gått och fått skörbjugg!»

»Jag försöker dra mig något till minnes.»

»Vad då?»

»Jag vet inte. Det är det förargliga. Men det utgör en ledning, om jag bara kunde komma ihåg det.»

»Hör på, Nigger, sitt nu inte där längre med myror i huvudet», bad Stabben. »Tänk på mig och låt funderingarna fara. Kom och hjälp mig riva ner huset. Jag skulle tända eld på det, om jag inte vore rädd för att steka potatisen.»

»Där ha vi det!» utbrast Nigger och sprang upp. »Det var just det jag försökte dra mig till minnes. Var är fotogenkannan? Jag skall hjälpa dig, Stabb. Potatisen är vår.»

»Vad skall jag göra?»

»Du skall göra som jag, det är alltsammans. Jag har ju alltid sagt dig att brist på kunskap om litteratur är till skada, till och med i Klondyke. Vad vi nu ska göra har jag tagit ur en bok. Jag läste det då jag var liten, och det kommer mig nu bra till pass.»

Under ett blekt glimmande, grönaktigt norrsken klättrade de båda männen några minuter därefter upp på Amos Wentworths hydda. Varsamt och ljudlöst hällde de ut fotogen över stockarna och dränkte särskilt in dörrposter och fönsterramar. Sedan ströko de eld på en tändsticka och sågo på

hur den lågande oljan bredde ut sig. De drogo sig undan för det tilltagande eldskenet och väntade.

De sågo Wentworth rusa ut, stirra vildt på eldsvådan och störta tillbaka in i hyddan. Knappt hade en minut gått förr än han kom ut, denna gång långsamt, halvt dubbelvikt, med en tung säck på ryggen. Nigger och Stabben kastade sig över honom som ett par utsvultna vargar. De dunkade på honom från höger och vänster samtidigt. Han föll omkull under säckens tyngd, och Nigger kände på den med handen för att övertyga sig. Sedan kände han sina knän omfattas av Wentworths armar, och det ansikte han vände upp mot honom var spöklikt blekt.

»Ge mig ett dussin, bara ett dussin — ett halvt dussin — så skall ni få de andra», skrek han. Han visade tänderna och böjde ner huvudet för att i vanvettigt raseri bita Nigger i benet, men åtrade sig och började åter tigga och be. »Bara ett halvt dussin», kved han. »Bara ett halvt dussin. Jag ämnade ge er dem — i morgon. Ja, i morgon. Det var min mening. De ä' livet! De ä' livet! Bara ett halvt dussin!»

»Var är den andra säcken?» röt Nigger.

»Den har jag ätit upp», svarade han, och det var tydligen dagens sanning. »Den här säcken är allt som är kvar. Ge mig några stycken, så får ni resten.»

»Har du ätit upp dem!» utbrast Stabben. »En hel säck! Och de här uslingarna dö för att de inte ha några! Där har du för det, ditt svin! Och här ... och här ... och här! Ditt svin! Ditt as!»

Den första sparken slungade Wentworth bort från Niggers knän. Vid den andra sparken rullade han om i snön. Men Stabben fortfor att sparka.

»Akta tårna», var det enda Nigger sade.

»Ja visst, jag använder hälarna», svarade Stabben. »Se själv. Jag skall sparka in revbenen på honom. Och käkbenet. Här har du! Och här! Jag önskar jag hade stövlar på mig i stället för mockasiner. Ditt svin!»

Det blev ingen sömn i lägret den natten. Timme efter timme gjorde Nigger och Stabben sina ronder, hällde den livgivande potatisdekokten, en fjärdedels sked i taget, i befolkningens stackars illa tilltygade munnar. Och följande dag fortsatte den ene arbetet, medan den andre sov.

Det blev inga flera dödsfall. De svåraste fallen började gå till förbättring med en fart som var överraskande. Män, som legat på rygg i veckotal, kröpo den tredje dagen ur sina sängar och skuttade omkring på kryckor. Och solen, som då varit två månader på väg norrut, tittade den dagen för första gången över åsen.

»Inte en potatis!» sade Stabben till den gråtande och bönfallande Wentworth. »Ni har ju inte ens haft en släng av skörbjugg. Ni har stoppat i er en hel säck, och ni är laddad mot skörbjugg för tjugu års tid. Sedan jag blev bekant med er, börjar jag förstå Vår herre. Jag har alltid undrat varför han lät Satan leva. Nu vet jag det. Han lät honom leva precis som jag lät er leva. Men det är i alla fall en evärdlig skam.»

»Jag vill ge er ett råd», sade Nigger till Wentworth. »De här människorna bli snart friska; Stabben och jag ge oss av om en vecka, och det är ingen som försvarar er, då karlarna kasta sig över er. Där går vägen. Det är aderton dagars resa till Dawson.»

»Packa er i väg, Amos», ifyllde Stabben, »annars blir vad jag har gjort med er bara en bagatell mot vad konvalescenterna ska komma att göra.»

»Mina herrar, jag vill be er om en sak», gnällde Wentworth. »Jag är främling här på trakten. Jag hittar inte vägen. Låt mig få följa med er. Jag ger er tusen dollars om jag får följa med er.»

»Ja visst», sade Nigger med ett illmarigt leende. »Om Stabben går in på det.»

»V e m? J a g?» Stabben rätade upp sig och försökte se majestätisk ut. »Jag är rakt ingenting. En trädmask är långt efter mig i fråga om ödmjukhet. Jag är en lus, en larv, bror till kålmasken och son till spyflugan. Jag skäms inte för att sällskapa med något som kryper, krälar eller stinker. Men resa tillsammans med det där utskummet! Gå er väg, människa. Jag är för stolt, och det kväljer mig då jag ser på er.»

Och Amos Wentworth gav sig i väg ensam och drog en släde lastad med så mycket proviant att den kunde räcka till Dawson. En mil nedåt vägen hann Stabben upp honom.

»Kom hit till mig», lydde Stabbens hälsning. »Kom hit. Kila på bara. Och hit med dem!»

»Jag förstår inte», gnällde Wentworth, darrande vid

minnet av de båda hand- och fotbehandlingar han redan fått av Stabben.

»Våra tusen dollars, begriper ni inte det? Den där guldsanden för tusen dollars, som Nigger köpte den usla lilla potatisen för. Hit med den bara!»

Och Amos Wentworth räckte honom guldpåsen.

»Måtte ni bli biten av en skunk och krevera i akut vattuskräck», lydde Stabbens avskedshälsning.

X.

ÄGGTRUSTEN.

Det var i A. C. bolagets stora butik i Dawson som Lucille Arral en bitande kall morgon gav Nigger Bellew en vink att komma över till kortvarudisken. Bokhållaren hade gått ut i magasinet i något ärende, och fastän de stora kaminerna voro glödheta, hade Lucille tagit på sig sina vantar igen.

Nigger lydde ivrigt hennes vink. Det fanns icke en man i Dawson som ej skulle ha känt sig smickrad av att bli bemärkt av Lucille Arral, operettsångerskan vid den lilla stående trupp som spelade varje kväll i Palace Opera House.

»Här är död säsong», klagade hon med en förtjusande trumpen min, då de växlat en handtryckning. »Här har inte varit någon guldexpedition på en hel vecka. Maskeradbalen som Skiff Mitchell skulle ställa till har blivit uppskjuten. Ingen guldsand är i omlopp. Det är aldrig utsålt i operahuset. Och vi ha inte fått någon post från den yttre världen på två hela veckor. Kort och godt, den här småstadshålan har krupit till kojs och sover som en stock. Vi måste ta oss till något. Här måste bli liv — och det kan ni och jag åstadkomma. Vi om

någon kan hitta på något som piggar upp. Jag har brutit med Wildwater, som ni vet.»

Nigger såg två syner nästan samtidigt. Den ena var Joy Gastell; den andra var han själv i ett ödsligt snölandskap under en kall polarmåne och beskjuten från ett bakhåll av ovannämnde Wildwater. Niggers obenägenhet för att »pigga upp staden» med Lucille Arrals tillhjälp var för tydlig för att hon inte skulle förstå den.

»Jag tänker inte alls det samma som ni nu tänker, tack så mycket», sade hon ironiskt, i det hon skrattade och sedan gjorde en sur min: »Om jag en gång kastar mig i edra armar, måste ni ha bättre ögon att se och bedöma mig med än ni nu har.»

»Det finns människor som ha dött av hjärtslag vid ett oväntat lyckobud», sade han hycklande, ty egentligen kände han lättnad.

»Lögnare», svarade hon i älskvärd ton. »Ni blev dödligt förskräckt. Hör nu på vad jag säger, mr Nigger Bellew: jag ämnar inte göra er min kur, och om ni vågar göra mig er kur, får ni med Wildwater att göra. Ni känner honom. För resten ... har jag inte riktigt brutit med honom.»

»Fortsätt med att tala i gåtor», smålog han. »Om en stund kanske jag kan börja gissa mig till vad ni menar.»

»Ni behöver inte gissa, Nigger. Jag skall säga er det helt uppriktigt. Ser ni, Wildwater tror att jag har brutit med honom.»

»Nå, har ni gjort det eller inte?»

»Nej, jag har *inte* gjort det. Men det där är oss emellan. Han tror att jag har gjort det. Jag ställ-

de till oväsen som vid en brytning, och det var rätt åt honom.»

»Vad skall jag spela för roll — bulvan eller driftkucku?»

»Ingendera. Ni skall sätta i gång en affär, vi laga att Wildwater blir utskrattad, och vi muntra upp Dawson, och så — det är huvudsyftet — får han sig en läxa och bättrar sig. Det kan han behöva. Han är — nåja, det bästa uttrycket är visst att han är för skrävlig. Fastän han är en väldig pamp och rår om flera präktiga inmutningar än han kan hålla reda på...»

»Och fastän han är förlovad med den vackraste flickan i Alaska», insköt Nigger.

»Ja, tack, fastän han är det... så behöver han väl inte för det vara så skränig. I går kväll hade han ett anfall igen. Strödde klubbens salsgolv med guldstoft. För minst tusen dollars. Han bara öppnade sin påse och strödde guldet för de dansandes fötter. Ni har naturligtvis hört talas om det.»

»Ja, i morse. Jag skulle vilja vara den som sopar det där golvet. Men ännu förstår jag er inte. Vad har jag med det där att göra?»

»Jo, hör på. Han var för skrävlig. Jag slog upp vår förlovning, och nu går han omkring och åbäkar sig som om jag krossat hans hjärta. Nu kommer det. Jag tycker om ägg.»

»De ä' slut!» utbrast Nigger förtvivlad. »Vart ha de tagit vägen?»

»Vänta.»

»Men vad ha ägg och er goda aptit att göra med den här historien?» frågade han.

»Mycket, om ni bara vill höra på. Jag tycker om ägg. Det finns bara ett begränsat förråd av ägg i Dawson.»

»Ja, det vet jag också. Slavovitschs restaurant har de flesta. Skinka och ett ägg, tre dollars. Skinka och två ägg, fem dollars. Det blir alltså två dollars per ägg hos utförsäljaren. Och endast snobbar och Arral'or och Wildwat'rar ha råd att äta dem.»

»Han tycker också om ägg», fortfor hon. »Men det är inte fråga om det. Jag tycker om dem. Jag äter frukost var dag klockan elva hos Slavovitsch. Jag äter alltid två ägg.» Hon gjorde en effektpaus. »Tänk om någon köpte upp alla ägg!»

Hon väntade, och Nigger betraktade henne med beundrande blickar, medan han i tysthet gillade Wildwaters smak.

»Ni följer inte med», sade hon.

»Fortsätt», svarade han. »Jag tillstår mitt brott. Vad skall jag svara?»

»Dumheter! — Ni känner Wildwater. Då han ser att jag trånar efter ägg — jag läser i hans ansikte som i en bok, och jag kan konsten att se trånande ut —, vad gör han då?»

»Svara själv. Fortsätt.»

»Jo, han ger sig ut och söker rätt på mannen som har bildat äggtrusten. Han köper trusten, vad den än kostar. Tablå: Jag kommer till Slavovitsch klockan elva. Wildwater sitter vid nästa bord. Det är en hederssak för honom att vara på sin plats. »Två förlorade ägg», säger jag till uppassaren. »Beklagar, miss Arral», säger uppassaren, »det är slut

med äggen.» Då ropar Wildwater med sin rytande björnröst: »Uppassare, sex löskokta ägg.» Och uppassaren säger: »Ja, sir», och kommer med äggen. Tablå: Wildwater sneglar på mig, och jag ser ut som en djupt förolämpad istapp och kallar på uppassaren. »Beklagar, miss Arral», säger han, »men de där äggen ä' mr Wildwaters. Ser ni, miss, han rår om dem.» Tablå: Wildwater triumferande, gör sitt bästa för att se oskyldig ut, medan han äter sina sex ägg.

»En annan tablå: Slavonitsch själv sätter för mig två förlorade ägg och säger: »Från mr Wildwater, miss.» Vad kan jag göra? Vad annat kan jag göra än småle åt Wildwater, och sedan ha vi naturligtvis en uppgörelse, och han anser det billigt om han varit tvungen att betala tio dollars för vartenda trustägg.»

»Fortsätt, fortsätt», sade Nigger ivrigt. »Vid vilken station hänger jag mig på som tjuvåkare, eller vid vilken vattencistern blir jag avfockad?»

»Ni blir inte alls avfockad. Ni far med äggtåget ända fram till stationen. Ni grundar den där äggtrusten. Det gör ni nu genast, i dag. Ni kan köpa vartenda ägg i Dawson för tre dollars och sälja dem till Wildwater med nästan hur stor vinst som helst. Och sedan, efteråt, ska vi låta historiens hemliga sammanhang komma ut. Wildwater kommer att bli föremål för åtlöje, och hans skrävel skall stämma ner tonen litet. Ni och jag dela äran därav. Ni förtjänar en hel hop pengar. Och Dawson väcks upp av ett skallande gapskratt. Naturligtvis

— om ni anser spekulationen för riskabel, skall jag släppa till guldsanden till trusten.»

Detta sista var för mycket för Nigger. Som han endast var en vanlig västerlänning med konstiga fixa idéer om pengar och kvinnor, avböjde han med förakt hennes erbjudna guldstoft.

»Hej, Stabb! ropade Nigger tvärsöver huvudgatan till sin kamrat, som kom kilande på sitt vanliga raska och slankiga sätt och med en naken butelj med fruset innehåll tydligt instucken under armen. Nigger gick över till honom.

»Var har du varit hela förmiddagen? Jag har sökt dig överallt.»

»Uppe hos doktorn», svarade Stabben och räckte fram buteljen. »Det är något på tok med Sally. I går kväll, då jag utfodrade hundarna, såg jag att hon håller på att tappa håret på svansen och sidorna. Doktorn säger...»

»Det rör mig inte», avbröt Nigger otåligt. »Vad jag vill...»

»Vad går åt dig?» frågade Stabben med ovilja och förvåning. »Sally blir ju flintskallig över hela kroppen i den här kylan. Hunden är sjuk, säger jag. Doktorn...»

»Sally får vänta. Hör på mig...»

»Hon kan inte vänta, säger jag. Det är djurplågeri. Hon blir ömkyld. Vad är du så upptänd för? Har den där Monte-Cristo-inmutningen visat sig givande?»

»Det vet jag inte. Men jag vill att du skall göra mig en tjänst.»

»Gärna det», sade Stabben beredvilligt, genast blidkad och tillmötesgående. »Vad är det? Sjung ut.»

»Jag vill att du skall köpa ägg åt mig...»

»Ja visst, och eau de cologne och rispuder, bara du säger ett enda ord. Och under tiden fäller stackars Sally vartenda hår. Vet du vad, Nigger, om du ämnar slå på stort, kan du köpa dina ägg själv. Fläsk och bönor ä' godt nog åt mig.»

»Jag ämnar köpa, men jag vill att du skall hjälpa mig. Seså, håll mun nu, Stabb. Det är jag som har ordet. Gå direkt till Slavovitsch. Betala ända till tre dollars, men köp allt vad han har.»

»Tre dollars!» stönade Stabben. »Och jag hörde senast i går att han har ett lager på minst sju hundra! Två tusen ett hundra dollars för hönspäron! Nej, vet du vad, Nigger, jag skall säga dig en sak. Gå du direkt till doktorn. Han skall ta hand om dig. Och han tar bara ett uns för det första receptet. Adjö så länge. Jag har annat att göra än stå här.»

Han gav sig i väg, men Nigger grep honom i axeln, hejdade honom och snurrade honom rundt.

»Jag skulle kunna göra vad som helst för dig, Nigger», bedyrade Stabben allvarligt. »Om du hade snuva och låg med bägge armarna avbrutna, skulle jag sitta dag och natt vid din säng och snyta dig. Men jag vill bli evigt fördömd om jag vräker bort två tusen ett hundra dollars på hönspäron för dig eller någon annan tvåbent varelse.»

»Det är ju inte dina dollars utan mina, Stabb. Det är en affär jag ämnar sätta i gång. Min plan är att köpa upp vartenda ägg i Dawson, i Klondyke, vid Yukon. Du måste hjälpa mig. Jag har inte tid att

inviga dig i de närmare detaljerna. Det skall jag göra sedan och låta dig halvera vinsten, om du har lust. Men nu gäller det att få äggen. Kila upp till Slavovitschs och köp allt vad han har.»

»Men vad skall jag säga till honom? Han förstår nog att jag inte ämnar äta upp dem.»

»Säg honom ingenting. Pengarna tala. Han säljer dem kokta för två dollars. Bjud honom ända till tre för dem råa. Om han blir nyfiken, så säg honom att du ämnar anlägga en hönsgård. Äggen måste jag ha. Och gå på sedan, nosa upp vartenda ägg i Dawson och köp dem. Du förstår? Köp dem! Den lilla kooperationsboden snedt emot Slavovitsch har några. Köp dem. Jag ämnar mig över till Klondyke City. Där finns en gubbe med ett dåligt ben, som är konkursmässig, och han har sex dussin. Han har sparat dem hela vintern i hopp att priset skulle stiga, så att han för vad han får in för dem skall kunna betala resan tillbaka till Seattle. Jag skall laga att han får sin biljett och att jag får äggen. Kila på nu. Och det påstås att det där lilla kvinnset nedanför sågen, som gör mockasiner, har ett par dussin.»

»Nåja, det är väl så, efter du säger det, Nigger. Men Slavovitsch tycks vara den saftigaste citron vi ha att prässa. Jag skall samla in småpartierna först och sedan klämma honom eftertryckligt.»

»Det är bra. Raska på. I kväll skall jag tala om planen för dig.»

Men Stabben viftade med buteljen. »Först skall jag sköta om Sally. Så länge kunna väl äggen vänta. Om de inte redan ä' uppätna, bli de det väl inte

medan jag pysslar om en stackars sjuk hund som har räddat ditt och mitt liv mer än en gång.»

Aldrig har en trust arbetat raskare. På tre dagar var vartenda känt ägg i Dawson, med undantag av några dussin, i händerna på Nigger och Stabben. Nigger hade varit mera liberal i sina uppköp. Han berättade utan blygsel att han givit gubben i Klondyke City fem dollars stycket för sjuttiotvå ägg. Stabben hade köpt de flesta äggen, men han hade prutat. Han hade endast givit två dollars per styck till kvinnan som sydde mockasiner, och han skröt av att han redt sig ganska bra med Slavovitsch, vars sju hundra femton ägg han hade köpt för två och en halv dollars i genomsnitt. Å andra sidan brummade han emedan den lilla restaurangen tvärsöver gatan hade plundrat honom på två dollars och sjuttiofem cents för lumpna hundratrettiofyra ägg.

De dussin som de ännu inte kommit över voro i händerna på två personer. Den ena, som Stabben underhandlade med, var en indiankvinna som bodde i en stuga på kullen bakom sjukhuset.

»I dag skall jag knipa henne», tillkännagav Stabben följande morgon. »Diska du, Nigger. Jag kommer tillbaka i ett nafs, så vida jag inte spricker av ilska då jag måste punga ut åt henne. Nej, tacka vet jag att ha att göra med karlar. De förbannade kvinnfolken — det är rent upprörande så de kunna sätta sig på tvären mot en köpare. Men då man har något att sälja till dem, då kan man nog lura dem. Å, det är som om hennes ägg vore rena rama guldklimparna.»

På eftermiddagen, då Nigger kom tillbaka till

hyddan, satt Stabben nedhukad på golvet och gned in Sallys svans med liniment, och hans min var så oskyldig att det var mer än misstänkt.

»Nå, hur har det gått?» frågade Stabben liknöjt sedan flera minuter gått.

»Ingenting att skryta med», svarade Nigger. »Hur redde du dig med squaw'n?»

Stabben visade triumferande med huvudet på en bleckhink med ägg på bordet. »Men sju dollars per styck», erkände han efter att ha frotterat svansen tyst en minut.

»Jag bjöd tio dollars till sist», sade Nigger, »och då talte han om att hon redan hade sålt sina ägg. Det ser illa ut, Stabb. Det är någon annan i farten. De där tjuguåtta äggen kunna vålla oss mycket obehag. Ser du, en trusts framgång beror på att man kan komma över vartenda...»

Han avbröt sig och stirrade på sin kamrat. Stabben hade undergått en tydlig förändring — han var upprörd, men maskerade det under en djupt eftertänksam min. Han slog igen linimentasken, avtorkade långsamt och grundligt sina händer på Sallys päls, steg upp, gick till hörnet och såg på termometern och kom sedan tillbaka igen. Han talade i låg, uttryckslös, överdrivet artig ton.

»Vill du vara god och säga mig ännu en gång hur många ägg det var som karlen vägrade att sälja till dig?» frågade han.

»Tjuguåtta.»

»Hm», sade Stabben för sig själv och gjorde en liten instämmande böjning på huvudet. Sedan tittade han med bekämpad vrede på kaminen. »Nigger,

vi måste skaffa oss en ny kamin. Den där är alldeles utbränd så att den sotar ner brödet.»

»Låt kaminen vara nu», befallde Nigger, »och säg mig vad som står på.»

»Står på? Du vill veta vad som står på? Nå, var då så god och rikta dina vackra ögon på hinken som står där på bordet. Ser du den?»

Nigger nickade.

»Jag vill tala om en sak för dig, bara en sak. Det är exakt och precis varken mer eller mindre än tjuguåtta ägg i hinken, och de kosta, vartenda ett, precis sju stora runda dollars stycket. Om du nödvändigt vill ha vidare upplysningar, så är jag villig och i stånd att ge dig dem.»

»Gå på med det.»

»Den där gycken som du köpslog med är en stor och grov indian. Inte sant?»

Nigger nickade och fortfor att nicka vid varje fråga.

»Hans ena kind är till hälften borta, sedan en gråbjörn har klämt till honom med sin ram. Inte sant? Han är hundhandlare, eller hur? Han heter Ärriga Jim. Har jag inte rätt? Har du följt med?»

»Du menar att vi ha bjudit . . .»

»Över varandra. Absolut säkert. Den där squaw'n är hans hustru, och de bo på kullen bakom sjukhuset. Jag kunde ha fått de där äggen för två dollars stycket, om du inte hade kommit emellan.»

»Det var ju på samma sätt med mig», skrattade Nigger, »om du hade hållit dig i skinnet. Men det gör ingenting. Vi veta nu att vi behärska marknaden. Det är huvudsaken.»

Stabben tillbragte den följande timmen med att klottra med en blyertspennstump på marginalen av en tre år gammal tidning, och ju mera intrasslade och hieroglyfiska hans siffror voro, desto gladare såg han ut.

»Här ha vi det nu», sade han slutligen. »Storståtligt? Skulle tro det. Låt mig läsa upp resultatet. Du och jag ha nu i vår ägo precis niohundra sjuttiotre ägg. De kosta oss jämnt två tusen sjuhundra sextio dollars, om vi beräkna ett uns guldstoft till sexton och inte ta betalt för tiden det har kostat. Hör nu på. Om vi låta Wildwater betala tio dollars per ägg, förtjäna vi sex tusen niohundra sjuttio dollars netto. Det kan man kalla aritmetik, i fall någon skulle komma och fråga dig vad det heter. Och jag skall halvera! Ta mig i hand, Nigger. Jag är så tacksam att jag riktigt dreglar tacksägelser. Aritmetik! Förr trodde jag då att jag skulle kunna bita mig i ryggen.»

Klockan elva på kvällen väcktes Nigger ur sin sötaste slummer av Stabben, vars pälsparka utsände en ström av frisk kyla och vars hand var ohyggligt kall då den vidrörde Niggers kind.

»Vad är det nu?» brummade Nigger. »Har det sista håret fallit av Sally?»

»Nix. Men jag har goda nyheter att tala om för dig. Jag har träffat Slavovitsch. Eller Slavovitsch har träffat mig, för det var han som talade först. Han sa' till mig: 'Jag vill tala med er om de där äggen. Jag har hållit det tyst. Ingen vet att jag har sålt dem till er. Men om ni spekulerar, kan jag ge er en nyttig upplysning.' Och det gjorde han,

Nigger. Nå, vari tror du den goda nyheten består?»

»Fortsätt. Säg ut.»

»Ja, det låter kanske otroligt, men det där goda, det är Wildwater Charley. Han vill köpa ägg. Han kom till Slavovitsch och bjöd honom fem dollars ägget, och innan han gick, hade han ökat på till åtta. Men Slavovitsch har inga ägg. Det sista Wildwater sa' till Slavovitsch var att han slår ihjäl honom, om han någonsin kommer under fund med att Slavovitsch har ägg gömda nå'nstans. Slavovitsch måste tala om för honom att han hade sålt äggen, men att köparen var anonym.»

»Slavovitsch bad att få tala om för Wildwater vem som har köpt äggen. 'Stabb', sa' han till mig, 'Wildwater kommer nog rännande. Ni kan få honom att betala åtta dollars'. 'Åtta dollars, å helsike heller!' sa' jag. 'Han skall allt få punga ut med tio innan jag släpper honom.' Jag sa' i alla fall till Slavovitsch att jag skulle tänka på saken och ge honom besked i morgon bittida. Naturligtvis ska vi låta honom tala om det för Wildwater. Eller hur?»

»Jo visst, Stabb. Gå till Slavovitsch det första du gör i morgon. Låt honom tala om för Wildwater att du och jag ä' kompanjoner om affären.»

Fem minuter därefter väcktes Nigger återigen av Stabben.

»Hör du, Nigger! Nigger!»

»Nå?»

»Inte en cent under tio per styck. Är du med på det?»

»Ja visst, det är bra», svarade Nigger sömnigt.

Om morgonen träffade Nigger åter Lucille Arral vid A. C. bolagets kortvarudisk.

»Nu är det i gång», jublade han. »Nu är det i gång. Wildwater har varit hos Slavovitsch och försökt köpa eller avprässa honom ägg. Och nu har Slavovitsch talat om för honom att Stabben och jag utgöra trusten.»

Lucille Arrals ögon strålade av förtjusning. »Jag skall genast gå och äta frukost», utbrast hon. »Och jag skall beställa ägg av uppassaren och bli så djupt bedrövad, då inga finns, att det kan smälta ett hjärta av sten. Och Wildwater har naturligtvis varit hos Slavovitsch och försökt köpa in trusten, om det också skall kosta honom en av hans guldgruvor. Jag känner honom. Stå på er och begär en hög siffra. Jag nöjer mig inte med mindre än tio dollars, och om ni säljer billigare, Nigger, förlåter jag er aldrig.»

Vid tolvtiden framsatte Stabben på bordet i deras stuga ett fat bönor, en mugg kaffe, ett surdegsbröd, en bleckburk med smör och en dito med kondenserad grädde, ett rykande fat med elgkött och fläsk och en karott med kokta torkade persikor och ropade: »Maten är färdig. Kasta en blick på Sally först.»

Nigger lade bort selen, som han höll på att laga, öppnade dörren och såg Sally och Bright med liv och lust köra bort en flock maroderande slädhundar från nästa hydda. Han såg också något annat som kom honom att skyndsamt stänga dörren och rusa bort till kaminen. Stekpannan, som ännu var het efter elgköttet och fläsket, satte han åter över

elden. Han lade i en duktig klump smör, tog ett ägg, slog sönder det och släppte det fräsande ner i pannan. Då han sträckte sig efter ännu ett ägg, kom Stabben fram och grep honom häftigt om armen.

»Vad gör du?» frågade han.

»Steker ägg», upplyste Nigger, i det han knackade sönder det andra och slängde undan Stabbens hand. »Hur står det till med din synförmåga? Tyckte du att jag stod och kammade mig?»

»Mår du inte riktigt bra?» frågade Stabben oroligt, då Nigger slog i tu ett tredje ägg och skickligt sköt undan honom med en armbågsstöt i bröstet. »Eller är du alldeles vriden? Du har redan förstört ägg för trettio dollars.»

»Det skall snart bli sextio», svarade Nigger och slog sönder det fjärde. »Ur vägen, Stabb. Wildwater är på väg uppför backen och är här om fem minuter.»

Stabben drog ett djupt andetag av förståelse och slog sig ned vid bordet. Då den väntade knackningen hördes på dörren, satt Nigger midtemot honom vid bordet, och framför sig hade de var sin tallrik med tre ångande stekta ägg.

»Kom in!» ropade Nigger.

Wildwater Charley, en grovlemmad ung jätte, nära sex fot lång och nittio kilo i vikt, steg in och skakade deras händer.

»Sitt ner och ät en bit, Wildwater», inbjöd Stabben. »Stek honom några ägg, Nigger. Jag slår vad om att han inte har ätit ägg på en hel evighet.»

Nigger tömde ytterligare ut tre ägg i stekpannan och ställde dem om några minuter framför gästen,

som såg på dem med så besynnerlig och bister min att Stabben efteråt tillstod att han varit rädd att Wildwater skulle stoppa dem i fickan och gå sin väg med dem.

»Snobbarna där nere i Staterna kan då inte ha det styvare än vi i fråga om mat», sade Stabben. »Här sitter nu ni och jag och Nigger och gluffar i oss ägg för nittio dollars utan att blinka.»

Wildwater tittade efter de hastigt försvinnande äggen och föreföll som förstenad.

»Ta för er, ni», uppmuntrade Nigger.

»De... de ä' inte värda några tio dollars», sade Wildwater långsamt.

Stabben antog utmaningen. »En sak är värd vad man kan få för den, eller hur?» frågade han.

»Ja, men...»

»Inga men. Jag talar bara om vad vi kan få för dem. Tio per styck, jaha. Vi ä' äggtrusten, Nigger och jag, och glöm inte det. Då vi säga tio per styck, så är det tio per styck.» Han torkade sin tallrik med en brödbit. »Jag skulle nästan kunna äta ett par till», suckade han och tog för sig av bönorna.

»Inte kan ni äta ägg så där», invände Wildwater. »Det är... det är inte rätt.»

»Vi ä' så förtjusta i ägg, Nigger och jag», lydde Stabbens ursäkt.

Wildwater åt upp sin portion med tveksam min och tittade misstänksamt på de båda kamraterna. »Ni kan göra mig en stor tjänst», började han på försök. »Sälj mig eller låna mig eller ge mig ungefär ett dussin av de där äggen.»

»Ja», svarade Nigger, »jag vet av egen erfarenhet

vad det vill säga att längta efter ägg. Men så fattiga ä' vi inte att vi sälja vår gästfrihet. De ska inte kosta er något...» En hård spark under bordet upplyste honom om att Stabben höll på att bli nervös. »Ett dussin, sa' ni, Wildwater?»

Wildwater nickade.

»Raska på då, Stabb», fortfor Nigger, »och stek dem åt honom. Jag förstår så väl. Jag minns den tiden då jag kunde äta ett dussin i ett kör.»

Men Wildwater lade en hejdande hand på den ivrige Stabbens arm och sade: »Jag menar inte stekta. Jag vill ha dem med skalen på.»

»Så att ni kan ta dem med er?»

»Ja.»

»Det är ju inte gästfrihet», invände Stabben. »Det är — det är affär.»

Nigger nickade instämmande. »Ja, det är en annan sak, Wildwater. Jag trodde att ni ville äta upp dem. Ser ni, vi ha gjort det på spekulation.»

Wildwaters farliga blå ögon började bli ännu farligare. »Jag skall betala er för dem», sade han skarpt. »Hur mycket?»

»Å, inte ett dussin», svarade Nigger. »Vi kan inte sälja ett dussin. Vi ä' inga viktualiehandlare, vi ä' spekulanter. Vi kan inte fördärva vår egen marknad. Vi ha bildat en solid trust, och då vi sälja, är det antingen hela lagret eller ingenting.»

»Hur många har ni, och vad vill ni ha för dem?»

»Hur många ha vi, Stabb?» frågade Nigger.

Stabben klarade strupen och adderade och subtraherade högt. »Låt mig se. Niohundra sjuttiotre minus nio står niohundra sextiotvå kvar. Och hela

klabbet, à tio per styck, gör niotusen sexhundratjugu dollars. Naturligtvis ä' vi honett folk, Wildwater, och vi lämna igen pengarna för de dåliga äggen, fast det finns inga så'na. Det är en sak som jag aldrig har sett i Klondyke — ett skämt ägg. Ingen är så dum att han sätter fram skämda ägg.»

»Det är rätt», inföll Nigger. »Pengarna tillbaka för de dåliga. Våra villkor ä' alltså: niotusen sexhundratjugu dollars för vartenda ägg i Klondyke.»

»Ni kan trissa upp dem till tjugu per styck och förtjäna hundra procent», föreslog Stabben.

Wildwater skakade dystert på huvudet och lade för sig av bönorna. »Det skulle bli för dyrbart. Jag vill bara ha några stycken. Jag ger er tio dollars för ett par dussin. Jag ger tjugu — men alla kan jag inte köpa.»

»Allt eller intet», var Niggers ultimatum.

»Hör på», sade Wildwater i ett anfall av öppenhjärtighet. »Jag vill tala uppriktigt med er, men låt det inte gå vidare. Som ni vet, var miss Arral och jag förlovade. Men hon har slagit upp. Det vet ni, det vet alla människor. Det är för hennes räkning jag vill ha äggen.»

»Hm», sade Stabben spefullt, »då är det tydligt och klart varför ni vill ha dem med skalen på. Men det trodde jag aldrig om er.»

»Vad?»

»Det är simpelt, det är just vad det är», fortfor Stabben med dygdig ovilja. »Det skulle inte förvåna mig om ni finge ett skott hagel i kroppen för det. Och det vore rätt åt er.»

Wildwater var nära att få ett anfall av sitt bekanta bärsärkraseri. Han knöt händerna så att en billig gaffel, som han höll i den ena, började kröka sig, och hans blå ögon sköto olycksbådande gnistor. »Nej, hör nu, Stabb, vad menar ni? Om ni tror att det är något försåtligt...»

»Jag menar vad jag menar», svarade Stabben trotsigt. »Och ni kan ge er tusan på att jag inte menar något försåtligt. Öppet och offentligt brukar så'nt försiggå. På annat sätt kan ni inte kasta dem.»

»Kasta... vad då?»

»Ägg, plommon, basebollar, vad som helst. Men ni gör vad ni får ångra, Wildwater. Det finns ingen operapublik som skulle tåla det. Fastän hon är aktris, är det ingen anledning att bombardera henne offentligt med hönsägg.»

Ett ögonblick såg det ut som om Wildwater var nära att springa i stycken eller få slag. Han sväljde en munfull hett kaffe och hämtade sig småningom.

»Ni misstar er, Stabb», sade han med kall självbehärskning. »Jag ämnar inte kasta ägg på henne. Förstår ni inte», fortfor han med växande iver, »att jag ämnar servera henne äggen på en tallrik, förlorade — så tycker hon bäst om dem.»

»Jag visste nog att jag bedömde er orätt», utbrast Stabben ädelmodigt. »Jag visste att ni inte kunde begå en så låg handling.»

»Nåja, låt det vara bra nu, Stabb», sade Wildwater förlåtande. »Låt oss nu återgå till affärerna. Ni hör vad jag vill ha äggen till. Jag måste nödvändigt ha dem.»

»Vill ni ha ägg för niotusen sexhundratjugu dollars?» frågade Stabben.

»Det där är skoj helt enkelt», förklarade Wildwater förargad.

»Det är affär», svarade Nigger. »Ni tror väl inte att vi gå omkring och sälja ägg för att skaffa oss motion?»

»Hör nu på ett förnuftigt ord», bad Wildwater. »Jag vill bara ha ett par dussin. Jag ger er tjugu dollars stycket för dem. Vad skall jag med alla de andra äggen? Jag har levat i åratal i det här landet utan ägg, och jag tänker jag fortfarande kan reda mig utan dem.»

»Inte skall ni ta humör för det», rådde Stabben. »Om ni inte vill ha dem, så är det ju inte mera med det. Vi ämna inte tvinga dem på er.»

»Men jag måste ha dem», jämrade Wildwater.

»Då vet ni vad de kosta — niotusen sexhundratjugu dollars, om jag inte har räknat orätt.»

»Men kanske de inte komma att användas», invände Wildwater. »Kanske miss Arral redan har förlorat smaken för ägg.»

»Jag tänker att miss Arral är värd vad äggen kosta», inföll Nigger lugnt.

»Värd!» Wildwater sprang upp i ivern. »Hon är värd en million dollars. Hon är värd allt vad jag äger. Hon är värd all guldsand i Klondyke.» Han satte sig och fortfor i lugnare ton: »Men inte har jag någon lust att offra tio tusen dollars på en frukost åt henne. Jag har ett förslag att göra er. Låna mig ett par dussin av edra ägg. Jag skall lämna dem till Slavovitsch. Han skall servera henne

dem med en hälsning från mig. Hon har inte skänkt mig ett småleende på hundra år. Om de där äggen inbringa mig ett småleende från henne, tar jag hela klabbet.»

»Vill ni skriva kontrakt på det?» sade Nigger hastigt, ty han visste att Lucille Arral skulle småle.

Wildwater gapade. »Ni ä' väldigt kniviga i affärer här uppe på kullen», sade han litet sarkastiskt.

»Vi gå bara in på ert eget förslag», svarade Nigger.

»All right, skriv ett då... så att det blir riktigt strängt förbindande», utbrast Wildwater, förargad över att ha måst ge tappt.

Nigger skrev genast ut kontraktet, vari Wildwater gick in på att köpa alla äggen för tio dollars per styck, förutsatt att de två dussin han fick låna ledde till försoning med Lucille Arral.

Wildwater hejdade sig med upplyftad penna just som han skulle skriva under. »Vänta litet», sade han. »Då jag köper ägg, köper jag friska ägg.»

»Det finns inte ett dåligt ägg i Klondyke», snäste Stabben.

»Men i alla fall, om jag träffar på ett dåligt ägg, ska ni ge mig tillbaka de tio jag har betalat för det.»

»Det är rätt», sade Nigger lugnande. »Det är inte mer än rättvist.»

»Och vartenda ägg ni lämnar tillbaka skall jag äta upp», förklarade Stabben.

Nigger sköt in ordet »friska» i kontraktet, och Wildwater skrev vresigt under, tog emot de utlånade två dussinen i en bleckflaska, drog på sig vantarna och öppnade dörren.

»Adjö, stråtrövare», brummade han och slog igen dörren.

Nigger var vittne till scenen följande morgon hos Slavovitsch. Han satt som Wildwaters gäst vid bordet närmast Lucille Arrals. Scenen utspelades nästan ordagrant som hon hade förutsagt.

»Har ni inte fått några ägg än?» sade hon i klagande ton till uppassaren.

»Nej, madame», svarade denne. »Det påstås att någon har köpt upp vartenda ägg i Dawson. Mr Slavovitsch har försökt få köpa några enkom för er räkning. Men karlen, som representerar trusten, vill inte släppa dem.»

Nu var det som Wildwater vinkade värden till sig, lade ena handen på hans axel och drog ned hans huvud. »Hör nu, Slavovitsch», viskade Wildwater hest, »jag skickade till er ett par dussin ägg i går kväll. Var ä' de?»

»I skafferiet, allesammans utom de sex jag har lagt av för er egen räkning.»

»Jag vill inte ha dem själv», viskade Wildwater ännu mera dämpat. »Förlora dem och servera miss Arral dem.»

»Jag skall själv göra det», försäkrade Slavovitsch.

»Och glöm inte — med en vördsam hälsning från mig», sade Wildwater till sist och släppte taget i värdens axel.

Den vackra Lucille Arral tittade liknöjt på sin portion bräckt skinka och potatismos, då Slavovitsch satte för henne två förlorade ägg.

»Med en vördsam hälsning från mr Wildwater», hörde gästerna vid nästa bord honom säga.

Nigger erkände för sig själv att det var bra spelat — den hastiga glada blixten i hennes ansikte, hennes impulsiva sätt att vända på huvudet, den ofrivilliga begynnelsen till ett leende som hon endast hejdade genom en storartad självbehärskning, då hon resolut drog tillbaka ansiktet för att säga något till restauratören.

Nigger kände en spark av Wildwaters mockasinklädda fot under bordet.

»Skall hon äta dem — det är frågan — skall hon äta dem?» viskade den senare ångestfullt.

Och med sneglande blickar sågo de Lucille Arral tveka, nästan skjuta ifrån sig tallriken och sedan duka under för dess frestelse.

»Jag tar äggen», sade Wildwater till Nigger. »Kontraktet är vid lag. Såg ni henne? Såg ni henne? Hon nästan smålog. Jag känner henne. Allt är klart. Två ägg i morgon, och hon förlåter mig och gör allt godt igen. Om hon inte vore närvarande, skulle jag trycka er hand, Nigger, så tacksam är jag. Ni är ingen stråtrövare, ni är en människovän.»

Nigger gick förtjust upp till sin hydda på kullen, där Stabben satt och lade patience i mörk förtvivlan. Nigger hade för längesedan kommit under fund med, att då hans kamrat tog fram korten för att lägga patience, var det ett tecken till att yttersta domen nalkades.

»Gå din väg, tala inte till mig», var den första snäsa Nigger fick ta emot.

Men Stabben tinade snart upp till en hel ström av ord.

»Nu är det slut med vissla», stönade han. »Trusten är sprängd. »I morgon komma de att servera äggtoddy på vartenda kafé för en dollar glaset. Det finns inte en flicka i hela Dawson som inte kommer att gå med ägg i förklädet. Vem tror du jag har mött? En gycke med tre tusen ägg — förstår du? Tre tusen, nyss komna från Forty Mile.»

»Käringprat», sade Nigger misstroget.

»Det är så tusan heller! Jag har sett äggen. Gautereaux heter han — en åbäkigt stor, blåögd fransk canadensare. Först frågade han efter dig, sedan tog han mig avsides och gav mig ett styng midt i hjärtat. Det var vår trust som hade satt fart i honom. Han visste om de där tre tusen i Forty Mile och gav sig i väg dit och lade vantarna på dem. »Låt mig se dem», sa' jag. Och han visade mig dem. Det var hans hundspann och ett par indianska pådrivare... de rastade nere på stranden, hade nyss kommit från Forty Mile. Och på slädarna låg det såpfjärdingar — små såpfjärdingar av trä.»

»Vi togo en med oss ut bakom en ishög midt på floden och slog upp den. Ägg! Fullt med ägg, alla packade i sågspån. Nigger, du och jag förlora. Vi ha spelat. Vet du vad han hade mage att säga mig? Att vi kunde få dem allesammans för tio dollars ägget. Vet du vad han gjorde då jag gick ifrån hans stuga? Han satte upp ett anslag om ägg till salu. Han sa' att vi hade förköpsrätt från tio på slaget till två på eftermiddagen, men om vi inte då kom, skulle han låta priset stiga högre än en pappersdrake. Han sa' att han inte var någon affärsman, men att han mycket väl förstod

när ett godt kap erbjöd sig — han menade dig och mig, det kunde jag förstå.»

»Det är bra», sade Nigger muntert. »Håll munnen ett ögonblick och låt mig fundera. Att handla raskt och i godt samförstånd det är allt vad som behövs. Jag skall stämma Wildwater hit klockan två för att ta emot äggen. Du köper Gautereaux's ägg. Försök att pruta. Även om du betalar tio dollars stycket för dem, övertar Wildwater dem för samma pris. Om du kan få dem billigare, ja, då förtjänar vi ju. Ge dig av nu. Laga att de ä' här inte senare än klockan två. Låna överste Bowies hundar och tag vårt spann. Laga att de ä' här på slaget två.»

»Hör du, Nigger», ropade Stabben då hans kompanjon gav sig i väg utför kullen. »Det är bäst att du tar ett paraply. Det skulle inte förvåna mig om det regnade ägg innan du kommer tillbaka.»

Nigger träffade Wildwater på klubben, och det blev en stormig halvtimme.

»Jag förbereder er på att vi ha fått flera ägg», sade Nigger, sedan Wildwater gått in på att komma till hans hydda klockan två och betala sitt inköp kontant.

»Ni har större tur än jag att få tag i ägg», medgav Wildwater. »Nå hur många ägg har ni nu? och hur mycket guldstoft skall jag ta med mig upp på er kulle?»

Nigger rådfrågade sin anteckningsbok. »Som det står nu, enligt Stabbens siffror, ha vi tretusen nio hundrasextiotvå ägg. Multiplicera med tio . . .»

»Fyrtio tusen dollars!» skrek Wildwater. »Ni sa' att det bara var ungefär niohundra ägg. Det är bedrägeri! Jag finner mig inte i det!»

Nigger tog upp kontraktet ur fickan och pekade på orden: betalas vid överlämnandet av varan. »Här sägs ingenting om det antal ägg som levereras. Ni gick in på att betala tio dollars för varje ägg vi levererade. Nåväl, vi ha fått äggen, och ett kontrakt är ett kontrakt. Men ärligt talat, visste vi inte av de andra äggen förr än efteråt. Då måste vi köpa dem för att hålla vår trust uppe.»

I fem långa minuter utkämpade Wildwater under en tryckande tystnad en strid med sig själv och gav sedan motvilligt efter.

»Jag har otur», sade han förkrossad. »Här myllrar ägg överallt. Och ju fortare jag kommer ifrån det här, desto bättre. Det kunde komma en hel lavin. Jag skall infinna mig klockan två. Men fyrtio tusen dollars!»

»Det är bara trettionio tusen sexhundratjugu», rättade Nigger.

»De väga väl två hundra skålpund. Jag måste hämta dem med hundspann.»

»Vi ska låna er våra spann», föreslog Nigger.

»Men var skall jag förvara dem? Nå, det gör detsamma. Jag skall komma. Men aldrig i livet skall jag äta ett ägg. De riktigt äckla mig.»

Klockan halv två kom Stabben med Gautereaux's ägg; han hade måst använda dubbelt spann i den branta backen. »Vi nästan fördubbla vår vinst», sade Stabben till Nigger, medan de staplade upp kaggarna inne i hyddan. »Jag prutade ner dem

till åtta dollars, och sedan han svurit en hel ramsa på franska, gav han med sig. Det blir alltså två dollars mer vinst på varje ägg, och de ä' tre tusen. Jag betalade honom fullt. Här är kvittot.»

Medan Nigger ställde upp guldvågen och beredde sig att göra affär, sysselsatte Stabben sig med att räkna.

»Här ä' siffrorna», tillkännagav han triumferande. »Vi förtjäna tolv tusen nio hundra sjuttio dollars. Och vi gjorde inte Wildwater någon skada. Han får miss Arral. För resten får han alla äggen. Det är ren vinst på alla håll. Ingen förlorar.»

»Även Gautereaux förtjänar tjugufyra tusen», skrattade Nigger, »minus naturligtvis vad äggen och frakten kosta honom. Och om Wildwater fortsätter trusten, kan han själv göra sig vinst på äggen.»

Då Stabben tittade ut på slaget två, såg han Wildwater komma uppför kullen. Då han kom in, var han pigg och affärsmässig. Han tog av sig sin stora björnskinnspäls, hängde upp den på en spik och slog sig ned vid bordet.

»Kom nu med äggen, edra banditer», började han. »Och om ni förstår vad er frid tillhörer, så nämn aldrig mera ordet ägg till mig.»

De började med den ursprungliga trustens oordnade lager, och alla tre räknade. Då de hunnit till två hundra, knäckte Wildwater plötsligt ett ägg mot bordskanten och öppnade det skickligt med sina tummar.

»Nej, låt bli det där!» opponerade sig Stabben.

»Det är mitt ägg, inte sant?» fräste Wildwater. »Jag betalar ju tio dollars för det. Men jag ämnar

inte köpa grisen i säcken. Då jag pungar ut med tio dollars ägget, vill jag veta vad det är jag får.»

»Om ni inte tycker om det, skall jag äta upp det», föreslog Stabben spefullt.

Wildwater tittade och luktade och skakade på huvudet. »Nej, det blir ingenting av, Stabb. Det är ett bra ägg. Ge mig en hink. Jag ämnar äta det till kvällen.»

Tre gånger knäckte Wildwater goda ägg på försök och lade ner dem i hinken bredvid sig.

»Två mer än ni hade beräknat, Stabb», sade han, då de slutat räkna. »Nio hundra sextiofyra, inte sextiotvå.»

»Då har jag räknat fel», erkände Stabben ridderligt. »De få följa med på köpet.»

»Nåja, det kan ni kosta på er», sade Wildwater bistert. »Det var den avdelningen. Nio tusen sex hundra tjugu dollars. Dem betalar jag nu. Skriv kvitto, Nigger.»

»Varför inte räkna de andra», föreslog Nigger, »och betala alla på en gång?»

Wildwater skakade på huvudet. »Jag är inte styv i räkna. En sak i sänder, så begår man inga misstag.»

Han gick bort till sin päls och tog ur vardera sidofickorna två guldpåsar så runda och långa att de liknade Bolognakorvar. Då det första äggpartiet betalats, var det endast några hundra dollars kvar i guldpåsarna.

Man satte upp en såpkagge på bordet och började räkna de tre tusen. Då man kommit till hundra, stötte Wildwater ett ägg hårdt mot bordskanten.

Det blev intet krasande ljud, det lät som om man handskats med en solid marmorkula.

»Hårdt fruset», anmärkte han och stötte till med mera kraft.

Han höll upp ägget, och de sågo att skalet endast företedde en mattare rand där stöten träffat.

»Hm», sade Stabben. »Det är inte underligt att det är fruset, då det nyss har fraktats hit från Forty Mile. Det behövs en yxa för att klyva det.»

»Ge mig en yxa», sade Wildwater.

Nigger gick efter den, och med en friluftsmans säkra hand och öga klöv Wildwater ägget midt i tu. Nigger fick onda aningar. Stabben var modigare. Han höll upp en av halvorna till sin näsa.

»Luktar som det ska», sade han.

»Men det ser inte alls ut som det ska», invände Wildwater. »Och hur kan det lukta, då lukten också har frusit bort? Vänta en minut.»

Han lade de båda äggshalvorna i en stekpanna och satte den på den heta kaminen. Sedan väntade de tre männen tyst och med uppspärrade näsborrar. Efter hand började en omisskännlig stank sprida sig i rummet. Wildwater brydde sig inte om att säga något, och Stabben var förstummad, han som först varit så tvärsäker.

»Kasta ut det», utbrast Nigger med ovilja.

»Vad tjänar det till?» frågade Wildwater. »Vi ska ju prova alla de andra.»

»Inte här i huset», sade Nigger hostande och nära att kasta upp. »Hugg i tu dem, så är det tillräckligt prov att vi se på dem. Kasta ut ägget, Stabb! Kasta ut det! Pu! Och låt dörren stå öppen!»

Kagge efter kagge öppnades, ägg efter ägg uttaget på måfå, höggs i tu, och varje ägg visade samma tecken till hopplös, ohjälplig förruttnelse.

»Jag vill inte be er äta upp dem, Stabb», gycklade Wildwater, »och om ni inte tar illa upp, säger jag adjö så fort som möjligt. Mitt kontrakt talade om friska ägg. Om ni vill låna mig en släde och ett hundspann, skall jag föra bort de friska, innan de bli smittade.»

Nigger hjälpte till att lassa på släden. Stabben satt vid bordet och lade patience.

»Hur länge har ni haft det här ägglagret?» lydde Wildwaters avskedsord.

Nigger svarade ej, och med en blick på sin i korten fördjupade kompanjon, började han vräka ut såpkaggarna i snön.

»Hör du, Stabb, hur mycket sa' du att du betalade för de där tre tusen?» frågade Nigger saktmodigt.

»Åtta dollars. Gå din väg. Tala inte till mig. Jag kan räkna lika bra som du. Vi förlora sjutton tusen på affären, om du vill veta't. Det räknade jag ut medan jag väntade på att det första ägget skulle börja lukta.»

Nigger funderade en stund, sedan bröt han åter tystnaden. »Hör du, Stabb. Fyrtio tusen dollars guld väger två hundra skålpund. Wildwater lånade vår släde och våra hundar för att föra bort sina ägg. Han kom uppför kullen utan släde. De båda guldpåsarna i hans pälsfickor vägde ungefär tjugu skålpund var. Det var överenskommet att betalningen skulle erläggas då varan levererades. Han hade

med sig så mycket guldstoft att han kunde betala de friska äggen. Han ämnade aldrig betala de tre tusen. Han visste att de voro dåliga. Men hur visste han att de voro dåliga? Vad tror du om det?»

Stabben strök ihop korten, ämnade blanda på nytt, men hejdade sig. »Hm... det är ingenting, det kan ett barn svara på. Vi förlora sjutton tusen, och Wildwater vinner sjutton tusen. Gautereaux's ägg voro Wildwaters hela tiden. Är det något annat du vill veta?»

»Ja. Varför i all rimlighets namn tog du inte reda på om de där äggen voro friska, innan du betalade dem?»

»Lika lätt som den första frågan. Gautereaux satte kniven på strupen på mig. Jag fick inte tid att prova äggen. Jag måste genast kuska i väg med dem för att kunna ha dem klara till leverans här. Och låt mig nu göra dig en hövlig fråga, Nigger. Vad sa' du att den hette som ingav dig idén till den där trusten?»

Stabbens patience hade sexton gånger vägrat att gå ut och Nigger höll på med förberedelserna till kvällsvarden, då överste Bowie knackade på dörren, lämnade Nigger ett brev och fortsatte vandringen hem till sin egen stuga.

»Såg du hans ansikte?» utbrast Stabben ursinnigt. »Han var nära att spricka av ansträngning att hålla sig allvarsam. Du och jag bli till ett väldigt åtlöje här, Nigger. Vi kunna aldrig mer visa oss här i Dawson.»

Brevet var från Wildwater, och Nigger läste det högt:

»Kära Nigger och Stabben! Har det nöjet att inbjuda er på supé i kväll hos Slavovitsch. Miss Arral kommer, likaså Gautereaux. Han och jag voro kompanjoner i Circle City för fem år sedan. Han är en hygglig karl och skall bli marskalk på vårt bröllop. Apropå äggen. De kommo hit för fyra år sedan. De voro skämda redan då. De voro skämda då de skickades från Californien. De ha alltid varit skämda. De lågo i Carluk en vinter och en vinter i Nutlik och sista vintern i Forty Mile, dit de såldes för vad magasinshyran hade kostat. Den här vintern komma de väl att stanna i Dawson. Förvara dem inte i varmt rum. Lucille säger att den här historien om er och henne och mig säkert har satt litet piff på Dawson.

Vänligen
W.»

»Nå, vad säger du?» frågade Nigger. »Vi anta naturligtvis bjudningen?»

»Jag har bara en sak att säga», svarade Stabben. »Och det är att Wildwater kommer inte att stå på bar backe, om han också blir pank. Han är en bra aktör — en förbannat bra aktör. Och en sak till vill jag säga: alla mina siffror ä' på tok. Wildwater vinner visserligen sjutton tusen, men han vinner mer än så. Du och jag ha presentat honom vartenda friskt ägg i Klondyke — niohundra sextiofyra stycken, därav två utom räkningen. Och han var nog simpel att lägga ner de tre provade i hinken. Och så till sist vill jag säga: du och jag ä' duktiga guldsökare och erfarna guldvaskare.

Men då det gäller affärer, ä' vi säkert de uslaste klåpare som någonsin ha stupat på det galna systemet: bli-rik-på-fläcken. Hädanefter är det bäst att du och jag hålla oss uppe i bergen och i de stora skogarna, och om du någonsin nämner ägg så jag hör det, säger jag ögonblickligen upp kompanjonskapet. Så mycket du vet det.»

XI.

TRALALIS STADSPLAN.

Nigger och Stabben möttes vid hörnet där värdshuset Elghornet låg. Den förre såg belåten ut och gick raskt. Stabben däremot släpade fötterna efter sig helt melankoliskt och hållningslöst.

»Varthän?» frågade Nigger muntert.

»Förbanna mig jag det vet», lydde det tröstlösa svaret. »Den som visste det ändå. Jag har ingenstans att gå. Jag har hållit på i två timmar med ett odrägligt parti poker — ingen piff, inga kort och ingen vinst att tala om. Spelade en robbert cribbage med Skiff Mitcell om en drink, och nu längtar jag så efter något att ta mig till att jag driver omkring på gatorna i hopp att få se ett hundslagsmål eller ett gräl eller något i den vägen.»

»Jag har något bättre att bjuda på», svarade Nigger. »Det är därför jag har sökt dig. Kom med.»

»Nu?»

»Ja visst.»

»Vart då?»

»På andra sidan ån, till Dwight Sanderson.»

»Honom har jag aldrig hört talas om», sade Stabben surmulet. »Och aldrig har jag heller hört talas om någon som bor på andra sidan ån. Varför bor han där? Är han inte klok?»

»Han har något att sälja», skrattade Nigger.

»Hundar? En guldgruva? Tobak? Vattentäta stövlar?»

Nigger skakade på huvudet vid varje fråga. »Kom med så får du höra, för jag ämnar köpa det av honom på spekulation, och om du vill kan du få halvera.»

»Det måtte väl inte vara ägg!» utbrast Stabben med en min av sarkastisk förfäran.

»Kom med», sade Nigger. »Du kan få gissa tio gånger, medan vi gå över isen.»

De gingo utför den höga strandbanken vid ändan av gatan och kommo ut på den isbetäckta Yukon. På tre kvarts mils avstånd, alldeles midtemot, reste sig flodens andra strand med branta klippor, flera hundra fot höga. Mot dessa klippor löpte en föga trafikerad väg, som slingrade sig fram mellan splittrade och upptornade isblock. Stabben följde Nigger hack i häl och fördrev tiden med att gissa på vad Dwight Sanderson hade att sälja.

»Renar? Kopparfyndighet eller tegelslageri? Björnskinn eller andra slags skinn? Lotterisedlar? En potatisranch?»

»Nu börjar det brännas», uppmuntrade Nigger. »Men bättre upp.»

»Två potatisrancher? En ostfabrik? En torvmosse?»

»Inte illa, Stabb. Nu har du inte tusen mil kvar så är du framme.»

»Ett stenbrott?»

»Det är lika nära som torvmossen och potatisranchen.»

»Tyst, låt mig tänka. Nu kommer det.» Tio minuter gingo under tystnad. »Nej, Nigger, jag bryr mig inte om att gissa mera. Om det där du skall köpa låter likt potatisranch, torvmosse och stenbrott, då är jag inte med längre. Och jag är inte med om affären förr än jag får se varan och kan bedöma den. Vad är det?»

»Nåja, du skall snart få se korten på bordet. Var god och titta dit upp. Ser du röken från den där stugan? Det är där Dwight Sanderson bor. Han har en stadstomt till salu.»

»Vad har han mera då?»

»Det är alltsammans», skrattade Nigger. »Utom reumatism, för det lär han ha lidit av.»

»Hör nu . . .» Stabben grep plötsligt sin kamrat i axeln så att han stannade. »Du menar väl inte att du tänker köpa stadstomt så här bortom all ära och redlighet?»

»Det är din tionde gissning, och på den vinner du. Kom nu.»

»Vänta ett ögonblick», bad Stabben. »Se dig omkring — ingenting annat än klippor och backsluttningar, bara upp och ner. Var skulle staden kunna ligga?»

»Det vete tusan.»

»Alltså köper du den inte för att den skall användas till stad?»

»Men Dwight Sanderson säljer den till stad», gäckades Nigger. »Kom nu, vi måste klättra upp här.»

Sluttningen var brant, och en smal stig slingrade sig uppför den som en fruktansvärd Jakobsstege. Stabben stönade och brummade över de skarpa hörnen och de branta avsatserna.

»Tänka sig en stad här! Här finns inte så stor slät yta att den rymmer ett frimärke. Och så är det flodens sämsta sida. All trafik går till andra stranden. Se på Dawson där. Där ryms fyrtio tusen personer till. Du är en köttätare, Nigger, en intelligent karl, jag vet det. Och jag vet att du inte köper den där marken till stad. Varför i Herrans namn köper du den då?»

»För att sälja den naturligtvis.»

»Men andra människor ä' inte så galna som Sanderson och du.»

»Kanske inte på samma sätt, Stabb. Jag ämnar köpa den här stadstomten, stycka den till småtomter och sälja dem till en hop kloka människor som bo där över i Dawson.»

»Hm. Hela Dawson skrattar ännu åt dig och mig och äggen. Vill du narra dem att skratta ännu mer?»

»Ja visst.»

»Men det är så förbannat dyrt, Nigger. Jag hjälpte dig att narra dem att skratta med äggen, och min andel av skrattet kostade mig nära nio tusen dollars.»

»All right. Du behöver inte vara med om det här. Då blir hela vinsten min. Men du måste hjälpa mig ändå.»

»Ja, det skall jag nog göra. Och se'n ska de skratta

ännu mera åt mig. Men den här gången ger jag inte ut så mycket som ett uns. — Vad begär Sanderson för den? Ett par hundra?»

»Tio tusen. Men jag vill ha den för fem.»

»Å, den som vore präst.» Stabben andades häftigt.

»Varför det?»

»Jo, då skulle jag hålla en alldeles förbannat vältalig predikan över en text som du kanske har hört talas om: dåren och hans pengar.»

»Kom in», hörde de Dwight Sanderson ropa ilsket, då de knackade på hans dörr, och då de kommo in, stod han nedhukad över den murade spiseln och stötte kaffebönor instoppade i en bit säckväv.

»Vad vill ni?» frågade han barskt och tömde det sönderstötta kaffet i en kaffepanna som stod över glödhögen på spiseln.

»Språka om affärer», svarade Nigger. »Ni lär ha stakat ut en stadsplan här. Vad vill ni ha för den?»

»Tio tusen dollars», lydde svaret. »Och nu då jag har sagt det, kan ni skratta och gå er väg. Där är dörren. Adjö.»

»Men jag har ingen lust att skratta. Jag vet många saker som ä' roligare än att klättra uppför edra klippor. Jag vill köpa en stadstomt.»

»Jaså, vill ni det? Nå, det gläder mig att höra ett förnuftigt ord.» Sanderson kom fram och satte sig midtför de besökande med händerna på bordet och oroligt sneglande bort till kaffepannan. »Jag har sagt er mitt pris, och jag skäms inte att säga det en gång till — tio tusen. Nu kan ni skratta eller köpa, det gör mig alldeles detsamma.»

För att visa sin liknöjdhet trummade han med sina hårda knogar mot bordet och tittade på kaffepannan. En minut därefter började han gnola entonigt: »Tralali tralala, tralali tralala...»

»Hör på, mr Sanderson», sade Nigger. »Den här stadstomten är inte värd tio tusen. Om den är värd så mycket, kan den lika väl vara värd hundra tusen — och det vet ni att den inte är —, då är den inte värd tio cents.»

Sanderson trummade med knogarna och gnolade: »Tralali tralala,» tills kaffepannan kokade över. Sedan han lugnat den med en halv kopp kallt vatten och flyttat den åt sidan på den heta spiseln, slog han sig ned igen. »Hur mycket bjuder ni?» frågade han Nigger.

»Fem tusen.»

Stabben brummade.

Åter kom en stunds trummande och trallande.

»Ni är ingen idiot», sade Sanderson till Nigger. »Ni sade, att om den inte var värd hundra tusen, var den inte värd tio cents. Och ändå bjuder ni fem tusen för den. Alltså är den värd hundra tusen.»

»Ni kan inte förtjäna tjugu cents på den», svarade Nigger häftigt. »Inte om ni stannar här tills ni multnar.»

»Jag skall förtjäna dem på er.»

»Å, visst inte.»

»Nå, då stannar jag väl här och multnar», svarade Sanderson i en ton som om det vore hans sista ord.

Han tog ingen vidare notis om sina gäster och sysslade med sina matbestyr som om han varit en-

sam. Då han värmt upp en skål med bönor och skurit av en skiva bröd, dukade han för en person och började äta.

»Nej, tack», mumlade Stabben. »Vi ä' inte ett dugg hungriga. Vi åto strax innan vi gingo hit.»

»Låt oss se edra papper», sade Nigger slutligen. Sanderson trevade under sin huvudgärd och tog fram en bunt papper. »Allt är klappat och klart», sade han. »Det där långa med de stora sigillen på har rest ända från Ottawa. Distriktsmyndigheterna ha ingenting med den saken att göra. Det är Canadas regering som tillerkänner mig äganderätt till den här stadstomten.»

»Hur många jordlotter har ni sålt under de två år ni har ägt den?» frågade Stabben.

»Det angår er inte», svarade Sanderson buttert. »Det finns ingen lag som förbjuder en man att bo ensam på sin stadstomt, om han har lust.»

»Jag ger er fem tusen», sade Nigger. Sanderson skakade på huvudet.

»Jag vet inte vem som är galnast», jämrade sig Stabben. »Kom med ut ett ögonblick, Nigger. Jag vill viska något till dig.»

Nigger åtlydde motvilligt sin kompanjons uppmaning.

»Har du aldrig tänkt på», sade Stabben, då de stodo i snön utanför dörren, »att det är milsvida sträckor av berg på ömse sidor om den här fåniga stadstomten, som inte tillhöra någon och som du kan få för vad det kostar att mäta upp dem?»

»De duga inte», svarade Nigger.

»Varför inte?»

»Det förvånar dig varför jag just vill köpa den här terrängen, då det finns sådana milsvida sträckor?»

»Ja visst.»

»Det är just knuten», fortfor Nigger triumferande. »Om det förvånar dig, så kommer det också att förvåna alla andra. Och då de ä' förvånade, ska de komma rännande. Genom din egen förvåning bevisar du att det är riktig psykologi. Hör nu på, Stabb· jag ämnar leverera Dawson en vara som skall göra slut på äggskrattet. Kom nu med in igen.»

»Jaså», sade Sanderson, då de kommo tillbaka, »jag trodde att ni hade givit er av.»

»Nå, vad är ert sista pris?» frågade Nigger.

»Tjugu tusen.»

»Jag ger tio.»

»All right, för det priset säljer jag. Det var vad jag ville ha från början. Men när betalar ni?»

»I morgon, i Nordvästbanken. Men det är två andra saker jag vill ha för de där tio tusen. Först och främst, då ni får pengarna, skall ni fara nedåt floden till Forty Mile och stanna där till vinterns slut.»

»Det är lätt. Och vidare?»

»Jag betalar er tjugufem tusen, och därav rabatterar ni femton.»

»Gärna för mig.» Sanderson vände sig till Stabben. »Folk påstod att jag var en galning då jag kom hit och stakade ut stadsplanen», sade han

hånfullt. »Då är jag ju en tiotusendollarsgalning, inte sant?»

»Klondyke är fullt av galningar», var allt vad Stabben kunde svara, »och då de ä' så många, måste väl någon ha tur.»

Följande förmiddag legaliserades Dwight Sandersons försäljning av stadstomten — »som hädanefter erhåller namnet Tralali», lät Nigger rycka in i köpehandlingen. I Nordvästbanken vägdes också tjugufem tusen av Niggers guld upp av kassören, medan ett halvt dussin tillfälliga åskådare bevittnade vägningen och överlämnandet.

I ett guldsökarläger äro alla misstänksamma. Varje obegriplig handling tycks dem antyda en hemlig guldfyndighet, om också denna handling endast består i en jaktutflykt efter älg eller en promenad efter mörkrets inbrott för att beundra norrskenet. Och då det blev bekant att en så framstående person som Nigger Bellew hade betalat tjugufem tusen dollars till gubben Sanderson, ville Dawson veta vad han betalade dem för. Vad hade Dwight Sanderson, där han satt och svalt på sin ödsliga stadstomt, någonsin ägt som var värdt tjugufem tusen? I brist på svar höll Dawson med rätta skarp utkik på Nigger.

Fram på eftermiddagen blev det allmänt känt att flera dussin män hade gjort i ordning lätt packning och gömt den i lämpliga krogrum utmed huvudgatan. Var Nigger visade sig, iakttogs han av många ögon. Och som ett bevis på att man tog honom på allvar var icke en enda av hans många bekanta nog närgången att göra honom frågor om

hans affär med Dwight Sanderson. Å andra sidan nämnde ej heller någon hans ägg. Stabben var föremål för samma bevakning och samma välvilliga taktfullhet.

»Det är alldeles som om jag hade mördat någon eller hade fått kopporna, så bevaka de mig och tyckas vara rädda för att tilltala mig», sade Stabben, då han råkade möta Nigger utanför Elghornet. »Se på Bill Saltman där tvärsöver gatan — han förgås av begär att titta, och ändå står han alltjämt med nedslagna ögon. Han ser ut som om han inte visste att du och jag funnos till. Men jag slår vad om en drink, att om du och jag kilade gesvint om hörnet, som om vi ämnade oss nån'stans, och sedan vände oss om helt tvärt, skulle vi få se honom ränna efter oss med en helvetes fart.»

De gjorde försöket, och då de vände om vid nästa hörn, mötte de Saltman som galopperade efter dem med sjumilasteg.

»Tjänis, Bill», hälsade Nigger. »Vart skall ni ta vägen?»

»Bara ute och flanerar», svarade Saltman, »bara ute och flanerar. Vackert väder, eller hur?»

»Hm», sade Stabben spefullt, »om ni kallar det där att flanera, hur bär ni er då åt när ni storspringer?»

Då Stabben gav hundarna mat den kvällen, hade han ett klart medvetande av att tio tolv par ögon genomborrade honom från det omgivande mörkret. Och då han band hundarna i stället för att låta dem gå lösa om natten, visste han att han hade givit Dawson ännu en anledning till nervositet.

Enligt programmet superade Nigger nere i staden och gick sedan ut för att roa sig. Var han visade sig, blev han medelpunkt för intresset, och han gjorde ronden med flit. Värdshussalarna blevo fulla då han kom in och tomma då han gick. Om han köpte en stapel marker vid en rulett, var han inom fem minuter omringad av ett dussin spelare. Han utkrävde en liten hämnd på Lucille Arral genom att stiga upp och lämna operan just som hon gjorde sin entré för att sjunga sin populäraste aria. Om tre minuter hade två tredjedelar av hennes publik försvunnit efter honom.

Klockan ett på natten gick han framåt den ovanligt folkrika huvudgatan och vek av uppåt vägen som ledde till hans blockhus. Och då han stannade i backen, hörde han bakom sig gnisslet av mockasiner i snön.

En timme var det mörkt i huset, sedan tände han ett ljus, och efter en stund — lagom lång för att en man skulle hinna kläda sig — öppnade han och Stabben dörren och började sela på hundarna. Då ljusskenet från stugan strömmade ut över dem och deras sysselsättning, hördes en svag vissling på ganska kort avstånd. Denna vissling upprepades nedanför kullen.

»Hör», fnittrade Nigger. »De ha bildat tiraljörkedja mot oss och rapportera ner till staden. Jag slår vad om att fyrtio män just nu kasta filtarna av sig och kliva i sina byxor.»

»Ä' inte människorna galna?» fnittrade Stabben tillbaka. »De tänka inte på annat än att bli rika utan arbete. Den idiot som ville lägga manken

till i våra dagar, han ... ja, han är en idiot. Världen är smäckfull, ända upp över bräddarna full av narrar som tigga och be att man skall ta ifrån dem deras guldstoft. Men innan vi ge oss av utför backen, vill jag bara tala om att jag halverar med dig, om du ännu går in på det.»

Släden var lätt lastad med sov- och matattiralj. En liten rulle stålkabel stack tydligt fram under en proviantsäck, och en kofot låg halvt gömd på bottnen av släden jämte surrtågen.

Stabben smekte kabeln med vanten och kastade en sista öm blick på kofoten. »Hm», sade han, »jag skulle minsann dra öronen åt mig, om jag såg sådana där saker i en släde en mörk natt.»

De läto hundarna trava utför backen under varsam tystnad, och då de kommo ut på släta marken och körde huvudgatan norrut, åt sågen till, direkt från affärskvarteren, iakttogo de ännu större försiktighet. De hade ej sett någon människa, men då de veko av, hördes en vissling bakom dem i det stjärnbelysta mörkret. De foro med rask fart förbi sågen och sjukhuset, ungefär en kvarts mil. Sedan vände de om och styrde kurs tillbaka samma väg de kommit. Efter de första hundra meterna hade de så när törnat ihop med fem karlar som jagade framåt så fort hundarna orkade springa. Alla buro tunga arbetspackningar på ryggen. En av dem hejdade Niggers spannhund, och de andra samlades omkring dem.

»Har ni sett en släde fara åt andra hållet?» frågades det.

»Nix», svarade Nigger. »Är det ni, Bill?»

»Nå, det var då tusan!» utbrast Bill Saltman överraskad. »Är det inte Nigger!»

»Vad gör ni ute så sent på natten?» frågade Nigger. »Flanerar ni?»

Innan Bill Saltman hann svara, slöto två springande män sig till gruppen. De följdes av några flera, och knarrandet i snön tillkännagav att det snart skulle komma en hel mängd.

»Var äro edra vänner?» frågade Nigger. »Vad gäller rusningen?»

Saltman tände sin pipa, som han omöjligen kunde njuta av, så andfådd som han var efter språngmarschen, och svarade icke. Man kunde ej låta narra sig av hans knep att tända stryckstickan för att få se släden, och Nigger lade märke till att allas ögon riktades på kabeln och kofoten. Sedan slocknade stickan.

»Vi hörde bara ett rykte, bara ett rykte», mumlade Saltman viktigt och hemlighetsfullt.

»Kan inte Stabben och jag få vara med?» frågade Nigger ivrigt.

Någon fnittrade sarkastiskt i de bortre leden.

»Vart ämna ni er?» frågade Saltman.

»Och vilka ä' ni?» parerade Nigger. »En polispatrull?»

»Bara intresserade, bara intresserade», sade Saltman.

»Ja, det kan ni ge er tusan på att vi ä'», sade en annan röst inne i mörkret.

»Hör nu», inföll Stabben, »jag undrar vem som är värst lurad här?»

Alla skrattade genast.

»Kom nu, Stabb, så ge vi oss av igen», sade Nigger och drev på hundarna.

De andra ryckte in bakom dem och följde efter.

»Ha ni inte allesammans blivit yra i mössan?» hånade Stabben. »Då vi mötte er, va' ni på väg bort, och nu vet ni inte vart ni ta vägen. Ha ni förlorat adresslappen?»

»Dra åt helvete», sade Saltman artigt. »Vi komma och gå alldeles som det behagar oss. Vi resa inte med adresslapp.»

Och med Nigger i spetsen och Stabben vid styrstången for släden utför huvudgatan eskorterad av tre tjog karlar, alla med arbetspackning på ryggen. Klockan var tre på morgonen, och endast nattsvärmare sågo processionen och kunde berätta därom för Dawson följande dag.

En halvtimme därefter selades hundarna av utanför blockhusets dörr, och de sextio karlarna stodo där och väntade med bister min.

»God natt, grabbar», ropade Nigger och stängde dörren.

Om fem minuter var ljuset släckt, men innan en halvtimme gått, smögo Nigger och Stabben sig ut och började sela på hundarna i mörkret.

»Hallå, Nigger», sade Saltman och kom dem så nära att de kunde se honom otydligt.

»Jaså, er kan jag inte skaka av mig, tycks det», svarade Nigger muntert. »Var ä' edra kamrater?»

»De ha gått för att ta sig ett glas. De lämnade mig kvar här för att hålla ögonen på er, och det ämnar jag också göra. Vad har ni för er, Nigger?

Ni kan inte bli av med oss, så att ni kan lika gärna låta oss få vara med. Vi ä' allesammans edra vänner, det vet ni.»

»Det finns tillfällen då man kan låta sina vänner vara med», sade Nigger undvikande, »och andra då man inte kan det. Det här är ett av de tillfällen då man inte kan det. Det är bäst att ni går och lägger er. God natt.»

»Här blir ingen sömn av i natt. Ni känner oss inte, Nigger. Vi hänga efter er som kardborrar.»

Nigger suckade. »Nåja, Bill, om ni nödvändigt *måste* ha er vilja fram, så kör för det då. Kom nu, Stabb, vi få inte söla längre.»

Saltman lät höra en skarp vissling, då släden satte sig i rörelse, och följde efter dem. Nedifrån kullen och slätten hördes tiraljörernas visslingar. Stabben gick vid styrstången, och Nigger och Saltman gingo bredvid varandra.

»Hör på, Bill», sade Nigger, »jag vill göra er ett förslag. Har ni lust att vara med om det här, ni ensam?»

Saltman tvekade ej. »Och lämna de andra i sticket? Nej, sir. Vi ska vara med allesammans.»

»Då är det först er tur», utbrast Nigger, i det han intog boxareställning och drev den andre ut i den djupa snön bredvid vägen.

Stabben piskade på hundarna och körde söderut med sitt spann, på den väg som mellan enstaka blockhus på kullarna ledde till Dawsons baksida. Nigger och Saltman rullade i snön, sammanslingrade. Nigger ansåg sig vara i den yppersta form, men den muskulöse och härdade Saltman var mer

än tjugu kilo tyngre och fick honom under sig flera gånger. Nigger låg helt stilla och vilade sig. Men varje gång Saltman försökte släppa honom och ge sig i väg, sträckte Nigger ut armen och högg tag i honom, och så blev det ny brottning igen.

»Ni är inte så bortkommen», erkände Saltman efter tio minuter, där han flämtande satt grensle över Niggers bröst. »Men jag lägger omkull er varenda gång.»

»Och jag håller er kvar varenda gång», flämtade Nigger. »Det är just min uppgift, bara att hålla er kvar. Vart tror ni att Stabben tar vägen under tiden?»

Saltman gjorde en vild ansträngning att komma lös och var nära att lyckas. Nigger grep honom om smalbenet så att han föll framstupa. Nedifrån backen hördes oroligt frågande visslingar. Saltman satte sig upp och visslade ett gällt svar, men fick nu Nigger över sig. Denne lade honom på rygg och satte sig grensle över honom med knäna på Saltmans biceps och händerna om hans axlar så att han höll honom nere. Och i denna ställning träffade guldsökarna på dem. Nigger skrattade och steg upp.

»Ja, godnatt då, grabbar», sade han och gick utför backen med sextio förbittrade och bistert beslutsamma guldsökare hack i häl.

Han vek av norrut förbi sågen och sjukhuset och följde flodvägen utmed de branta klipporna nedanför Moosehideberget. Han gjorde ett slag omkring indianbyn, fortsatte till mynningen av Moose Creek, vände sedan om och mötte sina följeslagare.

»Ni trötta ut mig», sade han med väl spelad förbittring.

»Vi gå väl inte för bröstgänges till väga mot er?» sade Saltman artigt.

»Nej, visst inte», fräste Nigger med ännu bättre spelad ilska, i det han blandade sig med dem och anträdde återvägen till Dawson. Två gånger försökte han gå över den väglösa floden med dess isblockshögar, men de andra följde beslutsamt efter, och bägge gångerna uppgav han försöket och återvände till Dawsonstranden. Han traskade nedåt stora gatan, gick över Klondykeflodens is till Klondyke City och så tillbaka till Dawson igen. Klockan åtta, då det började dagas, släpade han sig bort till Slavovitschs restaurang, där borden snart voro upptagna av frukostgäster.

»Godnatt, gossar», sade han då han betalade sin räkning.

Han sade omigen godnatt, då han klättrade uppför kullen. Nu, då det var stora ljusa dagen, följde de ej efter honom, utan nöjde sig med att titta efter honom tills han var hemma hos sig.

I två dagar drev Nigger omkring i staden, alltjämt föremål för vaksamt spioneri. Stabben hade försvunnit med släden och hundarna. Varken de som färdades upp eller ner på Yukon eller de som kommo från Bonanza, Eldorado eller Klondyke hade sett till honom. Man hade ingen annan att hålla sig till än Nigger, som förr eller senare säkert skulle söka förena sig med sin försvunne kompanjon, och på Nigger koncentrerade sig allas uppmärksamhet. Den andra kvällen lämnade han ej sin hydda, släckte

lampan klockan nio och ställde väckarklockan på två. Vaktarna utanför hörde väckaruret ringa, så att då han en halvtimme därefter kom ut, väntades han av en hel skara, icke sextio man, utan minst tre hundra. Ett flammande norrsken upplyste nejden, och med detta talrika följe gick han ner till staden och in på Elghornet. Salen blev genast fullpackad med en orolig och retlig folkmassa som intog förtäring och i fyra långa timmar såg Nigger spela cribbage med sin gamle vän Breck. Strax efter sex på morgonen lämnade Nigger Elghornet med ett uttryck av hat och dysterhet i sitt ansikte, såg ej åt någon, hälsade ej på någon, och gick sedan uppför huvudgatan följd av tre hundra personer i spridd ordning, vilka ropade okvädinsord eller hurrade ironiskt för honom.

»Godnatt, gossar», sade han i bitande ton vid Yukonstranden där vägen slutade. »Nu skall jag äta frukost och sedan gå och lägga mig.»

De tre hundra ropade att de inte ville skiljas från honom, och så följde de honom ut på den isbelagda floden, där han styrde direkt kurs på Tralali. Klockan sju på morgonen gick han i spetsen för folkmassan uppför sicksackvägen och över till den öppna, sluttande planen framför Dwight Sandersons stuga. Ett ljus lyste bakom pergamentsfönstret, och rök virvlade upp ur skorstenen. Stabben öppnade dörren.

»Stig in, Nigger», sade han. »Frukosten är färdig. Nej se, så många goda vänner du har med dig!»

Nigger vände sig om på tröskeln. »Ja, godnatt nu, grabbar. Hoppas ni ä' belåtna med er promenad.»

»Vänta ett ögonblick, Nigger», ropade Bill Salt-

man i djupt besviken ton. »Jag vill tala med er ett ögonblick.»

»Sjung ut», svarade Nigger jovialiskt.

»Vad har ni betalat Sanderson tjugufem tusen för? Vill ni svara mig på det?»

»Ni gör mig ledsen, Bill», svarade Nigger. »Jag har kommit hit för att få vara på landet, så att säga, och så kommer ni och vill korsförhöra mig, då jag vill ha stillhet och lugn och frukost. Varför skall man slå sig ned på landet om inte för att få stillhet och lugn?»

»Ni svarar inte på min fråga», sade Bill Saltman med sträng logik.

»Det ämnar jag inte heller göra, Bill. Det där är en absolut privat affär mellan Dwight Sanderson och mig. Är det något mera ni vill fråga mig om?»

»Varför hade ni en kofot och en stålkabel med er på släden härom kvällen?»

»Det angår er inte ett dugg, Bill. Men om Stabben här vill tala om det för er, så gärna för mig.»

»Det skall jag visst det!» utropade Stabben och klev beskäftigt ut. Han öppnade munnen, men tvekade och vände sig till sin kompanjon. »Uppriktigt och oss emellan sagt, Nigger, tycker jag inte alls att det angår dem. Kom in nu. Annars blir kaffet odrickbart.»

Dörren stängdes, och de tre hundra stodo kvar i snopna och brummande grupper.

»Hör nu, Saltman», sade en karl, »jag trodde att ni skulle visa oss vägen till det där.»

»Kommer aldrig i fråga», svarade Saltman buttert. »Jag sa' att Nigger skulle visa oss vägen.»

»Hit?»

»Ni vet lika mycket om det som jag, och vi vet allesammans att Nigger har någonting undangömt nå'nstans. Varför betalade han annars Sanderson de tjugufem tusen? Inte var det för den här usla stadstomten, så mycket är då säkert.»

En kör av utrop instämde i Saltmans yttrande.

»Nå, vad ska vi göra nu» frågade någon ynkligt.

»Jag för min del ämnar äta frukost», sade Wild-water Charley muntert. »Ni förde oss upp i en återvändsgränd den här gången, Bill.»

»Det gjorde jag visst inte», invände Saltman. »Det var Nigger som gick i spetsen. För resten, kan ni förklara de där tjugufem tusen?»

Halv nio, då det blivit ljusare, öppnade Stabben dörren försiktigt och tittade ut. »Å tusan», utbrast han, »de ha allesammans lommat i väg ner till Dawson. Jag trodde de ämnade slå läger här.»

»Var lugn, de komma nog smygande tillbaka», försäkrade Nigger. »Om jag inte gissar galet, skall du snart få se halva Dawson här uppe. Kom nu och hjälp till. Vi ha mycket att göra.»

»Låt oss prova nu», sade Stabben då han efter en timmes förlopp betraktade resultatet av deras arbete — ett vindspel i ett hörn av rummet, med en ändlös lina som löpte omkring två valsar.

Nigger vevade utan någon ansträngning, och linan gled och knakade. »Gå ut nu, Stabb, och säg mig hur det låter.»

Lyssnande vid den stängda dörren hörde Stabben alla de ljud ett vindspel åstadkommer då det uppfordrar någonting tungt och ertappade sig med att

försöka beräkna djupet av det schakt varifrån detta tunga hissades upp. Sedan kom en paus, och i sin fantasi såg han ämbaret närma sig vindspelet. Sedan hörde han det hastigt sänkas och det dova ljudet som av ett ämbar som plötsligt sättes ner vid randen av ett schakt. Han öppnade dörren och utbrast förtjust:

»Jag hörde det, jag blev nästan lurad själv. Nå, vidare?»

Det nästa som gjordes var att släpa in ett dussin slädlaster sten i huset. Och mycket annat utfördes under denna ofantligt bråda dag.

»I kväll kör du ner till Dawson med hundarna», instruerade Nigger, då de slutat kvällsvarden. »Lämna dem åt Breck, han skall ta hand om dem. Man kommer att hålla ögonen på vad du gör, så att det är bäst att du låter Breck gå till A. C. bolaget och köpa upp allt sprängkrut — de ha bara några hundra skålpund inne. Och bed Breck rekvirera ett halvt dussin stenborrar från smeden. Breck är gruvkarl och kan nog ge smeden en idé om vad han vill ha gjort. Och ge Breck de här inmutningsteckningarna, så att han kan få dem inregistrerade hos guldkommissionären i morgon. Och så till sist skall du vara klockan tio på stora gatan och lyssna hitåt. Kom ihåg, jag vill inte att det skall bli starka skrällar. Dawson måste nätt och jämnt höra dem, men inte mera heller. Jag skall göra tre olika starka, och då kan du höra vilken som är närmast det rätta.»

Då Stabben klockan tio på kvällen gick utför stora gatan, föremål för många blickar och själv

med spetsade öron, hörde han en svag och avlägsen explosion. Trettio sekunder därefter kom en till, så pass stark att den tilldrog sig andras uppmärksamhet på gatan. Sedan kom en tredje så våldsam att den kom fönsterrutorna att skallra och lockade ut innevånarna på gatan.

»Nu har du satt fart i dem», berättade Stabben andfådd, då han en timme därefter kom till Tralalihuset. »Du skulle ha sett dem! Har du någonsin sparkat till en myrstack? Så såg Dawson ut. Stora gatan var ett enda surrande myller då jag gav mig i väg. I morgon blir det stor folkträngsel här uppe. Och om de inte redan nu ä' på väg att smyga sig hit upp, så vore det mer än underligt.»

Nigger skrattade, gick bort till det s. k. vindspelet och vevade ett par gånger så att det gnisslade. Stabben petade bort mossan mellan stockarna på fyra ställen, så att han fick titthål i väggarna. Sedan blåste han ut ljuset.

»Nu», viskade han efter en halvtimme.

Nigger vevade långsamt på vindspelet, hejdade sig efter några minuter, tog en bleckhink fylld med jord och strök den med gnissel och oväsen mot stenhögarna som de burit in. Sedan tände han en cigarrett, i det han dolde tändstickslågan mellan sina händer.

»De ä' tre», viskade Stabben. »Du skulle ha sett dem! Då du väsnades med hinken, kunde de knappt stå stilla. Nu står en vid fönstret och försöker titta in.»

Nigger sög på sin cigarrett så att han kunde se på sitt ur.

»Vi måste göra det här systematiskt», viskade han. »Vi ska hala upp en hink i var kvart. Och under tiden...»

Mot ett tredubbelt underlag av säckväv bearbetade han ett stenblock med en kallmejsel.

»Utmärkt, utmärkt», stönade Stabben förtjust. Han smög sig ljudlöst bort till titthålet. »De stå tätt tillsammans, och jag hör nästan vad de säga.»

Och ända till klockan fyra på morgonen lät det, med femton minuters mellantid, som om en hink hissats upp av vindspelet som knakade och gick rundt utan att uppfordra någonting alls. Sedan försvunno lyssnarna där utanför, och Nigger och Stabben gingo till sängs.

Då det dagades, granskade Stabben mockasinspåren. »Långa Bill Saltman var en av dem», förklarade han. »Se, så'na stora spår!»

Nigger kastade en blick nedåt floden. »Bered dig på främmande. Där komma redan två på isen.»

»Hm. Vänta tills Beck har gjort inregistreringen klockan nio. Då kommer det två tusen.»

»Och varenda en skränar om 'moderåder'», skrattade Nigger. »Källan till Klondykefyndigheterna äntligen funnen!»

Stabben, som hade klättrat upp på en brant bergsknalle granskade med kännaremin det stycke terräng de mutat in.

»Det ser sannerligen ut som en riktig åder», sade han. »En expert skulle nästan kunna dra upp dess riktning under snön. Det här kan lura vem som helst. Ytan täckt med nedrasade stenskärvor, och

underlagret? Ser alldeles ut som det rätta, fast det inte är det.»

Då de båda mnänen som varit på väg över floden klättrat uppför sicksackstigen, funno de hyddan stängd. Bill Saltman, som gick i spetsen, smög sig fram till dörren, lyssnade och vinkade sedan Wildwater Charley till sig. Där inne hördes gnisslet av ett vindspel som bär en tung börda. De väntade och hörde slutligen en hink stöta emot stenar och sättas ner. Fyra gånger hörde de detta upprepas under den följande timmen. Sedan knackade Wildwater på dörren. Inifrån hördes svaga, försiktiga ljud, sedan blev det tyst, man hörde flera förstulna ljud, och efter fem minuter öppnade den flämtande Nigger dörren på glänt och tittade ut. De sågo grus och små stenskärvor i hans ansikte och på skjortan. Hans hälsning var misstänkt vänlig.

»Vänta ett ögonblick, så kommer jag ut», sade han.

Han tog på sig vantarna, trängde sig ut genom dörren och stod nu i dörren framför de besökande. De lade genast märke till att hans skjorta var smutsig och dammig på axlarna och att knäna på hans overalls ännu företedde spår av grus som hastigt borstats av utan att det ändå lyckats få riktigt bort det.

»Litet tidigt att komma och hälsa på», anmärkte han. »Varför ha ni gått över floden? Ä' ni ute på jakt?»

»Just det, ja, Nigger», sade Wildwater förtroligt. »Och ni kan gärna visa er tillmötesgående. Ni har någonting här . . .»

»Om ni ä' ute på spaning efter ägg...» började Nigger.

»Å, seså, glöm det där. Här gäller det affärer.»

»Jaså, det är meningen att köpa tomter?» Nigger hasplade ur sig en lång svada. »Här är väldigt stiliga tomter. Men ni förstår, vi kan inte sälja än. Vi ha inte fått stadsplanen besiktigad. Kom igen i nästa vecka, Wildwater, och då skall jag visa er något alldeles ojämförligt beträffande stillhet och lugn, om ni har lust att bo här uppe. I nästa vecka är alldeles säkert besiktningen gjord. Adjö så länge. Tråkigt att jag inte kan be er stiga in, men Stabben — ja, ni känner honom. Han är så egen. Han säger att han har slagit sig ned här för att få stillhet och lugn, och nu sover han. Jag skulle inte vilja väcka honom för allt i världen.»

Medan Nigger sade detta tryckte han varmt deras händer till avsked. Under prat och handtryckningar gick han in och stängde dörren.

De tittade på varandra och nickade menande.

»Såg ni knäna på hans byxor?» viskade Saltman.

»Ja visst och hans axlar. Han hade varit nere och klättrat i ett gruvschakt.» Medan Wildwater talade, tittade han uppåt den snöbetäckta ravinen, tills hans ögon stannade på något som föranledde honom att vissla. »Titta dit upp, Bill. Ser ni vart jag pekar? Är inte det där en försöksskärpning? De ha letat efter guld! Och följ den med ögonen utåt bägge sidorna — ni ser var de ha trampat i snön. Om det inte är r i m r o c k på ömse sidor — guldförande kisel — så vet jag inte vad rimrock vill säga. Det är en klyftåder, alldeles säkert.»

»Och se så bred den är!» utbrast Saltman. »Jag slår vad om att de ha gjort ett godt kap här.»

»Och titta på jordraset där borta — se så klippväggarna skjuta ut och slutta inåt. Hela raset har försiggått i gapet på guldådern.»

»Nej, se så mycket folk ute på isen,» sade Saltman och pekade. »Det ser ut som om hela Dawson vore på benen.»

Wildwater såg att hela vägen var svart av människor ända bort till den avlägsna Dawsonstranden och att en oavbruten ström av folk myllrade utför strandbanken där borta.

»Jag skall titta litet på det där försökshålet, innan de komma hit», sade han i det han hastigt började klättra uppför jordraset.

Men nu öppnades blockhusets dörr, och dess bägge invånare kommo ut.

»Hej!» ropade Nigger. »Vart skall du ta vägen?»

»Jag skall gå och välja mig en tomt», ropade Wildwater tillbaka. »Titta nedåt floden. Hela Dawson är ute för att köpa tomter, och vi ska laga så att vi få välja ut våra innan de komma. Inte sant, Bill?»

»Jo visst», bekräftade Saltman. »Det här kommer att bli en finfin förstad, och nog måtte den komma att bli tätt befolkad.»

»Men vi sälja inte tomter där borta dit ni nu närmar er», svarade Nigger. »Till höger och där borta på klipp-platån ä' tomterna. Den här sträckan från floden och upp till platån är reserverad. Kom därför tillbaka.»

»Det är just den platsen vi ha valt ut», invände Saltman.

»Men det kan inte gå för sig, säger jag,» sade Nigger skarpt.

»Har ni något emot att vi flanera litet?» envisades Saltman.

»Ja. Jag är trött på ert flanerande. Kom tillbaka, hör ni.»

»Vi måtte väl kunna få promenera var vi ha lust», svarade Saltman hårdnackat. »Kom nu, Wildwater.»

»Jag varnar er för att olovligen beträda främmande mark», sade Nigger.

»Å, vi bara flanera», svarade Saltman muntert, i det han vände honom ryggen och gick vidare.

»Hej! Stanna på fläcken, Bill, annars blir det ledsamheter!» dundrade Stabben och siktade på dem med två Coltrevolvrar. »Om ni ta ett enda steg vidare, borrar jag elva hål i edra djäkla s. k. kroppshyddor. Begriper ni?»

Saltman stannade häpen.

»Han förstod mig», mumlade Stabben till Nigger. »Men om han går vidare, är jag illa däran. Jag kan inte skjuta. Vad skall jag göra?»

»Ta då ert förnuft till fånga, Stabb», bad Saltman.

»Kom hit till mig, så ska vi tala förstånd», svarade Stabben.

Och de höllo ännu på med att tala förstånd, då teten av tåget dök upp från sicksackvägen och kom fram till dem.

»Man kan inte säga att en människa olovligen beträder främmande mark, då hon ser sig omkring på en stadsplan för att köpa tomter», sade Wild-

water, och Stabben invände: »Men det finns privata områden på en stadsplan, och den där marken är privat område. Den är inte till salu, säger jag er ännu en gång.»

»Nu måste vi raska på med affären», viskade Nigger till Stabben. »Om de väl få övertaget...»

»Du måtte vara en stark karl, om du tror att du kan hålla dem i schack», viskade Stabben tillbaka. »De ä' två tusen, och det kommer flera. De spränga den där linjen när som helst.»

»Linjen» gick utmed ravinens brädd, alldeles nära, och Stabben hade åstadkommit den genom att hejda de först anländande, då de kommit så långt i sin invasion. Bland folkmassan syntes ett halvt dussin poliskonstaplar och en polislöjtnant. Med den senare samtalade Nigger i dämpad ton.

»Ännu strömma de ut från Dawson», sade han, »och snart ska här vara fem tusen. Faran är om de ge sig till att göra intrång på våra inmutningar. Om man besinnar att det hela bara räcker till fem inmutningar, blir det tusen man om var inmutning, och fyra tusen av de fem ska försöka kasta sig över den närmaste inmutningen. Det kan inte få ske, och om de börja med det, blir här större manspillan än under hela Alaskas historia. För resten ha de där fem inmutningarna inregistrerats nu på morgonen och ä' inte tillgängliga för allmänheten. Kort och godt, här får inte förekomma något intrång.»

»Ni har rätt», sade polislöjtnanten. »Jag skall samla mina konstaplar och plantera ut dem. Det får inte

bli något bråk här, det vill vi inte veta av. Men det är bäst att ni stiger fram och talar till dem.»

»Det måste vara något misstag, god' vänner», började Nigger med hög röst. »Vi ä' inte färdiga att sälja tomter än. Gatorna ä' inte reglerade än. Men i nästa vecka skall den första stora tomtförsäljningen försiggå.»

Ett utbrott av harm och otålighet avbröt honom.

»Vi vill inte ha tomter», ropade en ung guldgrävare. »Vi vill inte ha vad som är på jordens yta. Vi ha kommit för att få det som finns inunder.»

»Vi vet inte vad som finns inunder», svarade Nigger, »men att vi ha en finfin stadsplan på ytan, det vet vi.»

»Ja då», instämde Stabben, »storartad i fråga om utsikt och fredligt läge. Folk som tycker om en stilla vrå kommer att samlas här i tusental. Det blir den omtycktaste stilla vrån vid hela Yukon.»

Åter hördes otåliga utrop, och Saltman, som talat med de senare ankomna, steg fram.

»Vi ä' här för att staka ut gruvlotter», började han. »Vi vet vad ni har gjort — ni har gjort fem sammanhängande kvartsinmutningar, de skära stadsplanen där borta vid jordraset och dälden. Men ni har fuskat. Två av inmutningarna ä' ogiltiga. Vem är Seth Bierce? Ingen har någonsin hört talas om honom. Ni lät inregistrera en inmutning i morse i hans namn. Och så en dito i Harry Maxwells namn. Men Harry Maxwell finns inte här på trakten. Han är nere i Seattle. For dit i höstas. Alltså ä' två inmutningar fria och kunna registreras av andra personer.»

»Men tänk om jag har hans fullmakt?» frågade Nigger.

»Det har ni inte», svarade Saltman, »och om ni har den, måste ni visa upp den. Alltså, här blir ny uppmätning. Kom, god' vänner.»

Saltman steg över den förbjudna linjen och vände sig om för att uppmana de andra att följa efter, då polislöjtnanten höjde rösten och förbjöd den stora massan att tränga vidare.

»Håll där! Ni får inte göra det där, det vet ni!»

»Få vi inte?» sade Bill Saltman. »Lagen säger att en ogiltig inmutning får göras om igen, inte sant?»

»Det är rätt, Bill! Stå på dig!» ropade folkmassan från den tillåtna sidan av linjen.

»Det är lag på det, eller hur?» frågade Saltman löjtnanten i morsk ton.

»Det är kanske lag på det», lydde det tvärsäkra svaret. »Men jag varken kan eller vill tillåta en folkmassa på fem tusen människor att försöka göra intrång på två inmutningar. Det skulle vara ett farligt självsvåld, och det är vår plikt att se till att här inte får förekomma något självsvåld. Här utgör polisen för tillfället den enda lagen. Den nästa som stiger över den där linjen blir skjuten. Gå tillbaka ni, Bill Saltman.»

Saltman lydde motvilligt. Men en olycksbådande oro grep nu folkmassan, som var ojämnt sammanpackad och fördelad över en sträcka av höjder och klyftor.

»Herre Gud», viskade polislöjtnanten till Nigger, »där ä' de tätt som flugor vid brädden av klippan

där. Om det uppstår minsta oro i klungan, ramla hundratals ner.»

Nigger ryste och steg fram. »Jag är villig att underhandla, god' vänner. Om ni nödvändigt vill ha stadstomter, så skall jag sälja dem till er för hundra dollars stycket, och ni får göra uppmätningen då gaturegleringen är gjord.» Med upplyftad hand stillade han den hotande stormen av ovilja. »Rör er inte ur fläcken. Om ni gör det, bli hundratal av er knuffade utför stalpet. Er situation är farlig.»

»Var inte så ogin», hördes en röst. »Vi vill inte ha tomten. Vi vill muta om.»

»Men det finns ju bara två omstridda inmutningar», invände Nigger. »Då de ä' nyuppmätta, vad få då de andra?»

Han torkade sig i pannan med skjortärmen och en annan röst ropade:

»Låt oss vara med allesammans och dela lika!»

De som ropade sitt bifall hade ingen aning om att mannen kom fram med detta förslag först då han såg Nigger torka sig i pannan.

»Grip er an då och staka ut stadstomterna», fortfor mannen. »Men med stadstomterna följer också malmbrytningsrätten.»

»Här finns ingen malm att bryta, säger jag», invände Nigger.

»Låt den följa med det övriga. Risken blir vår.»

»Ni gå för våldsamt tillväga, god' vänner», sade Nigger. »Jag önskar att ni hade hållit er hemma på er egen strand.»

Men hans vacklande och obeslutsamhet var så

i ögonen fallande, att folkmassan med ett väldigt skrän tvingade honom att ge efter. Saltman och andra i främsta linjen knotade.

»Bill Saltman och Wildwater vill inte ha er alla med», upplyste Nigger folkhopen. »Vem är det nu som är ogin?»

Och så blevo Saltman och Wildwater i en hast högst opopulära.

»Hur skall det gå till nu?» frågade Nigger. »Stabben och jag borde få vara allenabestämmande. Vi ha upptäckt den här platsen för en stad.»

»Det är rätt!» ropade någon. »Rättvis delning, så skall det vara!»

»Tre femtedelar till oss», föreslog Nigger, »och ni andra få två femtedelar. Och så få ni betala för edra lotter.»

»Tio cents på dollarn!» ropade en. »Och ingen stämpelavgift!»

»Och så skall bolagets chef gå omkring i egen hög person med er utdelning på en silverbricka», hånade Nigger. »Nej, pass vackert. Ni måste vara resonliga, god' vänner. Tio cents på dollarn kan vi ju tala om att börja med. Ni teckna två femtedelar av aktierna, hundra dollars nominellt värde, och betala in tio dollars. Det är det bästa jag kan bjuda. Och ä' ni inte nöjda, så kan ni ju försöka er på olagliga åtgärder. Jag kan då inte låta skoja mig på mer än två femtedelar.»

»Ingen stor kapitalisering!» ropade en röst, och det var denna röst som föranledde massans kollektivsjäl att samtycka.

»Ni ä' omkring fem tusen, det gör fem tusen

aktier», beräknade Nigger. »Och fem tusen är två femtedelar av tolvtusen fem hundra. Tralalibolagets grundkapital blir alltså en million två hundrafemtio tusen dollars efter tolv tusen fem hundra aktier à hundra dollars nominellt värde, av vilka ni köpa fem tusen à tio dollars. Och jag frågar inte ett dugg efter om ni gå in på det eller inte. Och jag tar er alla till vittnen på att ni tvinga mig mot min vilja.»

Sedan folkmassan kommit till den säkra övertygelsen att de ertappat honom på bar gärning, tack vare de båda ogiltiga inregistreringarna, valdes en kommitté och Tralalibolaget bildades i största hast. Utan att fästa sig vid förslaget att aktieinbetalningen skulle försiggå i Dawson — ty den del av Dawsons befolkning, som ej varit med om rusningen, skulle då pocka på andelar —, utfärdade kommittén vid en eld på isen nedanför jordskredet kvitto till varje deltagare mot erläggande av tio dollars i guldstoft, vederbörligen uppvägda på ett par dussin guldvågar som man hämtade från Dawson.

I skymningen var saken utagerad och Tralali blev folktomt så när som på Nigger och Stabben, vilka åto sin kvällsmat i blockhuset och hade roligt åt listan på aktieägare, fyra tusen åtta hundra sjuttiofyra till antalet, och åt guldpåsarna, som innehöllo ungefär fyrtioåtta tusen sju hundra fyrtio dollars.

»Men än är det inte klart», invände Stabben.

»Han kommer», försäkrade Nigger i fast övertygad ton. »Han är född till hasardspelare, och när Breck viskar ett råd i hans öra, kan inte ens hjärtslag hindra honom från att komma hit.»

Efter en timme hördes en knackning på dörren och Wildwater steg in åtföljd av Bill Saltman. De sågo sig ivrigt omkring i rummet, och deras ögon stannade på vindspelet som var omsorgsfullt dolt under filtar.

»Men om jag nu ville teckna mig för tolv hundra aktier», sade Wildwater en halvtimme därefter. »Med de andra fem tusen som sålts i dag skulle det bara göra sex tusen två hundra aktier. Då finge ni och Stabben sex tusen tre hundra. Ni skulle ändå inneha aktiemajoriteten.»

»Men vad skall ni göra med en så stor del av stadsplanen?» frågade Stabben.

»Den frågan kan ni besvara bättre än jag,» sade Wildwater. »Och oss emellan sagt» — hans blick gled bort till det filtdraperade vindspelet — »är det en stadsplan som tar sig ganska lovande ut.»

»Men Bill vill också ha något», sade Nigger buttert, »och vi vill helt enkelt inte göra oss av med mer än fem hundra aktier.»

»Hur mycket har ni att placera?» frågade Wildwater Saltman.

»Låt oss säga fem tusen. Det var allt vad jag kunde skrapa ihop.»

»Wildwater», fortfor Nigger i samma missnöjda och klagande ton, »om jag inte kände er så väl, skulle jag inte sälja en enda aktie till er. I alla händelser vill inte Stabben och jag göra oss av med mer än fem hundra, och de kosta er femtio dollars stycket. Det är mitt sista ord, och är ni inte nöjd, så godnatt. Bill kan ta hundra och ni de övriga fyra hundra.»

Följande dag brast skrattet lös i Dawson. Det

började tidigt på morgonen strax efter dagningen, då Nigger kom ner till anslagstavlan utanför A. C.-bolagets butik och spikade upp ett tillkännagivande. Det samlades folk som läste och fnittrade över hans axel, innan han slagit in den sista nubben. Snart belägrades anslagstavlan av hundratals personer som ej kunde komma tillräckligt nära för att läsa. En uppläsare valdes med acklamation, och under dagens lopp blevo många utsedda att med hög röst läsa upp tillkännagivandet som Nigger spikat upp. Och det var många som stodo där i snön och hörde det läsas upp flera gånger å rad för att inprägla i minnet dess mustiga innehåll.

»Tralali-bolaget meddelar härmed en redogörelse för sin ställning. Detta är dess första och sista redogörelse.

Varje aktieägare, som har något emot att donera tio dollars till Dawsons Allmänna Sjukhus, kan få igen sina tio dollars genom att personligen hänvända sig till Wildwater Charley eller i annat fall erhåller han dem absolut genom att vända sig till Nigger Bellew.

Inkomster och utgifter.

Av 4,874 aktier à 10 dollars	d.	48,740: —
Till Dwight Sanderson för Tralalis stadsplan	»	10,000: —
Till tillfälliga utgifter, nämligen krut,		
Transport	d.	10,000: —

Transport	d.	10,000:—
drillborrar, vindspel, registreringsavgifter o. s. v.	»	1,000:—
Till Dawsons Allmänna Sjukhus	»	37,740:—
Summa	d.	48,740:—

Av Bill Saltman för 100 privat inköpta aktier à 50:—	d.	5,000:—
Av Wildwater Charley för 400 privat inköpta aktier à 50:—	»	20,000:—
Summa	d.	25,000:—

Till Bill Saltman som ersättning för hans tjänster som frivillig reklamagent	»	5,000:—
Till Dawsons Allmänna Sjukhus	»	3,000:—
Till Nigger Bellew och Jack Stabb, likvid för ägghistorien och moraliska fordringar	»	17,000:—
Summa	d.	25,000:—

Återstående aktier 7,126. Dessa aktier, som innehavas av Nigger Bellew och Jack Stabb, värda noll, kunna erhållas gratis av varje Dawsonbo som för att vinna stillhet och ro önskar flytta till staden Tralali.

(M. B. Stillhet och ro garanteras för all framtid i staden Tralali.)

Nigger Bellew
ordförande.

Jack Stabb
sekreterare.

XII.

KVINNANS MYSTERIUM.

»Ja, det har jag då sett, att du inte har gjort några våldsamma ansträngningar för att bli gift», anmärkte Stabben till fortsättning på ett samtal som hade avstannat för några minuter sedan.

Nigger, som satt på sin sovpäls och undersökte foten på en hund som han, trots morrande protester, lagt på rygg i snön, svarade icke. Och Stabben vände på den ångande mockasinen, som han trädt upp på en pinne framför elden, och fixerade skarpt sin kompanjon.

»Se på norrskenet», fortfor Stabben. »Är det inte nästan oanständigt? Det påminner om en serpentindansös, som viftar med sina kjolar och ständigt skiftar färg. Till och med de bästa kvinnor äro ytliga, då de inte äro rent av fjolliga. Och de ä' kattor, allesammans, de minsta och de största, de vackraste och de fulaste. De ä' som rytande lejon och tjutande hyenor, då de gå på jakt efter en man som de ha kastat sina ögon på.»

Åter avstannade monologen. Nigger gav hunden en örfil, då han försökte bita honom i handen, och fortfor att undersöka hans sårade och blödande tassar.

»Hm», fortfor Stabben, »jag kunde kanske inte ha blivit gift, om jag också haft lust. Men jag hade kanske också blivit gift mot min vilja, om jag inte hade schappat ut i ödeskogarna. Vill du veta vad det var som räddade mig? Det var mina starka lungor. Jag skenade iväg alltjämt. Jag skulle just vilja se det kjoltyg som hade jagat mig andfådd.»

Nigger släppte hunden och vände på sina egna ångande, på pinnar uppträdda mockasiner. »Vi måste hålla oss stilla i morgon och göra mockasiner», sade han. »Skaren nöter sulor av bara tusan.»

»Det vore bättre att fortsätta färden», invände Stabben. »Vi ha inte tillräckligt med proviant för att vända om, och vi måste antingen träffa på renar eller de vita indianerna väldigt snart, annars få vi äta upp våra hundar med såriga fötter och allt. Men vem har någonsin sett de vita indianerna? Det är bara hörsägner. Och hur kan en indian vara vit? Då kunde det lika gärna finnas vita negrer. Nigger, vi måste dra vidare i morgon. Trakten är totalt renons på villebråd. Vi ha inte ens sett ett harspår på en vecka, det vet du nog. Och vi måste komma ifrån den här ödemarken och till någon trakt där det finns vildt.»

»Vi ska allesammans trava på så mycket raskare, om vi få en dags vila för våra fötter och mockasiner», sade Nigger fundersamt. »Om du träffar på en bergås, så ta en överblick av det kringliggande landet. Vi ska sannolikt snart komma ut på öppna slätten. Det var det La Perle uppmanade oss att lägga an på.»

»Hm. Att döma av hans egna berättelser var det

tio år sedan La Perle drog fram här i trakten, och då var han så schackmatt av svält att han inte visste vad det var han såg. Kom ihåg vad han sa' om stora flaggor som han såg vaja på bergstopparna. Det visar hur slapp han var. Och han sa själv att han aldrig hade sett några vita indianer — det var Antons skepparhistoria. För resten kolade Anton å' två år innan du och jag kom till Alaska. Men jag skall se mig omkring i morgon. Och kanske jag kan få syn på en älg. Tänk om vi skulle krypa till kojs nu?»

Nigger tillbragte morgonen på lägerplatsen, sydde hundmockasiner och reparerade seltyg. Klockan tolv lagade han mat för två, åt upp sin andel och började vänta på att Stabben skulle komma tillbaka. En timme därefter tog han på sig snöskorna och gav sig ut för att söka sin kompanjon. Han tog vägen uppåt flodbädden, genom en trång hålväg som plötsligt vidgade ut sig till en betesmark för älgar. Men ingen älg hade varit där sedan den första snön föll i höstas. Stabbens snöskor hade lämnat spår efter sig tvärsöver betesmarken och uppför den svaga sluttningen av en lång bergås. På toppen stannade Nigger. Spåren fortsatte utför den andra sluttningen. De första granarna utmed flodbädden stodo en mile därifrån, och det var tydligt att Stabben hade passerat dem och gått vidare. Nigger såg på sitt ur, tänkte på det annalkande mörkret, hundarna och lägerplatsen och beslöt motvilligt att ej fortsätta längre. Men innan han gick tillbaka samma väg han kommit, såg han sig länge omkring. Hela den östra horisontlinjen var sågtan-

dad av Klippiga bergens snöbetäckta ryggrad. Hela bergsystemet, kedja efter kedja, tycktes sträva åt nordväst och ställa sig i vägen för den som ville uppnå det av La Perle omtalade öppna slättlandet. Det var som om bergen sammangaddat sig för att hejda resenären som ville västerut och till Yukon. Nigger undrade hur många människor i forna dagar som blivit motade av denna avskräckande utsikt, sedan de kommit lika långt som han. La Perle hade ej blivit hejdad, men han hade kommit från den östra sluttningen av Klippiga bergen.

Till midnatt underhöll Nigger en stor eld som vägledning för Stabben. Och på morgonen, då han brutit upp lägret och selat på hundarna redan i dagbräckningen, fortsatte han sina spaningar. I den trånga floddalen spetsade hans spannhund öronen och skällde. Sedan mötte Nigger indianerna, sex stycken, som kommo emot honom. De färdades utan hundar, och var och en hade den lättaste packning på ryggen. De omringade Nigger och gåvo honom genast anledningar till överraskning. Att de sökt efter honom var alldeles tydligt. Att de ej talade någon indiansk dialekt som han förstod ett enda ord av, fick han också genast klart för sig. Det var icke vita indianer, men de voro längre och mera grovlemmade än indianerna i Yukons floddal. Fem av dem hade Hudson-Bay-bolagets gammaldags långpipiga musköter, och i den sjättes händer såg Nigger en Winchesterstudsare som han kände såsom varande Stabbens.

Det gick fort att ta honom till fånga. Själv obeväpnad kunde Nigger ej annat än ge sig. Slädens

innehåll fördelades på deras egen packning, och han fick en börda bestående av hans och Stabbens sovpälsar. Hundarna spändes ifrån, och då Nigger protesterade, antydde en av indianerna genom åtbörder att vägen var oframkomlig för slädar. Nigger fann sig i det oundvikliga, reste släden på ända i snön på strandbanken ovanför floden och knogade i väg med sina vaktare. De gingo över bergåsen i norr, ner till granarna som Nigger sett en skymt av föregående eftermiddag. De följde floden tio tolv miles, men lämnade den, då den vek av åt väster, och styrde kurs österut uppför en smal biflod.

Den första natten tillbragte de i ett läger som varit upptaget i flera dagar. Här förvarades ett förråd av torkad lax och ett slags köttpulver, som indianerna lade till sin packning. Från denna lägerplats ledde en mängd snöskospår bort — av dem som tagit Stabben till fånga, tänkte Nigger, och innan mörkret föll på lyckades han urskilja de spår som Stabbens smalare snöskor hade lämnat efter sig. Då han gjorde indianerna frågor medels tecken, nickade de jakande och pekade norrut.

Under de följande dagarna pekade de alltid norrut, och vägen, som slingrade sig fram mellan ett kaos av branta bergspetsar, gick mot norr. Överallt i denna dystra snööken tycktes vägen vara spärrad, men den krökte och snodde sig alltjämt vidare, uppsökte de låga åsarna och undvek de högre och otillgängliga kedjorna. Snön var djupare än i de lägre dalarna, och ingenstädes kunde man komma fram utan snöskor. Niggers vaktare, idel unga män,

gingo lätt och stadigt, och han kunde ej annat än känna sig stolt över att han höll jämna steg med dem. De voro härdade genom långa vandringar och vana vid snöskor från barndomen, men han var i så god form att färden ej var mera ansträngande för honom än för dem.

Efter sex dagar hade de kommit fram till och passerat det mellersta passet, lågt i jämförelse med bergen som kantade det, men fruktansvärdt i och för sig och omöjligt för lastade slädar. Efter fem dagars ytterligare slingrande vandring, från lägre till lägre nivå, kommo de till den öppna, svagt kuperade trakt La Perle hade träffat på för tio år sedan. Nigger kände igen den vid första ögonkastet, det var en bitande kall dag, då termometern stod på fyrtio under noll och luften var så klar att han kunde se hundra miles. Så långt han kunde se böljade den öppna slätten. Högt i öster reste Klippiga bergen alltjämt sin snöklädda mur mot himlen. I söder och väster utbredde sig de rader av åsar de vandrat över. Och i denna väldiga sänka låg det land La Perle hade sett — snöbetäckt, men en viss tid på året säkerligen rikt på vildt och om sommaren ett leende, skogigt och blomsterstrött land.

De vandrade utför en bred flod, förbi snötyngda sälgar och nakna aspar och genom dungar av väldiga granar och kommo till en nyligen övergiven lägerplats. I förbifarten beräknade Nigger att det varit fyra fem hundra eldar och antog att befolkningen uppgått till flera tusen. Vägen var så nyss använd och så hårdt tilltrampad av folkmassan att Nigger och hans följeslagare togo av sig snö-

skorna och ökade farten i bara mockasinerna. Spår efter villebråd visade sig och blevo allt talrikare — spår av vargar och lodjur, som ej kunde leva där utan köttföda. En gång uppgav en indian ett belåtet utrop och pekade på en stor snöslätt strödd med väl avgnagda skallar av renar, trampad och uppriven som om en hel krigshär hade kämpat där. Och Nigger visste att jägare där tillställt ett väldigt blodbad sedan det sista snöfallet.

Under den långa skymningen gjorde de ingen min av att slå läger. De fortsatte alltjämt i det tilltagande mörkret under en himmel med stora, tindrande stjärnor, halvt beslöjade av ett grönaktigt flammande norrsken. Hans hundar uppfångade först ljuden från lägret, i det de spetsade öronen och skällde dämpat av iver. Sedan trängde sorlet till människornas öron, dovt på grund av avståndet, men utan den behagligt lugnande stämning som brukar vara karaktäristisk för sådant avlägset sorl. Det var snarare gällt, en ström av skärande ljud, avbrutna av ännu mera skärande läten — ett långdraget vargtjut av många varghundar, ett skrik av oro och smärta, dystert i sitt hopplösa trots. Nigger öppnade boetten på sitt ur och kände med fingerspetsarna att klockan var elva. Männen omkring honom fingo nytt liv. Benen som lyfts i tolv ansträngande timmar lyftes nu raskare än förut; det blev nästan en språngmarsch. Genom en mörk grandunge kommo de ut i skenet från många eldar och in i ett plötsligt växande larm. Det stora lägret låg framför dem.

Då de veko av in på jägarlägrets regellösa vägar,

reste sig liksom en svallvåg av larm, som mötte dem och följde dem — rop, hälsningar, frågor och svar, skämtord som slungades fram och tillbaka, det ilskna gläfset från varghundar som likt raggiga projektiler rusade efter Niggers främmande hundar, kvinnoträtor, skratt, barnskrik, stönande läten från sjuka som nu väcktes till nya plågor — hela det förvirrade larmet i ett läger av råa, obehärskade vildar.

Med slag av knölpåkar och gevärskolvar drevo Niggers följeslagare bort de anfallande hundarna, medan hans egna hundar, morrande och med blottade huggtänder, skrämda av så många fiender, smögo sig in mellan sina beskyddares ben, reste ragg och gingo vidare med styva ben och hotfull hållning.

De stannade i den tilltrampade snön vid en öppen eld, där Stabben och två unga indianer sutto nedhukade och stekte renköttstycken. Tre andra unga indianer, som lågo i sina pälsar på en bädd av granris, satte sig upp. Stabben tittade över elden på sin kamrat, men med samma orubbligt allvarliga min som kamraterna, gjorde intet tecken och fortfor att steka köttet.

»Hur är det?» frågade Nigger litet förargad. »Har du förlorat talförmågan?»

Det gamla välbekanta flinet lyste upp Stabbens ansikte. »Nix», svarade han. »Jag är indian. Jag håller på att lära mig att inte visa någon överraskning. När fångade de dig?»

»Dagen efter sedan du gick.»

»Hm», sade Stabben med ett skälmaktigt glitter

i sina ögon. »Ja, tack så rysligt mycket, jag mår som pärla i guld. Det här är ett ungkarlsläger.» Han visade med handen på dess härligheter: en brasa, granrisbäddar på snön, skärmar av renskinn och flätade vindskyddare av granris och vidjekvistar. »Och det här är ungkarlarna.» Nu pekade han på de unga männen och frambragte några gomljud på deras eget språk som kommo dem att blixtra med ögonen och de vita tänderna. »De ä' förtjusta över att du kom, Nigger. Sitt ner och torka dina mockasiner, så skall jag laga till litet mat åt dig. Jag håller på att lära mig språket ganska bra, eller hur? Du måste också komma därhän, för det ser ut som om vi skulle få stanna ganska länge hos det här folket. Det finns en annan vit man här. Han blev tagen för sex år sedan. Det är en irländare som de hittade på vägen till Stora Slavsjön. Danny McCan heter han. Han har slagit sig ihop med en squaw. De ha redan två barn, men han ämnar smita så snart tillfälle yppar sig. Ser du den där lilla elden till höger? Det är hans lägerplats.»

Här var tydligen den för Nigger bestämda platsen, ty hans följeslagare lämnade honom och hundarna där och fortsatte längre inåt det stora lägret. Medan han sysslade med sin fotbeklädnad och slukade heta köttstycken, fortfor Stabben att steka och prata.

»Ja, nu ha vi riktigt råkat i klistret, Nigger — inte tu tal om det. Och vi måste göra vad vi kan för att komma härifrån. Det här är de tvättäkta vilda indianerna. De ä' inte vita, men det är deras hövding. Han talar som om han hade munnen full av het gröt, och om han inte är fullblods-

skotte, så finns det inga skottar till i världen. Han är den allra översta bossen och chefen för hela klabbet. Vad han säger det är kungsord. Det skall du sätta dig in i från början. Danny Mc Can försökte schappa för sex år sedan. Danny är mycket hygglig, men det finns inte ruter i honom. Han känner till en väg härifrån — har lärt sig den under sina jakter — väster om den väg som du och jag kom. Men han har inte haft kurage att ge sig ut ensam. Men på tre man hand kan vi våga oss på den. Gråskägg är en väldig pamp, men han är ändå slapp för det mesta.»

»Vem är Gråskägg?» frågade Nigger undet en paus i köttslukandet.

»Övergycken, vet jag. Skotten. Han är gammal, och nu sover han säkert, men i morgon skall han ta emot dig och bevisa dig klart som dagen vilket uselt kryp du är i hans rike. Landet här tillhör honom. Det skall du inpränta i din skalle. Det har aldrig varit kartlagt eller något i den vägen, och det är hans. Det ämnar han inte låta dig glömma. Han har en jaktmark här på tjugu tusen kvadratmil, alltsammans hans. Han är den vita indianen, han och hans kjoltyg. Hm, se inte på mig så där. Vänta tills du får se henne. Så'na ögon ... och alldeles vit som pappan, d. v. s. Gråskägg. Och apropå ... renarna, dem har jag sett. En hjord på hundra tusen präktiga feta djur, och tio tusen vargar och kattdjur som följa efter dem och leva av dem som förirra sig och av kvarlevor. Hjorden drar österut, och vi ska snart följa efter den nu. Vi äta hundkött, och vad vi inte äta, det röka vi och pre-

parera tills det blir vår och laxen leker. Vad Gråskägg inte vet i fråga om lax och ren, det vet ingen, det kan du lita på.»

»Här kommer Gråskägg och ser ut som om han hade ärende till oss», viskade Stabben, i det han sträckte sig fram och torkade av sina flottiga händer i en av slädhundarnas päls.

Det var morgon, och ungkarlarna sutto nedhukade över sin frukost, renkött som de åto allt efter som de kokade det. Nigger tittade upp och fick se en liten spenslig man, klädd i skinn som en vilde, men obestridligen vit; han gick i spetsen för ett slädspann och ett följe av tio tolv indianer. Nigger knäckte ett renben, och medan han sög i sig den ångande märgen betraktade han sin annalkande värd. Buskigt skägg och gulgrått hår, mörknat av lägerröken, dolde det mesta av hans ansikte, men kunde ej dölja de nästan utmärglade kinderna. Det var en frisk människas magerhet, tänkte Nigger, medan han lade märke till de utspärrade näsborrarna och det breda, höga bröstet, där det rymdes ofantligt mycket syre och livskraft.

»God dag», sade mannen, i det han drog av sig ena vanten och räckte ut sin bara hand. »Mitt namn är Snass», tillade han, medan de tryckte varandras händer.

»Och jag heter Bellew», svarade Nigger, som kände sig egendomligt bragt ur fattningen då han såg in i de skarpt forskande svarta ögonen.

»Ni ha godt om mat, kan jag se.»

Nigger nickade och tog åter itu med sitt märg-

ben. Det surrande skottska uttalet lät mycket behagligt i hans öron.

»Tarvlig föda. Men vi svälta inte ofta. Och det är naturenligare än städernas kött av djur som uppfödas på artificiellt sätt.»

»Ni tycker inte om städer, hör jag», sade Nigger småleende, för att säga någonting, men han blev helt överraskad av den förändring som försiggick med Snass.

Hela hans kropp tycktes spritta till och skälva som en sensitiva. Sinnesrörelsen koncentrerades sedan i hans ögon som uttryckte ett hat skriande av omätlig smärta. Han vände sig häftigt bort, hämtade sig och sade i likgiltig ton, halvt bortvänd:

»Vi träffas sedan, mr Bellew. Renarna dra österut, och jag går före för att välja plats. Ni komma allesammans efter i morgon.»

»Pampig herre, eller hur?» mumlade Stabben, medan Snass gick vidare i spetsen för sin lilla skara.

Stabben torkade åter av händerna på varghunden som tycktes med välbehag slicka av det läckra flottet.

Längre fram på förmiddagen tog Nigger sig en promenad genom lägret som var upptaget av sina enkla sysslor. En talrik flock jägare hade nyss kommit tillbaka, och männen spredo sig till sina respektive eldar. Kvinnor och barn gåvo sig ut med hundar spända för tomma, medlösa brädkälkar, s. k. toboggans, och kvinnor och barn drogo tunga slädar med redan fruset kött av nyss dödade djur. Fastän våren var i antågande, var det ganska kallt, och det vilda skådespelet försiggick i en temperatur av

trettio grader under noll. Vävda klädesplagg förekommo icke. Alla voro likadant klädda i pälsar och mjukt garvat skinn. Gossar gingo förbi med bågar i händerna och koger av pilar med benspets, och mången kniv, av ben eller sten, avsedd till att flå skinnet av djur, såg Nigger i skidor som hängde vid bältet eller om halsen. Kvinnor arbetade vid eldarna med att röka kött, och barnen på deras rygg bligade ut med stora ögon och sögo på talgklumpar. Hundar, nära släkt med vargar, reste ragg mot Nigger, men skrämdes av den korta knölpåk han bar och lärde sig sedan känna igen lukten av denne främling, som de måste respektera på grund av käppen.

Nu kom Nigger till en midt i lägret fritt belägen eld som tydligen tillhörde Snass. Ehuru alltigenom provisoriskt var dock underlaget stadigt uppbyggt och i stor skala. En väldig hög med parkor av skinn och utrustningspersedlar var uppstaplad på en träställning som hundarna ej kunde komma åt. En stor segelduksskärm, nästan som ett halvt tält, skyddade sov- och arbetsplatserna. På ena sidan var ett sidentält, ett sådant där som forskningsresande och rika storvildtjägare begagna. Nigger hade aldrig sett ett sådant tält och gick därför närmare. Medan han stod där och tittade, skildes tältförhängena åt och en ung kvinna kom ut. Hon rörde sig så hastigt och dök upp så oförmodat, att hon föreföll Nigger som en uppenbarelse. Han tycktes göra samma verkan på henne, och en lång stund stodo de där och sågo på varandra.

Hon var helt och hållet klädd i skinn, men så-

dana skinn och sådant storartat vackert pälsverk hade Nigger aldrig haft en aning om. Hennes parka med uppfälld kapuschong var av något egendomligt skinn i den ljusaste silverfärg. Hennes mukluks med sulor av valrosshud voro gjorda av många lodjurs silvervita fötter. Vantarna med sina långa kragar, tofsarna vid knäna, alla de olika pälsverksslagen i hennes dräkt, voro matt silver som glittrade i den kalla dagern, och ur allt detta skimrande silver reste sig på en fin, smidig hals hennes huvud, ett rosigt, ljuslätt ansikte med blå ögon, öron som två skära snäckor och ett kastanjebrunt hår pudrat med rimfrost och gnistrande iskristaller.

Allt detta och mera ändå såg Nigger som i en dröm; sedan kom han ihåg sig och famlade med handen upp till mössan. I detsamma övergick det förvånade uttrycket i flickans ögon till ett leende, och med snabba, livliga rörelser drog hon av sig en vante och räckte honom handen.

»God dag», sade hon allvarsamt med en egendomlig vacker brytning, och silvervit som det pälsverk hon bar smekte hennes röst Niggers öron, som voro vana vid indiankvinnornas gälla skrik.

Nigger kunde endast stamma några ord som tafatt påminde om hans bästa sällskapsmanér.

»Det gläder mig att se er», fortfor hon liksom trevande och med leende ansikte. »Ni får ursäkta min engelska. Den är inte god. Jag är av engelsk börd liksom ni», försäkrade hon allvarsamt. »Min far han är skotte. Min mor hon är död. Hon var fransk och engelsk och litet indiansk också. Hennes far var en stor man i Hudsonbaybolaget. Brrr!

Det är kallt.» Hon tog på sig vanten och gned sina öron, vilkas rosenröda färg redan hade vitnat. »Låt oss gå till elden och prata. Mitt namn är Labiskwee. Vad heter ni?»

Så blev Nigger bekant med Labiskwee, Snass' dotter, som Snass kallade Margaret.

»Snass är inte min fars namn», upplyste hon. »Snass är bara ett indianskt namn.»

Mycket fick Nigger veta den dagen och de följande dagarna, då jägarlägret följde efter renhjorden. Detta var riktiga vilda indianer — de samma som Anton hade träffat på och flytt ifrån för många år sedan. Nu voro de nära den västra gränsen av sitt territorium, och om sommaren drogo de norrut till Ishavets tundrastränder och österut ända till Luskwa. Vad Luskwa var för en flod kunde Nigger icke räkna ut, ej heller kunde Labiskwee eller Mc Can säga honom det. Med en avdelning av sina bästa jägare begav Snass sig ibland österut över Klippiga bergen, förbi sjöarna och Mackenzie och in i the Barrens. Det var under den sista färden i denna riktning som det av Labiskwee bebodda sidentältet påträffades.

»Det tillhörde Millicent-Adbury-expeditionen», berättade Snass för Nigger.

»Å, jag minns. De hade givit sig ut för att jaga myskoxar. Hjälpexpeditionen fann aldrig ett spår efter dem.»

»Jag fann dem», sade Snass. »Men båda voro döda.»

»Det har världen ännu inte fått veta. Nyheten blev aldrig känd.»

»Det blir den heller aldrig», försäkrade Snass och småskrattade.

»Ni menar, att om de hade varit vid liv då ni fann dem —?»

Snass nickade. »Så skulle de ha fått leva tillsammans med mig och mitt folk.»

»Men Anton lyckades rymma», sade Nigger utmanande.

»Jag kommer inte ihåg namnet. Hur länge sedan är det?»

»Fjorton eller femton år», svarade Nigger.

»Jaså, han slog sig verkligen igenom? Jag har ofta undrat hur det gick för honom. Vi kallade honom Långtand. Han var en stark karl, en stark karl.»

»La Perle passerade den här trakten för tio år sedan.»

Snass skakade på huvudet.

»Han fann spår av edra lägereldar. Det var sommar.»

»Det förklarar saken», svarade Snass. »Om sommaren ä' vi hundratals mil längre norrut.»

Men hur Nigger än ansträngde sig, kunde han ej få någon antydan om Snass' historia innan han slog sig ned i de nordliga vildmarkerna. Ehuru en bildad man, hade han ej under alla de mellanliggande åren läst några böcker eller tidningar. Han visste ej vad som hade tilldragit sig i världen, ej heller visade han någon längtan att få veta det. Han hade hört talas om guldgrävarna vid Yukon och om fynden vid Klondyke. Guldgrävare hade aldrig beträdt hans område, och det var han glad

åt. Men den yttre världen fanns ej till för honom. Han tålde ej att någon nämnde den.

Ej heller kunde Labiskwee ge Nigger några upplysningar om forna dagar. Hon var född på jaktområdet. Hennes mor hade levat i sex år efter hennes födelse. Hon hade varit mycket vacker, den enda vita kvinna som Labiskwee någonsin sett. Hon sade detta med längtan i rösten, och på tusen sätt visade hon att hon längtade efter den stora yttre världen, vars dörr hennes far hade slagit igen. Men hon höll sin längtan hemlig. Hon hade redan i barndomen kommit under fund med att hennes far råkade i raseri, om man nämnde den.

Anton hade berättat en squaw om hennes mor och att hon varit dotter till en hög tjänsteman vid Hudsonbaybolaget. Sedan hade squaw'en talat om det för Labiskwee. Men sin mors namn hade hon aldrig fått veta.

Som upplysningskälla var Danny McCan omöjlig. Han tyckte ej om äventyrligheter. Vildmarkslivet var hans fasa, och han hade varit med om det i nio år. Sedan man supit honom full och narrat honom att ta hyra i San Francisco, hade han jämte tre kamrater rymt från valfångarfartyget vid Point Barrow. Två hade dött, och den tredje hade lämnat honom i sticket under den fruktansvärda vandringen söderut. Två år hade han levat tillsammans med eskimåerna innan han fick mod att försöka ge sig av söderut, och endast några dagsmarscher från en av Hudsonbaybolagets stationer hade han blivit tillfångatagen av några av Snass' unga män. Han var en liten enfaldig, surögd karl, och han kunde

ej tänka på annat än att komma tillbaka till sitt älskade San Francisco och det härliga latmanslivet där.

»Ni är den första intelligenta människa vi har haft här», komplimenterade Snass Nigger en kväll vid lägerelden, »utom gamle Fyröga. Indianerna kallade honom så. Han var närsynt och begagnade glasögon. Han var professor i zoologi.» (Nigger lade märke till att han uttalade ordet alldeles korrekt.) »Han dog för ett år sedan. Mina unga män träffade på honom vilsekommen från er expedition vid övre Porcupine. Han var intelligent, ja visst, men han var ändå en narr. Att flacka omkring var hans vurm. Han var hemma i geologi och kunde arbeta i metall. Där borta vid Luskwa, där det fanns kol, ha vi flera ganska bra handsmiden som han har gjort. Han reparerade våra bössor och lärde ut den konsten till de unga. Han dog i fjor, och vi saknade honom verkligen. Han var ute och strövade omkring — det var så det gick till — och frös ihjäl knappt en mil från lägret.»

Det var samma kväll som Snass sade till Nigger:

»Det vore bäst att ni valde er en hustru och finge en egen eldstad. Då får ni det trevligare än tillsammans med de där ungtupparna. »Flickeldarna» — ett slags möfest — tändas inte förr än det blir högsommar och laxtid, men jag kan förordna att det blir tidigare, om ni så vill.»

Nigger skrattade och skakade på huvudet.

»Kom ihåg», sade Snass lugnt, »att Anton är den ende som någonsin har lyckats komma härifrån. Han hade tur, en ovanlig tur.»

Labiskwee berättade för Nigger att hennes far hade en vilja av järn.

»Fyröga kallade honom Ispiraten — vad det nu skall betyda — eller Köldtyrannen, Grottbjörnen, Urskogsdjuret, Renkungen, Skäggige leoparden och en hop mera sådant. Fyröga tyckte om sådana ord. Han har lärt mig det mesta av den engelska jag kan. Han skämtade alltid. Man visste aldrig när han var allvarsam. Han kallade mig sin cheetahkamrat ibland då jag hade varit ond. Vad är cheetah? Det retade han mig alltid med.»

Hon fortfor att prata med en barnslig naivitet som Nigger fann nästan oförenlig med hennes växts och anletsdrags fullt utvecklade kvinnlighet.

Ja, hennes far var mycket bestämd. Alla voro rädda för honom. Han var fruktansvärd då han var ond. Som t. ex. mot porcupinerna. Det var med dem och Luskwaindianerna som mellanhänder som han sålde sina skinn till handelsstationerna och fick sina förråd av ammunition och tobak. Han gick alltid ärligt tillväga, men porcupinernas hövding började fuska. Sedan Snass hade varnat honom två gånger, brände han ned hans blockhusby, och mer än ett dussin av porcupinerna blevo dödade under striden. Men det blev slut på bedrägerierna. En gång, då hon var liten flicka, blev en vit man dödad vid ett rymningsförsök. Nej, det var inte hennes far som gjorde det, men han gav de unga männen order att skjuta honom. Ingen indian var någonsin olydig mot hennes far.

Och ju mera Nigger hörde av henne, desto dunklare blev Snass' hemlighet.

»Säg mig om det är sant», sade flickan, »att det har funnits en man och en kvinna som hette Paolo och Francesca och älskade varandra mycket?»

Nigger böjde på huvudet.

»Fyröga berättade mig deras historia», sade hon och såg helt lycklig ut. »Jaså, han hade verkligen inte hittat på det där? Det var jag inte säker på. Jag frågade far, men han blev ond. Indianerna berättade att han gav Fyröga en skarp uppsträckning. Och så var det Tristan och Isolde — två Isoldor. Det var mycket sorgligt. Men jag skulle gärna vilja älska så där. Älska alla unga män och kvinnor i världen på det sättet? Det gör de inte här. De bara gifta sig. Det ser ut som om de inte hade tid att älska. Jag är engelska, och jag vill aldrig gifta mig med en indian — skulle ni vilja ha en indianska? Det är därför jag inte har tändt min flickeld. Några av de unga männen bråka med far om att jag skall göra det. Libash är en av dem. Han är en stor jägare. Och Mahkook kommer och sjunger sånger. Han är lustig. Om ni går till mitt tält i kväll, sedan det blivit mörkt, kan ni få höra honom sjunga ute i kylan. Men far säger att jag får göra som jag vill, och därför tänder jag inte min eld. Ser ni, då en flicka får lust att gifta sig, är det på det sättet hon låter de unga männen veta det. Fyröga sade alltid att det var ett vackert bruk. Men han tog sig ju aldrig själv någon hustru. Han var kanske för gammal. Han hade inte mycket hår, men jag tror inte att han egentligen var så gammal. Hur skall man kunna veta när man är förälskad? Som Paolo och Francesca, menar jag.»

Nigger blev förbryllad av den klara och öppna blicken i hennes blå ögon. »Jo, det sägs», stammade han, »de förälskade säga det, att kärleken är för mer än livet. Då någon upptäcker att han eller hon älskar en annan mer än alla andra i världen — då vet han att han är förälskad. Så där går det till, men det är mycket svårt att förklara. Man känner det... det är alltsammans.»

Hon tittade bort över lägerröken, suckade och fortfor att sy på skinnvanten som hon höll på att göra åt sig. »Ja», förklarade hon i bestämd ton, »jag ämnar aldrig gifta mig.» — —

»Då vi väl ge oss av, få vi allt lägga benen på ryggen», sade Stabben nedslaget.

»Ja, den här terrängen är en enda stor fälla», medgav Nigger.

Från kammen av en kal bergås tittade de ut över Snass' snöbetäckta rike. I öster, väster och söder voro de instängda av höga bergstoppar och ett kaos av åsar. I norr föreföll den kuperade slätten ändlös, men de visste att även på det hållet spärrades vägen av ett halvt dussin tvärlöpande bergskedjor.

»Den här tiden på året kunde jag ge er tre dagars försprång», sade Snass till Nigger en kväll. »Ni kan ju inte dölja edra spår. Anton gav sig av då snön var borta. Mina unga män hemma färdas lika fort som den bäste vite man, och för resten skulle ni trampa väg åt dem. Och då snön går av marken, skall jag se till att ni inte får det tillfälle som Anton fick. Det är ett hälsosamt liv man för här. Och världen bleknar snart bort för en. Jag

har aldrig riktigt hämtat mig från min förvåning över hur lätt det är att reda sig utan världen.»

»Det är förargligt med Danny McCan», sade Stabben till Nigger. »Han är ett kräk på färdvägar. Men han svär på att han hittar vägen västerut, och därför måste vi hålla oss väl med honom, annars blir du fast, Nigger.»

»Jag? Vi dela ju alla tre samma öde», svarade Nigger.

»Visst inte. Ditt öde slår snart ner på dig som en hök.»

»Vad menar du?»

»Har du inte hört nyheten?»

Nigger skakade på huvudet.

»Grabbarna ha talat om det för mig. De ha nyss fått veta det. I kväll skall det ske, fastän det är flera månader för tidigt enligt al'nackan.»

Nigger ryckte på axlarna.

»Är du inte intresserad av att höra det?» retades Stabben.

»Jag väntar på att få höra.»

»Dannys hustru har nyss talat om det för de unga karlarna.» Stabben gjorde en paus för effektens skull. »Och de unga karlarna talade naturligtvis om för mig att flickeldarna ska tändas i kväll. Det är alltsammans. Nå, vad säger du om det?»

»Jag förstår inte vad du menar, Stabb.»

»Inte det? Det är ju klart som korvspad. Ett kjoltyg vill åt dig, och det kjoltyget skall tända sin eld, och kjoltyget heter Labiskwee. Å, jag har sett hur hon har tittat på dig, då du inte har lagt märke till det. Hon har aldrig tändt sin eld. Hon har sagt

att hon inte vill gifta sig med en indian. Och nu, då hon tänder sin eld, är det ett faktum att det gäller min stackars vän Nigger.»

»Ja, nog låter det som en antaglig syllogism», sade Nigger och blev underlig till mods då han påminde sig Labiskwees sätt mot honom de senaste dagarna.

»Faktum är kortare att säga», återtog Stabben. »Och så där är det alltid — just som vi hålla på att komma i gång med våra rymningsplaner, kommer ett kjoltyg och korsar över alltsammans. Vi ha otur. Nej hör, Nigger!»

Tre äldre indiankvinnor hade stannat halvvägs mellan ungkarlslägret och McCans eld, och den äldsta deklamerade något med gäll falsett.

Nigger uppfattade namnen, men icke alla orden, och Stabben översatte i sötsur ton:

»Labiskwee, dotter till Snass, Regnskaparen, den Store Hövdingen, tänder sin första flickeld i kväll. Meka, dotter till Owits, Vargjägaren . . .»

Förteckningen upptog namnen på ett dussin flickor, och sedan gingo de tre utroperskorna vidare för att läsa upp tillkännagivandet vid nästa eld.

Ungkarlarna, som svurit ungdomliga eder på att inte tala till någon flicka, voro likgiltiga för den förestående ceremonien, och för att visa sitt förakt gjorde de förberedelser till att genast ge sig av på en expedition som Snass hade ålagt dem och som de planerat till följande morgon. Icke nöjd med de gamla jägarnas beräkning av renarnas antal hade Snass kommit till den slutsatsen att hjorden delat sig. Det uppdrag han givit de unga männen var

att rekognoscera i norr och väster för att söka upp den andra avdelningen av den stora hjorden.

I sitt bryderi över Labiskwees eldtändning tillkännagav Nigger att han ämnade följa med de unga männen. Men först talade han med Stabben och McCan.

»Vi mötas på den tredje dagen, Nigger», sade Stabben. »Då ha vi hundar och utrustning med oss.»

»Men kom ihåg», varnade Nigger, »att om ni inte skulle lyckas träffa mig, så fortsätter ni och ge er av till Yukon. Där är det slättland. Om ni komma fram i tid, kunna ni vända om och möta mig till sommaren. Om jag kan, skall jag då ge mig ut och söka upp er igen.»

McCan, som stod vid sin eld, antydde med ögonen ett brant berg där den höga västra bergskedjan sköt ut på slätten.

»Där är det», sade han. »En liten å på södra sidan. Vi gå uppför den. Den tredje dagen träffas vi. Vi passera där den tredje dagen. Om ni bara träffar på den ån, så är ni inne på rätta vägar.»

Men Nigger hade otur den tredje dagen. De unga männen hade ändrat sin färdplan, och medan Stabben och McCan styrde kurs uppåt ån med sina hundar, befunno Nigger och de unga männen sig sextio mil i nordost för att leta efter den andra hjorden. Flera dagar därefter kommo de tillbaka till det stora lägret i skymningen och under ett tätt snöfall. En squaw, som satt vid en eld och grät, sprang upp och rusade mot Nigger. Med skarpa ord och ondskefulla ögon förbannade hon

honom och pekade på en tyst, pälsklädd gestalt, som ännu låg på släden varpå man fört honom dit.

Nigger kunde endast gissa sig till vad som hade händt, och då han kom till McCans eld, beredde han sig på nya förbannelser. I stället varseblev han McCan själv, som satt där och tuggade ivrigt på en bit renkött.

»Jag är ingen slagskämpe», förklarade han i jämmerlig ton. »Men Stabben gav sig av, fastän de ännu hålla jakt på honom. Han slogs som en galning. De få nog tag i honom också. Det finns ingen möjlighet för honom att komma undan. Han sårade två unga män; nå, de komma sig nog. Men en sköt han midt i bröstet.»

»Ja, jag vet», svarade Nigger. »Jag har nyss träffat änkan.»

»Snass vill tala med er», fortfor McCan. »Det är hans befallning. Så snart ni kommer, skall ni gå till hans eld. Mig ofredar ingen. Och ni vet ingenting, kom ihåg det. Stabben gav sig ut på eget beråd.»

Vid Snass' eld träffade Nigger på Labiskwee. Hon såg på honom med ögon så strålande ömma att han blev förskräckt.

»Det gläder mig att ni inte försökte rymma», sade hon. »Ser ni, jag ...» Hon tvekade, men slog ej ned ögonen. De lyste av en glöd som man ej kunde missta sig på. »Jag tände min eld, och det var naturligtvis för er skull. Nu har det märkvärdiga inträffat. Jag tycker mer om er än om någon annan i världen. Mer än om min far. Mer än om

tusen libasher och malkooker. Jag älskar. Det är så underligt. Jag älskar som Francesca och Isolde älskade. Fyröga hade rätt. Indianer älska inte på det sättet. Men mina ögon äro blå, och jag är vit. Vi äro vita, ni och jag.»

Ingen hade någonsin friat till Nigger, och han var icke vuxen situationen. Ja, det var icke ens ett frieri. Hans samtycke betraktades som en given sak. Labiskwee hade satt sig så grundligt in i saken, och hennes ögon strålade så varmt att han blev förvånad över att hon ej slog armarna om honom och lade sitt huvud mot hans axel. Sedan förstod han att hon i all sin naivitet ej kände till kärlekens sätt att uttrycka sig. Sådant förekommer icke bland vilda naturmänniskor. Hon hade aldrig haft något tillfälle att lära sig det.

Hon fortfor att tala och lovsjunga sin kärleks ljuva börda, medan han sökte efter ett tillfälle att såra henne med sanningen. Först grep han efter en utväg som föreföll honom ofelbar.

»Men hör på, Labiskwee», började han. »Är ni säker på att Fyröga berättade er hela historien om Paolos och Francescas kärlek?»

Hon slog ihop händerna och skrattade i lycksalig tillförsikt. »Jaså, det är mera! Jag visste att det måste vara mycket mera att säga om kärleken! Jag har tänkt mycket sedan jag tände min eld. Jag har...»

Men nu steg Snass fram till elden i den tilltagande snöyran, och Nigger gick miste om sitt tillfälle.

»God afton», brummade Snass bistert. »Er kam-

rat har ställt till det trevligt för sig. Det gläder mig att ni hade bättre förstånd.»

»Vill ni inte tala om för mig vad som har händt?» bad Nigger.

Leendet, som blottade de vita tänderna inne i det smutsiga skägget, var icke lovande. »Jo, visst skall jag tala om det för er. Er kamrat har dödat en av mitt folk. Det lipande kräket McCan tog till flykten vid det första skottet. Han kommer aldrig att rymma mera. Men mina jägare ha er kamrat där uppe i bergen, och de ska nog få honom fast. Han kommer aldrig till Yukondalen. Vad er beträffar, skall ni hädanefter sova vid min eld. Och det blir inga flera utflykter tillsammans med de unga männen. Jag skall hålla ögonen på er.»

Niggers nya situation vid Snass' eld var brydsam. Han var mera tillsammans med Labiskwee än förr. Så älsklig och oskyldig hon var, så var hennes kärleks oförställda uppriktighet rent av fruktansvärd. Hennes blickar voro kärleksblickar, varje ögonkast var en smekning. Tjugu gånger samlade han allt sitt mod för att tala med henne om Joy Gastell, och tjugu gånger upptäckte han att han var en feg stackare. Det svåraste var att Labiskwee var så förtjusande. Hon var vacker att se på. Fastän hans självaktning minskades för varje ögonblick han tillbragte tillsammans med henne, njöt han av varje sådant ögonblick. För första gången i sitt liv lärde han nu verkligen känna en kvinna, och Labiskwees själ var så klar, så fruktansvärt oskyldig och okunnig, att han ej kunde misstyda den på en enda punkt. Hon hade hela sitt köns primitiva godhet,

ogrumlad av konventionell bildning och inbillat krav på självförsvar. Han genomgick i minnet sin Schopenhauer och kom till den slutsatsen att den pessimistiske filosofen hade orätt i alla sina sofismer. Att lära känna kvinnan så som Nigger nu fick lära känna Labiskwee var det samma som att veta att allt kvinnohat var någonting sjukligt.

Labiskwee var härlig, men ändå... bredvid hennes ansikte dök Joy Gastells oförgätliga anlete fram. Hos Joy fanns självbehärskning, tillbakadragenhet, alla civilisationens kvinnliga återhållande krafter, men ändå framstodo hennes goda egenskaper blott ännu tydligare vid jämförelsen med Labiskwee. Den ena förhöjde blott den andras värde, och alla kvinnor i världen vunno i värde genom vad Nigger såg i Labiskwees själ vid Snass' lägereld i snölandet.

Och Nigger gjorde upptäckter i sitt eget inre. Han påminde sig allt vad han visste om Joy Gastell, och han kände att han älskade henne. Och ändå hänryckte Labiskwee honom. Och vad var väl denna känsla av hänryckning annat än kärlek? Han kunde ej ge den något annat namn. Det var kärlek. Det måste vara kärlek. Och han blev uppskakad ända ner i djupet av sin själ då han upptäckte hos sig denna tendens till månggifte. I ateljéerna i San Francisco hade han hört det påståendet förfäktas att det var möjligt för en man att älska två kvinnor, eller till och med tre, på en gång. Men han hade ej trott det. Hur kunde han tro det, då han ej hade erfarit det? Men nu var det en annan sak. Han älskade verkligen två kvinnor, och fastän han för det mesta var fullkomligt övertygad om att han

älskade Joy Gastell mera, fanns det andra ögonblick då han lika säkert kände att han älskade Labiskwee mera.

»Det måste finnas många kvinnor i världen», sade hon en dag. »Och kvinnor tycka om män. Många kvinnor måste ha tyckt om er. Berätta mig om det.»

Han svarade icke.

»Berätta», envisades hon.

»Jag har aldrig varit gift», svarade han undvikande.

»Och det är ingen annan? Ingen annan Isolde där bortom bergen?»

Och nu upptäckte Nigger att han var en usling. Han ljög. Han gjorde det motvilligt, men han ljög. Han skakade på huvudet med ett litet överlägset leende, och hans ansikte uttryckte en varmare ömhet än han själv visste, då han ladè märke till hur Labiskwee plötsligt strålade upp av glädje.

Han ursäktade sig inför sig själv. Hans resonemang var utan tvivel jesuitiskt, men han var ej tillräckligt spontan för att ge denna barnsliga lilla kvinna ett styng i hjärtat.

Även Snass var en brydsam faktor i historien. Ingenting undgick hans skarpa svarta ögon, och han talade i betydelsefull ton.

»Ingen är angelägen att se sin dotter gift», sade han till Nigger. »Åtminstone ingen man med fantasi. Det plågar en. Blotta tanken därpå plågar en. Men i alla fall måste Margaret, efter naturens ordning, gifta sig en dag.»

Det uppstod en paus, och Nigger ertappade sig

själv med att för tusende gången undra hur Snass' historia lydde.

»Jag är en brutal och grym människa», fortfor Snass. »Men lag är lag, och jag är rättvis. Ja, hos det här naturfolket representerar jag lag och rättvisa. Ingen kan sätta sig upp mot min vilja. Jag är också far, och i hela mitt liv har fantasien varit min förbannelse.»

Nigger fick ej veta vart denna monolog kunde ha ledt, ty den avbröts av ett silverklingande skratt från Labiskwees tält, där hon lekte med en nyfödd varghundsvalp. Snass' ansikte ryckte till av smärta.

»Jag kan uthärda det», mumlade han bistert. »Margaret måste gifta sig, och det är en lycka för henne och mig att ni är här. Jag hade inte mycket hopp på Fyröga. McCan var så omöjlig, att jag gav bort honom till en squaw som hade tändt sin eld i tjugu år. Om inte ni hade varit, hade det blivit en indian. Libash hade kanske blivit far till mina barnbarn.»

Nu kom Labiskwee ut från tältet och gick fram till elden med valpen på armen, liksom dragen av en magnet, för att betrakta mannen med ögon strålande av kärlek som ingen konventionalism hade lärt henne att dölja. — —

»Hör på,» sade McCan. »Vårdaggen är här, och det bildas skare på snön. Det är den rätta tiden att ge sig ut på färdvägar, oavsett vårstormarna i bergstrakten. Dem känner jag till. Jag skulle aldrig ge mig ut med någon mindre duktig man än ni.»

»Men ni kan inte alls ge er ut», invände Nigger. »Ni kan inte hålla jämna steg med någon. Er ryggrad är slapp som smält märg. Om jag ger mig av, ger jag mig av ensam. Men världen bleknar småningom bort för mig, och kanske jag aldrig kommer att ge mig av. Renkött är godt, och snart kommer sommaren och laxen.»

Snass sade: »Er kamrat är död. Mina jägare ha inte dödat honom. De funno liket förfruset under den första vårstormen i bergen. Ingen kan komma undan. När ska vi fira ert bröllop?»

Och Labiskwee sade: »Jag iakttar er. Det är oro i edra ögon och ert ansikte. Å, jag känner så väl till ert ansikte. Det sitter ett litet ärr på er hals, alldeles nedanför örat. Då ni är glad, dras edra munvinklar upp. Då ni tänker dystra tankar, dras de ner. Då ni småler, är det tre fyra rynkor i edra ögonvrår. Då ni skrattar, är det sex. Ibland har jag nästan räknat till sju. Men jag kan inte räkna dem nu. Jag har aldrig läst några böcker. Jag kan inte läsa. Men Fyröga lärde mig mycket. Jag talar korrekt. Det lärde han mig. Och i hans egna ögon har jag läst den oro som framkallas av längtan efter världen. Han hungrade ofta efter världen. Och ändå fanns här godt kött och fisk i överflöd och bär och rötter, och ofta fingo vi genom Porcupinerna och Luskwaindianerna byta oss till mjöl mot pälsverk. Men han var ändå hungrig efter världen. Är världen så skön att även ni hungrar efter den? Fyröga hade ingenting. Men ni har mig.» Hon suckade och skakade på huvudet. »Fyröga dog hungrande efter världen. Och om ni levde här alltid,

skulle då ni också dö hungrande efter världen? Jag är rädd att jag inte vet något om världen. Vill ni fly härifrån tillbaka till världen?»

Nigger kunde ingenting säga, men hans munvinklar övertygade henne.

Minuter gingo under tystnad, och hon kämpade tydligen med sig själv, medan Nigger förbannade den omedvetna svaghet som drev honom att säga sanningen om sin längtan efter världen, fastän den höll hans läppar förseglade angående den andra kvinnans tillvaro.

Åter suckade Labiskwee.

»Det är bra. Jag älskar er men jag fruktar min fars vrede, och då han är vred, är han fruktansvärdare än en bergsstorm. Ni har lärt mig vad kärlek är. Detta är kärlekens eldprov. Jag skall hjälpa er att ge er av härifrån tillbaka till världen.» — —

Nigger vaknade stilla och utan att spritta till. Varma små fingrar vidrörde hans kind och gledo ner till en svag tryckning mot hans läppar. Sedan kittlades hans hud av iskallt pälsverk, och det enda ordet »Kom» viskades i hans öra. Han satte sig försiktigt upp och lyssnade. De hundratals varghundarna i lägret hade börjat sin nattliga sång, men ändå kunde han, helt nära, urskilja Snass' lätta, regelbundna andetag.

Labiskwee drog Nigger lätt i ärmen, och han visste att hon ville han skulle följa henne. Han tog sina mockasiner och tyska strumpor i handen och kröp ut i snön, med sina sovmockasiner på fötterna. Bortom den döende lägereldens glöd gav hon honom en vink att ta på sig sin yttre fotbeklädnad, och me-

dan han lydde, gick hon tillbaka till tältet där Snass sov.

Då Nigger trevade på sitt ur, fann han att klockan var ett på natten. Det var alldeles varmt, tyckte han, inte mer än tio grader under noll. Labiskwee kom tillbaka och ledde honom genom det mörka, sovande lägret. Hur lätt de än gingo, knarrade snön under deras mockasiner, men ljudet överröstades av hundarnas tjut, som upptog dem alldeles för starkt för att de skulle kunna skälla på mannen och kvinnan som gingo förbi.

»Nu kunna vi tala», sade hon, då de hade den sista elden en halv mile bakom sig.

Och nu först märkte Nigger i stjärnljuset att hon bar en börda i famnen, och han upptäckte nu att hon bar hans snörskor, en bössa, två ammunitionsbälten och hans sovsäck.

»Jag har allting i ordning», sade hon med ett lyckligt litet skratt. »Jag har hållit på i två dagar att samla ihop utrustningen. Här är kött, mjöl, tändstickor och skidor som gå bra på skaren, och om de också vilja sjunka ner, hålla snöskorna sig uppe. Å, jag är van vid att färdas på snön, och vi ska nog komma fort framåt, min älskade.»

Nigger sade ingenting. Att hon anordnat hans flykt var tillräckligt överraskande, men att hon planerat att följa med honom var mer än han var beredd på. Ur stånd att veta vad han nu först hade att göra, tog han med mildt våld ifrån henne sakerna, en i sänder. Han lade sin arm om henne och tryckte henne intill sig, men ännu visste han ej vad han skulle göra.

»Gud är god», viskade hon. »Han har givit mig en make.»

Nigger hade emellertid nog styrka att icke föreslå att han skulle gå ensam. Och innan han sade något, hade han sett alla sina minnen av den ljusa yttre världen och solens länder blekna och förtona.

»Vi ska gå tillbaka, Låbiskwee», sade han. »Ni skall bli min hustru, och vi ska alltid leva tillsammans med renfolket.»

»Nej, nej!» Hon skakade på huvudet, och hennes kropp ryckte till vid hans förslag, det kände han, då han höll henne omfamnad. »Jag vet. Jag har tänkt mycket. Hungern efter världen skulle komma över dig, och den skulle förtära ditt hjärta under de långa nätterna. Fyröga dog av hunger efter världen. Så skulle du också dö. Alla människor från världen hungra efter den. Och jag vill inte att du skall dö. Vi ska vandra över snöbergen.»

»Nej, älskade», ivrade han, »vi måste gå tillbaka.»

Hon tryckte sina vantar mot hans läppar för att hindra honom från att tala. »Du älskar mig. Säg att du älskar mig.»

»Jag älskar dig, Labiskwee. Du är min härliga älskling.»

Åter blev vanten ett smekande hinder för hans ord.

»Vi ska gå till stället där provianten är gömd», sade hon i bestämd ton. »Det är tre mil härifrån. Kom.»

Han spjärnade emot, och fastän hon drog honom i armen, kunde hon ej få honom att röra sig ur

fläcken. Han var nästan frestad att berätta henne om den andra kvinnan bortom bergen.

»Det vore mycket orätt emot dig att gå tillbaka», sade hon. »Jag ... jag är bara en vildmarksflicka, och jag är rädd för världen, men jag är ännu mera rädd om dig. Ser du, det är som du sade mig. Jag älskar dig mer än någon annan i världen. Jag älskar dig mer än mig själv. Indianspråket är intet bra språk. Engelskan är intet bra språk. Tankarna på dig inne i mitt hjärta — lika strålande och lika många som stjärnorna — det finns intet språk för dem. Hur kan jag säga dig dem? Här äro de — du förstår?»

Medan hon talade drog hon vanten av hans hand, stack in handen innanför sin parka och lade den på sitt hjärta. Hon tryckte hans hand hårdt mot det. Och under den långa tystnaden kände han hennes hjärta slå och visste att varje slag betydde kärlek. Långsamt, nästan omärkligt, medan hon ännu höll hans hand, började hennes överkropp böja sig bort från hans, åt det håll där gömstället låg. Han kunde ej stå emot. Det var som om han dragits av hennes hjärta, som nästan låg i hans hand.

Så hård var skaren som frusit till under natten efter gårdagens mildväder, att de gledo raskt framåt på sina skidor.

»Alldeles här mellan träden är gömstället», sade Labiskwee.

I nästa ögonblick grep hon om hans arm med överraskad min. Där flammade en liten munter brasa, och vid den satt McCan nedhukad. La-

biskwee mumlade någonting på indianska, och ljudet var så likt en vinande pisksnärt att Nigger erinrade sig att Fyröga kallat henne »cheetah».

»Jag trodde just att ni skulle ge er av utan mig», förklarade McCan då de kommo fram, och hans små pepparögon tindrade illistigt. »Därför höll jag ögonen på flickan, och då jag såg henne gömma undan skidor och proviant, var jag på det klara. Jag har själv tagit med mig skidor, snöskor och proviant. Elden? Har ingen fara. Lägret sover, och det var kallt att vänta. Ska vi ge oss av nu?»

Labiskwee kastade en hastig, förbryllad blick på Nigger, men bildade sig snart en åsikt om vad som var att göra. Hon tog till ordet och visade därvid, hur barnsligt kvinnlig hon än var i fråga om kärlek, den raska beslutsamheten hos en varelse som i livets andra förhållanden ej skulle vara någon vek klängväxt.

»McCan, ni är en hund», väste hon, och hennes ögon blixtrade av vrede. »Jag vet att ni ämnar väcka hela lägret, om vi inte ta er med oss. Nåja, vi måste ta er med. Men ni känner min far. Jag är lik min far. Ni kommer att utföra er del av arbetet. Ni måste lyda. Och om ni spelar oss ett lömskt spratt, så hade det varit bättre för er att inte ge er ut.»

McCan såg upp på henne med ett hatfullt och på samma gång skyggt uttryck i sina små grisögon, men i hennes ögon smälte vreden till strålande ömhet, då hon riktade dem på Nigger.

»Hade jag rätt i vad jag sade?» frågade hon.

I dagningen befunno de sig i den sträcka av låga

kullar som löpte mellan den kuperade slätten och bergen. McCan föreslog frukostrast, men de fortsatte. Icke förr än kvällsdaggen mjukade upp skaren och hindrade dem från att gå på skidor, skulle de äta.

De låga kullarna blevo snart högre, och ån, på vars frusna bädd de färdades, började gräva ut allt djupare och djupare floddalar. Vårtecknen blevo mindre talrika, men i en canyon funno de ångande vakar av öppet vatten, och två gånger träffade de på grupper av dvärgsälg med svällande knoppar.

Labiskwee förklarade för Nigger hur väl hon kände till trakten och på vad sätt hon ville undgå förföljelsen. Det fanns blott två vägar ut i världen, en i väster och en i söder. Snass skulle genast skicka ut skaror av unga män för att rekognoscera bägge vägarna. Men det fanns en tredje väg, också den i söder. Den trängde visserligen endast halvvägs in i den höga bergskedjan, vek sedan av väster ut, gick över tre åsar och mynnade ut på den ordinarie vägen. Då de unga männen ej funno några spår på den vanliga vägen, skulle de vända om i den tron att rymlingarna valt den västra vägen, utan en tanke på att de kunnat föredra den besvärligare och längre vägen rundt om.

Labiskwee kastade en blick på McCan, som gick ett stycke efter, och sade i dämpad ton till Nigger: »Han håller på att äta. Det är inte bra.»

Nigger såg på honom. Irländaren mumsade förstulet på rentalgen som han hade i fickan.

»Inte äta mellan måltiderna, McCan», ropade han i befallande ton. »Det finns intet villebråd i landet

framför oss, och provianten måste indelas i lika stora ransoner från uppbrottet. Ni måste gå ärligt till väga, om ni skall vara med oss.»

Klockan ett hade skaren tinat upp så att skidorna sjönko ner, och innan klockan var två var det samma förhållande med snöskorna. De lägrade sig och intogo sin första måltid. Nigger fördelade provianten. McCans förråd var en missräkning. Han hade stuvat ner så många silverrävskinn på bottnen av matsäcken, att det blev föga rum för proviant.

»Jag visste sannerligen inte att de voro så många», förklarade han. »Jag gjorde det i mörkret. Men de ä' värda mycket pengar. Och med all denna ammunition ska vi skjuta väldigt mycket vildt.»

»Vargarna ska äta upp er med väldigt god aptit», lydde Niggers föga uppmuntrande svar, och Labiskwees ögon blixtrade av vrede.

Tillräckligt med proviant för en månad med noggrann sparsamhet och inte alltför glupsk aptit, tänkte Nigger och Labiskwee. Nigger fördelade packningen efter vikt och storlek och gav till sist efter för Labiskwees hårdnackade fordran att även få en börda att bära.

Följande dag bredde ån ut sig över en bred bergsdal, och de höllo redan på att kliva ner sig på de grunda ställena, då de uppnådde nästa bergås med dess fastare, sluttande mark.

»Tio minuter till, och vi skulle ha fastnat där nere», sade Nigger, då de stannade för att hämta andan på åsens topp. »Här ä' vi tusen fot högre.»

Men utan att säga ett ord pekade Labiskwee nedåt det öppna fältet mellan träden. Midt på det, i

skingrad gåsmarsch, syntes fem mörka prickar som knappast rörde sig.

»De unga männen», sade Labiskwee.

»De vada ända upp till höfterna», sade Nigger. »De komma inte på fast mark i dag. Vi ha flera timmars försprång. Kila på, McCan. Vi ska inte äta så att vi inte kan orka vidare.»

McCan brummade, men han hade ingen rentalg i fickan, och han bildade åter eftertruppen, vresig som vanligt.

I den högre belägna dal, där de nu befunno sig, tinade skaren ej upp förrän klockan tre på eftermiddagen, och då voro de framme i skuggan av berget där skaren redan höll på att frysa till igen. De stannade endast en gång för att ta fram McCans beslagtagna rentalg, som de åto upp utan att stanna. Köttet var hårdfruset och kunde ej ätas förr än det tinats upp över elden. Men talgen smulade sönder sig i munnen och tjänade alltid till att muta magen med.

Efter den långa skymningen utbredde sig ett svart mörker med mulen himmel vid niotiden, då de slogo läger i en grupp av dvärggranar. McCan var sjuklig och hjälplös. Dagsmarschen hade varit tröttsam, men trots sina nio års erfarenhet i polartrakterna hade han ätit snö och plågades nu jämmerligen av sin svidande och pergamentstorra mun. Han kröp ihop vid elden och stönade, medan de ordnade till natten.

Labiskwee var outtröttlig, och Nigger kunde ej annat än förvåna sig över hennes livskraft och uthållighet. Och hennes glättighet var aldrig forcerad.

Hon hade alltid ett skratt eller ett leende till hands åt honom, och hennes hand låg alltid smekande kvar så snart den råkade vidröra hans. Men alltid, då hon såg på McCan, blev hennes ansikte hårdt och skoningslöst och hennes ögon blixtrade kallt.

Om natten blev det blåst och snö, och under en hel dags storm kämpade de sig fram i blindo, gingo förbi vägen som ledde uppför en liten å och gingo över en ås i väster. De vandrade vidare i ytterligare två dagar, gingo över andra oriktiga åsar, och under dessa båda dagar lämnade de våren bakom sig och klättrade upp i vinterns rike.

»De unga männen ha tappat bort våra spår, och vad hindrar oss då från att ta oss en dags rast?» sade McCan i bönfallande ton.

Men ingen rast beviljades. Nigger och Labiskwee förstodo sin farliga belägenhet. De hade gått vilse i de höga bergen, och de hade ej sett något vildt eller spår därav. Dag efter dag kämpade de sig fram genom ett svårtillgängligt landskap, som tvingade dem att villsamt slingra sig fram genom floddalar och sänkor som sällan ledde västerut. Då de väl kommit in i en sådan, kunde de endast följa den, vart den än ledde, ty de isbeklädda topparna och höga åsarna å ömse sidor voro oåtkomliga. De förfärliga strapatserna och kölden slukade energi, och ändå måste de minska sina matransoner.

En natt väcktes Nigger av ljud som av en brottning. Han hörde tydligt stönande läten från den plats där McCan sov. Han sparkade till brasan så att den lågade upp, och vid dess sken såg han Labiskwee stå med händerna om hans strupe och

tvinga honom att spotta ut en munfull halvtuggat kött. Hon förde handen till höften och drog sin slidkniv.

»Labiskwee!» ropade Nigger med befallande röst.

Handen tvekade.

»Gör det inte», sade han och gick fram till henne. Hon darrade av vrede, men sedan handen tvekat i ännu ett ögonblick, sänktes den motvilligt till slidan. Som om hon varit rädd att ej kunna betvinga sig, gick hon bort till elden och lade på mera bränsle. McCan satte sig upp, kvidande och fräsande, och framstammade i skräck och raseri en oartikulerad förklaring.

»Var fick ni det ifrån?» frågade Nigger.

»Visitera honom», sade Labiskwee.

Det var det första ord hon hade uttalat, och hennes röst skalv av en vrede som hon ej kunde behärska.

McCan försökte spjärna emot, men Nigger grep ett hårdt tag i honom och visiterade honom, och under armen, där den tinats upp av hans kroppsvärme, drog han fram ett stycke renkött. Ett utrop från Labiskwee tilldrog sig Niggers uppmärksamhet. Hon hade rusat bort till McCans packning och höll på att öppna den. I stället för kött rev hon ut mossa, grankvistar, spånor — allt möjligt avskräde som han lagt dit för att ge packningen dess rätta storlek, om också inte den rätta vikten.

Åter flög Labiskwees hand till höften och hon kastade sig över brottslingen, men hon hamnade i Niggers armar, där hon grät av vanmäktigt raseri.

»Å, älskade, det är inte maten», flämtade hon, »det är du, det är ditt liv. Den hunden! Det är dig han äter!»

»Men ändå ska vi leva», tröstade Nigger henne. »Hädanefter skall han få bära mjölet. Det kan han inte äta rått, och om han gör det, skall jag själv döda honom, ty då äter han ditt liv så väl som mitt.» Han tryckte henne hårdare intill sig. »Älskling, att döda tillhör männen. Kvinnor döda icke.»

»Skulle du inte älska mig, om jag dödade den hunden?» frågade hon förvånad.

»Inte så mycket», sade Nigger undvikande.

Hon suckade undergivet. »Nåja», sade hon, »jag skall inte döda honom.» — —

De unga männen förföljde dem skoningslöst. Tack vare en underbar tur och på grund av deras beräkningar vilken väg rymmarna måste välja, veko de unga männen in på den av snöstormen halvt utplånade vägen och följde den sedan hårdnackat. Då det var snöyra, slogo Nigger och Labiskwee in på de mest oväntade vägar, veko av österut, då den bästa vägen gick åt söder eller väster, förkastade en låg ås för att klättra uppför en högre. Det gjorde det samma, efter de ändå råkat vilse. Men de kunde ej bli kvitt de unga männen. Ibland vunno de flera dagar, men förföljarna döko alltid upp igen. Efter en storm, då alla spår voro utplånade, skingrade de sig som ett hundkoppel, och den som fann det färskaste spåret tillkallade sina kamrater med röksignaler.

Nigger tappade bort räkningen på tiden, dagar och nätter, stormar och raster. Under en vanvettig

fantasmagori av lidanden och strapatser kämpade han och Labiskwee sig fram, medan McCan vacklade sist, jollrande om San Francisco, som han alltjämt drömde om. Höga bergstoppar reste sig över dem, obevekligt grymma, mot den kalla blå rymden. De flyktade utför mörka hålvägar med så branta väggar att nakna klippan tittade bistert fram där, eller de vandrade tvärsöver isbetäckta dalar, där frusna sjöar lågo djupt under deras fötter. Och en natt, mellan två stormar, lyste en avlägsen vulkan mot himlen. De återsågo den aldrig och undrade om det varit en dröm.

Skaren var täckt med många meter nyfallen snö, som åter skarade sig och höljdes i snö på nytt. Det fanns ställen i floddalarna eller i breda klyftor, där de gingo på hundratals fot djup snö, och de gingo över små glaciärer i dragiga bergsrämnor, vindsopade och fria från snö. De kröpo som maskar över sluttande skred eller väcktes ur sin utmattade sömn av deras dån. De höllo raster utan eld ovanför trädgränsen, tinade upp sina köttransoner med sin kroppsvärme innan de kunde äta dem. Och under allt detta var och förblev Labiskwee den samma som alltid. Hennes glada lynne lämnade henne aldrig, utom då hon såg på McCan, och även under den mest förlamande trötthet och köld var hennes kärlek till Nigger lika vältalig.

Som en katt iakttog hon fördelningen av de magra ransonerna, och Nigger såg att hon missunnade McCan varenda matbit. En gång portionerade hon ut maten. Genast hörde Nigger en ström av vilda protester från McCan. Icke allenast honom utan

också sig själv hade hon givit en mindre portion än Niggers. Sedan delade Nigger ut provianten själv. De råkade ut för en lavin en morgon efter en nattlig snöstorm och rullade hundra meter utför berget; de voro halvt mörbultade men oskadda, då de hamnade där nere, men McCan hade förlorat sin packning där allt mjölet fanns. En ny och större snölavin begravde den så att de aldrig mera kunde hoppas på att få återse den. Ehuru olyckan alls icke var McCans fel, bevärdigade hon honom sedan aldrig med en blick, och Nigger visste att det var därför att hon ej vågade se på honom.

Det var en förmiddag utan en vindfläkt, med klarblå himmel och vitt solskimmer över snön. Vägen gick uppför en lång och bred sluttande skare. De rörde sig framåt som trötta vålnader i en utdöd värld. Luften stod alldeles stilla och iskall. Fjärran bergstoppar på hundra mils avstånd, som stödde Klippiga bergens rygg, voro lika tydliga som om det endast varit fem mil till dem.

»Någonting kommer att hända», viskade Labiskwee. »Känner du inte det? Här, där, överallt. Allting är så besynnerligt.»

»Jag känner en rysning, men inte av köld», svarade Nigger. »Inte heller av hunger.»

»Det är i ditt huvud, ditt hjärta», inföll hon ivrigt. »Så känner jag det också.»

»Det härrör inte från mina sinnen», diagnostiserade Nigger. »Jag förnimmer någonting, utifrån, liksom ett regn av isnålar; det är nerverna.»

En kvart därefter rastade de för att hämta andan.

»Jag kan inte längre se de avlägsna bergstopparna», sade Nigger.

»Luften tjocknar och blir tung», sade Labiskwee. »Det är svårt att andas.»

»Jag ser tre solar», mumlade McCan hest och raglade så att han måste stödja sig på sin käpp. Det var en vädersol på vardera sidan om den riktiga solen.

»De äro fem», sade Labiskwee, och då de sågo efter, bildade det sig nya flammande solar inför deras ögon.

»Herre Gud, himlen är full av oräkneliga solar», utropade McCan förskräckt.

Det var sant, ty vart de blickade lågade halva himlavalvet av nya solar som höllo på att bildas. McCan skrek till av överraskning och smärta. »Ett styng!» skrek han och började sedan kvida igen.

Nu var det Labiskwee som skrek, och Nigger kände ett svidande styng i kinden. Det var som att simma i havet och bli bränd av en giftig manet. Känslan var så förvillande lik att han mekaniskt strök sig över kinden för att bli av med den brännande tråden som ej fanns där.

Sedan small ett underligt dovt skott. Nere i sluttningen kommo de unga männen farande på sina skidor, och den ena efter den andra sköt.

»Skingra er!» befallde Nigger. »Och klättra på allt vad ni orkar. Vi äro nästan uppe på toppen. De äro en kvarts mil nedanför oss, och det betyder att vi få ett par mils försprång då vi komma över på andra sidan.»

Med ansiktet stickande och svidande av osynliga luftstyng spredo de tre sig ut över snöytan och strävade uppåt. Gevärens dova knallar läto underligt i deras öron.

»Gudskelov», flämtade Nigger till Labiskwee, »att fyra av dem äro musköter och bara en Winchester. För resten hindra alla de där solarna dem från att sikta. De ä' yra i huvudet. De ha inte vunnit hundra fot på oss.»

»Nu syns det hur ond far är», sade hon. »De ha fått befallning att döda.»

»Så underligt du talar», sade Nigger. »Din röst låter så avlägsen.»

»Betäck munnen», ropade Labiskwee plötsligt, »och tala inte. Jag vet vad det är. Betäck munnen med ärmen, så här, och tala inte.»

McCan var den förste som föll, och han reste sig med svårighet. Sedan föllo de alla upprepade gånger, innan de kommo upp till toppen. Deras muskler lydde ej deras vilja, de visste ej varför, de visste blott att deras kropp var som förlamad och hindrad i alla sina rörelser. Då de sågo sig om från toppen, sågo de att de unga männen vacklade och föllo under sin klättring uppåt.

»De komma aldrig hit», sade Labiskwee. »Det är den vita döden. Jag vet det, fastän jag aldrig har sett den. Jag har hört gamla gubbar tala om den. Snart kommer det en dimma — olik all dimma eller tjocka eller frosttöcken som du någonsin har sett. Det är inte många människor som ha sett den och fått behålla livet.»

McCan flämtade och kiknade.

»Håll munnen betäckt», kommenderade Nigger. En skärande strålglans från allt omkring dem drog Niggers uppmärksamhet till de många solarna. De glimmade fram som genom en slöja. Luften var full av mikroskopiska eldgnistor. De närmaste bergstopparna höllo på att plånas ut av den sällsamma dimman; de unga männen, som beslutsamt arbetade sig närmare, slukades av den. McCan hade plötsligt dignat ner över sina skidor med mun och ögon täckta av armarna.

»Upp med er, och framåt se'n!» befallde Nigger.

»Jag kan inte röra mig», stönade McCan.

Hans hopvikna kropp vacklade av och an. Nigger gick långsamt fram till honom; under den dvala som bemäktigat sig honom hade han knappast kvar så mycket viljekraft att han kunde flytta sig ur stället. Han kände att hans tankar voro klara. Det var endast kroppen som var angripen.

»Låt honom vara», mumlade Labiskwee hest.

Men Nigger envisades, reste upp irländaren och vände honom med ansiktet mot den långa sluttning de måste gå utför. Sedan satte han honom i rörelse med en knuff, och bromsande och styrande med sin stav dök McCan in i diamantdammet och försvann.

Nigger såg på Labiskwee som smålog, ehuru hon nätt och jämnt kunde hindra sig från att digna ner. Han gav henne en vink att fortsätta, men hon gick fram till honom, och sida vid sida, på tio tolv fots avstånd från varandra, ilade de ner i den kalla eldens bitande vassa töcken.

Hur Nigger bromsade, drogs han av sin kropps-

tyngd förbi henne och flög ensam vidare, en lång väg, med fruktansvärd fart som ej saktade av förr än han kom ut på en jämn skarbelagd platå. Här hejdade han sig tills Labiskwee hann upp honom, och de fortsatte, åter sida vid sida, med avtagande fart som slutligen upphörde. Letargien hade blivit ännu omotståndligare. De våldsammaste viljeansträngningar kunde ej driva fram dem fortare än till en snigels fart. De gingo förbi McCan som åter satt nedhukad på sina skidor, och Nigger drev i förbigående upp honom med sin stav.

»Nu måste vi stanna», viskade Labiskwee med ansträngning, »eller också dö. Vi måste hölja över oss — så säga de gamla.»

Hon spillde ej tiden med att lösa upp knutar, utan började skära av remmarna på packningen. Nigger skar av sina, och med en sista blick på den glödande dödsdimman och de gäckande solarna bredde de över sig sovpälsarna och kröpo tätt intill varandra. De kände att en kropp snavade över dem och föll, hörde sedan svag jämmer och svordomar som kvävdes i ett våldsamt hostanfall. De visste att det var McCan som kröp intill dem sedan han svept in sig i sin sovpäls.

Nu började deras egen andnöd, och de plågades av en krampaktig och obeskrivlig torrhosta. Nigger kände att hans temperatur steg till feberglöd, och Labiskwee utstod samma lidande. Timme efter timme blevo hostanfallen allt tätare och våldsammare, och inte förr än långt fram på eftermiddagen hade de nått sin höjd. Sedan kom förbättringen långsamt,

och med ett och annat anfall då och då domnade de bort av mattighet.

Men McCan hostade allt värre och värre, och av hans stönande och tjut förstodo de att han yrade. En gång tycktes Nigger vilja kasta av sig pälsen, men Labiskwee hakade sig fast vid honom.

»Nej,» bad hon, »nu är det döden att kasta av sig. Borra in ditt ansikte här, mot min parka, och andas stilla och säg ingenting — så här som jag gör.»

De fortforo att dåsa i mörkret, men den enes avtagande hostanfall väckte alltid den andre. Det var efter midnatt, antog Nigger, som McCan hostade för sista gången. Sedan uppgav han blott dova och djuriska stönande läten som aldrig tycktes vilja upphöra.

Nigger väcktes av läppar som trycktes mot hans. Han låg i Labiskwees armar med huvudet stödt mot hennes bröst. Hennes röst var glättig som vanligt. Dess dova ton hade försvunnit.

»Det är dager», sade hon och lyfte litet på pälsens kant. »Se, älskade, det är dag, vi ä' vid liv, och vi hosta inte längre. Låt oss se på världen ... fastän jag skulle då kunna ligga så här i evighet. Den sista timmen har varit härlig. Jag har varit vaken, och jag har älskat dig.»

»Jag hör inte McCan», sade Nigger. »Och vad har det blivit av de unga männen efter de inte ha träffat på oss?»

Han kastade tillbaka fällarna och såg en enda normal sol på himlen. Det blåste en svag bris, frisk men med antydan om kommande varmare dagar. Hela världen hade återtagit sitt naturliga skick.

McCan låg på rygg, och hans otvättade, av lägerröken svärtade ansikte var stelt som marmor. Denna syn gjorde intet intryck på Labiskwee.

»Se!» ropade hon. »En snösparv! Det är ett godt tecken.»

Inga unga män syntes till. Antingen hade de dött på den andra sidan av bergåsen eller också vändt om.

De hade så litet proviant att de ej vågade äta tiondelen av vad de behövde eller en hundradel av vad de önskade, och under de följande dagarna, då de vandrade genom det ödsliga berglandet, blev livskänslan allt slöare och hela vandringen blev nästan som en dröm. Nigger kunde plötsligt vakna till medvetande och stirra på de evinnerliga, hatade snötopparna, medan hans meningslösa joller ännu genljöd i hans öron. Och hans nästa förnimmelse, efter århundraden, tyckte han, var att åter väckas av sitt eget mummel. Även Labiskwee kände sig nästan alltid tom i huvudet. Allt vad de gjorde var på det hela taget oreflekterat och mekaniskt. Alltid strävade de åt väster, och alltid motades de och tvingades norr- eller söderut av snötoppar och oöverkomliga bergåsar.

»Det finns ingen väg i söder», sade Labiskwee. »Det veta de gamla. I väster, endast i väster, går vägen.»

De unga männen förföljde dem ej längre, men hungern reste sig hotande i deras väg.

Så kom en dag då det blev kallt och tät snö började falla, men det var icke snö utan iskristaller stora som sandkorn. Hela dagen och natten,

snöade det, och så fortgick det i tre dagar och nätter. Det var omöjligt att fortsätta vandringen förr än solen bildade skare, de lågo därför i sina fällar och vilade sig och åto mindre, eftersom de ej behövde anstränga sig. Ransonen var så liten att den ej stillade den värsta hungern, som mera härrörde från hjärnan än från magen. I yrsel, driven till vanvett genom det lilla hon ätit, kastade Labiskwee sig, snyftande och mumlande, över nästa dags ranson och stoppade den i munnen.

Nu fick Nigger se något egendomligt. Maten mellan hennes tänder väckte henne till medvetande. Hon spottade ut den och slog sig med knuten hand på munnen som försyndat sig.

Nigger fick se många sällsamma saker under de följande dagarna. Efter det långvariga snöfallet kom en stark blåst, som drev upp de torra små iskristallerna som sanden drives upp under en ökenstorm. Hela natten jagade ismolnet förbi, och under en klar och blåsig dags starka ljus såg Nigger med dåsiga ögon och virrig hjärna någonting som han tog för en drömsyn. Rundt omkring upptornade sig höga bergstoppar och små enstaka vaktposter och grupper och rådsförsamlingar av väldiga titaner. Och från toppen av varje bergsspets, vajande, böljande, vidt och bredt bolmande ut på den azurblå himlen, strömmade jättelika snöfanor, milslånga, mjölkvita och töckniga, kantade med ljusreflexer och skuggor och blixtrande silverränder från solen.

»Mina ögon ha sett det sken som bådar Herrens ankomst», utropade Nigger, i det han betraktade

dessa snömoln som av vinden formades till slöjor av skimrande silkesvitt ljus.

Han stirrade alltjämt dit bort, och de flaggprydda bergstopparna försvunno ej, och ännu trodde han att han drömde, tills Labiskwee satte sig upp mellan fällarna.

»Jag drömmer, Labiskwee», sade han. »Se. Drömmer du också i min dröm?»

»Det är ingen dröm», svarade hon. »De gamla ha berättat mig om detta. Och nu skola varma vindar blåsa upp, och vi skola leva och finna vägen i väster.»

Nigger sköt en snösparv, och de delade den. En gång i en dal, där dvärgsälg stod i snön och knoppades, sköt han en hare. En annan gång fick han en mager vit vässla. Det var allt vildt de träffade på, fastän de en gång sågo en kil vildänder, en halv mile hög och styrande kurs mot väster och Yukon, draga förbi.

»Det är sommar i de lägre dalarna», sade Labiskwee. »Snart blir det sommar här också.»

Labiskwees ansikte hade blivit smalt, men de stora klara ögonen voro större och klarare, och då hon såg på honom, blev hon som förklarad av en vild, överjordisk skönhet.

Dagarna blevo längre, och snön började sjunka ihop. Varje dag tinade skaren upp, varje natt frös den igen, och de voro i farten morgnar och kvällar, men under middagstimmarna måste de rasta, då den tinande skaren ej kunde bära deras tyngd. Då Nigger blev snöblind, bogserade hon honom vid en rem som hon knutit om sitt liv. Och då hon

råkade ut för det samma, ledde han henne vid en rem om sin midja. Hungrande skredo de som sömngångare fram genom ett vaknande landskap, där de voro de enda levande varelserna.

Hur utmattad han var började Nigger nästan bli rädd för att sova, så fruktansvärda voro hans drömsyner. De handlade alltid om mat, och alltid rycktes maten vid hans läppar bort av den onda makt som sände honom drömmarna. Han gav middagar för sina kamrater i San Francisco, själv ledde han, med eggande matlust och glupska ögon, anordningarna, dekorerade bordet med purpurröda höstlöv. Gästerna voro försenade, och medan han hälsade dem välkomna och alla tävlade att säga kvickheter, längtade han frenetiskt att få sätta sig till bords. Han smög sig obemärkt dit bort och ryckte till sig en handfull svartgröna mogna oliver och vände sedan om för att ta emot ännu en gäst. Andra omringade honom, och skrattet och ordlekarna fortsattes, medan han hela tiden höll de mogna oliverna gömda i sin knutna hand.

Han gav många sådana middagar, alla med samma hungriga avslutning. Han var med om Gargantua-fester, där folkmassor förtärde otaliga helstekta oxar, som de drogo ut ur glödande ugnar, varefter de med skarpa knivar skuro stora köttstycken från de ångande benen. Han stod med gapande mun under långa rader av kalkoner som såldes av månglare i vita förkläden. Och alla köpte utom Nigger, han stod där alltjämt med gapande mun, fastnaglad vid marken av sina blytunga lemmar. Sedan var han åter barn och satt med skeden

i högsta hugg över stora fat med bröd och mjölk. Han förföljde skygga kor över högländta betesmarker och utstod århundraden av kval under fruktlösa bemödanden att stjäla ifrån dem deras mjölk, och i osunda fängelsehålor slogs han med råttor om avskräde. All denna mat gjorde honom galen, och han gick igenom stora stall, där feta hästar stodo i milslånga rader av spiltor, och sökte men fann aldrig de klilårar varifrån de fingo sin utfodring.

Blott en enda gång drömde han något behagligt. Utsvulten, skeppsbruten eller stadd på flykt kämpade han med Stilla havets väldiga bränningar om musslor, som sugit sig fast på klipporna, och bar dem upp på stranden, där det låg högar av torrt vrakgods efter vårstormarna. Därav gjorde han upp en eld, på glöden lade han sitt dyrbara byte. Han såg hur ångan strömmade ut och sprängde skalen så att det laxfärgade köttet blottades. De voro nu lagom stekta, det visste han, och denna gång kom ingen ond makt och snappade bort måltiden för honom. Äntligen — så drömde han i sin dröm — skulle drömmen gå i fullbordan. Denna gång skulle han få äta. Men han tvivlade ännu midt i sitt säkra hopp, och han stålsatte sig mot den oundvikliga omkastningen i hans syner, ända tills det laxfärgade köttet, varmt och läckert låg i hans mun. Hans tänder slöto sig samman om det. Han åt! Underverket hade inträffat! Sinnesrörelsen väckte honom. Han vaknade i mörkret, han låg på rygg och hörde sig utstöta små grymtande läten av glädje. Hans käkar rörde sig, och kött knastrade mellan hans tänder. Han rörde sig ej, och snart trevade

små fingrar omkring hans läppar och ett litet köttstycke stacks in mellan dem. Och mera för att han inte ville äta än för att han blev ond grät Labiskwee sig till sömns i hans armar. Men han låg vaken och undrade över kvinnans kärlek och kvinnlighetens mysterium. — —

Så tog provianten slut. De höga fjälltopparna drogo sig tillsammans, åsarna blevo lägre, och vägen öppnade sig västerut på ett lovande sätt. Men deras krafter voro uttömda, och då de voro utan föda kom snart den dag då de lade sig till ro om kvällen och ej kunde stiga upp om morgonen. Nigger reste sig med svårighet, dignade ner igen och kröp på händer och fötter för att göra upp eld. Men Labiskwees ansträngningar voro fåfänga, hon sjönk varje gång tillbaka av mattighet. Och Nigger sjönk ner bredvid henne och smålog bittert åt sin tvångsidé att vilja göra upp eld. Det fanns ingenting att koka, och dagen var varm. En svag bris susade i granarna och från alla håll hördes under den smältande snön den porlande musiken av osynliga lärkor.

Labiskwee låg i dvala och andades så omärkligt att Nigger ibland trodde hon var död. På eftermiddagen väcktes han av en ekorres klapprande. Han drog till sig den tunga bössan och pulsade över skaren som hade blivit modd. Han kröp på händer och knän eller reste sig och föll framstupa åt det håll där ekorren klapprade ut sin vrede och flydde för honom med en långsamhet som kom honom att utstå Tantali kval. Han hade ej styrka att skjuta

hastigt, och ekorren höll sig aldrig stilla. Ibland låg Nigger och vred sig i snösörjan och grät av mattighet. Ibland flämtade livslågan och det blev mörkt omkring honom. Hur länge han legat i den sista svimningen visste han ej, men han vaknade, rysande i aftonkylan och med sina våta kläder fastfrusna vid skaren som ånyo höll på att bilda sig. Ekorren var borta, och efter en tröttsam ansträngning var han åter vid Labiskwees sida. Hans svaghet var så stor, att han låg där hela natten som en död man, och inga drömmar störde honom.

Solen stod på himlen och samma ekorre klappade mellan träden då Labiskwees hand på hans kind väckte honom.

»Lägg din hand på mitt hjärta, älskade», sade hon med klar men svag röst, som ljöd mycket avlägsen. »Mitt hjärta är min kärlek, och du håller den i din hand.»

Det föreföll som om det gått en lång stund innan hon talade igen.

»Kom alltid ihåg att det inte finns någon väg i söder. Det vet Renfolket mycket väl. Väster — det är vägen — och du är nästan där — och du skall komma fram.»

Nigger domnade bort i den dvala som nästan är döden, tills hon åter väckte honom.

»Lägg dina läppar mot mina», sade hon. »Jag vill dö så.»

»Vi ska dö tillsammans, älskling», svarade han.

»Nej.» En svag tryckning av hennes hand tystade honom, och hennes röst var så matt att han knappast hörde den, men ändå hörde han allt vad hon sade.

Hennes hand trevade och famlade inne i hennes kapuschong, och hon tog fram en liten påse och lade den i hans hand. »Och nu dina läppar, min älskade. Dina läppar mot mina läppar, och din hand på mitt hjärta.»

Och i denna långa kyss kom mörkret över honom igen, och då han återfick medvetandet, visste han att han var ensam och att han skulle dö. Han kände en trött glädje över att han skulle dö.

Hans hand låg på påsen. Med ett invärtes småleende åt den nyfikenhet som kom honom att dra i snöret öppnade han den. En liten flod av födoämnen rann ut. Där fanns ingenting som han inte kände igen, alltsammans var stulet av Labiskwee från Labiskwee — brödbitar sparade för länge sedan, innan McCan förlorade mjölet, skivor och småbitar av renkött, somliga med märken efter tänder, talgklumpar, harens orörda bakben, den vita vesslans bakben och litet av hennes framben, snösparvens bröst, som hon motvilligt smakat på, och hans lår — bedrövliga kvarlevor, tragiska försakelser, tortyr mot hennes eget liv, bitar som hennes oändliga kärlek hade stulit från hennes förfärliga hunger.

Med ett vansinnigt skratt slängde Nigger ut det på den hårdnade skaren, och så slukade mörkret honom åter.

Han drömde. Yukon var nästan uttorkad. Han gick på dess bädd, mellan dyiga vattenpölar och isfrätta stenar, och plockade stora guldklimpar. Deras tyngd växte och tryckte ner honom, men så upptäckte han att de dugde att äta. Och han åt dem glupskt. Vad hade egentligen guldet för värde,

efter människorna skattade det så högt, om det inte dugde att äta?

Han vaknade till en ny dag. Hans hjärna var underligt klar. Han hade ej längre några synvillor. Hans lemmar skälvde ej längre. Livssafterna i hans kropp tycktes sjunga, som om våren trängt in i honom. Han kände ett härligt välbefinnande. Han vände sig om för att väcka Labiskwee, men då såg han ... och erinrade sig. Han såg efter matresterna som han kastat ut på snön. De voro borta. Och han visste att han i sin yrsel och sin dröm hade trott dem vara Yukonguld. Ur dröm och yrsel hade han hämtat livskraft från Labiskwees offer — hon som lagt sitt hjärta i hans hand och öppnat hans ögon för kvinnans mysterium.

Han blev förvånad över att han rörde sig så lätt, häpen över att han orkade dra hennes pälsklädda lik till den solbelysta, upptinade sandbanken, som han med yxan grävde ur till en grav åt henne. —

I tre dagar kämpade han sig vidare åt väster, utan föda. Midt på den tredje dagen dignade han ner under en ensam gran bredvid en bred flod som gick öppen och som måste vara Klondyke, det visste han. Innan mörkret tog makten över honom, snörde han av sig sin packning, sade farväl till den härliga världen och svepte in sig i sina fällar.

Dåsiga kuttrande ljud väckte honom. Den långa skymningen hade inbrutit. Det satt ripor ovanför honom i granen. Hungern drev honom att genast gripa sig an, fastän det gick oändligt långsamt.

Det dröjde fem minuter innan han kunde få upp bössan till axeln, och ytterligare fem minuter gingo innan han vågade, där han låg på rygg och siktade rätt uppåt, trycka av. Det var ett bomskott. Ingen fågel föll, men ej heller flög någon fågel. De flyttade sig och purrade upp sig dumt och dåsigt. Det gjorde ondt i hans axel. Det andra skottet misslyckades emedan han ryckte till av smärta då han tryckte av. Han måste ha fallit någonstans under de sista tre dagarna och gjort sig illa, men han kunde ej påminna sig hur det hade gått till.

Riporna hade icke flugit. Han vek fällen dubbel och fyrdubbel och stack in den mellan den högra armen och sidan. Sedan stödde han bösskolven mot fällen och sköt, och en fågel föll. Han grep den ivrigt och fann att han hade skjutit bort nästan allt köttet. Den stora kulan hade lämnat föga annat kvar än ett kaos av rufsiga fjädrar. Men ännu lyfte ej riporna, och han beslöt sig för att sikta på deras huvud. Han sköt endast på huvudena. Han laddade om sin bössa upprepade gånger. Han bommade, han träffade, och de slöa riporna, som ogärna ville flyga, föllo över honom som ett helt regn av föda — liv som släcktes för att hans eget skulle bli bevarat. De hade varit nio, och till sist sköt han huvudet av den nionde och låg där och ömsom skrattade och grät, han visste ej varför.

Den första åt han rå. Sedan vilade han sig och sov, medan hans liv tillägnade sig fågels liv. Han vaknade i mörkret, hungrig, men med tillräcklig kraft att göra upp eld. Och ända tills det dagades stekte han och åt och krossade benen mellan sina

så länge sysslolösa tänder. Han sov, vaknade i en ny natts mörker och sov åter till en ny dag.

Han lade med förvåning märke till att brasan smattrade av nytt bränsle och att en svartnad kaffepanna ångade vid kanten av de glödande kolen. Bredvid elden, på en armslängds avstånd, satt Stabben rökande en cigarrett och uppmärksamt betraktande honom. Niggers läppar rörde sig, men det var som om han haft kramp i strupen och bröstkorgen snördes ihop av tårar som ville fram. Han räckte ut handen efter cigarretten och drog djupt in röken i lungorna, om och om igen.

»Jag har inte rökt på länge», sade han slutligen med låg, lugn röst. »På mycket länge.»

»Inte heller ätit, tycks det», inföll Stabben kärvt.

Nigger nickade och pekade på ripfjädrarna som lågo rundt omkring.

»Inte förr än nu», svarade han. »Vet du, jag skulle gärna vilja ha en kopp kaffe. Det skulle smaka underligt. Och pannkaka och en bit fläsk.»

»Och bönor?» frestade Stabben.

»De skulle smaka gudomligt. Jag tycks vara hungrig igen.»

Medan den ene kokade och den andre åt, berättade de i korthet vad som hade händt dem sedan de skildes åt.

»Klondyke höll på att gå upp, och vi måste vänta på öppet vatten», avslutade Stabben sin berättelse. »Två stakbåtar, sex mans besättning — du känner dem allesammans, riktiga kärnkarlar — och all slags utrustning. Och det har gått bra för oss — vi ha stakat eller bogserat oss fram och burit båtarna

över näsen. Men fallen komma att försinka dem en vecka. Då jag skildes från dem där, höllo de på att bana väg över klipporna så att de skulle kunna komma fram med båtarna. Men jag längtade så att få ge mig ut, så att jag lade ner proviant i min ränsel och startade. Jag visste nog att jag skulle träffa på dig stadd på rätta vägen.»

Nigger nickade, räckte ut handen och gav honom en tyst handtryckning. »Låt oss ge oss av nu», sade han.

»Vi ska så tusan heller», utbrast Stabben. »Vi stanna här så att du får vila dig och äta upp dig i ett par dagar.»

Nigger skakade på huvudet.

»Du skulle se dig själv», protesterade Stabben.

Vad han såg var inte vackert. Niggers ansikte var svart och rödt och skorvigt av upprepade ömkylningar. Kinderna voro infallna så att den övre tandraden sköt ut ett långt stycke trots skägget. Över pannan och omkring de djupt insjunkna ögonen satt skinnet hårdt spändt, och det toviga skägget, som skulle ha varit guldgult, var svedt av eld och smutsigt av lägerrök.

»Bäst att bryta upp», sade Nigger. »Jag orkar nog.»

»Du är ju svag som ett litet dibarn. Du kan inte gå. Vad är det för brådska?»

»Jag är nu på väg att söka det yppersta i Klondyke, och jag kan inte vänta. Det är alltsammans. Börja packa. Det är det yppersta i världen. Det är härligare än sjöar av guld och berg av guld,

härligare än att uppleva äventyr och äta villebrådskött och döda björnar.»

Stabben satt där och bligade. »Vad är det då i Herrans namn?» frågade han i häpen ton. »Eller är du helt simpelt vriden?»

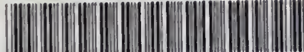
»Nej, mig fattas ingenting. Man måste kanske svälta för att bli i stånd att se vissa saker. Jag har i alla händelser sett saker som jag inte trodde fanns till. Nu vet jag — vad en kvinna är.»

Stabben öppnade munnen, och i mungiporna och i ögonens glitter kom det ett humoristiskt förebud till det gäckande svar han hade på läpparna.

»Nej, var tyst», sade Nigger saktmodigt. »Du vet det inte. Men jag vet det.»

Stabben sväljde och gav sina tankar en annan riktning. »Hm. Jag behöver ingen knäpp för att kunna gissa mig till hennes namn. De andra ha givit sig av för att torrlägga Syrprissjön, men Joy Gastell förklarade att hon inte ville följa med. Hon är kvar i Dawson och väntar på att få se om jag skall komma tillbaka med dig. Och om jag inte gör det, så svär hon på att hon skall sälja allt vad hon äger och värva en hel armé av skarpskyttar och ge sig i väg till Renlandet och slå in skallen på gamle Snass och hela hans följe. Och om du nu ville hålla dig lugn ett par dagar, så skall jag väl packa och göra mig i ordning att skena i väg med dig.»

INNEHÅLL

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY
AA 000 254 649 7

